

PROVINCE OF WESTERN CAPE

PROVINSIE WES-KAAP

Provincial Gazette Extraordinary

6543

Tuesday, 9 September 2008

Buitengewone Provinsiale Koerant

6543

Dinsdag, 9 September 2008

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

CONTENTS

(*Reprints are obtainable at Room 9-06, Provincial Building, 4 Dorp Street, Cape Town 8001.)

	Page
Local Authority	
Notice by Local Authorities: West Coast District Municipality: Repeal of By-laws	2
West Coast District Municipality: By-law relating to Camping Areas	3
West Coast District Municipality: Electricity Supply By-law	8
West Coast District Municipality: Municipal Health By-laws	26
West Coast District Municipality: By-law relating to Outdoor Advertising and Signage	55
West Coast District Municipality: Public Amenities By-law	74
West Coast District Municipality: By-law relating to Streets	78
West Coast District Municipality: Street Trading By-law	89

INHOUD

(*Herdrukke is verkrygbaar by Kamer 9-06, Provinsiale-gebou, Dorpsstraat 4, Kaapstad 8001.)

	Bladsy
Plaaslike Owerheid	
Kennisgewing deur Plaaslike Owerhede: Weskus Distriksmunisipaliteit: Herroepingsverordening	2
Weskus Distriksmunisipaliteit: Verordening insake Kampeergebiede	3
Weskus Distriksmunisipaliteit: Elektrisiteitsvoorsieningsverordening	8
Weskus Distriksmunisipaliteit: Munisipale Gesondheidsverordeninge	26
Weskus Distriksmunisipaliteit: Verordening insake Buitereklame en Advertensietekens	55
Weskus Distriksmunisipaliteit: Verordening insake Openbare Geriewe	74
Weskus Distriksmunisipaliteit: Verordening insake Strate	78
Weskus Distriksmunisipaliteit: Verordening vir Straathandel	89

NOTICES BY LOCAL AUTHORITY

KENNISGEWINGS DEUR PLAASLIKE OWERHEID

KENNISGEWINGS DEUR PLAASLIKE OWERHEID

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT

HERROEPINGSVERORDENING

DOEL VAN VERORDENING

- Om die verordeninge van die afgeskafte munisipaliteite van Bitterfontein, Nuwerus en Rietpoort te herroep, en
- Om die verordeninge van die afgeskafte streeksraad, die Weskus Streeksdiensteraad te herroep.

HERROEPING VAN VERORDENINGE

1. Die verordeninge in Bylae A hiertoe in die mate in die derde kolom daarvan uiteengesit.

KORT TITEL EN INWERKINGTREDING

2. Hierdie verordening heet die Herroepingsverordening en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

1. BITTERFONTEIN

PK No.	Kort Titel	Omvang van herroeping
PK 0211/1973	Begraafplaas Sanitasie Parke, woonwaens en Mobiele Wonings Aanhou van Diere Aanhou van Pluimvee Vensters en Smouse Riolering en Dreinerig Elektrisiteit Elektriese Bedrading Melkerie Biblioteke Restaurante en Teekamers	Die geheel
PK 0216/1973	Bouregulasies	Die geheel
PK 0675/1981	Bouregulasies	Die geheel
PK 0803/1980	Addisionele Elektrisiteit	Die geheel
PK 0081/1981	Addisionele Elektrisiteit	Die geheel
PK 0039/1981	Sanitasie	Die geheel
PK 0055/1981	Addisionele Sanitasie	Die geheel
PK 0231/1990	Advertensie tekens Slaghuis en inspeksie Inligting aan Publiek Prosedures by Vergaderings	Die geheel
PK 0307/1990	Strate	Die geheel
PK 0311/1990	Advertensie tekens	Die geheel
PK 0260/1995	Voorkoming van Oorlaste	Die geheel

WESKUS STREEKSDIENSTERAAD

PK No.	Kort Titel	Omvang van herroeping
PK 178/1998	Bote op Misverstanddam	Die geheel
PK 329/1998	Verblyfsondernemings Aanhou van Diere Aanhou van Pluimvee Strate Slaghuis en Hantering van vleis	Die geheel
PK 695/1998	Vensters en Smouse	Die geheel
PK 272/1999	Industriële Afval	Die geheel
PK 382/1999	Voorkoming van Oorlaste	Die geheel
PK 611/1994	Sanitasie	Die geheel

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY**BY-LAW RELATING TO CAMPING AREAS****Purpose of By-Law**

- To promote the achievement of a safe and sought after tourism environment for the benefit of visitors and residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of camping areas.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:

“animal” means any mammal, reptile, amphibian or fish;

“camp” or “camping” means to occupy any camping site or by standing thereon with a caravan or vehicle or erecting thereon a tent or temporary structure and using such caravan, vehicle, tent or temporary structure for the purpose of habitation and/or sleeping;

“camper” means the person who camps and, in relation to a camping area, to which a camping permit is issued;

“camping area” means land vesting in and set aside by the municipality as a public picnic, camping or caravan park site or a similar facility approved by the municipality on private land;

“camping permit” means a document printed and issued by the municipality for the purposes contemplated by this by-law or the municipality’s official receipt issued against payment of the prescribed camping charges in respect of the occupation of a camping area;

“camping site” means the land set aside in a camping area for the accommodation of a caravan with equipment, mobile home, or a tent;

“caravan” means a motor vehicle or trailer permanently equipped to provide living and sleeping accommodation for persons;

“caravan park” means any land used or intended to be used for the accommodation of caravans and mobile homes;

“caretaker” means the official appointed by the municipality or an owner to ensure that the provisions of this by-law are complied with and includes any employee of the municipality or owner, acting in the capacity as caretaker or acting in terms of a direction by or authority of the caretaker;

“mobile home” means a factory assembled structure approved by the municipality, with the necessary service connections so as to allow it to be moved about on the camping site and designed to be utilised as a permanent dwelling;

“municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;

“nuisance” means any act, omission or condition which is offensive or injurious or dangerous to health, or which materially interferes with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of persons in a camping area or adversely affects the safety of such persons;

“owner” means the person to whom the municipality has granted written permission to permit camping on private land;

“prescribed charges” means the charges prescribed by the municipi-

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE KAMPEERGEBIEDE****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van ’n veilige en gesogte toerisme-omgewing vir besoekers en inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van kampeergebiede te reguleer.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:-

“dier” enige soogdier, reptiel, amfibie of vis;

“eienaar” die persoon aan wie die munisipaliteit skriftelike toestemming verleen het om kampering toe te laat op private grond;

“kampeer” of “om te kampeer” om enige kampeerseel te okkupeer deur enige woonwa, motorvoertuig, mobiele woning of ander voertuig daarop te laat staan of enige tent of tydelike struktuur daarop op te rig en sodanige woonwa, motorvoertuig, mobiele woning of ander voertuig, tent of tydelike struktuur vir woon-en slaapdoeleindes te gebruik;

“kampeerder” die persoon wat kampeer en, met betrekking tot ’n kampeergebied, die persoon aan wie ’n kampeerpermit uitgereik is;

“kampeergebied” enige grond afgesonder deur die munisipaliteit as ’n openbare piekniek-, kampeer-of woonwaparkterrein of ’n dergelike fasiliteit deur die munisipaliteit goedgekeur op private grond;

“kampeerpermit” ’n dokument gedruk en uitgereik deur die munisipaliteit vir die doel soos by hierdie verordening beoog, of die munisipaliteit se amptelike kwitansie uitgereik teen betaling van die voorgeskrewe kampeergeld, ten opsigte van die okkupering van ’n kampeergebied;

“kampeerperseel” die grond wat binne ’n kampeergebied afgesonder is vir die akkommodasie van ’n woonwa met toerusting, mobiele woning, of tent;

“mobiele woning” ’n fabrieksgemonteerde struktuur goedgekeur deur die munisipaliteit, met die nodige diensaansluitings sodat dit op die kampeerperseel verskuifbaar is en sodanig ontwerp is dat dit as ’n permanente woning gebruik kan word;

“munisipaliteit” die Weskus Distriksmunisipaliteit gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevoldmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“oorlas” enige handeling, versuim of toestand wat aanstootlik of nadelig of gevaarlik vir die gesondheid is of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak, gerief, vrede of rus van persone in ’n kampeergebied of wat die veiligheid van sodanige persone nadelig raak;

“opsigter” die beamppte wat deur die munisipaliteit of ’n eienaar aangestel is om toe te sien dat die bepalinge van hierdie verordening nagekom word en sluit in enige werknemer van die munisipaliteit of eienaar wat in die hoedanigheid as opsigter waarnaem of wat ingevolge ’n opdrag of magtiging van die opsigter namens die opsigter optree;

“tent” ’n seil gespan oor pale wat as opvoubare en vervoerbare vertrek dien, uitgesonderd ’n tent gebruik deur kinders vir speeldoeleindes;

“voertuig” ’n toestel ontwerp of aangepas om hoofsaaklik op wiele of rusperbande te loop en omvat dit ook ’n sleepwa;

pality for entrance to and use of a camping area and the amenities connected therewith;

“tent” means canvas stretched over poles which serves as a foldable and transportable room excluding a tent used by children for playing purposes;

“vehicle” means a device designed or adapted mainly to travel on wheels or crawler tracks and also includes a trailer, and

“waters” include rivers, streams, dams, reservoirs and furrows together with the banks thereof and any part of such waters.

Camping and erection of tents on land under control of the municipality

2. (1) No person shall camp on any land under the control of the municipality except on a camping site within the boundaries of a camping area and then only subject to the provisions of this by-law.
- (2) No person shall erect a tent on land under control of the municipality, except on an approved camping site, without the permission of the municipality which approval may be subject to the conditions lay down by the municipality.
3. No person shall camp on any land within a camping area without being in possession of a valid camping permit.
4. Any person making use of a camping area or any amenity therein for whatever purpose shall do so at his own risk and the municipality shall, in the absence of proof of negligence on its part or any of its employees, not accept responsibility for the death of such person or injury, damage or loss suffered by such a person in the process.
5. No camping permit shall be issued unless the prospective camper:
 - (1) duly completes the camping register and by means of his or her signature therein signifies as to the correctness of the information supplied, to submission by him or her and his or her camping party to the provisions of this by-law and all rules lay down in terms thereof as also to the reasonable instructions of the caretaker;
 - (2) has paid the prescribed charges in respect of the full period during which the camping site will be occupied.
6. (1) A camping permit shall be valid only for the period stated therein and must be kept and produced upon request by the superintendent. The caretaker may renew such permit or refuse the renewal thereof.
- (2) No person shall without the written consent of the municipality camp in a camping area whether continuous or otherwise for a period exceeding eight weeks in any period of twelve months. The municipality may refuse such an application or grant it subject to such conditions and for such period as it may deem fit but not for any period in excess of a further eight weeks.
- (3) If permission is granted in terms of subsections (1) and (2) a new camping permit shall be issued on payment of the normal prescribed charges in respect of the full period of further occupation.
7. The occupier of a camping site must be the person whose name appears on the camping permit and he or she may not sublet, cede, dispose of, or in any way alienate his rights there under.
8. (1) Reservation of camping sites shall only be considered upon receipt of a written application.
- (2) An amount equal to the full charges in respect of a site for the full period for which reservations is desired, shall be payable before such reservation is confirmed.

“voorgeskrewe gelde” die gelde wat deur die munisipaliteit voorgeskryf word vir toegang tot en gebruik van ’n kampeergebied en die fasiliteite wat daarmee gepaard gaan;

“waters” riviere, strome, damme, reservoirs en vore, met inbegrip van die oewers daarvan en enige gedeelte van sodanige waters;

“woonwa” ’n motorvoertuig of sleepwa wat permanent toegerus is vir gebruik deur persone vir woon-en slaapdoeleindes, en

“woonwapark” enige grond wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word vir die akkommodasie van woonwaens en mobiele wonings.

Kampering en oprigting van tente op grond onder beheer van die munisipaliteit

2. (1) Niemand mag op enige grond onder beheer van die munisipaliteit kampeer nie behalwe op ’n kampeerperseel binne die grense van ’n kampeergebied, en dan alleenlik onderworpe aan die bepalings van hierdie verordening.
- (2) Niemand mag op enige grond onder beheer van die munisipaliteit, behalwe in ’n goedgekeurde kampeertrein, ’n tent oprig of laat oprig of toelaat dat sodanige tent opgerig word sonder toestemming van die munisipaliteit nie, welke toestemming onderhewig kan wees aan voorwaardes.
3. Niemand mag op enige grond binne ’n kampeergebied kampeer as so ’n persoon nie in besit van ’n geldige kampeerpermit is nie.
4. Iedereen wat van ’n kampeergebied of enige fasiliteit daarin gebruik maak vir welke doeleindes ook al, doen dit op eie risiko en by gebrek aan bewys van nalatigheid aan die kant van die munisipaliteit of enige van sy werknemers, aanvaar die munisipaliteit geen aanspreeklikheid vir sodanige persoon se dood of besering of skade of verlies wat so ’n persoon in die proses opdoen of ly nie.
5. ’n Kampeerpermit word nie uitgereik nie alvorens die voornemende kampeerder—
 - (1) die kampeerregister behoorlik ingevul het en deur sy of haar handtekening daarin aan te bring, bevestig het dat die inligting wat verstrekk is korrek is, dat hy of sy onderneem om hom of haar en sy of haar kampeermaatskappij te onderwerp aan die bepalings van hierdie verordening en alle reëls daarkragtens voorgeskryf asook aan die redelike opdragte van die opsigter;
 - (2) die voorgeskrewe gelde vir die volle tydperk waarvoor die kampeerperseel geokkupeer gaan word, betaal het.
6. (1) ’n Kampeerpermit is net geldig vir die tydperk daarop aangedui en moet gehou en op aanvraag aan die opsigter getoon word. Die opsigter kan sodanige permit hernieu of die hernuwing daarvan weier.
- (2) Niemand mag sonder die munisipaliteit se skriftelike toestemming vir ’n langer tydperk as agt weke, hetsy ononderbroke of andersins, in enige tydperk van twaalf maande in ’n kampeergebied kampeer nie. Die munisipaliteit kan so ’n aansoek weier of dit toestaan onderworpe aan die voorwaardes en vir die tydperk wat die munisipaliteit dienstig ag, maar wat nie langer as ’n verdere agt weke is nie.
- (3) Indien toestemming ingevolge subartikels (1) en (2) verleen word, word ’n nuwe kampeerpermit uitgereik teen betaling van die gewone voorgeskrewe gelde vir die volle tydperk van verdere okkupasie.
7. Die okkupeerder van ’n kampeerperseel moet die persoon wees wie se naam op die kampeerpermit verskyn en hy of sy mag nie sy regte daarkragtens onderverhuur, sedeer, afstaan of op enige wyse vervreem nie.
8. (1) Die bespreking van kampeerpersele word alleenlik oorweeg by ontvangs van ’n skriftelike aansoek.
- (2) ’n Bedrag gelyk aan die volle bedrag ten opsigte van ’n perseel vir die hele tydperk waarvoor bespreking verlang word, is betaalbaar voordat sodanige bespreking bekragtig word.

- (3) If written notice of cancellation of a reservation is received by the municipality at least twenty-one days prior to the commencement of the reserved period, half the amount of the charge already paid by the holder of the camping permit shall be refunded to him. Only under exceptional circumstances will the municipality consider making a greater refund.
9. (1) Notwithstanding any contract between the municipality and any person, the caretaker may direct any camper and/or member of his or her camping party to leave the camping area if the caretaker has reasonable grounds to believe that such person has committed an offence whether in terms of this by-law or the provision of any other Act or if in the opinion of the caretaker he or she has conducted himself in such a manner that his or her presence in the camping area is undesirable or if he or she fails to comply with the reasonable requests or instructions of the caretaker.
- (2) In the circumstances set out in subsection (1) the campers' camping permit shall be withdrawn and no money shall be refunded in respect of any unexpired period already paid for.
10. When a camper's camping permit expires on account of efflux of time or withdrawal, such a camper shall:
- (1) voluntarily and without delay vacate his or her camping site and leave it in a clean and tidy condition. He or she shall be responsible for the disposing of all rubbish and the filling of all holes and furrows made by him or her in the ground and should he or she fail to do so to the satisfaction of the caretaker, the municipality may do so at his or her expense, and
- (2) remove from such camping site and the camping area all property belonging to him or her and members of his or her camping party. Any such property remaining in the camping area after the departure of the camper may be removed and kept in custody by the caretaker at the cost and risk of the camper and shall become the municipality's property if not claimed and removed by the owner within one month of such removal.
11. (1) Only one caravan with not more than two side tents forming part thereof, is permitted per camping site on those camping sites set aside within a camping area for the accommodation of caravans and mobile homes only.
- (2) Only three tents per camping site shall be permitted on those camping sites set aside within a camping area for the accommodation of tents only.
12. No camper shall camp on a camping site other than that assigned to him or her by the caretaker or refuse to obey the reasonable instructions of such officer or to comply with the caretaker's demands as to the manner of making such camp. The caretaker shall have absolute discretion in this regard as also with regard to the acceptability and sufficiency, or not, of any dwelling/sleeping accommodation, fencing, shelters, temporary structures, erections and the number and type of vehicle/s to be permitted on camping site.
13. Any camper may be instructed by the caretaker at any time to move his or her camp to another camping site if the caretaker considers such moving to be desirable in the public interest or for the sake of the safety of person and/or property or for purposes of executing urgent municipal works.
14. No camper shall:
- (1) use any camping site for any purpose other than a camping holiday and he or she shall in particular not carry on any trade or business thereon;
- (2) on any camping site create a nuisance or permit the creation of a nuisance by any member of his or her camping party or any of his or her guests;
- (3) fail to maintain his camping site in a clean and sanitary condition or fail to maintain thereon good order and decency
- (3) Indien skriftelike kennis van kansellering van 'n bespreking minstens een-en-twintig dae voor die aanvang van die tydperk van bespreking deur die munisipaliteit ontvang word, word die helfte van die bedrag wat reeds deur die houer van die kampeerpermit betaal is aan hom terugbetaal. Alleenlik in buitengewone omstandighede oorweeg die munisipaliteit 'n groter terugbetaling.
9. (1) Nieteenstaande enige kontrak tussen die munisipaliteit en enige persoon kan die opsigter enige kampeerder en/of lid van sy of haar kampeergeselskap gelas om die kampeergebied te verlaat as die opsigter op redelike gronde glo dat sodanige persoon 'n misdryf gepleeg het, hetsy ingevolge hierdie verordening of enige ander wetsbepaling, of indien hy of sy hom of haar volgens die opsigter se mening op so 'n wyse gedra het dat sy of haar teenwoordigheid in die kampeergebied onwenslik is, of indien hy of sy versuim om die opsigter se redelike versoek of opdragte na te kom.
- (2) In die omstandighede in subartikel (1) vermeld, word die kampeerder se kampeerpermit ingetrek en word geen gelde ten opsigte van enige onverstreke tydperk waarvoor reeds betaal is, terugbetaal nie.
10. Wanneer 'n kampeerder se kampeerpermit weens tydsverloop of intrekking vervel, moet so 'n kampeerder—
- (1) sy of haar kampeerperseel vrywilliglik en sonder versuim ontruim en dit in 'n skoon en netjiese toestand laat. Hy of sy is verantwoordelik vir die wegdoen van alle vullis en die opvul van alle gate en vore wat hy of sy in die grond gemaak het en indien hy of sy dit nie ten genoeg van die opsigter doen nie, kan dit op sy of haar koste deur die munisipaliteit gedoen word, en
- (2) al sy of haar besittings en dié van sy of haar kampeergeselskap vanaf sodanige kampeerperseel en die kampeergebied verwyder. Enige sodanige besittings wat in die kampeergebied agterbly nadat die kampeerder vertrek het, kan deur die opsigter op koste en risiko van die kampeerder verwyder en in bewaring gehou word en indien dit nie binne een maand vanaf sodanige verwydering deur die eienaar opgeëis en afgehaal word nie, word dit die munisipaliteit se eiendom.
11. (1) Net een woonwa, met hoogstens twee sytente wat deel daarvan uitmaak, per kampeerperseel word toegelaat op daardie kampeerpersele wat binne 'n kampeergebied afgesonder is vir die akkommodasie van woonwaens en mobiele wonings alleenlik.
- (2) Hoogstens drie tente per kampeerperseel sal toegelaat word op daardie kampeerpersele wat binne 'n kampeergebied afgesonder is vir die akkommodasie van tente alleenlik.
12. Geen kampeerder mag kampeer op 'n ander kampeerperseel as dié wat die opsigter aan hom of haar toewys nie of weier om sodanige beampte se redelike opdragte uit te voer of die opsigter se vereistes na te kom wat betref die wyse waarop sodanige kamp opgeslaan moet word. Die opsigter het in dié verband absolute diskresie en so ook wat betref die aanvaarbaarheid en genoegsaamheid, al dan nie, van enige woon/ slaapakkommodasie, omheining, skerms, tydelike strukture, oprigtings en die getal en tipe voertuig/voertuie wat op 'n kampeerperseel toegelaat word.
13. Die opsigter kan enige kampeerder te eniger tyd gelas om sy of haar kamp na 'n ander kampeerperseel te verskuif as die opsigter dit ag in die openbare belang te wees of ter wille van die veiligheid van persone en/of eiendom of ter uitvoering van dringende werke van die munisipaliteit.
14. Geen kampeerder mag—
- (1) enige kampeerperseel vir enige ander doel as kampering gebruik nie en in die besonder mag hy of sy geen handel dryf of besigheid doen daarop nie;
- (2) op enige kampeerperseel 'n oorlas skep of toelaat dat dit daarop geskep word deur enige lid van sy of haar kampeergeselskap of enige van sy of haar gaste nie.
- (3) In gebreke bly om sy of haar kampeerperseel in 'n skoon higiëniese toestand te hou of versuim om die goeie orde en

nor allow thereon anything which may interfere with the comfort and convenience of other campers of the general public;

- (4) clean or permit to be cleaned household utensils, fish or vegetables or prepare or permit to be prepared food at any place other than that assigned for the purpose;
- (5) wash or hang out or permit to be washed or hung out any household linen or clothes, except such light garments and accessories as are necessary for the comfort of the individual, and then only at the places assigned for the purpose;
- (6) board or lodge any person for money or against any other compensation;
- (7) keep any animal, dog or fowl, duck, goose, turkey or any other bird on a camping site; provided that the caretaker may at his discretion permit small cage birds in cages, and
- (8) fail to obey the reasonable instructions of the caretaker in connection with the preservation of health, cleanliness, neatness and good order within the camping area.

15. No person shall in a camping area:

- (1) disturb, deface, damage, destroy or remove any movable or immovable property belonging to the municipality including information and direction signs, trees, bushes or vegetation;
- (2) injure, kill, capture or disturb any animal or bird or damage, disturb or destroy the nest or eggs of any bird;
- (3) proceed to or from any camping site except along the recognised roads;
- (4) ride or drive a vehicle in a manner which may in the opinion of the superintendent endanger the safety of any person, vehicle or property;
- (5) park a vehicle on a camping site on which another person camps or in any road in such a manner as to cause an obstruction to another camper or traffic. The caretaker may whenever he or she considers it desirable in the interest of campers and/or the public, instruct any person to park his or her vehicle elsewhere or to remove it from the camping area;
- (6) do any repairs to any vehicle;
- (7) hawk, sell, expose for sale or process any articles or goods or foodstuffs or other commodity;
- (8) write, draw, affix or exhibit any profane, obscene or abusive word, matter, representation or character upon any premises or property;
- (9) commit any act or use any language which is profane, obscene or abusive;
- (10) do anything which may cause injury to persons or damage or destruction to property;
- (11) behave in a disorderly or riotous manner;
- (12) urinate or defecate except in a sanitary convenience;
- (13) appear in a nude state or improperly dressed outside a dressing room, closet or in public;
- (14) use or enter any sanitary convenience or change room provided for the opposite sex;
- (15) deposit bottles, broken glass or rubbish except in the receptacles provided by the Municipality for the purpose;
- (16) cause a nuisance;

welvoeglikheid daarop te handhaaf nie; ook mag hy of sy niks daarop toelaat wat inbreuk kan maak op die gerief en gemak van ander kampeerders of die algemene publiek nie;

- (4) huisgereedskap, vis of groente skoonmaak of toelaat dat dit skoongemaak word, of voedsel voorberei of toelaat dat dit voorberei word op 'n ander plek as dié wat vir die doel aangewys is nie;
- (5) huishoudelike linnegoed of klere was en uithang of toelaat dat dit gewas of uitgehang word nie, behalwe ligte kledingstukke en benodigdhede wat nodig is vir die gerief van die individu, en dan alleenlik op die plekke wat vir die doel aangewys is;
- (6) aan enige persoon kos of losies verskaf vir geld of teen enige ander vergoeding nie;
- (7) enige dier, hond of hoender, eend, gans, kalkoen of ander voël op 'n kampeerperseel aanhou nie; met dien verstande dat die opsigter na goeie dunnke die aanhou van kouvoëltygies in koue kan toelaat, en
- (8) in gebreke bly om die redelike opdragte van die opsigter in verband met die beskerming van gesondheid en die handhawing van sindelikhed, netheid en die goeie orde binne die kampeergebied te gehoorsaam nie.

15. Niemand mag in 'n kampeergebied—

- (1) enige roerende of onroerende eiendom van die munisipaliteit, met inbegrip van inligtingstekens, aanwysingsborde, bome, bosse of plantegroei versteur, ontsier, beskadig, vernietig of verwyder nie;
- (2) enige dier of voël beseer, doodmaak, vang of versteur of die nes of eiers van 'n voël beskadig, versteur of vernietig nie;
- (3) na of van enige kampeerperseel beweeg behalwe langs die erkende paaie nie;
- (4) in 'n voertuig ry of dit bestuur op 'n wyse wat na die opsigter se mening die veiligheid van enige persoon, voertuig of eiendom in die gevaar kan stel nie;
- (5) 'n voertuig parkeer op 'n kampeerperseel waarop 'n ander persoon kampeer of in enige pad op so 'n wyse dat dit 'n versperring vir 'n ander kampeerder of verkeer kan veroorsaak nie. Die opsigter kan te eniger tyd wanneer hy of sy dit dienstig ag in belang van die kampeerders en/of die publiek, enige persoon gelas om sy of haar voertuig elders te parkeer of om dit uit die kampeergebied te verwyder;
- (6) enige herstelwerk aan enige voertuig doen nie;
- (7) enige artikels of goedere of voedsel of enige ander handelsware smous, verkoop, uitstal vir verkoop of verwerk nie;
- (8) enige godslasterlike, onwelvoeglike of beledigende woord, artikel, voorstelling of teken op enige perseel of eiendom skryf, teken, ophang of vertoon nie;
- (9) enige daad verrig of enige taal besig wat godslasterlik, onwelvoeglik of beledigend is nie;
- (10) enige handeling verrig waardeur enige persoon beseer of eiendom beskadig of verniel kan word nie;
- (11) hom of haar op 'n wanordelike of oproerige wyse gedra nie;
- (12) urineer of hom of haar ontlas nie, behalwe in 'n sanitêre gerief;
- (13) in 'n naakte toestand of onbetaamlik geklee buite 'n kleedkamer, gemakhuisie of in die openbaar verskyn nie;
- (14) enige sanitêre gerief of kleedkamer wat vir die teenoorgestelde geslag bedoel is, gebruik of binnegaan nie;
- (15) bottels, stukkende glas of vullis weggooi behalwe in die houers wat die munisipaliteit vir die doel voorsien nie;
- (16) enige oorlas veroorsaak nie;

(17) make, provide or reproduce any music in a manner which interferes with the comfort, convenience and peace of campers or the general public; (18) make any fire except in the places assigned for the purpose; (19) discharge a firearm, air rifle or air pistol; (20) use a catapult; (21) discharge any fireworks; (22) loiter unless he or she is a member of a camper's group or a camper's guest; (23) climb over or creep through any gate or fence; (24) solicit alms or gamble; (25) pollute any waters; (26) (i) except with the permission of the caretaker and in a manner approved by the caretaker make any electrical connection to his or her camping site or any other place within the camping area; (ii) be permitted more than one electrical connection to his or her camping site and only one supply conductor shall be permitted per camping site; (iii) use an electrical connection to his or her camping site for purposes other than a camper's bona fide camping needs; (27) obstruct any employee of the municipality in the lawful execution of his or her duties; (28) refuse, upon being requested by the caretaker or other authorised employee of the municipality in the lawful execution of his or her duty: (a) to produce any ticket or camping permit issued by the municipality in connection with a camping area, or (b) to furnish his name and address; (29) without the consent of the caretaker: (a) enter any area or building not open to the public; (b) present or hold any public entertainment; (c) collect any money or hold collections; (d) distribute any pamphlet, book, handbill or any printed or written matter; (e) organise or address any gathering. 16. Organised dancing within the camping area shall not be permitted without written approval by the municipality. 17. The municipality may: (1) set up notices or signs for the control of a camping area and the defining of the general matters which it may deem necessary or suitable to achieve the objects of this by-law, and (2) furthermore and without prejudice to the generality of its powers and authority: (i) reserve the use of a camping area or any portion/s thereof for a specific purpose; (ii) prescribe the times when persons shall be allowed into or may or must leave a camping area; (iii) determine the maximum number of persons who shall	(17) enige musiek maak, verskaf of voortbring op 'n wyse wat inbreuk maak op die gerief, gemak en rus van kampeerders of van die algemene publiek nie; (18) 'n vuur maak nie, behalwe op die plekke wat vir die doel afgesonder is; (19) 'n vuurwapen, windbuis of windpistool afvuur nie; (20) enige rekker gebruik nie; (21) enige vuurwerk afvuur nie; (22) drentel nie, tensy hy of sy 'n lid van 'n kampeergeselskap of 'n gas van 'n kampeerder is; (23) deur of oor enige hek of heining kruip of klim nie; (24) om aalmoese bedel of dobbel nie; (25) enige waters besoedel nie; (26) (i) behalwe met die toestemming van die opsigter en op die wyse wat die opsigter goedkeur enige elektriese verbinding na sy of haar kampeerperseel of enige ander plek binne die kampeergebied maak nie; (ii) meer as een elektriese verbinding na sy of haar kampeerperseel hê nie, en net een toevoerleiding per kampeerperseel word toegelaat; (iii) 'n elektriese verbinding na sy of haar kampeerperseel vir ander doeleindes as 'n kampeerder se bona fide kampeerbehoefes gebruik nie; (27) enige werknemer van die munisipaliteit hinder by die wettige uitvoering van sy of haar pligte nie; (28) wanneer hy of sy daartoe versoek word deur die opsigter of ander gemagtigde werknemer van die munisipaliteit by die wettige uitvoering van sy of haar pligte, weier om— (a) 'n kaartjie of kampeerpermit wat deur die munisipaliteit uitgereik is in verband met die kampeergebied te toon nie, of (b) sy naam en adres te verstrek nie; (29) sonder die toestemming van die opsigter— (a) enige gebied betree of gebou binnegaan wat nie vir die publiek toeganklik is nie; (b) enige openbare vermaaklikheid aanbied of hou nie; (c) enige geld insamel of kollekte hou nie; (d) enige pamflet, boek, strooibiljet of enige ander gedrukte of geskrewe stof versprei nie; (e) enige byeenkoms organiseer of toespreek nie. 16. Geen georganiseerde dansery word binne die kampeergebied toegelaat sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie. 17. Die munisipaliteit kan— (1) kennisgewing of tekens aanbring vir die beheer oor 'n kampeergebied en die bepaling van die algemene sake wat hy nodig of geskik ag om die oogmerke van hierdie verordening te bereik, en (2) voorts en sonder inkorting van die algemeenheid van sy magte en bevoegdhede— (i) die gebruik van 'n kampeergebied of enige gedeelte/s daarvan vir 'n bepaalde doel afsonder; (ii) die tye wanneer persone tot 'n kampeergebied toegelaat word of dit kan of moet verlaat, voorskryf; (iii) die maksimum getal persone voorskryf wat per

be permitted to camp per camping site or to enter the camping area;

- (iv) control, regulate or restrict the use of vehicles, and
- (v) prescribe the charges payable for entry to and the use of any camping area and amenities therein.

Camping on private land

18. (1) No person shall without the prior written permission of the Municipality having been obtained camp on private land or permit camping thereon be it for profit or otherwise.
- (2) The municipality may in its discretion refuse any such application for permission or grant it subject to the provisions of this by-law and any further conditions which the municipality may consider expedient.
- (3) The municipality may withdraw any permission granted as aforementioned, if the owner does not comply with all the provisions of this by-law and the further conditions imposed by the municipality at the time of approval or the provisions of any ordinance or act, after having been warned in writing to comply therewith.

Penalties

19. Any person who contravenes any provision of this by-law or disregards or fails to comply with a lawful instruction from the caretaker shall be guilty of an offence and liable upon conviction to:
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
 - (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

Short title and commencement

20. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: BY-LAW RELATING TO CAMPING AREAS and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

9 September

46297

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY

ELECTRICITY SUPPLY BY-LAW

Purpose of By-Law

- To provide for the supply of electricity to the residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate such provision of electricity.

DEFINITIONS

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“accredited person” means a person registered in terms of the Regulations as an electrical tester for single phase, an installation electrician or a master installation electrician, as the case may be;

kampeerperseel mag kampeer of wat die kampeergebied mag binnegaan;

- (iv) die gebruik van voertuie beheer, reël of beperk, en
- (v) die gelde voorskryf wat betaalbaar is vir toegang tot en die gebruik van enige kampeergebied en fasiliteite daarin.

Kampering op private grond

18. (1) Niemand mag sonder die munisipaliteit se voorafverkreeë skriftelike toestemming op private grond kampeer of toelaat dat daarop gekampeer word nie, hetsy vir wins of andersins.
- (2) Die munisipaliteit kan na goëddunke enige sodanige aansoek om toestemming weier of dit toestaan onderworpe aan die bepalings van hierdie verordening en enige verdere voorwaardes wat die munisipaliteit dienstig ag.
- (3) Die munisipaliteit kan enige toestemming wat soos voornoem toegestaan is, intrek indien die eienaar versuim om aan al die voorwaardes wat tydens goedkeuring deur die munisipaliteit voorgeskryf is of die bepalings van enige ordonnansie of wet na te kom nadat die eienaar skriftelik in kennis gestel is om dit na te kom.

Strafbepaling

19. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of 'n wettige opdrag van die opsigter verontagsaam of nalaat om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met:
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete óf sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete óf sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

Kort titel en inwerkingtreeding

20. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: VERORDENING INSAKE KAMPEERGEBIEDE genoem en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.

9 September 2008

46297

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT

ELEKTRISITEITSVOORSIENINGSVERORDENING

Doel van Verordening

- Om voorsiening te maak vir die lewering van elektrisiteit aan inwoners in die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om sodanige voorsiening van elektrisiteit te reguleer.

WOORDBEPALING

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“aansitstroom van motor” ten opsigte van wisselstroommotors die wortel van die gemiddelde kwadraatwaarde van die simmetriese stroom wat deur 'n motor geneem word wanneer dit krag ontvang

“applicable standard specification” means the standard specifications as listed in Schedule 1 attached to this by-law;

“certificate of compliance” means a certificate issued in terms of the Regulations in respect of an electrical installation or part of an electrical installation by an accredited person;

“consumer” in relation to premises means:

- (i) any occupier thereof or any other person with whom the Municipality has contracted to supply or is actually supplying electricity thereat; or
- (ii) if such premises are not occupied, any person who has a valid existing agreement with the Municipality for the supply of electricity to such premises; or
- (iii) if there is no such person or occupier, the owner of the premises;

“credit meter” means a meter where an account is issued subsequent to the consumption of electricity;

“electrical contractor” means an electrical contractor as defined in the Regulations;

“electrical installation” means an electrical installation as defined in the Regulations;

“high voltage” means the set of nominal voltage levels that are used in power systems for bulk transmission of electricity in the range of $44\text{kV} < U_n = 220\text{ kV}$. [SABS 1019];

“low voltage” means the set of nominal voltage levels that are used for the distribution of electricity and whose upper limit is generally accepted to be an a.c. voltage of 1 000 V (or a d.c. voltage of 1 500 V). [SABS 1019];

“the law” means any applicable law, proclamation, ordinance, act of parliament or enactment having force of law;

“medium voltage” means the set of nominal voltage levels that lie above low voltage and below high voltage in the range of $1\text{ kV} < U_n = 44\text{ kV}$. [SABS 1019];

“meter” means a device which records the demand and/or the electrical energy consumed and includes credit and prepayment meters;

“motor load, total connected” means the sum total of the kW input ratings of all the individual motors connected to an installation;

“motor rating” means the maximum continuous kW output of a motor as stated on the maker’s rating plate;

“motor starting current” in relation to alternating current motors means the root mean square value of the symmetrical current taken by a motor when energised at its rated voltage with its starter in the starting position and the rotor locked;

“municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;

“occupier” in relation to any premises means—

- (a) any person in actual occupation of such premises;
- (b) any person legally entitled to occupy such premises;
- (c) in the case of such premises being subdivided and let to lodgers or various tenants, the person receiving the rent payable by such lodgers or tenants, whether on his own account or as agent for any person entitled thereto or interested therein, or

teen die aangeslane spanning met die aansitter in die aansitposisie en die rotor gesluit;

“bewoner” ten opsigte van enige perseel—

- (a) enige persoon wat werklik sodanige perseel okkupeer;
- (b) enige persoon wat wetlik daarop geregtig is om sodanige perseel te okkupeer;
- (c) in ’n geval waar sodanige perseel onderverdeel is en aan loseerders of verskeie huurders verhuur word, die persoon wat die huurgeld wat deur sodanige loseerders of huurders betaalbaar is, ontvang ongeag of dit vir sy eie rekening is of as agent vir enige persoon wat daarop geregtig is of ’n belang daarby het, of
- (d) enige persoon in beheer van sodanige perseel of wat verantwoordelik is vir die bestuur daarvan, met inbegrip van die agent van enige sodanige persoon wanneer hy/sy afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika, of as sy/haar verblyfplek onbekend is;

“bewys” die noodsaaklike element van ’n stelsel vir die meet van voorafbetaalde elektrisiteit wat gebruik word om inligting van ’n verkooppunt na ’n voorafbetaalmeter oor te dra en omgekeerd;

“diensaansluiting” alle kables en toerusting wat nodig is om die hooftoevoerleiding aan die verbruiker se elektriese installasies by die punt van lewering te koppel;

“diensbeskermingstoestel” enige sekering of stroombreker wat geïnstalleer is vir die doel om die munisipaliteit se toerusting te beskerm teen oorbelasting of foute wat in die installasie of op die interne diensaansluiting voorkom;

“die wet” enige toepaslike wet, proklamasie, ordonnansie, wet van die parlement of bepaling wat die mag van die wet het;

“eienaar” ten opsigte van ’n perseel die persoon in wie die wetlike titel daartoe vestig, mits—

- (a) in die geval van onroerende eiendom—
 - (i) dit vir ’n tydperk van nie minder as 50 jaar verhuur is nie, ongeag of die huurkontrak geregistreer is of nie, die huurder daarvan, of
 - (ii) dit voordelig geokkupeer word ingevolge ’n serwituuft of reg gelyksoortig daaraan, die bewoner daarvan;
- (b) indien die eienaar wat hierbo omskryf is—
 - (i) oorlede of insolvent is, sy boedel tot die voordeel van sy krediteure aangewys het, deur ’n hofbevel onder kuratele geplaas is of ’n maatskappy is wat ontbind word of wat onder geregtelike bestuur is, die persoon in wie die administrasie van sodanige eiendom vestig as eksekuteur, administrateur, trustee, gevolmagtigde, kurator, likwidateur of geregtelike bestuurder, wat ook al die geval mag wees, of
 - (ii) afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika, of as sy adres nie aan die munisipaliteit bekend is nie, enige persoon wat as agent of andersins die huur ten opsigte van sodanige perseel ontvang of daarop geregtig is, en
 - (iii) indien die munisipaliteit nie in staat is om te bepaal wie sodanige persoon is nie, die persoon wat geregtig is op voordelige gebruik van sodanige eiendom, sal geag word die eienaar daarvan te wees, met uitsluiting van die persoon in wie die wetlike titel daarop gevestig is;

“elektriese installasie” ’n elektriese installasie soos omskryf in die Regulasies;

“elektriese kontrakteur” ’n elektriese kontrakteur soos omskryf in die Regulasies;

“geakkrediteerde persoon” ’n persoon wat ingevolge die Regulasies geregistreer is as ’n elektriese toetsers vir enkelfasige krag, ’n installasie-elektrisiën of ’n meester-installasie-elektrisiën, wat die geval ook al mag wees;

- (d) any person in control of such premises or responsible for the management thereof, and includes the agent of any such person when he/she is absent from the Republic of South Africa or his/her whereabouts are unknown;

“owner” in relation to premises means the person in whom is vested the legal title thereto; provided that—

- (a) in the case of immovable property—
- (i) leased for a period of not less than 50 years, whether the lease is registered or not, the lessee thereof, or
 - (ii) beneficially occupied under servitude or right analogous thereto, the occupier thereof;
- (b) if the owner as hereinbefore defined—
- (i) is deceased or insolvent, has assigned his estate for the benefit of his creditors, has been placed under curatorship by order of court or is a company being wound up or under judicial management, the person in whom the administration of such property is vested as executor, administrator, trustee, assignee, curator, liquidator or judicial manager, as the case may be, or
 - (ii) is absent from the Republic of South Africa, or if his address is unknown to the municipality, any person who as agent or otherwise receives or is entitled to receive the rent in respect of such property, and
 - (iii) if the municipality is unable to determine who such person is, the person who is entitled to the beneficial use of such property, shall be deemed to be the owner thereof to the exclusion of the person in whom is vested the legal title thereto;

“point of consumption” means a point of consumption as defined in the Regulations; (SABS 0142);

“point of metering” means the point at which the consumer’s consumption of electricity is metered and which may be at the point of supply or at any other point on the distribution system of the municipality or the electrical installation of the consumer, as specified by the municipality; provided that it shall meter all of, and only, the consumer’s consumption of electricity;

“point of supply” means the point determined by municipality at which electricity is supplied to any premises by the municipality;

“premises” means any land or any building or structure above or below ground level and includes any vehicle, aircraft or vessel;

“prepayment meter” means a meter that can be programmed to allow the flow of pre-purchased amounts of energy in an electrical circuit;

“Regulations” means Regulations made in terms of the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993), as amended;

“safety standard” means the Code of Practice for the Wiring of Premises SABS 0142 incorporated in the Regulations;

“service connection” means all cables and equipment required to connect the supply mains to the electrical installation of the consumer at the point of supply;

“service protective device” means any fuse or circuit breaker installed for the purpose of protecting the municipality’s equipment from overloads or faults occurring on the installation or on the internal service connection;

“standby supply” means an alternative electricity supply not normally used by the consumer;

“supply mains” means any part of the municipality’s electricity network;

“tariff” means the municipality’s tariff of charges for the supply of electricity;

“gereedheidstoever” ’n alternatiewe elektrisiteitsvoorsiening wat nie gewoonlik deur die verbruiker gebruik word nie;

“hoë spanning” die stel nominale spanningsvlakke wat in kragstelsels gebruik word vir massatransmissie van elektrisiteit tussen $44\text{ kV} < U_n = 220\text{ kV}$. [SABS 1019];

“hooftoevoerleiding” enige deel van die munisipaliteit se elektrisiteitsnetwerk;

“konvensionele meter” ’n meter waar ’n rekening na die verbruik van elektrisiteit uitgereik word;

“lae spanning” die stel nominale spanningsvlakke wat gebruik word vir die verspreiding van elektrisiteit en waarvan die boonste grens gewoonlik aanvaar word as ’n ws-spanning van $1\ 000\text{ V}$ (of ’n gs-spanning van $1\ 500\text{ V}$). [SABS 1019];

“medium spanning” die stel nominale spanningsvlakke wat bo lae spanning en onder hoë spanning lê, tussen $1\text{ kV} < U_n = 44\text{ kV}$. [SABS 1019];

“meter” ’n toestel wat die vraag na en/of die verbruik van elektriese energie bepaal en sluit konvensionele en voorafbetaalmeters in;

“motorontwerpvermoë” die maksimum aaneenlopende kW-uitset van ’n motor soos aangetoon op die vervaardiger se aanslagplaatjie;

“motorlading, totale gekoppelde” die totaal van die kW insetbedryfsvermoë van al die individuele motors wat aan ’n installasie gekoppel is;

“munisipaliteit” die Weskus Distriksmunisipaliteit ingestel kragtens artikel 12 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998), Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000, en sluit dit ook in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleër, munisipaliteit of gevolmagtigde of werknemer daarvan wat in verband met hierdie verordening handel ingevolge ’n bevoegdheid wat in die munisipaliteit setel en by wyse van delegasie of sub-delegasie aan sodanige politieke struktuur, politieke amps bekleër, munisipaliteit of gevolmagtigde of werknemer opgedra is;

“perseel” enige grond of enige gebou of struktuur bo of onder grondvlak, en sluit enige voertuig, vliegtuig of vaartuig in;

“punt van lewering” die punt wat deur die munisipaliteit bepaal word en waar elektrisiteit aan enige perseel deur die munisipaliteit gelewer word;

“punt van meting” die punt waar die verbruiker se elektrisiteitsverbruik gemeet word en wat kan wees by die leweringspunt of by enige ander punt in die verspreidingsstelsel van die munisipaliteit of die elektriese installasie van die verbruiker, soos gespesifiseer deur die munisipaliteit; met dien verstande dat al, en slegs, die verbruikers se elektrisiteitsverbruik gemeet sal word;

“punt van verbruik” ’n punt van verbruik soos omskryf in die Regulasies;

“Regulasies” Regulasies opgestel ingevolge die Wet op Beroepsgeondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig;

“sertifikaat van voldoening” ’n sertifikaat wat ingevolge die Regulasies deur ’n geakkrediteerde persoon ten opsigte van ’n elektriese installasie of ’n gedeelte van ’n elektriese installasie uitgereik is;

“spanning” die wortel van die gemiddelde kwadraatwaarde van elektriese potensiaal tussen twee geleiers;

“verbruiker” ten opsigte van persele:

- (i) enige bewoner daarvan of enige ander persoon met wie die munisipaliteit ’n kontrak aangegaan het vir die lewering van elektrisiteit, of waar die munisipaliteit in werklikheid elektrisiteit lewer; of
- (ii) indien sodanige perseel nie geokkupeer is nie, enige persoon wat ’n geldige bestaande ooreenkoms met die munisipaliteit het vir die lewering van elektrisiteit aan sodanige perseel; of

“token” means the essential element of a prepayment metering system used to transfer information from a point of sale for electricity credit to a prepayment meter and vice versa;

“voltage” means the root-mean-square value of electrical potential between two conductors.

Other terms

2. All other terms used in this by-law shall, unless the context otherwise requires, have the meaning assigned thereto in the Electricity Act, 1987 (Act 41 of 1987), as amended, or the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993), as amended.

Headings and titles

3. The headings and titles in this by-law shall not affect the construction thereof.

GENERAL CONDITIONS OF SUPPLY

Provision of electricity services

4. Only the municipality shall supply or contract for the supply of electricity within its area of jurisdiction with the exception of those areas where electricity is supplied by Eskom.

Supply by agreement

5. No person shall use or be entitled to use an electricity supply from the municipality unless or until such person shall have entered into an agreement in writing with the municipality for such supply, and such agreement together with the provisions of this by-law shall in all respects govern such supply. If a person uses an electricity supply without entering into an agreement he shall be liable for the cost of electricity used as stated in section 44 of this by-law.

Service of notice

6. (1) Any notice or other document that is served on any person in terms of this by-law is regarded as having been served—
- when it has been delivered to that person personally;
 - when it has been left at that person's place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age of sixteen years;
 - when it has been posted by registered or certified mail to that person's last known residential or business address in the Republic and an acknowledgement of the posting thereof from the postal service is obtained;
 - if that person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic in the manner provided by paragraphs (a), (b) or (c); or
 - if that person's address and agent or representative in the Republic is unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the property or premises, if any, to which it relates.
- (2) When any notice or other document must be authorised or served on the owner, occupier or holder of any property or right in any property, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier or holder of the property or right in question, and it is not necessary to name that person.

Compliance with notices

7. Any person on whom a notice duly issued or given under this by-law

- (iii) indien daar geen sodanige persoon of bewoner is nie, die eienaar van die perseel;

“vooruitbetaalmeter” ’n meter wat geprogrammeer kan word om die vloei van vooraf gekoopte hoeveelhede energie in ’n elektriese stroom toe te laat.

Ander terme

2. Alle ander terme wat in hierdie verordening gebruik word, het, tensy anders vereis deur die konteks, die betekenis wat in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), soos gewysig, of die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig, daaraan geheg word.

Opskrifte en titels

3. Die opskrifte en titels in hierdie verordening sal nie ’n effek op die opstel daarvan hê nie.

ALGEMENE VOORWAARDES VAN DIE LEWERING VAN ELEKTRISITEIT

Die lewering van elektrisiteitsdienste

4. Slegs die munisipaliteit sal binne sy regsgebied elektrisiteit lewer of ’n kontrak vir die lewering van elektrisiteit aangaan, met die uitsondering van daardie gebiede waar elektrisiteit deur Eskom gelewer word.

Lewering volgens ooreenkoms

5. Geen persoon sal elektrisiteit wat deur die munisipaliteit gelewer word, gebruik of geregtig wees op die gebruik daarvan, tensy of totdat sodanige persoon ’n skriftelike ooreenkoms vir sodanige lewering met die munisipaliteit aangegaan het nie, en sodanige ooreenkoms saam met die bepalinge van hierdie verordening sal sodanige lewering in alle opsigte beheer. Indien ’n persoon elektrisiteitsvoorsiening gebruik sonder dat ’n ooreenkoms aangegaan is, sal hy of sy aanspreeklik wees vir die koste van die elektrisiteit wat gebruik is, soos bepaal in artikel 44 van hierdie verordening.

Betekening van kennisgewing

6. (1) Enige kennisgewing of ander dokument wat ingevolge hierdie verordening aan enige persoon beteken word, word beskou as beteken te wees—
- wanneer dit persoonlik by daardie persoon afgelewer is;
 - wanneer dit by die persoon se blyplek of besigheid in die Republiek gelaat is by ’n persoon wat oënskynlik bo die ouderdom van sestien jaar is;
 - wanneer dit per geregistreerde of gesertifiseerde pos na daardie persoon se laaste bekende woon- of besigheidsadres in die Republiek ge-pos is en ’n bewys van die pos daarvan by die posdiens verkry is;
 - indien daardie persoon se adres in die Republiek onbekend is, as dit aan daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek beteken is op die manier waarvoor in paragraaf (a), (b) of (c) voorsiening gemaak is; of
 - indien daardie persoon se adres en agent of verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, as dit vertoon word op ’n opsigtelike plek op die eiendom of perseel, indien enige, waarmee dit verband hou.
- (2) Wanneer enige kennisgewing of ander dokument gemagtig moet word of aan die eienaar, bewoner of houer van enige eiendom of reg op enige eiendom beteken moet word, is dit voldoende as die persoon in die kennisgewing of ander dokument beskryf word as die eienaar, bewoner of houer van die betrokke eiendom of reg, en dit is nie nodig dat die persoon se naam genoem word nie.

Voldoening aan kennisgewings

7. Enige persoon aan wie ’n kennisgewing ingevolge hierdie verordening

is served shall, within the time specified in such notice, comply with its terms.

Application for supply

8. (1) Application for the supply of electricity shall be made in writing by the prospective consumer on the prescribed form obtainable at the office of the municipality, and the estimated load, in kVA, of the installation, shall be stated therein. Such application shall be made as early as possible before the supply of electricity is required in order to facilitate the work of the municipality.
- (2) An application for an electricity supply for a period of less than one year shall be regarded as an application for a temporary supply of electricity and shall be considered at the discretion of the municipality, which may specify any special conditions to be satisfied in such case.

Processing of requests for supply

9. Applications for the supply of electricity will be processed and the supply made available within the periods stipulated in NRS 047.

Wayleaves

10. (1) The municipality may refuse to lay or erect a service connection above or below ground on any thoroughfare or land not vested in the municipality or on any private property, unless and until the prospective consumer shall have obtained and deposited with the municipality written permission granted by the owner of the said private property or by the person in whom is vested the legal title to the land or thoroughfare as aforesaid exists, as the case may be, authorising the laying or erection of a service connection thereon.
- (2) If such permission is withdrawn at any time or if the aforesaid private property or thoroughfare changes ownership and the new owner refuses to grant or continue such permission, the cost of any alteration required to be made to a service connection in order that the supply of electricity may be continued, and of any removal thereof which may become necessary in the circumstances, shall be borne by the consumer to whose premises the supply of electricity is required to be continued.

Statutory servitude

11. (1) Subject to the provisions of subsection (3) the municipality may within its municipal area:
- provide, establish and maintain electricity services;
 - acquire, construct, lay, extend, enlarge, divert, maintain, repair, discontinue the use of, close up and destroy electricity supply mains;
 - construct, erect or lay any electricity supply main on, across, through, over or under any street or immovable property and the ownership of any such main shall vest in the municipality;
 - do any other thing necessary or desirable for or incidental, supplementary or ancillary to any matter contemplated by paragraphs (a) to (c).
- (2) If the municipality constructs, erects or lays any electricity supply main on, across, through, over or under any street or immovable property not owned by the municipality or under the control of or management of the municipality it shall pay to the owner of such street or property compensation in an amount agreed upon by such owner and the municipality or, in the absence of agreement, be determined either by arbitration or a court of law.
- (3) The municipality shall, before commencing any work other than repairs or maintenance on or in connection with any electricity supply main on immovable property not owned by the municipality or under the control or management of the

behoorlik uitgereik of beteken word, sal binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing gespesifiseer word, aan die voorwaardes voldoen.

Aansoek om die lewering van elektrisiteit

8. (1) Die voornemende verbruiker sal skriftelik op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om die lewering van elektrisiteit. Die voorgeskrewe vorm is by die kantore van die munisipaliteit beskikbaar. Die benaderde belading, in kVA, van die installasie sal op die vorm genoem word. Sodanige aansoek sal so vroeg as moontlik gedoen word voordat die lewering van elektrisiteit verlang word om sodoende die werk van die munisipaliteit te vergemaklik.
- (2) 'n Aansoek om die lewering van elektrisiteit vir 'n tydperk van minder as een jaar sal beskou word as 'n aansoek om tydelike elektrisiteitsvoorsiening en sal oorweeg word volgens die diskresie van die munisipaliteit, wat in so 'n geval enige spesiale voorwaardes waaraan voldoen moet word, kan spesifiseer.

Die verwerking van aansoeke om die lewering van elektrisiteit

9. Aansoeke om die lewering van elektrisiteit sal verwerk word en die lewering sal binne die tydperke wat in NRS 047 gestipuleer word, beskikbaar gemaak word.

Gebruiksreg

10. (1) Die munisipaliteit mag weier om 'n diensaansluiting bo of onder die grond te lê of op te rig op enige deurgang of grond wat nie in die munisipaliteit gevestig is nie of op enige privaat eiendom, tensy en totdat die voornemende verbruiker skriftelike toestemming en magtiging deur die eienaar van die genoemde privaat eiendom of deur die persoon in wie die wettige titel vir die grond of deurgang soos hierbo genoem, vestig, wat die geval ook al mag wees, vir die lê of oprigting van die diensaansluiting daarop, verkry en by die munisipaliteit ingedien het.
- (2) Indien sodanige toestemming te eniger tyd teruggetrek word of indien die bogenoemde privaat eiendom of deurgang van eienaar verander en die nuwe eienaar weier om sodanige toestemming te verleen of om voort te gaan daarmee, sal die koste van enige veranderinge wat aan die diensaansluiting aangebring moet word sodat die lewering van elektrisiteit kan voortgaan, of enige verwydering daarvan wat onder die omstandighede nodig mag wees, gedra word deur die verbruiker by wie se perseel die voorsiening van elektrisiteit voortgesit moet word.

Statutêre serwituut

11. (1) Onderworpe aan die bepalings van subartikel (3) mag die munisipaliteit binne die munisipale gebied:
- elektrisiteitsdienste lewer, vestig en in stand hou;
 - elektrisiteitshooftoevoerleiding verkry, oprig, lê, uitbrei, vergroot, herlei, in stand hou, herstel, uit gebruik stel, sluit en vernietig;
 - enige elektrisiteitshooftoevoerleiding bou, oprig of lê op, oor, deur, bo-oor of onder enige straat of vaste eiendom en die eienaarskap van sodanige hooftoevoerleiding sal in die munisipaliteit vestig;
 - enigiets anders doen wat nodig of wenslik is vir of insidenteel, aanvullend of bykomstig is tot enige ander saak wat in paragraaf (a) tot (c) bedoel word.
- (2) Indien die munisipaliteit enige elektrisiteitshooftoevoerleiding bou, oprig of lê op, oor, deur, bo-oor of onder enige straat of vaste eiendom wat nie die eiendom van die munisipaliteit is nie, of nie onder die beheer van of bestuur van die munisipaliteit is nie, sal die munisipaliteit aan die eienaar van sodanige straat of eiendom vergoeding betaal, waaroor die eienaar en die munisipaliteit ooreenkom. In die afwesigheid van 'n ooreenkoms, sal dit deur arbitrasie of 'n geregshof bepaal word.
- (3) Die munisipaliteit sal, voordat daar begin word met enige werk anders as herstel-of instandhoudingswerk aan of in verband met enige elektrisiteitshooftoevoerleiding op vaste eiendom wat nie deur die munisipaliteit besit of beheer word nie, aan die

municipality, give the owner or occupier of such property reasonable notice of the proposed work and the date on which it proposes to commence such work.

Right of admittance to inspect, test and/or do maintenance work

12. (1) The municipality shall, through its employees, contractors and their assistants and advisers, have access to or over any property for the purposes of—
- doing anything authorised or required to be done by the municipality under this by-law or any other law;
 - inspecting and examining any service mains and anything connected therewith;
 - enquiring into and investigating any possible source of electricity supply or the suitability of immovable property for any work, scheme or undertaking of the municipality and making any necessary survey in connection therewith;
 - ascertaining whether there is or has been a contravention of the provisions of this by-law or any other law, and
 - enforcing compliance with the provisions of this by-law or any other law.
- (2) The municipality shall pay to any person suffering damage as a result of the exercise of the right of access contemplated by subsection (1), except where the municipality is authorised to execute on the property concerned any work at the cost of such person or some other person or to execute on such property any work and recover the cost thereof from such person or some other person, compensation in such amount as may be agreed upon by the municipality and such person or, in the absence of agreement, as may be determined by arbitration or court of law.
- (3) The municipality may, by notice in writing served on the owner or occupier of any property, require such owner or occupier to provide, on the day and at the hour specified in such notice, to allow access to such property to a person and for a purpose referred to in subsection (1).
- (4) The municipality may gain access to or over any property without notice and may take whatever action as may, in its opinion, be necessary or desirable in consequence of the existence of a state of war or the occurrence of any calamity, emergency or disaster.

Refusal or failure to give information

13. No person shall refuse or fail to give such information as may be reasonably required of him by the municipality or render any false information to any such official regarding any electrical installation work completed or contemplated.

Refusal of admittance

14. No person shall willfully hinder, obstruct, interfere with or refuse admittance to any duly authorised official of the municipality in the performance of his duty under this by-law or of any duty connected therewith or relating thereto.

Improper use

15. If the consumer uses the electricity for any purpose or deals with the electricity in any manner which the municipality has reasonable grounds for believing interferes in an improper or unsafe manner or is calculated to interfere in an improper or unsafe manner with the efficient supply of electricity to any other consumer, the municipality may, with or without notice, disconnect the electricity supply but such supply shall be restored as soon as the cause for the disconnection has been permanently remedied or removed. The fee as prescribed by the municipality for the disconnection

eienaar of bewoner van sodanige eiendom redelike kennis gee van die voorgenome werk en die datum waarop daar waarskynlik met sodanige werk begin sal word.

Reg van toegang om inspeksie te doen, te toets en/of instandhoudingswerk te doen

12. (1) Die munisipaliteit sal toegang hê tot of oor enige eiendom vir die doel om—
- enigiets te doen wat ingevolge hierdie verordening of enige ander wet deur die munisipaliteit gedoen moet word;
 - enige verbruiksleiding en enigiets wat daarmee verband hou te inspekteer en te ondersoek;
 - navraag te doen oor en ondersoek in te stel na enige moontlike bron van elektrisiteitsvoorsiening of die geskiktheid van vaste eiendom vir enige werk, skema of onderneming van die munisipaliteit en die maak van enige opname wat in verband daarmee nodig is;
 - vas te stel of daar 'n oortreding van die bepalings van hierdie verordening of enige ander wet plaasvind of plaasgevind het, en
 - om te verseker dat daar voldoen word aan die bepalings van hierdie verordening of enige ander wet.
- (2) Die munisipaliteit sal die aan enige persoon vergoeding betaal waarop die munisipaliteit en sodanige persoon ooreenkom, of indien daar nie 'n ooreenkoms is nie, soos wat deur middel van arbitrasie of deur 'n geregshof bepaal word, indien die persoon skade ly as gevolg van die uitoefening van die reg tot toegang soos bedoel in subartikel (1), behalwe waar die munisipaliteit gemagtig is om enige werk wat op die betrokke eiendom gedoen moet word op sodanige persoon of enige ander persoon se koste te doen of om op sodanige eiendom enige werk te doen en die koste daarvan van sodanige persoon of van enige ander persoon te verhaal.
- (3) Die munisipaliteit mag, na skriftelike kennisgewing wat aan die eienaar of bewoner van enige eiendom beteken is, van sodanige eienaar of bewoner verlang om op die dag en tyd wat in sodanige kennisgewing genoem word, toegang tot sodanige eiendom te verleen aan 'n persoon en vir die doeleindes waarna in subartikel (1) verwys is.
- (4) Die munisipaliteit mag sonder kennisgewing toegang tot en oor enige eiendom verkry en kan enige stappe doen wat na die mening van die munisipaliteit nodig of wenslik mag wees as gevolg van 'n staat van oorlog of die voorkoms van enige ramp, noodtoestand of ongeluk.

Weiering of versuim om inligting te verskaf

13. Geen persoon sal weier of versuim om sodanige inligting te verstrek as wat redelik deur die munisipaliteit van hom verlang kan word, of enige vals inligting aan enige sodanige amptenaar te verskaf in verband met enige elektriese installasiewerk wat voltooi is of beoog word nie.

Weiering van toegang

14. Geen persoon sal opsetlik toegang aan enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit verhinder, belemmer, of weier of daarmee inmeng in die uitvoering van sy plig ingevolge hierdie verordening of van enige ander plig wat daaraan verbonde is of wat daarmee verband hou nie.

Onbehoorlike gebruik

15. Indien die gebruiker die elektrisiteit hanteer op 'n manier of gebruik vir enige doel waarvoor die munisipaliteit redelike gronde het om te glo dit op 'n onbehoorlike of onveilige manier inmeng, of wat bereken word as op 'n onbehoorlike of onveilige manier in te meng met die doeltreffende lewering van elektrisiteit aan enige ander verbruiker, kan die munisipaliteit, met of sonder kennisgewing, die elektrisiteitsvoorsiening diskonnekteer, maar sodanige elektrisiteitsvoorsiening sal herstel word sodra die oorsaak vir diskonneksie permanent reggestel of verwyder is. Die fooi, soos deur die munisipaliteit

and reconnection shall be paid by the consumer before the electricity supply is restored, unless it can be shown that the consumer did not use or deal with the electricity in an improper or unsafe manner.

Electricity tariffs and fees

16. Copies of charges and fees may be obtained free of charge at the offices of the municipality.

Deposits

17. The municipality reserves the right to require the consumer to deposit a sum of money as security in payment of any charges which are due or may become due to the municipality. The amount of the deposit in respect of each electricity installation shall be determined by the municipality, and each such deposit may be increased if the municipality deems the deposit held to be inadequate. Such deposit shall not be regarded as being in payment or part payment of any accounts due for the supply of electricity for the purpose of obtaining any discount provided for in the electricity tariff referred to in this by-law. On cessation of the supply of electricity, the amount of such deposit, free of any interest, less any payments due to the municipality shall be refunded to the consumer.

Payment of charges

18. (1) The consumer shall be liable for all charges listed in the prescribed tariff for the electricity service as approved by the municipality a copy of which is obtainable free of charge from the municipality.
- (2) All accounts shall be deemed to be payable when issued by the municipality and each account shall, on its face, reflect the due date and a warning indicating that the supply of electricity may be disconnected should the charges in respect of such supply remain unpaid after the due date.
- (3) An error or omission in any account or failure to render an account shall not relieve the consumer of his obligation to pay the correct amount due for electricity supplied to the premises and the onus shall be on the consumer to satisfy himself that the account rendered is in accordance with the prescribed tariff of charges in respect of electricity supplied to the premises.
- (4) Where a duly authorised official of the municipality has visited the premises for the purpose of disconnecting the supply of electricity in terms of subsection (2) and he is obstructed or prevented from effecting such disconnection, the prescribed fee shall become payable for each visit necessary for the purpose of such disconnection.
- (5) After disconnection for non-payment of an account, the prescribed fees and any amounts due for electricity consumed shall be paid before the electricity supply is re-connected.

Interest on overdue accounts

19. The municipality may charge interest on accounts which are not paid by the due date appearing on the account, at a interest rate as approved by the municipality from time to time.

Resale of electricity

20. Unless otherwise authorised by the municipality, no person shall sell or supply electricity, supplied to his premises under an agreement with the municipality, to any other person or persons for use on any other premises, or permits or suffers such resale or supply to take place. If electricity is resold for use upon the same premises, such resale shall be subject to the conditions laid down in the Electricity Act, 1987 (Act 41 of 1987), provided that the reseller shall be permitted to recover his/her actual electricity cost, provided further that he/she must substantiate these costs if called upon to do so.

voorgeskryf vir die diskonneksie en die heraansluiting, sal deur die verbruiker betaal word voordat die elektrisiteitsvoorsiening herstel word, tensy daar bewys kan word dat die verbruiker nie die elektrisiteit op 'n onbehoorlike of onveilige manier gebruik of mee gehandel nie.

Elektrisiteitstariewe en -fooie

16. Afskrifte van heffings en fooie is gratis beskikbaar by die munisipale kantore.

Deposito's

17. Die munisipaliteit behou die reg voor om te vereis dat die verbruiker 'n bedrag geld inbetaal as sekuriteit vir die betaling van enige bedrae wat aan die munisipaliteit verskuldig is of verskuldig kan raak. Die bedrag van die deposito ten opsigte van elke elektrisiteitsinstallasie sal deur die munisipaliteit bepaal word, en elke sodanige deposito kan verhoog word indien die munisipaliteit die deposito wat gehou word as onvoldoende beskou. Sodanige deposito sal nie beskou word as betaling of gedeeltelike betaling van enige rekeninge vir die voorsiening van elektrisiteit vir die doel om enige afslag te kry waarvoor voorsiening gemaak is in die elektrisiteitstarief waarna in hierdie verordening verwys word nie. By die staking van die elektrisiteitsvoorsiening, sal die bedrag van sodanige deposito, vry van enige rente, minus enige betalings wat aan die munisipaliteit verskuldig is, aan die verbruiker terugbetaal word.

Die betaling van heffings

18. (1) Die verbruiker sal aanspreeklik wees vir alle heffings wat in die voorgeskrewe tarief vir die elektrisiteitsdiens, soos goedgekeur deur die munisipaliteit, verskyn. 'n Afskrif van die voorgeskrewe tarief is gratis verkrygbaar by die munisipaliteit.
- (2) Alle rekeninge sal geag word as betaalbaar te wees wanneer hulle deur die munisipaliteit uitgereik word en elke rekening sal, op die voorkant daarvan, die betaaldatum en 'n waarskuwing vertoon wat aandui dat die elektrisiteitsvoorsiening afgesny kan word indien die koste ten opsigte van sodanige voorsiening na die betaaldatum nog nie betaal is nie.
- (3) 'n Fout of weglating op enige rekening of versuim om 'n rekening te lewer, sal nie die verbruiker onthef van sy verpligting om die korrekte bedrag te betaal vir die elektrisiteit wat aan die perseel voorsien is nie, en die onus sal op die verbruiker wees om homself tevrede te stel dat die rekening gelewer is in ooreenstemming met die voorgeskrewe tarief ten opsigte van die elektrisiteit wat aan die perseel gelewer is.
- (4) Waar 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit die perseel besoek het met die doel om die elektrisiteitsvoorsiening ingevolge subartikel (2) te diskonnekteer en hy verhinder of verhoed word om sodanige diskonneksie te bewerkstellig, sal die voorgeskrewe fooi betaalbaar wees vir elke besoek wat nodig is vir die doel van sodanige diskonneksie.
- (5) Nadat elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van die nie-betaling van 'n rekening gediskonnekteer is, sal die voorgeskrewe fooie en enige bedrae wat betaalbaar is vir elektrisiteit wat verbruik is, betaal word voordat die elektrisiteitsvoorsiening weer aangesluit word.

Rente op uitstaande rekeninge

19. Die munisipaliteit kan rente hef op rekeninge wat nie teen die betaaldatum wat op die rekening verskyn, betaal is nie, teen 'n rentekoers soos van tyd tot tyd deur die munisipaliteit goedgekeur.

Herverkoop van elektrisiteit

20. Tensy anders gemagtig deur die munisipaliteit, sal geen persoon elektrisiteit wat ingevolge 'n ooreenkoms met die munisipaliteit aan sy perseel voorsien word, verkoop of verskaf aan enige ander persoon of persone vir gebruik op enige ander perseel, of toelaat dat sodanige herverkoop of voorsiening plaasvind nie. Indien elektrisiteit herverkoop word vir gebruik op dieselfde perseel, sal sodanige herverkoop onderworpe wees aan die voorwaardes wat neergelê word in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), op voorwaarde dat die herverkoper toegelaat sal word om sy/haar werklike elektrisiteitskoste te verhaal, en met dien verstande dat hy/sy hierdie koste moet staaf indien daar van hom/haar verlang word om dit te doen.

Right to disconnect supply

21. (1) The municipality shall have the right to disconnect the supply of electricity to any premises if the person liable to pay for such supply fails to pay any charge due to the municipality in connection with any supply of electricity which he may at any time have received from the municipality in respect of such premises, or, where any of the provisions of this by-law and/or the Regulations are being contravened, provided the municipality has given the person 14 (fourteen) days' notice to remedy his/her default and the person has failed to remedy such default after notice has been given, or, in the case of a grave risk to person or property, or as envisaged in terms of section 26 of this by-law, without notice. After disconnection for nonpayment of accounts or the improper or unsafe use of electricity, the fee as prescribed by the municipality shall be paid.
- (2) In the case where an installation has been illegally reconnected on a consumer's premises after having been previously legally disconnected by the municipality, or in the case where the municipality's electrical equipment has been tampered with to prevent the full registration of consumption by the meter, the electricity supply may be physically removed from those premises.

Non-liability of the municipality

22. The municipality shall not be liable for any loss or damage, direct or consequential, suffered or sustained by a consumer as a result of or arising from the cessation, interruption or any other abnormality of the supply of electricity, unless caused by negligence on the part of the municipality.

Leakage of electricity

23. Under no circumstances shall any rebate be allowed on the account for electricity supplied and metered in respect of electricity wasted owing to leakage or any other fault in the electrical installation.

Failure of supply

24. The municipality does not undertake to attend to a failure of supply of electricity due to a fault in the electrical installation of the consumer, except when such failure is due to the operation of the service protective device of the municipality. When any failure of supply of electricity is found to be due to a fault in the electrical installation of the consumer or to the faulty operation of apparatus used in connection therewith, the municipality shall have the right to charge the consumer the fee as prescribed by the municipality for each restoration of the supply of electricity in addition to the cost of making good or repairing any damage which may have been done to the service main and meter by such fault or faulty operation as aforesaid.

Seals of the municipality

25. The meter, service protective devices and all apparatus belonging to the municipality shall be sealed or locked by the municipality, and no person who is not an authorised official of the municipality shall in any manner or for any reason whatsoever remove, break, deface, or tamper or interfere with such seals or locks.

Tampering with service connection or supply mains

26. (1) No person shall in any manner or for any reason whatsoever tamper or interfere with any meter or metering equipment or service connection or service protective device or supply mains or any other equipment of the municipality.
- (2) Where prima facie evidence exists of a consumer and/or any person having contravened subsection (1), the municipality shall have the right to disconnect the supply of electricity immediately and without prior notice to the consumer. The

Die reg om elektrisiteitsvoorsiening te diskonnekteer

21. (1) Die munisipaliteit sal die reg hê om sonder kennisgewing die voorsiening van elektrisiteit aan enige perseel te diskonnekteer indien die persoon wat daarvoor aanspreeklik is om vir sodanige voorsiening te betaal, versuim om enige gelde wat aan die munisipaliteit verskuldig is ten opsigte van die voorsiening van elektrisiteit wat hy in enige stadium van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige perseel ontvang het, of waar enige bepalings van hierdie verordening en/of die Regulasies oortree word, op voorwaarde dat die munisipaliteit die persoon 14 (veertien) dae kennis gegee het om die versuim reg te stel en die persoon versuim het om die wanbetaling reg te stel nadat hy/sy die kennisgewing ontvang het, of in die geval van 'n ernstige risiko vir 'n persoon of die eiendom, of soos beoog ingevolge artikel 26 van hierdie verordening. Nadat die elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van die wanbetaling van rekeninge of die onbehoorlike of onveilige gebruik van elektrisiteit gediskonnekteer is, sal die fooi soos deur die munisipaliteit voorgeskryf, betaalbaar wees.
- (2) In die geval waar 'n installasie op 'n verbruiker se perseel onwettig geherkonnekteer is nadat dit voorheen wettig deur die munisipaliteit gediskonnekteer is, of in die geval waar daar met die munisipaliteit se elektriese toerusting gepeuter is om te verhoed dat die meter die volle verbruik registreer, kan die elektrisiteitsvoorsiening fisies van daardie perseel verwyder word.

Nie-aanspreeklikheid van die munisipaliteit

22. Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade, direk of indirek, wat 'n verbruiker ly as gevolg van die staking, onderbreking of enige ander abnormaliteit van die elektrisiteitsvoorsiening nie, tensy dit veroorsaak is deur na latigheid aan die kant van die munisipaliteit.

Lekkasie van elektrisiteit

23. Onder geen omstandighede sal enige korting toegestaan word ten opsigte van die rekening vir elektrisiteit wat voorsien en gemeet is ten opsigte van elektrisiteit wat vermors is as gevolg van lekkasie of enige ander fout in die elektriese installasie nie.

Onderbreking van elektrisiteitsvoorsiening

24. Die munisipaliteit onderneem nie om aandag te gee aan 'n onderbreking van die elektrisiteitsvoorsiening as gevolg van 'n fout in die elektriese installasie van die verbruiker nie, tensy sodanige fout die gevolg is van die werking van die diensbeskermingstoestel van die munisipaliteit. Indien daar bevind word dat enige onderbreking van die elektrisiteitstoevoer die gevolg is van 'n fout in die elektriese installasie van die verbruiker of die verkeerde aanwending van apparaat wat in verband daarmee gebruik word, sal die munisipaliteit die reg hê om die fooi, soos voorgeskryf deur die munisipaliteit, ten opsigte van elke keer wat die elektrisiteitstoevoer herstel moet word, asook die koste ten opsigte van die aanvulling of herstel van enige skade wat as gevolg van sodanige fout of foutiewe gebruik soos hierbo gesê aan die hooftoevoerleiding en die meter veroorsaak is, van die verbruiker te verhaal.

Seëls van die munisipaliteit

25. Die meter, diensbeskermingstoestelle en alle apparaat wat aan die munisipaliteit behoort, sal geseël of gesluit word deur die munisipaliteit en geen persoon wat nie 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit is nie, sal op enige manier of om enige rede hoegenaamd sodanige seëls of slotte verwyder, breek, beskadig of daarmee peuter of inmeng nie.

Peuter met verbruikersaansluitings of hooftoevoerleidings

26. (1) Geen persoon sal op enige manier of om enige rede hoegenaamd met enige meter of meettoerusting of verbruikersaansluitings of diensbeskermingstoestel of hooftoevoerleiding of enige ander toerusting van die munisipaliteit peuter of inmeng nie.
- (2) Waar prima facie-bewys bestaan dat 'n verbruiker en/of enige ander persoon subartikel (1) oortree het, sal die munisipaliteit die reg hê om die elektrisiteitstoevoer onmiddellik en sonder vooraf kennisgewing aan die verbruiker, te diskonnekteer. Die

person shall be liable for all fees and charges levied by the municipality for such disconnection.

- (3) Where a consumer and/or any person has contravened subsection (1) and such contravention has resulted in the meter recording less than the true consumption; the municipality shall have the right to recover from the consumer the full cost of his estimated consumption.

Protection of municipality's supply mains

27. (1) No person shall, except with the consent of the municipality and subject to such conditions as may be imposed—
- construct, erect or lay, or permit the construction, erection or laying of any building, structure or other object, or plant trees or vegetation over or in such a position or in such a manner as to interfere with or endanger the supply mains;
 - excavate, open up or remove the ground above, next to, under or near any part of the supply mains;
 - damage, endanger, remove or destroy, or do any act likely to damage, endanger or destroy any part of the supply mains;
 - make any unauthorised connection to any part of the supply mains or divert or cause to be diverted any electricity there from. Any such unauthorised connection or diversion shall be removed by the municipality and the costs thereof be recovered from the owner or occupier of the premises on which the unauthorised connection was made or from which electricity was diverted.
 - The owner or occupier shall limit the height of trees or length of projecting branches in the proximity of overhead lines or provide a means of protection which in the opinion of the municipality will adequately prevent the tree from interfering with the conductors should the tree or branch fall or be cut down. Should the owner fail to observe this provision the municipality shall have the right, after prior written notification, or at any time in an emergency, to cut or trim the trees or other vegetation in such a manner as to comply with this provision and shall be entitled to enter the property for this purpose.
- (2) The municipality may, subject to written notice of at least 14 days, demolish, alter or other wise deal with any building, structure or other object constructed, erected or laid in contravention with this by-law.
- (3) The municipality may in the case of an emergency or disaster remove anything damaging, obstructing or endangering or likely to damage, obstruct, endanger or destroy any part of the electrical distribution system.

Prevention of tampering with service connection or supply mains

28. If the municipality decides that it is necessary or desirable to take special precautions in order to prevent tampering with any portion of the supply mains, service connection or service protective device or meter or metering equipment, the consumer shall either supply and install the necessary protection or pay the costs involved where such protection is supplied by the municipality.

Unauthorised connections

29. No person other than a person specifically authorised thereto by the municipality in writing shall directly or indirectly connect, attempt to connect or cause or permit to be connected any electrical installation or part thereof to the supply mains or service connection.

persoon sal aanspreeklik wees vir alle gelde en heffings wat die munisipaliteit vir sodanige diskonneksie hef.

- (3) Indien 'n verbruiker en/of enige persoon subartikel (1) oortree het en sodanige oortreding daartoe gelei het dat die meterlesing minder as die werklike verbruik toon, sal die munisipaliteit die reg hê om die volle koste van die geskatte verbruik van die verbruiker te verhaal.

Beskerming van die munisipaliteit se hooftoevoerleiding

27. (1) Geen persoon sal, buiten met die toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat gestel mag word—
- enige gebou, struktuur of ander voorwerp bou, oprig of lê of die bou, oprigting of lê daarvan toelaat, of bome of plante plant oor of in so 'n posisie of op so 'n manier dat dit met die hooftoevoerleiding inmeng of dit in gevaar stel nie;
 - die grond bo, langs, onder of naby enige deel van die hooftoevoerleiding uitgrawe, oopmaak of verwyder nie;
 - enige deel van die hooftoevoerleiding beskadig, in gevaar stel, verwyder of vernietig, of enigiets doen wat dit moontlik kan beskadig, in gevaar kan stel of kan vernietig nie;
 - enige ongemagtigde konneksie maak aan enige deel van die hooftoevoerleiding of enige elektrisiteit van daar af herlei of veroorsaak dat elektrisiteit van daar af herlei word nie. Enige ongemagtigde konneksie of herleiding sal deur die munisipaliteit verwyder word en die koste vir sodanige verwydering verhaal van die eienaar of okkupeerder van die perseel waarop die ongemagtigde konneksie gemaak is of van waar die herleiding gemaak is.
 - Die eienaar of bewoner sal die hoogte van bome of die lengte van takke wat in die nabyheid van oorhoofse lyne uitsteek, beperk, of 'n manier van beskerming voorsien wat na die mening van die munisipaliteit genoegsaam sal verhoed dat die boom met die geleiers inmeng indien die boom of 'n tak sou val of afgesaag sou word. Indien die eienaar sou nalaat om by hierdie bepaling te hou, sal die munisipaliteit die reg hê om na vooraf skriftelike kennisgewing, of te eniger tyd gedurende 'n noodsituasie, die bome of ander plantegroei op so 'n manier af te saag of in te kort dat dit aan die vereistes voldoen, en die munisipaliteit sal daarop geregtig wees om die perseel vir hierdie doel te betree.
- (2) Die munisipaliteit mag, na kennisgewing van minstens 14 dae, enige gebou, struktuur of ander voorwerp wat strydig met die bepalinge van hierdie verordening gebou, opgerig of gelê is, sloop, verander of op enige manier daarmee handel.
- (3) Die munisipaliteit mag in die geval van 'n noodtoestand of ramp enigiets verwyder wat enige gedeelte van die elektrisiteitsverspreidingsstelsel beskadig, belemmer of in gevaar stel of wat dit moontlik kan beskadig, belemmer, in gevaar kan stel of kan vernietig.

Die voorkoming van peutery met verbruikersaansluiting of hooftoevoerleiding

28. Indien die munisipaliteit besluit dat dit nodig of wenslik is om spesiale voorsorg te tref om peutery met enige gedeelte van die hooftoevoerleiding, verbruikersaansluiting of diensbeskermingstoestel of meter of meettoerusting te voorkom, sal die verbruiker óf die nodige beskerming voorsien en installeer óf die koste verbonde aan sodanige beskerming wat deur die munisipaliteit voorsien is, betaal.

Ongemagtigde aansluitings

29. Geen persoon anders as 'n persoon wat deur die munisipaliteit spesifiek skriftelik daartoe gemagtig is, sal direk of indirek enige elektriese installasie of gedeelte daarvan koppel, probeer om dit te koppel of veroorsaak of toelaat dat dit aan die hooftoevoerleiding of verbruikersaansluiting gekoppel word nie.

Unauthorised reconnections

30. (1) No person other than a person specifically authorised thereto by the municipality in writing shall reconnect, attempt to reconnect or cause or permit to be reconnected to the supply mains or service connection any electrical installation or installations which has or have been disconnected by the municipality.
- (2) Where the supply of electricity that has previously been disconnected is found to have been reconnected, the consumer using the supply of electricity shall be liable for all charges for electricity consumed between the date of disconnection and the date the electricity supply was found to be reconnected and any other charges raised in this regard. Furthermore, the municipality reserves the right to remove part or all of the supply equipment until such time as payment has been received in full. In addition, the consumer will be responsible for all the costs associated with the reinstatement of such supply equipment.

Temporary disconnection and reconnection

31. (1) The municipality shall, at the request of the consumer, temporarily disconnect and reconnect the supply of electricity to the consumer's electrical installation upon payment of the fee as prescribed by the municipality for each such disconnection and subsequent reconnection.
- (2) In the event of the necessity arising for the municipality to effect a temporary disconnection and reconnection of the supply of electricity to a consumer's electrical installation and the consumer is in no way responsible for bringing about this necessity, the municipality shall waive payment of the fee hereinbefore referred to.
- (3) The municipality may only under exceptional circumstances temporarily disconnect the supply of electricity to any premises without notice, for the purpose of effecting repairs or carrying out tests or for any other legitimate purpose. In all other instances adequate notice shall be given.

Temporary supplies

32. It shall be a condition of the giving of any temporary supply of electricity, as defined in this by-law, that, if such supply is found to interfere with the efficient and economical supply of electricity to other consumers, the municipality shall have the right, with notice, or under exceptional circumstances without notice, to terminate such temporary supply at any time and, the municipality shall not be liable for any loss or damage occasioned by the consumer by such termination.

Temporary work

33. Electrical installations requiring a temporary supply of electricity shall not be connected directly or indirectly to the supply mains except with the special permission in writing of the municipality. Full information as to the reasons for and nature of such temporary work shall accompany the application for the aforesaid permission, and the municipality may refuse such permission or may grant the same upon such terms and conditions as it may appear desirable and necessary.

Load reduction

34. (1) At times of peak load, or in an emergency, or when, in the opinion of the municipality, it is necessary for any reason to reduce the load on the electricity supply system of the municipality, the municipality may without notice interrupt and, for such period as the municipality may deem necessary, discontinue the electricity supply to any consumer's electrically operated thermal storage water heater or any specific appliance or the whole installation. The municipality shall not be liable for any loss or damage directly or consequentially due to or arising from such interruption and discontinuance of the electricity supply.

Ongemagtigde heraansluitings

30. (1) Geen persoon anders as 'n persoon wat spesifiek skriftelik deur die munisipaliteit daartoe gemagtig is sal enige elektriese installasie of installasies wat deur die munisipaliteit gediskonnekteer is herkonnekteer, probeer om dit te herkonnekteer of veroorsaak of toelaat dat dit weer aan die hooftoevoerleiding of verbruikersaansluiting gekonnekteer word nie.
- (2) Waar daar gevind word dat die elektrisiteitstoevoer wat voorheen gediskonnekteer is, geherkonnekteer is, sal die verbruiker wat die elektrisiteitstoevoer gebruik, aanspreeklik wees vir alle kostes vir elektrisiteit wat verbruik is tussen die datum waarop die toevoer gediskonnekteer is en die datum waar daar gevind is dat die elektrisiteitstoevoer weer gekonnekteer is, asook vir enige ander kostes wat in hierdie verband kan ontstaan. Verder behou die munisipaliteit die reg voor om 'n gedeelte van of al die elektrisiteitsvoorsieningstoerusting te verwyder totdat die volle betaling ontvang is. Hierbenewens sal die verbruiker verantwoordelik wees vir al die koste wat met die herinstallering van sodanige elektrisiteitsvoorsieningstoerusting verband hou.

Tydlike diskonneksie en heraansluiting

31. (1) Die munisipaliteit sal, op versoek van die verbruiker, die elektrisiteitstoevoer na die verbruiker se elektriese installasie tydelik diskonnekteer en dit heraansluit na die betaling van 'n bedrag soos deur die munisipaliteit vir elke sodanige diskonneksie en gevolglike heraansluiting voorgeskryf.
- (2) In geval dit nodig sou word dat die munisipaliteit die elektrisiteitstoevoer na 'n verbruiker se elektriese installasie tydelik moet diskonnekteer en heraansluit, en die verbruiker op geen manier daarvoor verantwoordelik is dat dit gedoen moet word nie, sal die munisipaliteit die betaling waarna hierbo verwys is, kwytsteld.
- (3) Die munisipaliteit mag slegs onder uitsonderlike omstandighede die elektrisiteitstoevoer na enige perseel sonder kennisgewing diskonnekteer vir die doel van herstelwerk of die doen van toetse of vir enige ander wettige doel. Onder alle ander omstandighede sal voldoende kennisgewing geskied.

Tydlike elektrisiteitstoevoer

32. Dit sal 'n voorwaarde van die verskaffing van enige tydelike elektrisiteitstoevoer, soos omskryf in hierdie verordening, wees dat, indien daar gevind word dat sodanige elektrisiteitstoevoer inmeng met die doeltreffende en ekonomiese lewering van elektrisiteit aan ander verbruikers, die munisipaliteit die reg sal hê om, na kennisgewing, of onder uitsonderlike omstandighede sonder kennisgewing, sodanige tydelike elektrisiteitstoevoer te eniger tyd te beëindig, en die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat die verbruiker as gevolg van sodanige beëindiging ly nie.

Tydlike werk

33. Elektriese installasies wat tydelike elektrisiteitstoevoer nodig het, sal nie direk of indirek aan die hooftoevoerleiding gekoppel word nie, buiten met die spesiale skriftelike toestemming van die munisipaliteit. Volledige inligting in verband met die redes vir en die aard van sodanige tydelike werk sal die aansoek om die bogenoemde toestemming vergesel, en die munisipaliteit kan sodanige toestemming weier of kan toestemming verleen op sodanige voorwaardes en bedinge as wat die munisipaliteit wenslik en nodig mag ag.

Vermindering van lading

34. (1) Gedurende tye van spitslas, of in 'n noodgeval, of wanneer dit na die mening van die munisipaliteit om enige rede nodig is om die lading op die elektrisiteitsvoorsieningstelsel van die munisipaliteit te verminder, mag die munisipaliteit die elektrisiteitstoevoer na enige verbruiker se elektriese geiser of enige spesifieke toestel of die hele installasie sonder kennisgewing onderbreek en vir sodanige tydperk as wat die munisipaliteit nodig ag, staak. Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat direk of indirek as gevolg van sodanige onderbreking en staking van die elektrisiteitstoevoer veroorsaak word nie.

- (2) The municipality may install upon the premises of the consumer such apparatus and equipment as may be necessary to give effect to the provisions of subsection (1), and the municipality may at any reasonable time enter any premises for the purpose of installing, inspecting, testing adjusting and/or changing such apparatus and equipment.
- (3) Notwithstanding the provisions of subsection (2), the consumer or the owner, as the case may be, shall, when installing an electrically operated water storage heater, provide such necessary accommodation and wiring as the municipality may decide to facilitate the later installation of the apparatus and equipment referred to in subsection (2).

Medium and low voltage switchgear and equipment

35. (1) In cases where a supply of electricity is given at either medium or low voltage, the supply and installation of the switchgear, cables and equipment forming part of the service connection shall, unless otherwise approved by the municipality, be paid for by the consumer.
- (2) In the case of a medium voltage supply of electricity, all such equipment shall be approved and installed by municipality.
- (3) No person shall operate medium voltage switchgear without the written authority of the municipality.
- (4) All earthing and testing of medium voltage equipment linked to the municipality's network shall be conducted by or under the supervision of municipality.
- (5) In the case of a low voltage supply of electricity, the consumer shall provide and install a low voltage main switch and/or any other equipment required by the municipality.

Substation accommodation

36. The municipality may, on such conditions as it may be deemed fit, require the owner to provide and maintain accommodation which shall constitute a substation and which shall consist of a separate room or rooms to be used exclusively for the purpose of housing medium voltage cables and switchgear, transformers, low voltage cables and switchgear and other equipment necessary for the supply of electricity requested by the applicant. The accommodation shall be situated at a point to which free, adequate and unrestricted access is available at all times for purposes connected with the operation and maintenance of the equipment.

The municipality reserves the right to supply its own networks from its own equipment installed in such accommodation, and if additional accommodation is required by the municipality, such additional accommodation shall be provided by the applicant at the cost of the municipality.

Wiring diagram and specification

37. (1) When more than one electrical installation or electricity supply from a common main or more than one distribution board or meter is required for any building or block of buildings, the wiring diagram of the circuits starting from the main switch and a specification shall on request be supplied to the municipality in duplicate for approval before the work commences.
- (2) Where an electrical installation is to be supplied from a substation on the same premises on which the current is transformed from high voltage, or from one of the substations of the municipality through mains separate from the general distribution system, a complete specification and drawings for the plant to be installed by the consumer shall, if so required, be forwarded to the municipality for approval before any material in connection therewith is ordered.

Standby supply

38. No person shall be entitled to a standby supply of electricity from the municipality for any premises having a separate source of electricity supply except with the written consent of the municipal-

- (2) Die munisipaliteit mag sodanige apparate en toerusting as wat nodig geag mag word om uitvoering te gee aan die bepalings van subartikel (1) op die perseel van die verbruiker installeer, en die munisipaliteit mag op enige redelike tyd die perseel binnegaan vir die doel van die installing, inspeksie, toetsing, aanpassing en/of van verandering van sodanige apparate en toerusting.

- (3) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (2), sal die verbruiker of die eienaar, wat die geval ook al mag wees, tydens die installing van 'n elektriese geiser sodanige nodige akkommodasie en bedrading verskaf as wat die munisipaliteit mag besluit nodig is om die later installasie van die apparaat en toerusting waarna in subartikel (2) verwys is, te vergemaklik.

Medium- en laespanningskakelgerei en -toerusting

35. (1) In gevalle waar elektrisiteit teen medium of lae spanning gelewer word, sal die voorsiening en installasie van die skakelgerei, kables en toerusting wat deel vorm van die verbruikersaansluiting deur die verbruiker betaal word, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (2) In die geval van mediumspanningselektrisiteitsvoorsiening, sal al sodanige toerusting deur die munisipaliteit goedgekeur en geïnstalleer word.
- (3) Geen persoon sal mediumspanningskakelgerei sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit bedryf nie.
- (4) Alle aardverbinding en toetsing van mediumspanningtoerusting wat aan die munisipaliteit se netwerk gekoppel is, sal uitgevoer word deur of onder die toesig van die munisipaliteit.
- (5) In die geval van laagspanningselektrisiteitsvoorsiening sal die verbruiker 'n laagspanningshoofskakelaar en/of enige ander toerusting wat deur die munisipaliteit verlang word, verskaf en installeer.

Substasie-akkommodasie

36. Die munisipaliteit mag, op sodanige voorwaardes as wat hy goed dink, van die eienaar vereis om akkommodasie te verskaf en in stand te hou wat 'n substasie sal insluit en wat sal bestaan uit 'n afsonderlike kamer of kamers wat uitsluitlik gebruik sal word vir die doel van die akkommodasie van mediumspanningskables en -skakelgerei, transformators, laespanningskables en -skakelgerei en ander toerusting wat nodig is vir die elektrisiteitslewering wat deur die aansoeker versoek is. Die akkommodasie sal geleë wees op 'n plek waartoe vrye, voldoende en onbeperkte toegang to alle tye beskikbaar is vir doeleindes wat verband hou met die bedryf en instandhouding van die toerusting.

Die munisipaliteit behou die reg voor om sy eie netwerke te voorsien uit sy eie toerusting wat in sodanige akkommodasie geïnstalleer is en indien addisionele akkommodasie deur die munisipaliteit verlang word, sal sodanige addisionele akkommodasie op die munisipaliteit se koste deur die aansoeker verskaf word.

Bedradingsdiagram en -spesifikasie

37. (1) Wanneer meer as een elektriese installasie of elektrisiteitstoevoer van 'n gemeenskaplike hoofleiding of meer as een verdeelbord of meter vir enige gebou of blok gebou verlang word, sal die bedradingsdiagram vir die stroombane wat by die hoofskakelaar begin, asook 'n spesifikasie, op versoek in duplikaat aan die munisipaliteit verskaf word vir goedkeuring voordat die werk 'n aanvang neem.
- (2) Waar 'n elektriese installasie voorsien moet word vanaf 'n substasie op dieselfde perseel waarop die stroom van hoëspanning af omgeskakel word, of van een van die substasies van die munisipaliteit deur hoofleidings wat afsonderlik is van die algemene verspreidingsstelsel, sal die verbruiker, indien dit verlang word, 'n volledige spesifikasie en tekening vir die aanleg wat geïnstalleer gaan word aan die munisipaliteit stuur vir goedkeuring voordat enige materiaal in verband daarmee bestel word.

Gereedheidstoevoer

38. Niemand sal geregtig wees op gereedheidstoevoer van die munisipaliteit vir enige perseel wat 'n afsonderlike bron van elektrisiteitsvoorsiening het nie, buiten met die skriftelike toestemming

ity and subject to such terms and conditions as may be laid down by the municipality.

Consumer's emergency standby supply equipment

39. (1) No emergency standby equipment provided by a consumer in terms of any Regulations or for his own operational requirements shall be connected to any installation without the prior written approval of the municipality. Application for such approval shall be made in writing and shall include a full specification of the equipment and a wiring diagram. The standby equipment shall be so designed and installed that it is impossible for the municipality's supply mains to be energised by means of a back-feed from such equipment. The consumer shall be responsible for providing and installing all such protective equipment.
- (2) Where by special agreement with the municipality, the consumer's standby generating equipment is permitted to be electrically coupled to, and run in parallel with the municipality's supply mains, the consumer shall be responsible for providing, installing and maintaining all the necessary synchronising and protective equipment required for such safe parallel operation, to the satisfaction of the municipality.

Circular letters

40. The municipality may from time to time issue circulars detailing the requirements regarding matters not specifically covered in the Regulations or this by-law but which are necessary for the safe, efficient operation and management of the supply of electricity.

RESPONSIBILITIES OF CONSUMERS

Consumer to erect and maintain electrical installation

41. Any electrical installation connected or to be connected to the supply mains, and any additions or alterations thereto which may be made from time to time, shall be provided and erected and maintained and kept in good order by the consumer at his own expense and in accordance with this by-law and the Regulations.

Fault in electrical installation

42. (1) If any fault develops in the electrical installation, which constitutes a hazard to persons, livestock or property, the consumer shall immediately disconnect the electricity supply. The consumer shall without delay give notice thereof to the Municipality and shall immediately take steps to remedy the fault.
- (2) The municipality may require the consumer to reimburse it for any expense to which it may be put in connection with a fault in the electrical installation.

Discontinuance of use of supply

43. In the event of a consumer desiring to discontinue using the electricity supply, he/she shall give at least two full working days' notice in writing of such intended discontinuance to the municipality, failing which he/she shall remain liable for all payments due in terms of the tariff for the supply of electricity until the expiration of two full working days after such notice has been given.

Change of occupier

44. (1) A consumer vacating any premises shall give the municipality not less than two full working days' notice in writing of his intention to discontinue using the electricity supply, failing which he shall remain liable for such supply.
- (2) If the person taking over occupation of the premises desires to continue using the electricity supply, he/she shall make application in accordance with the provisions of section 5 of

van die munisipaliteit en onderworpe aan sodanige voorwaardes en bedinge as wat deur die munisipaliteit neergelê mag word.

Die verbruiker se toerusting vir gereedheidstoevoer in nood geval

39. (1) Geen toerusting vir gereedheidstoevoer wat ingevolge enige Regulasies of vir sy eie bedryfsvereistes deur 'n verbruiker verskaf word, sal sonder die vooraf skriftelike goedkeuring van die munisipaliteit aan enige installasie gekoppel word nie. Aansoek om sodanige goedkeuring sal skriftelik gedoen word en sal 'n volledige spesifikasie van die toerusting en 'n bedradingsdiagram insluit. Die toerusting vir gereedheidstoevoer sal so ontwerp en geïnstalleer word dat dit onmoontlik sal wees vir die munisipaliteit se hooftoevoerleiding om energie deur middel van terugvoer vanaf sodanige toerusting te kry. Die verbruiker sal verantwoordelik wees vir die verskaffing en installering van al sodanige beskermende toerusting.
- (2) Waar die verbruiker se toerusting vir gereedheidstoevoer volgens 'n spesiale ooreenkoms met die munisipaliteit aan die munisipaliteit se hooftoevoerleiding gekoppel mag word, en waar dit parallel daarmee bedryf word, sal die verbruiker verantwoordelik wees vir die verskaffing, installering en instandhouding van al die nodige sin chroniserings- en beskermende toerusting wat vir sodanige veilige parallelle werking tot die tevredenheid van die munisipaliteit vereis word.

Omsendbriewe

40. Die munisipaliteit mag van tyd tot tyd omsendbriewe uitreik waarin die vereistes in verband met kwessies wat nie spesifiek in die Regulasies of in hierdie verordening gedek word nie, maar wat nodig is vir die veilige, doeltreffende bedryf en bestuur van die lewering van elektrisiteit, uiteengesit word.

VERANTWOORDELIKHEDE VAN VERBRUIKERS

Die verbruiker moet elektriese installasie oprig en in stand hou

41. Enige elektriese installasie wat aan die hooftoevoerleiding gekoppel is of wat daaraan gekoppel gaan word, en enige byvoegings of veranderings wat van tyd tot tyd daaraan gemaak word, sal deur die verbruiker op sy eie koste en in ooreenstemming met hierdie verordening en die Regulasies voorsien, opgerig, in stand gehou en in goeie toestand gehou word.

Fout in elektriese installasie

42. (1) Indien enige fout wat 'n gevaar vir mense, lewendende hawe of eiendom inhou in die elektriese installasie ontwikkel, sal die verbruiker die elektrisiteitsvoorsiening onmiddellik ontkoppel. Die verbruiker sal die munisipaliteit sonder versuim daarvan in kennis stel en onmiddellik die nodige stappe doen om die fout reg te stel.
- (2) Die munisipaliteit kan van die verbruiker verwag om enige uitgawes wat in verband met die fout in die elektriese installasie aangegaan is, terug te betaal.

Onderbreking van gebruik van elektrisiteitsvoorsiening

43. Ingeval 'n verbruiker die elektrisiteitsvoorsiening wil beëindig, sal hy/sy minstens twee volle werksdae voor die tyd die munisipaliteit skriftelik in kennis stel van die beoogde beëindiging. Indien die verbruiker versuim om dit te doen, sal hy/sy aanspreeklik bly vir alle betalings wat gedoen moet word ingevolge die tarief vir die lewering van elektrisiteit totdat twee volle werksdae verstryk het nadat sodanige kennisgewing geskied het.

Verandering van bewoner

44. (1) 'n Verbruiker wat enige perseel ontruim, sal die munisipaliteit nie minder nie as twee volle werksdae skriftelik kennis gee van sy/haar voorneme om die gebruik van elektrisiteitsvoorsiening te beëindig. Indien hy/sy versuim om dit te doen, bly hy/sy verantwoordelik vir sodanige voorsiening.
- (2) Indien die persoon wat okkupasie van die perseel oorneem, wil voortgaan om die elektrisiteitslewering te gebruik, sal hy/sy in ooreenstemming met die bepalinge van artikel 5 van hierdie

this by-law, and if he/she fails to make application for an electricity supply within ten working days of taking occupation of the premises, the supply of electricity shall be disconnected, and he/she shall be liable to the Municipality for the electricity supply from the date of occupation till such time as the supply is so disconnected.

- (3) Where premises are fitted with pre-payment meters any person occupying the premises at that time shall be deemed to be the consumer. Until such time as an application is made by this person for a supply of electricity, in terms of section 5 of this by-law, he/she shall be liable for all charges and fees owed to the municipality for that metering point as well as any outstanding charges and fees whether accrued by that person or not.

Service apparatus

45. (1) The consumer shall be liable for all costs to the municipality arising from damage to or loss of any metering equipment, service protective device, service connection or other apparatus on the premises, unless such damage or loss is shown to have been caused by an Act of God or an act or omission of an employee of the municipality or caused by an abnormality in the supply of electricity to the premises.
- (2) If, during a period of disconnection of an installation from the supply mains, the service main, metering equipment or any other service apparatus, being the property of the municipality and having been previously used, have been removed without its permission or have been damaged so as to render reconnection dangerous, the owner or occupier of the premises, as the case may be, during such period shall bear the cost of overhauling and/or replacing such equipment.
- (3) Where there is a common metering position, the liability detailed in subsection (1) shall devolve on the owner of the premises.
- (4) The amount due in terms of subsection (1) shall be evidenced by a certificate from the municipality which shall be final and binding.

SPECIFIC CONDITIONS OF SUPPLY

Service connection

46. (1) The consumer shall bear the cost of the service connection, as approved by the municipality.
- (2) Notwithstanding the fact that the consumer bears the cost of the service connection, ownership of the service connection, laid or erected by the municipality, shall vest in the municipality, the municipality shall be responsible for the maintenance of such service connection up to the point of supply. The consumer shall not be entitled to any compensation from the municipality in respect of such service connection.
- (3) The work to be carried out by the municipality at the cost of the consumer for a service connection to the consumer's premises, shall be determined by the municipality.
- (4) A service connection shall be laid underground, whether the supply mains are laid underground or erected overhead, unless an overhead service connection is specifically required by the municipality.
- (5) The consumer shall provide, fix and/or maintain on his premises such ducts, wire ways, trenches and fastenings as may be required by the municipality for the installation of the service connection.
- (6) The conductor used for the service connection shall have a cross-sectional area according to the size of the electrical supply but shall not be less than 10 mm² (copper or copper equivalent), and all conductors shall have the same cross-sectional area, unless otherwise approved by the municipality.

verordening aansoek doen om elektrisiteitsvoorsiening, en indien hy/sy versuim om binne tien werksdae vanaf okkupasie van die perseel aansoek te doen, sal die elektrisiteitsvoorsiening gestaak word en hy/sy sal teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir die elektrisiteitsvoorsiening vanaf die datum van okkupasie tot sodanige tyd wat voorsiening gestaak word.

- (3) Waar persele met voorafbetaalmeters toegerus is, sal enige persoon wat op daardie oomblik die perseel bewoon, as die verbruiker beskou word. Totdat hierdie persoon aansoek doen om elektrisiteitsvoorsiening, ingevolge artikel 5 van hierdie verordening, sal hy/sy aanspreeklik wees vir alle kostes en gelde wat ten opsigte van die meetpunt aan die munisipaliteit verskuldig is, asook vir enige uitstaande heffings en gelde, ongeag of dit deur daardie persoon laat ooploop is of nie.

Diensapparaat

45. (1) Die verbruiker sal teenoor die munisipaliteit aanspreeklik wees vir al die kostes as gevolg van skade aan of verlies van enige meettoerusting, diensbeskermingstoestel, verbruikersaansluiting of ander apparaat op die perseel, tensy daar bewys kan word dat sodanige skade of verlies deur 'n natuurkrag of 'n handeling van of versuim deur die munisipaliteit veroorsaak is, of dat dit deur 'n abnormaliteit in die elektrisiteitsvoorsiening aan die perseel veroorsaak is.
- (2) Indien die verbruiksleiding, meettoerusting of enige ander diensapparaat, wat die eiendom van die munisipaliteit is en voorheen gebruik is, gedurende die tydperk wat 'n installasie van die hooftoevoerleiding gediskonnekteer is, sonder die toestemming van die Munisipaliteit verwyder is of sodanig beskadig is dat dit gevaarlik is om dit weer te koppel, sal die eienaar of bewoner van die perseel die koste verbonde aan die opknapping en/of vervanging van sodanige toerusting dra.
- (3) Waar daar 'n gemeenskaplike meetpunt is, sal die aanspreeklikheid wat in subartikel (1) uiteengesit is, na die eienaar van die perseel afwentel.
- (4) Die bedrag verskuldig in gevolge subartikel (1) sal bevestig word deur 'n sertifikaat van die munisipaliteit wat finaal en bindend sal wees.

SPESIFIEKE VOORWAARDES VIR ELEKTRISITEITSVOORSIENING

Verbruikersaansluiting

46. (1) Die verbruiker sal die koste dra van die verbruikersaansluiting soos goedgekeur deur die munisipaliteit.
- (2) Nieteenstaande die feit dat die verbruiker die koste van die verbruikersaansluiting dra, sal eienaarskap van die verbruikersaansluiting wat deur die munisipaliteit gelê of opgerig is, in die munisipaliteit vestig. Die munisipaliteit sal verantwoordelik wees vir die instandhouding van sodanige verbruikersaansluiting tot by die punt van voorsiening. Die verbruiker sal nie geregtig wees op enige vergoeding van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige verbruikersaansluiting nie.
- (3) Die werk wat die munisipaliteit op die verbruiker se koste vir 'n verbruikersaansluiting na die verbruiker se perseel doen, sal deur die munisipaliteit bepaal word.
- (4) 'n Verbruikersaansluiting sal ondergronds gelê word, ongeag of die hooftoevoerleiding ondergronds gelê is of oorhoofs opgerig is, tensy 'n oorhoofse verbruikersaansluiting spesifiek deur die munisipaliteit vereis word.
- (5) Die verbruiker sal op sy perseel sodanige kanale, draadbane, slote en hegstukke voorsien, aanbring en/of in stand hou as wat die munisipaliteit nodig mag hê vir die installering van die verbruikersaansluiting.
- (6) Die geleier wat vir die verbruikersaanleg gebruik word, sal 'n dwarsneoppervlakte hê volgens die grootte van die elektrisiteitsvoorsiening, maar dit sal nie minder wees as 10 mm² nie (koper of koperekwivalent), en alle geleiers sal dieselfde dwarsneoppervlakte hê, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.

- (7) Unless otherwise approved, the municipality shall only provide one service connection to each registered erf. In respect of two or more premises belonging to one owner and situated on adjacent erven, a single bulk supply of electricity may be made available provided the erven are consolidated or notari- ally tied.
- (8) Any covers of a wire way carrying the supply circuit from the point of supply to the metering equipment shall be made to accept the seals of the municipality.
- (9) Within the meter box, the service conductor or cable, as the case may be, shall terminate in an unobscured position and the conductors shall be visible throughout their length when cover plates, if present, are removed.
- (10) In the case of blocks of buildings occupied by a number of individual consumers, separate wire ways and conductors or cables shall be laid from the common metering room or rooms to each individual consumer in the blocks of buildings. Alternatively, if trunking is used, the conductors of the individual circuits shall be clearly identified (tied together every 1,5 m) throughout their length.

Metering accommodation

47. (1) The consumer shall, if required by the municipality, provide accommodation in an approved position, the meter board and adequate conductors for the municipality's metering equip- ment, service apparatus and protective devices. Such accom- modation and protection shall be provided and maintained, to the satisfaction of the municipality, at the cost of the consumer or the owner, as the circumstances may demand, and shall be situated, in the case of conventional meters, at a point to which free and unrestricted access shall be had at all reasonable hours for the reading of meters but at all times for purposes connected with the operation and maintenance of the service equipment. Access at all reasonable hours shall be afforded for the inspection of prepayment meters.
- (2) Where sub-metering equipment is installed, accommodation separate from the municipality's metering equipment shall be provided.
- (3) The consumer or, in the case of a common meter position, the owner of the premises shall provide adequate electric lighting in the space set aside for accommodating the metering equipment and service apparatus.
- (4) Where in the opinion of the municipality the position of the meter, service connection, protective devices or main distribu- tion board is no longer readily accessible or becomes a course of danger to life or property or in any way becomes unsuitable, the consumer shall remove it to a new position, and the cost of such removal, which shall be carried out with reasonable dispatch, shall be borne by the consumer.
- (5) The accommodation for the municipality's metering equip- ment and protective devices may, if approved, include the consumer's main switch and main protective devices. No apparatus other than that used in connection with the supply of electricity and use of electricity shall be installed or stored in such accommodation unless approved.

SYSTEMS OF SUPPLY

Load requirements

48. Alternating current supplies shall be given as prescribed by the Electricity Act, 1987 (Act 41 of 1987), and in the absence of a quality of supply agreement, as set out in applicable standard specification.

Load limitations

49. (1) Where the estimated load, calculated in terms of the safety standard, does not exceed 15 kVA, the electrical installation shall be arranged for a two-wire single-phase supply of electricity, unless otherwise approved by the municipality.

- (7) Die munisipaliteit sal, tensy anders goedgekeur, slegs een verbruikersaanleg aan elke geregistreerde erf voorsien. Ten opsigte van twee of meer persele wat aan een eienaar behoort en op aangrensende erwe geleë is, mag 'n enkele massa elektrisiteitsvoorsiening beskikbaar gemaak word mits die erwe gekonsolideer is en notarieel verbind is.
- (8) Enige bedekkings van 'n draadbaan wat die toevoerbaan van die voorsieningspunt tot by die meettoerusting dra, sal so gemaak word dat die munisipaliteit se seëls daarop pas.
- (9) In die meterkas sal die diensgeleier of kabel, wat die geval ook al mag wees, in 'n opsigtelike posisie eindig, en die totale lengte van die geleiers sal sigbaar wees wanneer die dekplate, indien teenwoordig, verwyder word.
- (10) In die geval van blokke geboue wat deur 'n aantal individuele verbruikers bewoon word, sal afsonderlike draadbane en geleiers of kables gelê word vanaf die gemeenskaplike meetkamer of meetkamers na elke individuele verbruiker in die blokke geboue. As alternatief sal die geleiers van die individuele stroombane, indien roetering gebruik word, duidelik geïdentifiseer word (elke 1,5 m saamgebind) oor die totale lengte daarvan.

Akkommodasie vir meettoerusting

47. (1) Die verbruiker sal, indien verlang deur die munisipaliteits akkommodasie in 'n goedgekeurde posisie, die meterbord en toereikende geleiers vir die munisipaliteit se meettoerusting, diensapparaat en beskermingstoestelle verskaf. Sodanige akkommodasie en beskerming sal verskaf en in stand gehou word tot die tevredenheid van die munisipaliteit, op die verbruiker of die eienaar se koste, soos omstandighede dit vereis, en dit sal, in die geval van konvensionele meters, geleë wees by 'n punt waartoe daar te alle tye vrye en onbeperkte toegang sal wees vir doeleindes wat met die bedryf en instandhouding van die dienstoerusting verband hou. Toegang op alle redelike tye sal verleen word vir die inspeksie van vooruitbetaalmeters.
- (2) Waar toerusting vir submeting geïnstalleer word, sal akkommodasie afsonderlik van die munisipaliteit se meettoerusting verskaf word.
- (3) Die verbruiker of, in die geval van 'n gemeenskaplike meterposisie, die eienaar van die perseel, sal voldoende elektriese beligting verskaf in die ruimte wat uitgesit is om die meettoerusting en diensapparaat te akkommodeer.
- (4) Waar, na die mening van die munisipaliteit, die posisie van die meter, verbruikersaansluiting beskermingstoestelle of hoof- verdeelbord nie meer redelik toeganklik is nie of gevaarlik raak vir lewende wesens of eiendom, of op enige manier ongeskik raak, sal die verbruiker dit na 'n nuwe posisie verskuif en die koste van sodanige verskuiwing, wat teen 'n redelike spoed gedoen moet word, sal deur die verbruiker gedra word.
- (5) Die akkommodasie vir die munisipaliteit se meettoerusting en beskermingstoestelle mag, indien goedgekeur, die verbruiker se hoofskakelaar en hoofbeskermingstoestelle insluit. Geen ander apparaat as dié wat in verband met die elektrisiteits- voorsiening en die gebruik van elektrisiteit gebruik word, sal in sodanige akkommodasie geïnstalleer of gestoor word nie, tensy goedgekeur.

LEWERINGSTELSELS

Ladingvereistes

48. Wisselstroomvoorsiening sal geskied soos voorgeskryf in die Elektrisiteitswet, 1987 (Wet 41 van 1987), en in die afwesigheid van 'n ooreenkoms oor die gehalte van voorsiening, soos uiteengesit in 'n toepaslike standaardspesifikasie.

Ladingbeperkings

49. (1) Waar die beraamde lading, bereken in terme van die veiligheidstandaard, nie meer as 15 kVA is nie, sal die elektriese opgestel word vir tweedraad-enkelfasige lektrisiteits- toevoer, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.

(2) Where a three-phase four-wire supply of electricity is provided, the load shall be approximately balanced over the three phases but the maximum out-of-balance load shall not exceed 15 kVA, unless otherwise approved by the municipality.

(3) No current-consuming appliance, inherently single phase in character, with a rating which exceeds 15kVA shall be connected to the electrical installation without the prior approval of the municipality.

Interference with other persons' electrical equipment

50. (1) No person shall operate electrical equipment having load characteristics which, singly or collectively, give rise to voltage variations, harmonic currents or voltages, or unbalanced phase currents which fall outside the applicable standard specification.

(2) The assessment of interference with other persons' electrical equipment shall be carried out by means of measurements taken at the point of common coupling.

(3) Should it be established that undue interference is in fact occurring, the consumer shall, at his/her own cost, install the necessary equipment to filter out the interference and prevent it reaching the supply mains.

Supplies to motors

51. Unless otherwise approved by the Municipality the rating of motors shall be limited as follows:

(1) Limited size for low voltage motors—
The rating of a low voltage single-phase motor shall be limited to 2 kW and/or the starting current shall not exceed 70 A. All motors exceeding these limits shall be wound for three phases at low voltage or such higher voltage as may be required.

(2) Maximum starting and accelerating currents of three-phase alternating current motors—
The starting current of three-phase low voltage motors permitted shall be related to the capacity of the consumer's service connection, as follows:

Insulated ser-Maximum Maximum motor rating in kW vice cable, permissible size in mm², starting current copper A equivalent mm² direct on line Star/Delta

Other means (6 × full-load (2,5 × full-load (1,5 × full-load current) current) current)

kW	kW	kW
16	72	6 13,5 23
25	95	7,5 18 30
35	115	9 22 36,5
50	135	10 25 45
70	165	13 31 55
95	200	16 38 67
120	230	18 46 77
150	260	20 52 87

(3) Consumers supplied at medium voltage—
In an installation supplied at medium voltage the starting current of a low voltage motor shall be limited to 1,5 times the rated full-load current of the transformer supplying such a motor. The starting arrangement for medium voltage motors shall be subject to the approval of the municipality.

Power factor

52. (1) If required by the municipality, the power factor of any load shall be maintained within the limits 0,85 lagging and 0,9 leading.

(2) Where, for the purpose of complying with subsection (1), it is necessary to install power factor corrective devices, such corrective devices shall be connected to the individual appliance terminals unless the correction of the power factor is automatically controlled.

(2) Waar driefasige vierdraad-elektrisiteitsvoorsiening verskaf word, sal die lading min of meer gebalanseer wees oor die drie fases, maar die maksimum ongebalanseerde lading sal nie meer as 15 kVA wees nie, tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit.

(3) Geen stroomverbruikende toestel wat inherent enkelfasig van aard is, en wat 'n bedryfsvermoë van meer as 15 kVA het, sal sonder vooraf goedkeuring deur die munisipaliteit aan die elektriese installasie gekoppel word nie.

Steuring van ander mense se elektriese toerusting

50. (1) Geen persoon sal elektriese toerusting gebruik met ladingseienskappe wat, individueel of gesamentlik, aanleiding gee tot spanningswisselinge, bofrekwensiestrome of bofrekwensiespanning, of ongebalanseerde strome wat buite die toepaslike standaardspesifikasie val nie.

(2) Die assessering van die steuring van ander mense se elektriese toerusting sal gedoen word deur middel van metings wat by die gemeenskaplike koppelpunt gedoen word.

(3) Indien daar vasgestel sou word dat oormatige steuring inderdaad voorkom, sal die verbruiker, op sy/haar eie koste, die nodige toerusting installeer om die steuring uit te filtreer en om te verhoed dat dit die hooftoevoerleiding bereik.

Lewering aan motors

51. Tensy anders deur die munisipaliteit goedgekeur, sal die bedryfsvermoë van motors soos volg beperk word:

(1) Beperkte grootte vir laagspanningsmotors—
Die bedryfsvermoë van 'n laagspanning-enkelfasige motor sal beperk word tot 2 kW en/of die aansitstroom sal nie meer as 70 A wees nie. Alle motors wat hierdie perke oorskry, sal bewikkel word vir drie fases teen lae spanning of sodanige hoër spanning as wat verlang word.

(2) Maksimum aansit- en versnellingstroom van driefasige wisselstroommotors—
Die aansitstroom van driefasige laespanningsmotors wat toegelaat word, sal soos volg verband hou met die kapasiteit van die verbruiker se verbruikersaansluiting:

Geïsoleerde Maksimum Maksimum bedryfsvermoë van motor in kW dienskabel, toelaatbare grootte in aansitstroom mm², koper-A ekwivalent mm² direk op die Sterdelta

Ander maniere lyn (6 × vol- (2,5 × vol- (1,5 × vollasstroom) lasstroom) lasstroom)

kW	kW	kW
16	72	6 13,5 23
25	95	7,5 18 30
35	115	9 22 36,5
50	135	10 25 45
70	165	13 31 55
95	200	16 38 67
120	230	18 46 77
150	260	20 52 87

(3) Verbruikers met toevoer teen medium spanning—
In 'n installasie met toevoer teen medium spanning, sal die aansitstroom van 'n laagspanningsmotor beperk wees tot 1,5 keer die geskatte vol-lasstroom van die transformator wat elektrisiteit aan sodanige motor lewer. Die aansitnrigting vir mediumspanningsmotors sal onderworpe wees aan die goedkeuring van die munisipaliteit.

Arbeidsfaktor

52. (1) Indien dit deur die munisipaliteit verlang word, sal die arbeidsfaktor van enige lading gehandhaaf word tussen die grense 0,85 nayling en 0,9 voorlyng.

(2) Waar, om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen, dit nodig is om arbeidsfaktorkorrigeerders te installeer, sal sodanige korrigeerders aan die individuele toestelterminal gekoppel word, tensy die korrigering van die arbeidsfaktor outomaties beheer word.

- (3) The consumer shall, at his/her own cost, install such corrective devices.

Protection

53. Electrical protective devices for motors shall be of such a design as effectively to prevent sustained over current and single phasing, where applicable.

MEASUREMENT OF ELECTRICITY

Metering

54. (1) The municipality shall, at the consumer's cost in the form of a direct charge or prescribed fee, provide, install and maintain appropriately rated metering equipment at the point of metering for measuring the electricity supplied.
- (2) Except in the case of prepayment meters, the electricity used by a consumer during any metering period shall be ascertained by the reading of the appropriate meter or meters supplied and installed by the municipality and read at the end of such period except where the metering equipment is found to be defective, or the municipality invokes the provisions of section 58(2) of this by-law, in which case the consumption for the period shall be estimated.
- (3) Where the electricity used by a consumer is charged at different tariff rates, the consumption shall be metered separately for each rate.
- (4) The municipality reserves the right to meter the supply to blocks of shops and flats, tenement-houses and similar buildings for the buildings as a whole, or for individual units, or for groups of units.
- (5) No alterations, repairs or additions or electrical connections of any description shall be made on the supply side of the point of metering unless specifically approved in writing by the municipality.

Accuracy of metering

55. (1) A meter shall be conclusively presumed to be registering accurately if its error, when tested in the manner prescribed in subsection (5) hereof, is found to be within the limits of error as provided for in the applicable standard specifications.
- (2) The municipality shall have the right to test its metering equipment. If it is established by test or otherwise that such metering equipment is defective, the municipality shall—
- (i) in the case of a conventional meter, adjust the account rendered;
 - (ii) in the case of prepayment meters, (a) render an account where the meter has been under-registering, or (b) issue a free token where the meter has been over-registering; in accordance with the provisions of subsection (6).
- (3) The consumer shall be entitled to have the metering equipment tested by the municipality on payment of the prescribed fee. If the metering equipment is found not to comply with the system accuracy requirements as provided for in the applicable standard specifications, an adjustment in accordance with the provisions of subsections (2) and (6) shall be made and the aforesaid fee shall be refunded.
- (4) In case of a dispute, the consumer shall have the right at his own cost to have the metering equipment under dispute tested by an approved independent testing authority, and the result of such test shall be final and binding on both parties.
- (5) Meters shall be tested in the manner as provided for in the applicable standard specifications.

- (3) Die verbruiker sal, op sy/haar eie koste, sodanige korregeerders installeer.

Beskerming

53. Elektriese beskermingstoestelle vir motors sal so ontwerp wees dat dit doeltreffend volgehoue oorstrom en enkelfasering verhoed, waar van toepassing.

DIE MEET VAN ELEKTRISITEIT

Meting

54. (1) Die munisipaliteit sal, op die verbruiker se koste in die vorm van 'n direkte heffing of voorgeskrewe fooi, meettoerusting met die toepaslike aanslag, by die meetpunt installeer vir die meet van die elektrisiteit wat gelewer word.
- (2) Buiten in die geval van meters vir voorafbetaalde elektrisiteit, sal die elektrisiteit wat 'n verbruiker gedurende enige metingsperiode verbruik, aan die einde van sodanige tydperk bepaal word deur die lesing van die toepaslike meter of meter wat deur die munisipaliteit voorsien en geïnstalleer is, behalwe waar daar gevind word dat die meettoerusting defektief is, of indien die munisipaliteit hom beroep op die bepalings van artikel 58(2) van hierdie verordening, in welke geval die verbruik vir die tydperk geskat sal word.
- (3) Waar daar verskillende tariewe gehief word vir elektrisiteit wat deur 'n verbruiker verbruik word, sal die verbruik afsonderlik gemeet word vir elke tarief.
- (4) Die munisipaliteit behou die reg voor om die lewering van elektrisiteit aan winkelsentrums en woonstelblokke, deelhuise en soortgelyke geboue vir die geboue as 'n geheel, of vir individuele eenhede, of vir groepe eenhede te meet.
- (5) Geen veranderings, herstelwerk of byvoegings by elektriese konneksies van enige beskrywing sal gemaak word aan die leweringskant van die metingspunt nie, tensy spesifiek skriftelik goedgekeur deur die munisipaliteit of enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit.

Akkuraatheid van meting

55. (1) Daar sal aangeneem word dat 'n meter akkuraat meet indien daar bevind word dat die fout, wanneer die meter getoets word op die manier soos voorgeskryf in subartikel (5) hiervan, binne die perke van foute, soos bepaal in die toepaslike standaard-spesifikasies, is.
- (2) Die munisipaliteit sal die reg hê om die meettoerusting te toets. Indien daar deur toetsing of andersins vasgestel word dat sodanige meettoerusting defektief is, sal die munisipaliteit—
- (i) in die geval van 'n konvensionele meter, die rekening wat gelewer is, aanpas;
 - (ii) in die geval van meters vir voorafbetaalde elektrisiteit, (a) 'n rekening lewer waar die meter te min geregistreer het, of (b) 'n gratis bewys uitreik waar die meter te veel geregistreer het; in ooreenstemming met die bepalings van subartikel (6).
- (3) Die verbruiker sal daarop geregtig wees om die meettoerusting deur die munisipaliteit te laat toets teen betaling van die voorgeskrewe bedrag. Indien daar bevind word dat die meettoerusting nie aan die akkuraatheidsvereistes van die stelsel, soos bepaal in die toepaslike standaard-spesifikasies, voldoen nie, sal 'n aanpassing in ooreenstemming met die bepalings van subartikels (2) en (6) gemaak word, en die bogenoemde bedrag sal terugbetaal word.
- (4) In geval van 'n dispuut sal die verbruiker daarop geregtig wees om die meettoerusting deur 'n goedgekeurde onafhanklike toetsowerheid te laat toets, en die uitslag van sodanige toets sal finaal en bindend wees vir albei partye.
- (5) Meters sal getoets word op die manier waarvoor in die toepaslike standaard-spesifikasies voorsiening gemaak word.

- (6) When an adjustment is made to the electricity consumption registered on a meter in terms of subsection (2) or (3), such adjustment shall either be based on the percentage error of the meter as determined by the test referred to in subsection (5) or upon a calculation by the municipality from consumption data in its possession. Where applicable, due allowance shall be made, where possible, for seasonal or other variations which may affect the consumption of electricity.
- (7) When an adjustment is made as contemplated in subsection (6), the adjustment may not exceed a period of six months preceding the date on which the metering equipment was found to be inaccurate. The application of this section does not bar a consumer from claiming back overpayment for any longer period where the consumer is able to prove the claim in the normal legal process.
- (8) Where the actual load of a consumer differs from the initial estimated load provided for under section 8(1) to the extent that the municipality deems it necessary to alter or replace its metering equipment to match the load, the costs of such alteration or replacement shall be borne by the consumer.
- (9) (a) Prior to the municipality making any upward adjustment to an account in terms of subsection (6), the municipality shall—
- (i) notify the consumer in writing of the monetary value of the adjustment to be made and the reasons therefore;
 - (ii) in such notification provide sufficient particulars to enable the consumer to submit representations thereon, and
 - (iii) call upon the consumer in such notice to provide it with reasons in writing, if any, within 21 days or such longer period as the municipality may permit why his/her account should not be adjusted as notified.
- (b) Should the consumer fail to make any representations during the period referred to in subsection (9)(a)(iii) the municipality shall be entitled to adjust the account as notified in subsection (9)(a)(i).
- (c) The municipality shall consider any reasons provided by the consumer in terms of subsection (9)(a) and shall, if satisfied that a case has been made out, adjust the account accordingly.
- (d) If the municipality decides after having considered the representation made by the consumer that such representations do not establish a case warranting an amendment to the monetary value established in terms of subsection (6), the municipality shall be entitled to adjust the account as notified in terms of subsection (9)(a)(i), subject to the consumer's right to appeal the decision of the municipality in terms of section 62 of the Municipal Systems Act, 2000.

Reading of credit meters

56. (1) Unless otherwise prescribed, conventional meters shall normally be read at intervals of one month.
- (2) If for any reason the credit meter cannot be read, the municipality renders an estimated account. The electrical energy consumed shall be adjusted in a subsequent account in accordance with the electrical energy actually consumed.
- (3) When a consumer vacates a property and a final reading of the meter is not possible, an estimation of the consumption may be made and the final account rendered accordingly.
- (4) If a special reading of the meter is desired by a consumer, this may be obtained upon payment of the prescribed fee.

- (6) Wanneer daar ingevolge subartikel (2) of (3) 'n aanpassing gemaak word aan die elektrisiteitsverbruik wat op 'n meter geregistreer is, sal sodanige aanpassing gemaak word of volgens die persentasiefout van die meter, soos bepaal deur die toets waarna in subartikel (5) verwys is, of volgens 'n berekening deur die munisipaliteit op grond van verbruiksdata wat in sy besit is. Waar van toepassing, sal daar voorsiening gemaak word vir seisoenale of ander wisseling wat 'n invloed op die verbruik van elektrisiteit kan hê.
- (7) Wanneer 'n aanpassing gemaak word soos bedoel in subartikel (6), mag die aanpassing nie 'n tydperk van ses maande voor die datum waarop agtergekom is dat die meettoerusting onakkuraat is, oorskry nie. Die toepassing van hierdie artikel sluit die verbruiker nie daarvan uit om oorbetalings vir enige langer tydperk te eis indien die verbruiker die eis in 'n normale regsproses kan bewys nie.
- (8) Waar die werklike lading van 'n verbruiker tot so 'n mate verskil van die aanvanklike geskatte lading waarvoor ingevolge artikel 8(1) voorsiening gemaak is dat die munisipaliteit dit nodig ag om die meettoerusting te verander of te vervang om te pas by die lading, sal die koste van sodanige verandering of vervanging deur die verbruiker gedra word.
- (9) (a) Voordat die munisipaliteit enige opwaartse aanpassings ingevolge subartikel (6) maak, sal die munisipaliteit—
- (i) die verbruiker skriftelik in kennis stel van die geldwaarde van die aanpassing wat gemaak gaan word, asook die redes waarom die aanpassings nodig is;
 - (ii) in sodanige kennisgewing voldoende besonderhede verskaf om die verbruiker in staat te stel om verhoë te rig, en
 - (iii) in sodanige kennisgewing 'n beroep op die verbruiker doen om binne 21 dae, of sodanige langer tydperk as wat die munisipaliteit mag toelaat, skriftelik redes, indien enige, te verstrek waarom sy/haar rekening nie aangepas moet word soos in die kennisgewing gemeld nie.
- (b) Indien die verbruiker sou versuim om gedurende die tydperk waarna in subartikel (9)(a)(iii) verwys is, enige verhoë te rig, sal die munisipaliteit daarop geregtig wees om die rekening aan te pas soos in kennis gestel in subartikel (9)(a)(i).
- (c) Die munisipaliteit sal enige redes wat ingevolge subartikel (9)(a) deur die verbruiker verstrek word, oorweeg, en sal, indien die munisipaliteit tevrede is dat grondige redes aangevoer is, die nodige aanpassings aan die rekening aanbring.
- (d) Indien die munisipaliteit na oorweging van die verhoë deur die verbruiker besluit dat sodanige verhoë nie grondige redes bevat vir die aanpassing van die geldwaarde wat ingevolge subartikel (6) vasgestel is nie, sal die munisipaliteit daarop geregtig wees om die rekening aan te pas soos in kennis gestel ingevolge subartikel (9)(a)(i), onderworpe aan die verbruiker se reg om ingevolge artikel 62 van die Wet op Munisipale Stelsels, 2000, appèl teen die besluit van die munisipaliteit aan te teken.

Die lees van konvensionele meters

56. (1) Tensy anders voorgeskryf, sal konvensionele meters gewoonlik gelees word met intervalle van een maand.
- (2) Indien die konvensionele meter om enige rede nie gelees kan word nie, mag die munisipaliteit 'n rekening met 'n geskatte lesing lewer. Die elektriese energie wat verbruik is, sal in 'n volgende rekening aangepas word volgens die elektriese energie wat werklik verbruik is.
- (3) Wanneer 'n verbruiker 'n eiendom ontruim en dit nie moontlik is om 'n finale lesing te neem nie, kan 'n raming van die verbruik gemaak word en die finale rekening kan daarvolgens gelewer word.
- (4) Indien 'n spesiale lesing van 'n meter deur 'n verbruiker verlang word, kan dit verkry word na betaling van die voorgeskrewe bedrag.

- (5) If any calculating, reading or metering error is discovered in respect of any account rendered to a consumer, the error shall be corrected in subsequent accounts. Any such correction shall only apply in respect of accounts for a period of six months preceding the date on which the error in the accounts was discovered, and shall be based on the actual tariffs applicable during the period. The application of this section does not prevent a consumer from claiming back overpayment for any longer period where the consumer is able to prove the claim in the normal legal process.

Prepayment metering

57. (1) No refund of the amount tendered for the purchase of electricity credit shall be given at the point of sale after initiation of the process by which the prepayment meter token is produced.
- (2) Copies of previously issued tokens for the transfer of credit to the prepayment meter may be issued at the request of the consumer.
- (3) When a consumer vacates any premises where a prepayment meter is installed, no refund for the credit remaining in the meter shall be made to the consumer by the municipality.
- (4) The municipality shall not be liable for the reinstatement of credit in a prepayment meter lost due to tampering with, or the incorrect use or the abuse of, prepayment meters and/or tokens.
- (5) Where a consumer is indebted to the municipality for electricity consumed or to the municipality for any other service (including rates) or for any charges previously raised against him in connection with any service rendered, the municipality may deduct a percentage from the amount tendered to offset the amount owing, as set out in the section 5 agreement for the supply of electricity.
- (6) The municipality may, at its discretion, appoint vendors for the sale of credit for prepayment meters and shall not guarantee the continued operation of any vendor.

ELECTRICAL CONTRACTORS

58. In addition to the requirements of the Regulations the following requirements shall apply:
- (1) Where an application for a new or increased supply of electricity has been made to the municipality, the municipality may at its discretion accept notification of the completion of any part of an electrical installation, the circuit arrangements of which permit the electrical installation to be divided up into well-defined separate portions and such part of the electrical installation may, at the discretion of the municipality, be inspected, tested and connected to the supply mains as though it was a complete installation.
- (2) The examination, test and inspection that may be carried out at the discretion of the municipality in no way relieves the electrical contractor/accredited person or the user or lesser, as the case may be, from his responsibility for any defect in the installation. Such examination, test and inspection shall not be taken under any circumstances (even where the electrical installation has been connected to the supply mains) as indicating or guaranteeing in any way that the electrical installation has been carried out efficiently with the most suitable materials for the purpose or that it is in accordance with this by-law or the safety standard, and the municipality shall not be held responsible for any defect or fault in such electrical installation.
59. The municipality shall not be held responsible for the work done by the electrical contractor/accredited person on a consumer's premises and shall not in any way be responsible for any loss or damage which may be occasioned by fire or by any accident arising from the state of the wiring on the premises.

- (5) Indien enige berekenings-, lees-of meetfout ontdek word ten opsigte van enige rekening wat aan 'n verbruiker gelewer is, sal die fout in volgende rekeninge reggestel word. Enige sodanige regstelling sal net van toepassing wees op rekeninge vir 'n tydperk van ses maande voor die datum waarop die fout in die rekening ontdek is, en sal gebaseer word op die werklike tariewe wat gedurende daardie tydperk van toepassing was. Die toepassing van hierdie artikel verhoed nie die verbruiker om oorbetalings vir enige langer tydperk terug te eis indien die verbruiker in staat is om die eis in 'n normale regsding te bewys nie.

Die meet van voorafbetaalde elektrisiteit

57. (1) Geen terugbetaling van die bedrag wat vir die aankoop van elektrisiteitskrediet aangebied is sal by die verkooppunt gemaak word nadat die proses waardeur die bewys vir die voorafbetaalde elektrisiteit geproduseer word, aan die gang gesit is nie.
- (2) Afskrifte van bewyse wat voorheen uitgereik is vir die oordra van krediet na die meter vir voorafbetaalde elektrisiteit, kan op versoek van die verbruiker uitgereik word.
- (3) Wanneer 'n verbruiker enige perseel waar 'n meter vir voorafbetaalde elektrisiteit geïnstalleer is ontruim, sal die munisipaliteit geen terugbetaling aan die verbruiker maak vir die krediet wat op die meter oorbly nie.
- (4) Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir die herstel van krediet in 'n vooruitbetaalmeter ten opsigte van krag wat verlore gegaan het as gevolg van peutery met die meter, die verkeerde gebruik of misbruik van meters en/of bewyse vir voorafbetaalde elektrisiteit, nie.
- (5) Waar 'n verbruiker aan die munisipaliteit geld verskuldig is vir elektrisiteit wat verbruik is of vir enige ander diens wat deur die munisipaliteit gelewer is (met inbegrip van belasting) of vir enige bedrae wat voorheen gehef is in verband met enige diens wat gelewer is, mag die munisipaliteit 'n persentasie aftrek van die bedrag wat aangebied word om die bedrag wat aan die munisipaliteit verskuldig is te verminder, soos uiteengesit in die artikel 5-ooreenkoms vir die lewering van elektrisiteit.
- (6) Die munisipaliteit mag, volgens sy diskresie, handelaars vir die verkoop van krediet vir meters vir voorafbetaalde elektrisiteit aanstel en sal nie die voortgesette bedryf van enige handelaar waarborg nie.

ELEKTRIESE KONTRAKTEURS

58. Benewens die vereistes van die Regulasies, sal die volgende vereistes van toepassing wees:
- (1) Waar daar by die aansoek gedoen is om nuwe of verhoogde elektrisiteitslewering, mag die munisipaliteit volgens sy diskresie kennisgewing aanvaar van die voltooiing van enige gedeelte van 'n elektriese installasie, waarvan die stroombaan-inrigting toelaat dat die elektriese installasie in goed gedefinieerde afsonderlike gedeeltes verdeel kan word, en sodanige gedeelte van die elektriese installasie mag, volgens die diskresie van die munisipaliteit, geïnspekteer, getoets en aan die hooftoevoerleiding gekoppel word asof dit 'n volledige installasie is.
- (2) Die ondersoek, toets en inspeksie wat volgens die diskresie van die munisipaliteit uitgevoer kan word, onthef op geen manier die elektriese kontrakteur/geakkrediteerde persoon of die gebruiker of verhuurder, wat die geval ook al mag wees, van sy verantwoordelikheid vir enige defek in die installasie nie. Sodanige ondersoek, toets en inspeksie sal onder geen omstandighede (selfs waar die elektriese installasie aan die hooftoevoerleiding gekoppel is) beskou word as 'n aanduiding of waarborg dat die elektriese installasie doeltreffend en met die mees geskikte materiaal vir die doel uitgevoer is nie, of dat dit in ooreenstemming met hierdie verordening of die veiligheid standaard is nie. Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik gehou word vir enige defek of fout in sodanige elektriese installasie nie.
59. Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik gehou word vir werk wat deur die elektriese kontrakteur/geakkrediteerde persoon op die verbruiker se perseel gedoen is nie en sal op geen manier verantwoordelik wees vir enige verlies of skade wat veroorsaak kan word deur brand of deur enige ongeluk as gevolg van die toestand van die bedrading op die perseel nie.

COST OF WORK

60. The municipality may repair and make good any damage done in contravention of this by-law or resulting from a contravention of this by-law. The cost of any such work carried out by the municipality which was necessary due to the contravention of this by-law, shall be to the account of the person who acted in contravention of this by-law.

PENALTIES

61. (1) Any person who contravenes any of the provisions of sections 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 and 30 of this by-law shall be guilty of an offence and upon conviction be liable to—
- (2) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (3) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (4) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

SCHEDULE 1

“applicable standard specification” means
 SABS 1607 Electromechanical watt-hour meters,
 SABS 1524 Parts 0,1 & 2—Electricity dispensing systems,
 SABS IEC 60211 Maximum demand indicators, Class 1.0,
 SABS IEC 60521 Alternating current electromechanical watt-hour meter (Classes 0,5, 1 & 2),
 SABS 0142 Code of practice for the wiring of premises;
 NRS 047 National Rationalised Specification for the Electricity Supply—Quality of Service;
 NRS 048 National Rationalised Specification for the Electricity Supply—Quality of Supply, and
 NRS 057 Electricity Metering: Minimum Requirements.

Short title and commencement

62. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: **ELECTRICITY SUPPLY BY-LAW** and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

9 September 2008

46298

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY**MUNICIPAL HEALTH BY-LAWS**

Under the provisions of section 156 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 the West Coast District Municipality, enacts as follows:

TABLE OF CONTENTS

1. Definitions
 2. Principles and objectives
- CHAPTER 1: HEALTH NUISANCES**
3. Health nuisances
 4. Prohibition on creation, existence or occurrence of health nuisances
 5. Duty to eliminate or reduce health nuisances
- CHAPTER 2: KEEPING OF ANIMALS**
6. Application of chapter

DIE KOSTE VAN WERK

60. Die munisipaliteit mag skade wat deur die oortreding van hierdie verordening of as gevolg van 'n oortreding van hierdie verordening veroorsaak is, herstel of goedmaak. Die koste van enige sodanige werk wat deur die munisipaliteit gedoen is en wat nodig was as gevolg van die oortreding van hierdie verordening, sal wees vir die rekening van die persoon wat strydig met hierdie verordening opgetree het.

STRAFBEPALINGS

61. (1) Enige persoon wat enige van die bepalings van artikels 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 en 30 van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, sal skuldig wees aan 'n oortreding en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (2) 'n boete of gevangenisstraf, of sodanige boete of sodanige gevangenisstraf of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (3) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (4) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

BYLAE 1

“toepaslike standaardspesifikasie” beteken
 SABS 1607 Elektromeganiese watt-uurmeters,
 SABS 1524 Deel 0,1 & 2—Elektrisiteits uitmeetstelsels,
 SABS IEC 60211 Maksimum aanvraag indikatoren, Klas 1.0,
 SABS IEC 60521 Wisselstroom elektromeganiese watt-huur meter (Klasse 0,5, 1 & 2),
 SABS 0142 Toepassingskode vir die bedrading van persele;
 NRS 047 Nasionale Spesifikasie vir Elektrisiteitsvoorsiening—gehalte van diens;
 NRS 048 Nasionale Spesifikasie vir Elektrisiteitsvoorsiening—gehalte van diens, en
 NRS 057 Elektrisiteit Metering: Minimum Vereistes.

Kort titel en inwerkingtreeding

62. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: **ELEKTRISITEITSVOORSIENINGSVERORDENING** genoem en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.

9 September 2008

46298

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT**MUNISIPALE GESONDHEIDSVERORDENINGE**

Ingevolge die bepalings van artikel 156 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 bepaal die Weskus Distriksmunisipaliteit as volg:

INHOUDSOPGAWE

1. Definisies
 2. Beginsels en oogmerke
- HOOFSTUK 1: GESONDHEIDSOORLASTE**
3. Gesondheidsoorlaste
 4. Verbod op die skep, bestaan of voorkoms van gesondheidsoorlaste
 5. Plig om gesondheidsoorlaste uit te wis of te verminder
- HOOFSTUK 2: AANHOU VAN DIERE**
6. Toepassing van hoofstuk

7. Keeping of animals	7. Aanhou van diere
8. Carcasses	8. Karkasse
9. Distances	9. Afstande
CHAPTER 3: ANIMAL ESTABLISHMENTS	HOOFSTUK 3: DIERE-INSTELLINGS
Part 1: Dog kennels and catteries	Deel 1: Hondeherberge en kattehotelle
10. Requirements relating to premises	10. Vereistes verwant aan persele
Part 2: Pet shops and parlours	Deel 2: Troeteldierwinkels en -salonne
11. Requirements relating to premises and employees	11. Vereistes verwant aan persele en werknemers
CHAPTER 4: ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS	HOOFSTUK 4: AKKOMMODASIE-INSTELLINGS
12. Application of chapter	12. Toepassing van hoofstuk
13. Preparation and serving of food	13. Voorbereiding en bediening van voedsel
14. Premises	14. Persele
CHAPTER 5: CHILD CARE FACILITIES	HOOFSTUK 5: KINDERVERSORGINGSFASILITEITE
15. Certificate of acceptability	15. Sertifikaat van aanvaarbaarheid
16. Structural and other requirements	16. Strukturele en ander vereistes
CHAPTER 6: SWIMMING POOLS AND WATER RELATED RECREATIONAL FACILITIES	HOOFSTUK 6: SWEMBADDENS EN WATERVERWANTE ONTSPANNINGSFASILITEITE
17. Duties of swimming pool and water related recreational facility managers	17. Pligte van die bestuurders van swembaddens en ander water-verwante ontspanningsfasiliteit
18. Water supply	18. Watervoorsiening
19. Safety of water	19. Veiligheid van water
CHAPTER 7: BARBERS, HAIRDRESSERS, BEAUTICIANS, BODY PIERCERS OR TATOOISTS	HOOFSTUK 7: BARBIERE, HAARKAPPERS, SKOONHEIDS-DESKUNDIGES, "BODY PIERCERS" OF TATOEERDERS
20. Certificate of acceptability	20. Sertifikaat van aanvaarbaarheid
21. Health requirements	21. Gesondheidsvereistes
22. Requirements for premises	22. Vereistes vir persele
CHAPTER 8: WASTE MANAGEMENT	HOOFSTUK 8: AFVALBESTUUR
Part 1: General provisions regarding recovery and disposal of waste	Deel 1: Algemene bepalings rakende die herwinning van en wegdoening met afval
23. Recovery and disposal of waste	23. Herwinning van en wegdoening met afval
Part 2: Hazardous waste	Deel 2: Gevaarlike afval
24. Applicable legislation	24. Tersaaklike wetgewing
25. Storage of hazardous waste	25. Berging van gevaarlike afval
Part 3: Health care waste	Deel 3: Gesondheidsorgafval
26. Scope of application	26. Omvang van toepassing
27. Duties of generators transporters and disposers of health care waste	27. Pligte van genereerders, vervoerders en wegdoeners van gesondheidsorgafval
28. Storage of health care waste	28. Berging van gesondheidsorgafval
29. Transport of health care waste	29. Vervoer van gesondheidsorgafval
30. Disposal facility and incineration	30. Stortingsfasiliteit en verbranding
CHAPTER 9: WATER AND SANITATION	HOOFSTUK 9: WATER EN SANITASIE
31. Applicable legislation and enforcement	31. Toepaslike wetgewing en wetstoepassing
32. Duties and prohibitions	32. Pligte en verbiedeinge

CHAPTER 10: DISPOSAL OF CORPSES AND DISTURBANCE OF MORTAL REMAINS

33. Disposal of corpses
34. Disturbance of mortal remains

CHAPTER 11: ENFORCEMENT

35. Environmental health practitioner
36. Notice of compliance and representations
37. Prohibition notice
38. Withdrawal of prohibition notice
39. Municipal remedial work

40. Costs

41. Norms, standards and guidelines

CHAPTER 12: MISCELLANEOUS PROVISIONS

42. Presumptions
43. Authentication and service of notices and other documents
44. Appeal
45. Penalties
46. Co-operation between municipalities and application
47. Liaison forums in community
48. Exemptions
49. Repeal of by-laws
50. Short title and commencement

Definitions

1. In this by-law unless the context otherwise indicates:

“accommodation establishment” means a place in which accommodation is provided for gain, with or without meals;

“animal” means any equine, bovine, sheep, goat, pig, poultry, camel, dog, cat, or other domestic animal or bird, or any wild animal or reptile which is in captivity or under the control of a person;

“animal disease” means an impairment or disturbance of the normal function of any organ or the body of any animal that is caused by an organism or substance;

“animal waste” means the faeces, manure, droppings, shed hair, feathers, bones, horns, blood and entrails of an animal, bird or poultry;

“approved” means approved by the municipality, with regard to the environmental health requirements of the particular case;

“aquatic fauna” means any aquatic living organism from aquatic resources, including any aquatic plant, whether piscine or not, and any mollusc, crustacean, holothurian or other echinoderm, reptile, aquatic mammal and bird and include their eggs, larvae and all juvenile stages;

“barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist” means a person who carries on the business of barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist in a salon or any other place, which business comprises any one or more of the following or similar services or activities, or a combination thereof, which are applied to the male or female human body:

- (a) cutting, shaving, singeing, shaping, shampooing, cleansing,

HOOFSTUK 10: WEGDOENING MET LYKE EN VERSTEURING VAN STOFLIKE OORSKOT

33. Wegdoening met lyke
34. Versteuring van stoflike oorskot

HOOFSTUK 11: TOEPASSING

35. Omgewingsgesondheidspraktisyn
36. Kennis van nakoming en vertoë
37. Verbodskennisgewing
38. Terugtrek van verbodskennisgewing
39. Munisipale remediërende werk

40. Koste

41. Norme, standarde en riglyne

HOOFSTUK 12: DIVERSE BEPALINGS

42. Aannames
43. Bekragtiging en bestel van kennisgewings en ander dokumente
44. Appèl
45. Strawwe
46. Samewerking tussen munisipaliteite en toepassing
47. Skakelingsforums in gemeenskap
48. Vrstellings
49. Herroeping van verordenings
50. Kort titel en inwerkingtreding

Definisies

1. Tensy die inhoud anders aandui, word daar in hierdie verordening die volgende betekenis aan die onderstaande toegeken:

“afval” is enige stof of afvalmateriaal wat voortspruit uit die gebruik van enige grond of perseel maar wat nie gevaarlike afval insluit nie;

“afvalwater” is enige water wat afval bevat, of water wat in kontak was met afvalmateriaal en mag bioafbreekbare industriële afvalwater en huishoudelike afvalwater insluit;

“akkommodasie-instelling” is ’n plek waar akkommodasie hetsy met of sonder winsoogmerk en met of sonder maaltye aangebied word;

“akwamaryn fauna” is enige lewende akwamaryn hulpbron vanuit die see en die seestrand, insluitend waterplante, hetsy visagtig al dan nie, en enige mollusk, skaaldier, koraal, spons, seekomkommer of ander stekelhuidige, reptiel, marienesoogdier en seevoël en sluit hul eiers, larwes en alle onvolwasse stadia in;

“barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, liggaamspriemer of tatoeëerder” is ’n persoon wat sake doen as ’n barbier, haarkapper, skoonheidskundige, “body piercer” of tatoeëerder in ’n salon of enige ander plek waar sodanige onderneming een of meer van die volgende of soortgelyke dienste of aktiwiteite, of ’n kombinasie daarvan, aangebied word op die manlike of vroulike menslike liggaam uitgeoefen word:

- (a) hare op die menslike kop sny, skeer, skroei, stileer, sjampoe, reinig, kondisioneer, behandel, chemies hervorm (soos permanente golwing, maar nie daartoe beperk nie), verslap, glad maak en kleur (soos tint en kleur, maar nie daartoe beperk nie, hetsy op ’n permanente of tydelike of semi-permanente wyse en insluitend die gebruik van kleurspoelmiddels, sjampoos, jel of haarmousse, en ligter maak met behulp van ’n tint, bleikmiddels, ligstrepe of ligstreeptinte of opknappers);

conditioning, treating, chemical reformation (such as but not limited to permanent waving) relaxing, straightening and colouring (such as but not limited to tinting, dyeing, colouring, whether by permanent or temporary or semi-permanent means, and including the use of colour rinses, shampoos, gels or mousses, and lightening by means of tints, bleaches, highlights or high lifting tints or toners) of the hair on the human head;

- (b) other than by a process contemplated in paragraph (a), removing hair by means of, but not limited to, waxing, chemical compounds (such as but not limited to depilatories), electrical or mechanical means, whether or not heat or an appliance or apparatus is used in any of these activities;
- (c) treating hair by means of a trichological process or method;
- (d) adding to hair of natural or artificial hair by means of, but not limited to an extension, board work, or a wig;
- (e) shaping, shaving, plucking, treating or tinting an eyebrow or eyelashes or applying an artificial eyebrow or eyelashes;
- (f) skin care of the face, including but not limited to the application of cosmetics;
- (g) applying nail technology, such as but not limited to manicuring, pedicuring, or applying false nails or extensions;
- (h) piercing of the skin (“body piercing”) or tattooing;
- (i) massaging;
- (j) bronzing such as by means of, but not limited to, ultraviolet radiation; and
- (k) contouring, such as but not limited to, slimming.

“biodegradable industrial wastewater” means wastewater that contains predominantly organic waste arising from industrial activities and premises including:

- (a) milk processing;
- (b) manufacture of fruit and vegetable products;
- (c) sugar mills;
- (d) manufacture and bottling of soft drinks;
- (e) water bottling;
- (f) production of alcohol and alcoholic beverages in breweries, wineries or malt houses;
- (g) manufacture of animal feed from plant or animal products;
- (h) manufacture of gelatine and glue from hides, skin and bones;
- (i) abattoirs;
- (j) fish processing; and
- (k) feedlots;
- (l) tannery;

“bird” means a pigeon, peafowl, pheasant, partridge, canary, budgerigar, parrot, ostrich and any other domesticated bird or wild bird kept in captivity;

“building, structure or enclosure” means a building, structure or enclosure such as, but not limited to, a stable, shed, dove-cote, kennel, pen, sty, camp, kraal, cow-shed, lean-to, room, tent, vehicle, stream, dam, pool, pan, drain, or ditch (open, covered, or enclosed) erected or constructed in or upon land or premises and which is used in connection with the keeping of an animal by an owner of an animal or owner or user of land;

“category B municipality” means a municipality as contemplated in section 155(1)(b) of the Constitution;

(b) anders as deur ’n proses wat in paragraaf (a) beoog is hare verwyder deur middel van, maar nie daartoe beperk nie, was of chemiese verbindings (soos haarverwyderingsmiddels maar nie daartoe beperk nie) of op ’n elektriese of meganiese wyse, hetsy hitte of ’n toestel of apparaat in enige van hierdie aktiwiteite gebruik word al dan nie;

- (c) hare behandel met behulp van ’n trikologiese proses of metode;
- (d) tot hare natuurlike of kunsmatige hare toevoeg by wyse van, maar nie daartoe beperk nie, ’n verlenging, “board work”, of ’n pruik;
- (e) ’n wenkbrou of wimpers vorm, skeer, pluk of behandel of kunsmatige wenkbroue of wimpers aanbring;
- (f) die gesigsvel versorg, insluitend maar nie beperk nie tot die aanwending van kosmetiek;
- (g) naeltegnologie toepas soos by wyse van, maar nie daartoe beperk nie, ’n manikuur, pedikuur of die aanwending van vals naels of verlengings;
- (h) gaatjies in die vel maak liggaamsprieming of tatoeëer;
- (i) masseer;
- (j) verbrons soos deur gebruik te maak van ultravioletstrale, maar nie daartoe beperk nie; en
- (k) kontoer soos verslanking, maar nie daartoe beperk nie.

“begraafplaas” is grond of ’n gedeelte van grond binne die munisipale gebied wat opsygesit is as ’n begraafplaas;

“besproeiing” is die aanwending van afvalwater op ontspanningsterreine en vir die doel van gewasproduksie en die verbouing van beweiding;

“bio-afbreekbare industriële afvalwater” is afvalwater wat hoofsaaklik organiese afval bevat wat voortspruit uit industriële aktiwiteite en persele insluitend:

- (a) melkprosessering;
- (b) vervaardiging van vrugte- en groenteprodukte;
- (c) suikermeule;
- (d) vervaardiging en botteling van koeldranke;
- (e) waterbotteling;
- (f) produksie van alkohol en alkoholiese drankies in brouerye, wynkelders of mouterye;
- (g) vervaardiging van dierevoer uit plant- of diereprodukte;
- (h) vervaardiging van gelatien en gom uit huid, vel en bene;
- (i) abattoirs;
- (j) visprosessering;
- (k) voerkrale; en
- (l) looierye;

“dier” is ’n perd, bees, skaap, bok, vark, pluimvee, kameel, hond, kat, ander huisdier of voël, of enige wilde dier of reptiel wat makgemaak of onder die beheer van ’n persoon aangehou word;

“diere-afval” is die ontlasting, mis, kuttels, afgewerpte hare, vere, bene, horings, bloed en ingewande van ’n dier, voël of pluimvee;

“dieresalon” is ’n onderneming waar troeteldiere versorg word;

“dieresiekte” is ’n aantasting of versteuring van die normale funksionering van enige orgaan van die liggaam van enige dier wat deur ’n organisme of middel veroorsaak word;

“cattery” means an accommodation establishment which, for gain, caters for the boarding of cats;

“cemetery” means a land or part of a land within the municipal area set aside as a cemetery;

“child care facility or institution” means any undertaking or institution, whether for profit or otherwise, involving the custody, care or tuition or any combination of these functions, during the whole or part of the day on all or any of the days of the week of children, or the building or the premises maintained or used for the purpose of conducting such undertaking or institution thereon as the case may be;

“crematorium” means a crematorium as defined in section 1 of the Crematorium Ordinance, 1965 (Ordinance 18 of 1965) and includes the buildings in which a ceremony is conducted and the cremation carried out;

“Council” means the West Coast District Municipality;

“communicable disease” means a disease resulting from an infection due to pathogenic or toxic agents generated by the infection, following the direct or indirect transmission of the agents from the source to the host;

“domestic wastewater” means wastewater arising from domestic and commercial activities and premises, and may contain any form of sewage;

“dog kennel” means an accommodation establishment which, for gain, caters for the accommodation of dogs;

“environment” means the surroundings within which humans exist made up of—

- (a) the land, water and atmosphere of the earth;
- (b) micro-organisms, plant and animal life;
- (c) any part or combination of (a) and (b) and the interrelationships among and between them; and
- (d) the physical, chemical, aesthetic and cultural properties and conditions of the foregoing that influence human health and well-being;

“environmental health practitioner” means the person appointed under section 45;

“hazardous waste” means waste that has the potential, even in low concentrations, to have an adverse effect on the environment and environmental health because of its inherent toxicological, chemical or physical characteristics;

“health care waste” means waste generated by a hospital, clinic, nursing home, doctor’s offices, medical laboratory, research facility, dental practitioner, medical practitioner, traditional healer, traditional surgeon and veterinarian or any other place where health care waste are generated and which are infectious or potentially infectious, and includes—

- (a) microbial wastes including wastes including cultures and stocks of infectious wastes and associated biologicals that can cause disease in humans;
- (b) human blood and blood products, including serum, plasma and other blood components;
- (c) pathological wastes of human origin, including tissues, organs and body parts removed during surgery or autopsy;
- (d) contaminated animal wastes including animal carcasses, body parts and bedding which have been exposed to infectious agents during medical research, pharmaceutical testing or production of biologicals;
- (e) isolation wastes associated with animals or human beings known to be infected with highly communicable diseases; and

“eienaar” ten opsigte van:

- (a) diere of dinge, rytuie en ander roerende eiendom is die persoon by wie eienaarskap berus en sluit ’n persoon in wat verantwoordelik is vir die beheer of bestuur daarvan of ’n persoon wat sodanige dier of ding, rytuig of roerende eiendom in sy of haar besit het, maar in die geval van wild of diere wat nie kragtens die Wet op Diere-identifikasie, 2002 (Wet 6 van 2002) gebrandmerk is nie, of waarvan die eienaarskap nie gereedelik bepaal kan word nie, word die gebruiker van die grond waarop sodanige wild of diere teenwoordig is as die eienaar geag; en
- (b) grond:
 - (i) is die persoon in wie se naam die grond geregistreer is;
 - (ii) wat deur ’n persoon aangekoop is maar nog nie in sy of haar naam geregistreer is nie, is sodanige koper;
 - (iii) wat onderworpe is aan vruggebruik, is die vruggebruiker;
 - (iv) waarvan die eienaar of koper minderjarig, geestelik gestremd, insolvent of andersins regsonbevoeg is om sy of haar boedel te bestuur, afgestorwe is, of ’n korporatiewe liggaam onder geregtelike bestuur of likwidasie is, is die agent of wettige verteenwoordiger van sodanige eienaar of koper of enige ander persoon wat wettig gemagtig is om sy of haar sake te administreer of, in die geval van ’n korporatiewe liggaam, die geregtelike bestuurder of likwidateur betrokke; en
 - (v) is ’n kategorie B-munisipaliteit wat in beheer is van grond wat deur die gesag en funksies wat kragtens Skedule 4B en 5B van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 108 van 1996) aan hom verleen is.

“eienaar” (“proprietor”) is ’n persoon wat ’n akkommodasie-instelling bedryf of besit.

“gebou, struktuur of omheinde plek” is ’n gebou, struktuur of omheinde plek soos, maar nie beperk nie tot, ’n stal, skuur, duiwehok, hondehok, kampie, varkhok, kamp, kraal, koeistal, afdak, kamer, tent, voertuig, stroom, dam, swembad, pan, drein of sloot (oop, toe, of omhein) wat in of op grond of persele opgerig of gebou word en waarvan die gebruik verband hou met die aanhou van diere deur ’n eienaar van ’n dier of eienaar of gebruiker van grond.

“gebruiker” ten opsigte van grond is:

- (a) enige persoon wat ’n persoonlike of wettige aanspraak het ten opsigte van grond in sy of haar hoedanigheid as trustee, fideicommissarius, servituuthouer, besitter, huurder of okkupeerder, ongeag of hy of sy daarin woon al dan nie; en
- (b) enige ander persoon wat in die algemeen erken word as iemand wat besitreg van die betrokke grond het.

“gesondheidsoorlas” is ’n gebeurtenis soos omskryf in Artikel 3(1) en (2);

“gesondheidsorgafval” is afval wat voortgebring word deur ’n hospitaal, kliniek, verpleeginrigting, dokter se spreekkamers, mediese laboratorium, navorsingsfasiliteit, tandheekkundige praktyk, mediese praktyk, tradisionele geneesing, tradisionele chirurgie en veeartsenypraktik of enige ander plek waar gesondheidsorgafval voortgebring word en wat besmetlik of potensieel besmetlik is, en sluit in:

- (a) Mikrobiiese afval insluitend afval wat kulture en voorrade van besmetlike afval en verwante biologiese middels bevat wat siektes by mense kan veroorsaak;
- (b) menslike bloed en bloedprodukte, insluitend serum, plasma en ander bloedkomponente;
- (c) patologiese afval van menslike oorsprong, insluitend weefsel, organe en liggaamsdele wat gedurende chirurgie of outopsies verwyder is;

- (f) contaminated and uncontaminated sharps, including clinical items which can cause a cut or puncture or injection, such as needles, syringes, blades and microscope slides;
- (g) used medical equipment and other medical material which is capable or is reasonably likely to be capable of causing or spreading disease or causing or spreading infection, such as used surgical dressings, swabs, blood bags, laboratory waste, blood collection tubes, colostomy- and other catheter-bags, gloves, drip bags, administration dines and tongue depressors.
- (h) pharmaceutical products which has become outdated or contaminated or have been stored improperly or are no longer required such as human and animal vaccines, medicine and drugs;
- (i) genotoxic chemical waste and radio isotopes from experimental or diagnostic work or any other source;

“health nuisance” means an occurrence specified in section 3(1) and (2);

“irrigation” means the application of wastewater to recreational grounds and for the purpose of crop production and the cultivation of pasture;

“marine fauna” means any marine living resources from the sea and the seashore, including any aquatic plant, whether piscine or not, and any mollusc, crustacian, coral, sponge, holothurian or other echinoderm, reptile, marine mammal and seabird and include their eggs, larvae and all juvenile stages;

“municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or subdelegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;

“occupier” means any person who occupies any premises or part thereof without regard to the title under which he or she occupies, and includes—

- (a) any person in actual occupation of those premises;
- (b) any person legally entitled to occupy those premises;
- (c) in the case of those premises being subdivided and let to lodgers or various tenants, the person receiving the rent payable by such lodgers or tenants whether on the person's own account or as agent for any person entitled thereto or interested therein;
- (d) any person having the charge or management of those premises, and includes the agent of any such person when the person is absent from the Republic of South Africa or his or her whereabouts are unknown; and
- (e) the owner of those premises;

“owner”, in relation to—

- (a) animals or things, conveyances and other movable property, means the person in whom ownership is vested and includes a person who is responsible for the control or management thereof or a person who has such animal or thing, conveyance or movable property in his or her possession, but in the case of game or animals that are not branded in terms of the Animal Identification Act, 2002 (Act 6 of 2002), or of which the ownership cannot readily be established, the user of the land on which such game or animals are present is deemed to be the owner; and
- (b) land—
 - (i) means the person in whose name that land is registered;

(d) besmette dierlike afval, insluitend dierkarkasse, liggaamsdele en kooigoed wat blootgestel is aan besmetlike agense gedurende mediese navorsing, farmaseutiese toetsing of die vervaardiging van biologiese middels;

(e) isolasie-afval wat geassosieer word met diere of mense waar dit bekend is dat hulle met hoogs oordraagbare siektes besmet is; en

(f) besmette en onbesmette skerp instrumente, insluitend kliniese items wat 'n sny of punksie of inspuiting kan veroorsaak, soos naalde, inspuitings, lemmetjies en mikroskopiese skyfies;

(g) gebruikte mediese toerusting en ander mediese materiaal wat daartoe in staat is of in alle waarskynlikheid daartoe in staat is om siektes te veroorsaak of te versprei of infeksie te veroorsaak of te versprei, soos gebruikte chirurgiese verbande, deppers, bloedsakkies, laboratoriumafval, bloedversamelingsbuis, kolostomie- en ander katetersakkies, handskoene, drupsakkies, toedieningslyne en tongafdrukkers;

(h) farmaseutiese produkte wat verouderd of besmet is of wat nie op die korrekte wyse gestoor is nie of waarvoor daar nie langer 'n nut is nie soos entstowwe, medisyne en medikasie wat vir mense en diere gebruik word;

(i) genotoksiese chemiese afval en radio-isotope voortspruitend uit eksperimentele of diagnostiese werk of uit enige ander bron;

“gevaarlike afval” is afval wat die potensiaal het om, selfs in lae konsentrasies, 'n negatiewe uitwerking op die omgewing en omgewingsgesondheid te hê weens die inherente toksikologiese, chemiese of fisiese eienskappe daarvan;

“goedgekeur” is goedgekeur deur die munisipaliteit met betrekking tot die omgewingsgesondheidsvereistes vir 'n spesifieke geval;

“hondeherberg” is 'n akkommodasie-instelling wat, vir wins, voorsiening maak vir die huisvesting van honde;

“huishoudelike afvalwater” is afvalwater wat voortspruit uit huishoudelike en kommersiële aktiwiteite en persele, en mag enige vorm van riool bevat;

“kategorie B-munisipaliteit” is 'n munisipaliteit soos beoog in artikel 155(1)(b) van die Grondwet;

“kattehotel” is 'n akkommodasie-instelling wat, vir wins, voorsiening maak vir die huisvesting van katte;

“kinderversorgingsfasiliteit of -instelling” is 'n onderneming of instelling wat, hetsy vir wins al dan nie, gedurende die hele of 'n gedeelte van die dag op alle of enige dae van die week die bewaring, versorging of onderrig van kinders of enige kombinasie van hierdie funksies behels, hetsy die gebou of die persele wat vir die doel van die bedryf van sodanige onderneming of instelling daarop, wat ook al die geval mag wees, in stand gehou of gebruik word;

“krematorium” is 'n krematorium soos gedefinieer in artikel 1 van die Krematoriumordonnansie, 1965 (Ordonnansie 18 van 1965) en sluit in die geboue waarbinne 'n krematorium bedryf en die kremasie uitgevoer word;

“munisipaliteit” is die Weskus Distrikmunisipaliteit wat kragtens artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000 tot stand gekom het en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, sy behoorlik gemagtigde agent en enige werknemer in sy diens wat optree deur die gesag wat aan die munisipaliteit verleen is, en wat aan sodanige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, agent of werknemer ten opsigte van hierdie verordening gedelegeer of subgedelegeer is;

“oordraagbare siekte” is 'n siekte wat voortspruit uit 'n infeksie weens 'n patogeeniese of toksiese agens wat voortgebring word deur die infeksie, volgende op die regstreekse of onregstreekse oordrag van die agens vanaf die bron na die draer;

“okkupeerder” is enige persoon wat enige perseel of gedeelte daarvan okkupeer sonder aansien vir die titel waaronder hy of sy dit okkupeer, en sluit in:

- (ii) that has been purchased by a person but has not yet been registered in his or her name, means such purchaser;
- (iii) that is subject to a usufruct, means the usufructuary;
- (iv) of which the owner or purchaser is a minor, mentally disabled person, insolvent or is otherwise incompetent in law to administer his or her estate, or is deceased, or is a body corporate under judicial management or liquidation, means the agent or legal representative of such owner or purchaser or another person authorised by law to administer his or her affairs or, in the case of a body corporate, the judicial manager or liquidator concerned; and
- (v) a category B municipality which is in control of land by virtue of the powers and functions allocated to it in terms of Schedules 4B and 5B of the Constitution;

“person” means a natural and legal person, including but not limited to an association of persons, a partnership, and a company;

“pet parlour” means an establishment where pets are groomed;

“pet shop” means an establishment where pets are kept for trading purposes;

“poultry” means a fowl such as a chicken, turkey, goose, duck, muscovy-duck, bantam-fowl and guinea fowl, whether domesticated or not, including the young of such poultry;

“premises” means—

- (a) land or a portion of land, whether or not a building or structure has been constructed or erected on the land or portion of land; or
- (b) a building or structure and the land on which it is situated;

“proprietor” means the person who owns or operates an accommodation establishment;

“publish” in respect of the provisions of section 45 means—

- (a) to publish a notice in the Provincial Gazette and a local newspaper; and
- (b) to display the notice so published on the notice boards of the municipality;

“responsible authority” means the authority or municipality responsible for the execution of waste disposal functions within the area of jurisdiction of West Coast District Municipality;

“salon” means a place where any one or more of the services or activities contemplated in the definition of “barber, hairdresser, beautician, body piercer or tatooiist” are normally carried on;

“swimming pool” means a swimming pool that is accessible to the public and includes swimming pools at schools or other tertiary institutions and other water related recreational facilities accessible to the public;

“user”, in relation to land, means—

- (a) any person who has a personal or real right in respect of land in his or her capacity as fiduciary, fideicommissary, servitude holder, possessor, lessee or occupier, irrespective of whether or not he or she resides thereon; and
- (b) any other person who is generally recognised as having a right of tenure on the land concerned;

“waste” means any matter or waste material arising from the use of any land or premises, but does not include hazardous waste;

“wastewater” means water containing waste, or water that has been in contact with waste material and may include biodegradable industrial wastewater and domestic wastewater;

- (a) enige persoon wat hierdie persele werklik okkupeer;
- (b) enige persoon wat wetlik geregtig is om daardie persele te okkupeer;
- (c) in die geval van daardie persele wat onderverdeel is en aan loseerder of verskeie huurders uitgehuur word, die persoon wat die huur betaalbaar deur sodanige loseerders of huurders ontvang hetsy vir die persoon se eie rekening of as ’n agent vir enige persoon wat daarop geregtig is of daarby ’n belang het;
- (d) enige persoon wat in beheer is van daardie persele of met die bestuur daarvan belas is, en sluit die agent in van sodanige persoon wanneer die persoon nie in die Republiek van Suid-Afrika is nie of indien die plek waar hy of sy hom of haar bevind onbekend is; en
- (e) die eenaar van sodanige persele;

“omgewing” is die omstreke waarbinne mense bestaan en word opgemaak uit:

- (a) die grond, water en atmosfeer van die aarde;
- (b) mikro-organismes, plante- en dierelewe;
- (c) enige deel of kombinasie van (a) en (b) en die onderlinge verwantskap tussen hulle; en
- (d) die fisiese, chemiese, estetiese en kulturele eienskappe en toestande van die voormelde wat menslike gesondheid en welstand beïnvloed;

“omgewingsgesondheidspraktisyn” is die persoon wat kragtens artikel 35 aangestel word:

“persele” is:

- (a) grond of ’n gedeelte van grond, hetsy ’n gebou of struktuur op die grond of ’n gedeelte van die grond opgerig is al dan nie; of
- (b) ’n gebou of struktuur en die grond waarop dit geleë is;

“persoon” is ’n natuurlike of regs persoon insluitend, maar nie beperk nie tot, ’n genootskap van persone, ’n vennootskap, en ’n maatskappy;

“pluimvee” is ’n hoender, kalkoen, gans, eend, makou, bantamhoender en tarentaal, hetsy makgemaak al dan nie, en die kuikens van sodanige pluimvee;

“publiseer” ten opsigte van die bepalings van artikel 41 is:

- (a) om ’n kennisgewing in die Provinsiale Koerant en ’n plaaslike koerante te publiseer; en
- (b) om die kennisgewing wat op hierdie wyse gepubliseer is op die munisipaliteit se kennisgewingborde ten toon te stel;

“Raad” is die Weskus Distriksmunisipaliteit;

“salon” is ’n plek waar een of meer van die dienste beoog in die definisie van “barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, liggaamspriemer of tatoeëerder gewoonlik uitgevoer word;

“swembad” is ’n swembad wat vir die publiek toeganklik is en sluit swembaddens by skole en ander tersiêre instellings in asook ander waterverwante ontspanningsfasiliteite wat vir die publiek toeganklik is;

“troeteldierwinkel” is ’n onderneming waar troeteldiere vir die doel van handeldrywing aangehou word;

“verantwoordelike owerheid” is die owerheid of munisipaliteit wat verantwoordelik is vir die uitvoering van afvalwegdoeningsfunksies binne die gebied en regsgebied van die Weskus Distriksmunisipaliteit;

“voël” is ’n duif, pou, fisant, patrys, kanarie, budgie, papegaai, volstruis en enige ander makgemaakte voël of wilde voël wat in aanhouding gehou word;

“water resource” means a source as defined in section 1 of the National Water Act, 1998 (Act 36 of 1998).

Principles and objectives

2. The municipality, aware of the constitutional right of every person to an environment that is not harmful to his or her health or well-being, and the principles that underlie the National Health Act, 2003 (Act 61 of 2003) and the National Environmental Management Act, 1998 (Act 107 of 1998), adopts this by-law with the aim of protecting and promoting the health and well-being of all people in the West Coast district area by providing, in conjunction with applicable laws, a legal and administrative framework within which the municipality can develop and manage its municipal health obligations.

CHAPTER 1

HEALTH NUISANCES

Health nuisances

3. (1) A health nuisance exists or occurs if any of the following occurs on any land or premises:
- (a) a water pool, ditch, gutter, dung pit or heap is so foul or in such a state or so situated or constructed to be injurious or dangerous to health;
 - (b) an accumulation of waste or other matter which is injurious or dangerous to health occurs;
 - (c) where wastewater used for the purposes of irrigation does not comply with relevant legislation, standards and guidelines;
 - (d) wastewater which is discharged onto land and into a water source, including the sea, through a pipe, canal, sewer or other conduit or any other means that does not comply with relevant legislation, standards and guidelines;
 - (e) a building, structure or enclosure is:
 - (i) so constructed, situated, used or kept as to be injurious or dangerous to health;
 - (ii) kept or permitted to remain in a state as to be injurious or dangerous to health; or
 - (iii) infested with pests or vermin or in a state that is conducive to the breeding of pests or vermin;
 - (f) conditions exist that are conducive and contributively to the spread of a contagious and communicable disease;
 - (g) organic matter or animal waste are being used or kept in a manner that attracts vermin or pests such as, but not limited to rats, mice, flies and mosquitoes;
 - (h) unhygienic conditions that may be injurious or dangerous to health are present on any part of the land or premises;
 - (i) a building, structure or enclosure is erected without first removing or decontaminating in an approved manner, any faecal, animal or vegetable waste disposed of on the land or premises; or
 - (j) a building or structure is demolished without first eradicating all vermin;
 - (k) a dwelling or any other premises is occupied for which no proper and sufficient supply of pure water is available as prescribed in terms of the Water Services Act, Act No. 108 of 1997;
 - (l) a dwelling or building is occupied for which no proper toilet facilities as required in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977) are available; or

“waterhulpbronne” is enige bron soos gedefinieer in artikel 1 van die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998).

Beginsels en oogmerke

2. Bewys daarvan dat elke mens 'n grondwetlike reg het op 'n omgewing wat nie vir sy of haar gesondheid of welsyn skadelik is nie en met inagneming van die beginsels wat die Nasionale Gesondheidwet, 2003 (Wet 61 van 2003) en die Nasionale Wet op Omgewingsbestuur, 1998 (Wet 107 van 1998) ten grondslag lê, neem die Munisipaliteit hierdie verordeninge aan met die doel om die gesondheid en welstand van al die mense in die Weskusdistrik te beskerm en te bevorder deur, tesame met die tersaaklike wette, 'n regs- en administratiewe raamwerk daar te stel waarbinne die munisipaliteit sy munisipale gesondheidsverpligtinge kan ontwikkel en bestuur.

HOOFSTUK 1

GESONDHEIDSOORLASTE

Gesondheidsoorlaste

3. (1) 'n Gesondheidsoorlaste bestaan of ontstaan indien enige van die volgende op grond of persele plaasvind:
- (a) 'n waterpoel, sloot, afloop, misput of -hoop so smerig is of in so 'n toestand of so geleë of aangebring is dat dit 'n gesondheidsnadeel of -gevaar inhou;
 - (b) 'n opeenhoping van afval of ander stof voorkom wat 'n gesondheidsnadeel of -gevaar inhou;
 - (c) waar afvalwater wat vir die doel van besproeiing gebruik word nie aan die tersaaklike wetgewing, standaarde en riglyne voldoen nie;
 - (d) afvalwater wat op grond en in 'n waterbron, insluitend die see, deur 'n pyp, kanaal, riool of ander afvoerpyp of op enige ander wyse wat nie aan tersaaklike wetgewing, standaarde en riglyne voldoen nie, vrygestel word;
 - (e) 'n gebou, struktuur of omheinde plek:
 - (i) so opgerig, geleë, gebruik of onderhou word dat dit 'n gesondheidsnadeel of -gevaar inhou;
 - (ii) onderhou word of toegelaat word om in 'n toestand te bly wat 'n gesondheidsnadeel of -gevaar inhou; of
 - (iii) deur peste of ongediertes besmet is of in 'n toestand is wat bevorderlik vir die uitbrei van peste of ongediertes is;
 - (f) toestande bestaan wat bevorderlik is vir en bydraend is tot die verspreiding van aansteeklike en oordraagbare siektes;
 - (g) organiese stowwe of dierlike afval gebruik of gehou word op 'n wyse wat ongediertes of peste soos, maar nie daartoe beperk nie, rotte, muis, vlieë en muskiete lok;
 - (h) onhigiëniese toestande wat 'n gesondheidsnadeel of -gevaar inhou op enige deel van die grond of persele voorkom;
 - (i) 'n gebou, struktuur of omheinde plek opgerig word sonder dat enige fekale, dierlike of plantaardige afval wat op die grond of persele gestort is eers verwyder of op 'n goedgekeurde wyse gedekontamineer word; of
 - (j) 'n gebou of struktuur gesloop word alvorens alle ongediertes uitgeroei is;
 - (k) 'n woning of enige ander perseel okkupeer word waarvoor daar nie, soos voorgeskryf kragtens die Waterdienstewet, 1997 (Wet 108 van 1997); 'n behoorlike en voldoende toevoer van suiwer water beskikbaar is nie;
 - (l) 'n woning of gebou of enige ander perseel okkupeer word waarvoor daar nie, soos vereis kragtens die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977), behoorlike toiletgeriewe beskikbaar is nie; of

(m) a dwelling or building is occupied which is not properly ventilated in accordance with the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977).

(n) a carcass or the remains of an animal, poultry, bird or marine fauna, or any animal waste remains unburied or is not suitably disposed of for more than 24 hours after death.

(2) A health nuisance exists if:

(a) an obnoxious smell, pests, vermin, vector, from whatever source emanate from land or premises;

(b) any other activity, condition or thing declared to be a health nuisance under any law exists or occurs on or emanates from land or premises.

Prohibition on creation, existence or occurrence of a health nuisance

4. (1) No person may, in any area under the jurisdiction of the municipality—

(a) create a health nuisance;

(b) perform any act which may cause a health nuisance;

(c) organise, allow or permit an activity, event or function in or on land or premises, or use, cause, allow or permit to be used land or premises for a purpose which by its nature or otherwise or by reason of its consequences creates or is likely to create a health nuisance;

(d) unless he or she is authorised or permitted by law to do so or does so with the written permission of the municipality and in accordance with any conditions imposed by the municipality—

(i) in a public place activate, handle or use any material, object or thing which is likely to cause a health nuisance;

(ii) introduce into or handle in a public place any material, object or thing or any liquid or solid substance which by its nature or by reason of the manner of its introduction or handling creates a health nuisance;

(e) carry, convey, or cause or permit to be carried or conveyed through or in any street or public place, any objectionable material or thing, liquid or solid, which is or may become dangerous or injurious to health, unless such objectionable material or thing is covered with a suitable material to prevent the creation of any health nuisance;

(f) by an action directly or indirectly or by negligence allow that a health nuisance be created or continued.

(2) A person who contravenes a provision of subsection (1) commits an offence.

Duty to eliminate or reduce a health nuisance

5. (1) (a) The owner, occupier or user of land or premises must—

(i) ensure that a health nuisance does not exist or occur on his or her land or premises; and

(ii) within 24 hours of becoming aware of the existence of a health nuisance on the land or premises, eliminate the health nuisance, or if he or she is unable to eliminate the health nuisance—

(m) 'n woning of gebou okkupeer word wat nie ooreenkomstig die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) behoorlik geventileer en belig is nie;

(n) 'n karkas of die reste van diere, pluimvee, voëls of marienefauna, of enige ander dierlike afval, vir meer as 24 uur na vrekte nie begrawe of behoorlik mee weggedoen word nie.

(2) 'n Gesondheidsoorlas bestaan indien:

(a) 'n aanstootlike reuk, plaeg, ongediertes of vektore, ongeag die oorsprong, afkomstig is van grond of 'n perseel;

(b) enige ander aktiwiteit, toestand of ding verklaar as 'n gesondheidsoorlas ingevolge enige wetgewing, voorkom op of afkomstig is van grond of 'n perseel.

Verbod op die skep, bestaan of voorkoms van 'n gesondheidsoorlas

4. (1) Geen persoon mag in enige gebied onder die jurisdiksie van die munisipaliteit:

(a) 'n Gesondheidsoorlas skep nie;

(b) enige handeling uitvoer wat 'n Gesondheidsoorlas veroorsaak nie;

(c) 'n aktiwiteit, geleentheid of funksie in of op grond of persele organiseer, toelaat of duld, of grond of persele gebruik of veroorsaak, toelaat of duld dat dit gebruik word vir 'n doel wat weens die aard daarvan of andersins of weens die gevolge daarvan 'n Gesondheidsoorlas skep of waarskynlik sal skep nie;

(d) tensy hy of sy daartoe gemagtig is of wettig toegelaat word om so te handel of die skriftelike toestemming van die munisipaliteit het en ooreenkomstig die voorwaardes handel wat deur die munisipaliteit neergelê is—

(i) in 'n openbare plek enige materiaal, voorwerp of ding aktiveer, hanteer of gebruik wat waarskynlik 'n openbare gesondheidsoorlas sal veroorsaak nie;

(ii) enige materiaal, voorwerp of ding of enige vloeistof of vaste stof in 'n openbare plek inbring of hanteer waar sodanige item weens die aard daarvan of weens die manier waarop dit ingebring of gehanteer word 'n Gesondheidsoorlas sal skep nie;

(e) enige aanstootlike materiaal of ding, vloeistof of vaste stof deur of in enige straat of openbare plek dra, vervoer of veroorsaak of toelaat dat dit gedra of vervoer word nie waar sodanige item gevaarlik of skadelik vir gesondheid is of kan word, tensy sodanige aanstootlike materiaal of ding met 'n geskikte materiaal bedek is ten einde die skep van enige Gesondheidsoorlas te verhoed;

(f) deur 'n aksie regstreeks of onregstreeks of deur versuim toelaat dat 'n Gesondheidsoorlas geskep of voortgesit word nie.

(2) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Plig om 'n Gesondheidsoorlas uit te wis of te verminder

5. (1) (a) Die eienaar, okkupeerder of gebruik van grond of persele moet—

(i) verseker dat 'n Gesondheidsoorlas nie op sy of haar grond of persele bestaan of voorkom nie; en

(ii) binne 24 uur nadat die bestaan van 'n Gesondheidsoorlas op die grond of persele onder sy of haar aandag gekom het, die Gesondheidsoorlas elimineer, of indien hy of sy nie in staat is om die Gesondheidsoorlas te elimineer nie—

- (aa) take steps to the satisfaction of the municipality to reduce the risk to health; and
- (bb) report the existence of the health nuisance to the municipality.
- (b) For the purposes of subsection (1)(a), the owner, occupier or user of land or premises must, for the purpose of eliminating or reducing the quantity of—
- (i) flies, use fly-traps or any other approved method;
- (ii) mosquitoes—
- (aa) drain accumulated water at least once every seven days;
- (bb) cover accumulated water with oil;
- (cc) in the case of wells, provide a mosquito-proof cover and a pump;
- (dd) fit tanks, barrels and similar containers in which mosquitoes may breed with mosquito-proof covers or mosquito wire gauze screens in a manner that prevents mosquitoes gaining access to water contained in them; and
- (ee) regularly clean blocked or sagging gutters and down pipes so that stagnant water cannot accumulate in them; and
- (iii) vermin: use mouse traps or vermin poison or any other approved method.
- (2) The owner, occupier or user of land or premises must ensure that every well, hole, pit, reservoir, pond or excavation thereon is not filled in a way, or with any material, that may cause an adjacent well, borehole or underground water source to be polluted or contaminated to an extent that may create a health nuisance.
- (3) The occupier must cause all waste to be placed in refuse receptacles provided by the owner or by the responsible authority to be disposed of in a manner contemplated in section 27.
- (4) The owner, occupier or user of land or premises who contravenes a provision of subsection (1) or (2) or the occupier who contravenes a provision of subsection (3) commits an offence.

CHAPTER 2

KEEPING OF ANIMALS

Application of chapter

6. (1) This chapter applies to any owner or person in charge of an animal, bird, poultry, fish or crustaceans who keeps an animal, bird, poultry, fish or crustaceans for whatever purpose, on land or premises of which he or she is the owner, occupier or user within the jurisdiction of the municipality.
- (2) A person who keeps an animal, bird, poultry, fish or crustaceans in terms of an approved land use, or on premises or land zoned for agricultural purposes, is not exempt from the provisions of this by-law or other legislation with regard to the inception or bringing about of a health nuisance.

Keeping of animals

7. (1) The owner of an animal, bird, poultry, fish or crustaceans or the owner, occupier or user of land or premises may not keep such animal, bird, poultry, fish or crustaceans in or on a building,

- (aa) stappe ter bevrediging van die munisipaliteit neem om die risiko vir munisipale gesondheid te verminder; en
- (bb) die bestaan van die Gesondheidsoorlas aan die munisipaliteit rapporteer.
- (b) Vir die doeleindes van subartikel (1)(a), moet die eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele vir die doel van die eliminerings of vermindering van die hoeveelheid—
- (i) vlieë, vlieëvangere of enige ander goedgekeurde metode gebruik;
- (ii) muskiete—
- (aa) opgegaarde water ten minste een keer elke sewe dae dreineer;
- (bb) opgegaarde water doeltreffend behandel;
- (cc) in die geval van putte, 'n muskietbestande deksel en 'n pomp voorsien;
- (dd) tenks, vate en soortgelyke houers waarin muskiete kan uitbloeï van muskietbestande deksels of muskiet-gaasdraadskerms voorsien op so 'n wyse dat dit muskiete verhoed om toegang tot die water in hierdie houers te verkry; en
- (ee) gereeld verstopte of uitgesakte geute en pype skoonmaak sodat stagnante water nie daarin kan opgaan nie; en
- (iii) ongediertes, muisvalle of rottegif of enige ander goedgekeurde metode gebruik.

- (2) Die eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele moet verseker dat elke put, gat, kuil, reservoir, dammetjie of uitgraving daarop nie op so 'n wyse gevul of met enige materiaal gevul is wat kan veroorsaak dat 'n aangrensende put, boorgat of ondergrondse waterbron daardeur tot so 'n mate besoedel of besmet kan raak dat dit tot die skep van 'n Gesondheidsoorlas aanleiding gee nie.
- (3) Die okkupeerder moet toesien dat alle afval in afvalhouers geplaas word wat deur die eienaar of die verantwoordelike owerheid voorsien is en waarmee weggedoen moet word op die wyse wat in artikel 27 beoog word.
- (4) Die eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele wie teenstrydig met 'n bepaling van subartikel (1) of (2) optree of die okkupeerder wie teenstrydig met die bepaling van subartikel (3) optree begaan 'n oortreding.

HOOFSTUK 2

AANHOU VAN DIERE

Toepassing van hoofstuk

6. (1) Hierdie hoofstuk is van toepassing op enige eienaar of persoon in beheer van 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere wat binne die regsgebied van die munisipaliteit 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere vir welke doel ook al aanhou op grond of persele waarvan hy of sy die eienaar, okkupeerder of gebruiker is.
- (2) 'n Persoon wat 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere ooreenkomstig 'n goedgekeurde grondgebruik aanhou, of op persele of grond wat vir landboudoeleindes gesoneer is, is nie vrygestel van die bepalings van hierdie verordening of enige ander wetgewing wat verband hou met die ontstaan of veroorsaking van 'n Gesondheidsoorlas nie.

Aanhou van diere

7. (1) Die eienaar van 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere of die eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele mag nie sodanige dier, voël pluimvee, vis of skaaldiere op so 'n wyse in

structure or enclosure or any premises in a manner that constitutes a health nuisance.

Carcasses

8. (1) The owner of an animal, bird, poultry fish or crustaceans or the owner, occupier or user of land or premises must within 24 hours, in accordance with subsection (4), dispose of the carcass of an animal, bird, poultry, fish or crustaceans that has died on such premises or land.
- (2) The owner, occupier or user of land or premises must within 24 hours, in accordance with subsection (4), dispose of the carcass or remains of marine fauna that has died or washed up on such premises or land.
- (3) Should an owner of an animal or owner, occupier or user of land or premises fail to dispose of a carcass, the environmental health practitioner may arrange for the disposal of the carcass and may recover the cost involved from the owner of the animal, bird, poultry, fish or crustaceans or the owner or user of the land or premises.
- (4) A person contemplated in subsection (1) and (2) must dispose of a carcass in one of the following manners:
- (a) He or she must take steps to have the carcass removed by a registered animal organisation or by a person authorised to do so in terms of the responsible authority's waste regulations;
- (b) if the premises are suitable, he or she must bury the carcass at a depth which completely covers the whole carcass so that it cannot be dug up by an animal or cause a health nuisance;
- (c) if the animal died of a disease, he or she must deal with the carcass in accordance with paragraph (a).
- (5) No person may carry or convey through or along a street the carcass of an animal, bird, poultry, fish, crustaceans or animal waste or offal in such a manner that it creates or may create a health nuisance.
- (6) This section does not apply in the instance where an animal, bird, poultry, fish or crustaceans is slaughtered for the purpose of human or animal consumption.
- (7) A person who contravenes a provision of subsections (1) to (5) commits an offence.

Distances

9. No animal, bird or poultry may be kept on any land or premises under such conditions and in such close proximity to any building or facility that in the opinion of the municipality the conditions be injurious or dangerous to the health of the occupants of neighbouring buildings or facilities.

CHAPTER 3

ANIMAL ESTABLISHMENTS

Part 1

Dog kennels and catteries

Requirements relating to premises

10. (1) The person who owns or operates a dog kennel or cattery must ensure that the premises comply with the following requirements:
- (a) all waste and storm water must be discharged into a sewerage or other approved system;
- (b) all loose foods must be stored in rodent free receptacles with close fitting lids in a store room;
- (c) isolation facilities must be provided for sick dogs and cats and the facilities must be of durable material

of op 'n gebou, struktuur of omheinde plek of enige persele aanhou wat 'n openbare gesondheidsoorlas verteenwoordig nie.

Karkasse

8. (1) Die eienaar van 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere of die eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele moet binne 24 uur, in ooreenstemming met subartikel (4), ontslae raak van die karkas van 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere wat op sodanige persele of grond gevrek het.
- (2) Die eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele moet binne 24 uur, in ooreenstemming met subartikel (4), ontslae raak van die karkas of reste van marienefauna wat op sodanige persele of grond gevrek of uitgespoel het.
- (3) Sou 'n eienaar van 'n dier of eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele nalaat om ontslae te raak van 'n karkas, kan die omgewingsgesondheidspraktisyn reël dat daar met die karkas weggedoen word en mag die koste verbonde hieraan van die eienaar van die dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere of die eienaar of gebruiker van die grond of persele verhaal word.
- (4) 'n Persoon beoog in subartikel (1) en (2) moet op een van die volgende maniere van 'n karkas ontslae raak:
- (a) Hy of sy moet stappe neem om die karkas deur 'n geregistreerde diere-organisasie te laat verwyder of deur 'n persoon wat kragtens die verantwoordelike owerheid se afvalregulasies daartoe gemagtig is;
- (b) indien die persele geskik is, moet hy of sy die karkas begrawe op 'n diepte wat die hele karkas bedek sodat dit nie deur 'n dier uitgegrawe kan word of 'n Gesondheidsoorlas veroorsaak nie;
- (c) indien die dier weens 'n siekte gevrek het, moet hy of sy ooreenkomstig paragraaf (a) met die karkas handel.
- (5) Geen persoon mag die karkas van 'n dier, voël, pluimvee, vis, skaaldiere of dierlike reste of -afval op so 'n wyse deur of langs 'n straat dra of vervoer dat dit 'n gesondheidsoorlas skep of dalk kan skep nie.
- (6) Hierdie artikel is nie van toepassing in gevalle waar 'n dier, voël, pluimvee, vis of skaaldiere vir die doel van menslike of dierlike verbruik geslag word nie.
- (7) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikels (1) tot (5) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Afstande

9. Geen dier, voël of pluimvee mag op enige grond of persele onder sulke toestande en so na aan enige gebou of fasiliteit aangehou word dat na die mening van die raad 'n gesondheidsnadeel of -gevaar vir die okkupeerders van naburige geboue of fasiliteite inhou nie.

HOOFSTUK 3

DIERE-INSTELLINGS

Deel 1

Hondeherberge en kattehotelle

Vereistes verwant aan persele

10. (1) Die persoon wat 'n hondeherberg of kattehotel besit of bedryf, moet verseker dat die persele aan die volgende vereistes voldoen:
- (a) alle afval- en afvoerwater moet in 'n riool- of ander goedgekeurde stelsel vrygestel word;
- (b) alle los voer moet in rotvrye houers met styfpassende deksels in 'n stoorkamer gestoor word;
- (c) isolasiefasiliteite moet vir siek honde en katte voorsien word en die fasiliteite moet van 'n duursame materiaal

and constructed so as to be easily cleaned and disinfected;

- (d) all animal waste must be stored in solid containers with tight fitting lids and must be removed on a daily basis from the premises and disposed of in an approved manner; and
 - (e) all animal cages or holding enclosures must be cleaned on a daily basis and be kept in a hygienic and odour free condition.
- (2) No person may conduct the business of a dog kennel or cattery in any building, structure or enclosure which has direct access to, or has a door, window or other opening within four meters of any door, window or other opening to any existing habitable room or any existing room in which food for human consumption is stored processed or sold.
- (3) A person who contravenes a provision of subsections (1) and (2) commits an offence.

Part 2
Pet shops and parlours

Requirements relating to premises and employees

11. (1) A person who owns or operates a pet shop or pet parlour must ensure that the premises comply with the following requirements:
- (a) All cages must be—
 - (i) made entirely of a non-corrosive material fitted with duplicate impervious movable trays and all tubular fittings closed at the ends; and
 - (ii) so arranged that the bottoms thereof are not less than 450 mm above the level of the floor or yard, as the case may be;
 - (b) storage space which is rodent-proofed, must be provided for animal bedding on the premises;
 - (c) meat, fish or perishable foodstuffs used in the feeding of an animal and stored in a pet shop, must be stored in a refrigerator which can maintain a temperature not exceeding 7°C;
 - (d) toilet facilities and a wash basin which is supplied with running water must be provided for those employed on the premises;
 - (e) no more than 70% of the floor area of the premises may be covered by cages or goods incidental to the business; and
 - (f) all animal and bird waste must be stored in solid containers with tight fitting lids and must be removed on a daily basis from the premises and disposed of in an approved manner;
 - (g) all animal- and bird cages or holding enclosures must be cleaned on a daily basis and be kept in a hygienic and odour free condition.
- (2) No person may conduct the business of a pet shop or pet parlour in any building, structure or enclosure which has direct access to, or has a door, window or other opening within four meters of any door, window or other opening to any existing habitable room or any existing room in which food for human consumption is stored, processed or sold.
- (3) A person who contravenes a provision of subsections (1) and (2) commits an offence.

wees en op so 'n wyse opgerig word dat dit maklik skoongemaak en ontsmet kan word;

- (d) alle dierlike afval moet in soliede houers met styfpassende deksels gestoor word en moet op 'n daaglikse basis van die persele verwyder word en op 'n goedgekeurde wyse mee weggedoen word; en
 - (e) alle dierehokke of omheinde plekke waar diere aangehou word, moet op 'n daaglikse basis skoongemaak en in 'n higiëniese en reukvrye toestand gehou word.
- (2) Geen persoon mag sake doen as 'n hondeherberg of katterhotel in enige gebou, struktuur of omheinde plek wat regstreeks toegang het tot enige bestaande leefbare kamer of enige bestaande kamer waarbinne kos vir menslike gebruik gestoor, verwerk of verkoop word nie of 'n deur, venster of ander opening hê binne vier meter vanaf enige deur, venster of ander opening wat toegang tot sodanige kamer verleen nie.
- (3) 'n Persoon wat die bepalings van subartikels (1) en (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Deel 2
Troeteldierwinkels en -salonne

Vereistes verwant aan persele en werknemers

11. (1) 'n Persoon wat 'n troeteldierwinkel of troeteldiersalon besit of bedryf, moet verseker dat die persele aan die volgende vereistes voldoen:
- (a) Alle hokke moet:
 - (i) geheel en al vervaardig word uit 'n nie-korrodeerbare materiaal wat met duplikaat ondeurdringbare beweegbare panne toegerus is en waarvan alle buisvormige toebehore aan beide kante toe is; en
 - (ii) so gerangskik word dat die onderkante van die hokke nie minder as 450 mm bokant die vlak van die vloer of jaart is nie, wat ook al die geval mag wees;
 - (b) stoorruimte wat rotvry is moet op die persele vir diere se kooigoed voorsien word;
 - (c) vleis, vis of bederfbare eetgoed wat in die voer van 'n dier gebruik en in 'n troeteldierwinkel aangehou word, moet in 'n koelkas aangehou word wat 'n temperatuur van nie meer as 7°C kan handhaaf;
 - (d) toiletgeriewe en 'n wasbak wat van lopende water voorsien is, moet voorsien word vir diegene wat op die perseel werksaam is;
 - (e) nie meer as 70% van die perseel se vloeroppervlak mag deur hokke of goedere bykomstig tot die onderneming bedek word nie; en
 - (f) alle dierlike en voëlafval moet in soliede houers met styfpassende deksels geberg word en moet op 'n daaglikse basis van die persele verwyder word en op 'n goedgekeurde wyse mee weggedoen word;
 - (g) alle diere- en voëlhokke of omheinde plekke waar diere aangehou word, moet op 'n daaglikse basis skoongemaak en in 'n higiëniese en reukvrye toestand gehou word.
- (2) Geen persoon mag sake doen as 'n troeteldierwinkel of troeteldiersalon in enige gebou, struktuur of omheinde plek wat regstreeks toegang het tot enige bestaande leefbare kamer of enige bestaande kamer waarbinne kos vir menslike gebruik gestoor, verwerk of verkoop word nie of 'n deur, venster of ander opening hê binne vier meter vanaf enige deur, venster of ander opening wat toegang tot sodanige kamer verleen nie.
- (3) 'n Persoon wat die bepalings van subartikels (1) en (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

CHAPTER 4**ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS****Application of chapter**

12. (1) This chapter applies to a person who owns or carries on the business of providing accommodation for or without gain in an accommodation establishment on any premises.

Preparation and serving of food

13. A proprietor who prepares or serves food on the premises for consumption by a guest, irrespective if the guest pays separately for the food or if a charge for the food is included in the accommodation costs, must comply with the provisions of the Regulations Governing General Hygiene Requirements for Food Premises and the Transport of Food, published under Government Notice No. R918 of 30 July 1999.

Premises

14. A proprietor must ensure that his premises, household facilities, eating utensils, linen and bedding be kept in a clean and hygienic condition.

CHAPTER 5**CHILD CARE FACILITIES****Certificate of acceptability**

15. (1) No child care facility may be operated without a certificate of acceptability issued by the Environmental Health Practitioner. The issuing of such certificate will be subject to the conditions laid down in section 16.
- (2) Written approval in terms of subsection (1) will not exempt any person or premises from the requirements of any legislation relating to the care of children and/or the land use of the premises concerned.

Structural and other requirements

16. (1) A childcare facility must comply with the following requirements:
- Sandpits must be regularly treated with salt and must be covered after hours in order to make it inaccessible to animals.
 - The walls and floors of classrooms must be of a smooth and easily washable material.
 - Classrooms must have enough windows to ensure adequate ventilation and lighting.
 - There must be at least 2 m² of indoor space available per baby (1 to 24 months) and 1,5 m² indoor space available per toddler (2 to 7 years). If no outdoor space is available, the indoor space must be 2,5 m² per toddler.
 - There must be at least one toilet available for every 20 children. Toilet bowls and seats must be disinfected daily.
 - If babies up to 24 months are accommodated, a separate facility for the washing of potties and the daily washing of nappies must be provided.
 - At least one hand wash basin for every 20 children or one bucket for every ten children must be available. Clean water shall be available for the washing of children's hands. Soiled water must be disposed of in an approved manner. Soap and a drying cloth must be available at every hand wash basin.

HOOFSTUK 4**AKKOMMODASIE-INSTELLINGS****Toepassing van hoofstuk**

12. (1) Hierdie hoofstuk is van toepassing op 'n persoon wat, hetsy vir of sonder wins, 'n saak bedryf of besit waar akkommodasie in 'n akkommodasie-instelling op enige perseel voorsien word.

Voorbereiding en bediening van voedsel

13. 'n Eienaar wat voedsel op die persele vir gebruik deur 'n gas voorberei of bedien, ongeag of die gas afsonderlik vir die voedsel betaal en of 'n tarief vir die voedsel by die akkommodasiekoste ingesluit is, moet voldoen aan die bepalings van die Regulasies vir Algemene Higiëniese Vereistes vir Voedselpersele en Vervoer van Voedsel, soos gepubliseer ingevolge Staatskennisgewing Nr. R918 van 30 Julie 1999.

Persele

14. 'n Eienaar moet verseker dat sy of haar persele, huishoudelike fasiliteite, eetgerei, linne en beddegoed in 'n skoon en higiëniese toestand gehou word.

HOOFSTUK 5**KINDERVERSORGINGSFASILITEITE****Geskiktheidsertifikaat**

15. (1) Geen kinderversorgingsfasiliteit mag sonder 'n geskiktheidsertifikaat bedryf word wat deur die Omgewingsgesondheidspraktisyn uitgereik is nie. Die uitreiking van sodanige sertifikaat sal onderhewig wees aan die voorwaardes wat in artikel 16 neergelê is.
- (2) Skriftelike goedkeuring kragtens subartikel (1) sal nie enige persoon of persele vrystel van die vereistes van enige wetgewing wat verband hou met die versorging van kinders en/of die grondgebruik van die betrokke persele nie.

Strukturele en ander vereistes

16. (1) 'n Kinderversorgingsfasiliteit moet aan die volgende vereistes voldoen:
- Sandputte moet gereeld met sout behandel word en moet na ure bedek word ten einde dit ontoeganklik vir diere te maak.
 - Die mure en vloere van klaskamers moet van 'n gladde materiaal wees wat maklik wasbaar is.
 - Klaskamers moet genoeg vensters hê ten einde voldoende ventilasie en beligting te verseker.
 - Daar moet minstes 2 m² binnenshuise spasie per baba (1 tot 24 maande) beskikbaar wees en minstens 1,5 m² binnenshuise spasie per kleuter (2 tot 7 jaar) beskikbaar wees. Indien daar geen buitenshuise spasie beskikbaar is nie, moet die binnenshuise spasie 2,5 m² per kleuter wees.
 - Daar moet ten minste een toilet vir elke 20 kinders beskikbaar wees. Toiletbakke en -sitplekke moet daaglik ontsmet word.
 - Indien babas van tot 24 maande geakkommodeer word, moet 'n afsonderlike fasiliteit vir die was van babapotties en die daaglikse was van babadoeke voorsien word.
 - Minstens een handwasbak vir elke 20 kinders of een emmer vir elke tien kinders moet beskikbaar wees. Skoon water sal beskikbaar wees vir die was van kinders se hande. Daar moet met vuil water op 'n goedgekeurde wyse weggedoen word. Seep en 'n afdroogdoek moet by elke handwasbak beskikbaar wees.

- (h) A kitchen or a food handling/preparation facility must comply with the provisions of the Regulation Governing General Hygiene Requirements for Food Premises and the Transport of Food, published under Government Notice R918 of 30 July 1999.
 - (i) All medicines, cleaning agents, liquid fuels, gas containers or any other poisonous or potentially harmful material must be stored safely and out of reach of children.
- (2) Should an owner or person in charge of a job care facility fail to comply with the provisions of subsection (1) the municipality may act in terms of sections 36 or 37.

CHAPTER 6

SWIMMING POOL AND WATER RELATED RECREATIONAL FACILITIES

Duties of a swimming pool and other water related recreational facility managers

17. (1) A swimming pool and other water related recreational facility manager must:
- (a) at all times keep the premises in a safe, clean and sanitary condition; and
 - (b) ensure that the water is at all times purified, treated and maintained to the standards mentioned in section 19(1).
- (2) A person who contravenes a provision of subsection (1) commits an offence.

Water supply

18. (1) A swimming pool or other water related recreational facility manager may, for the purpose of cleaning, filling or maintaining the water level in a swimming pool or other water related recreational facility, use water from an approved source.
- (2) The environmental health practitioner may take samples of the water for the purpose of chemical analysis or bacteriological examination at times that he or she considers appropriate.
- (3) A person who contravenes subsection (1) commits an offence.

Safety of water

19. (1) A swimming pool or other water related recreational facility manager must ensure that the water in the swimming pool or any other water related recreational facility complies with the following requirements:
- (a) The water must be free from floating, suspended or settled debris or swimming organisms;
 - (b) the walls, floor, access ladders or steps and gutters must be free from slime or algae;
 - (c) the total plate count may not exceed 100 organisms per ml of water;
 - (d) faecal coliforms shall not be present in any test of 100 ml of water; and
 - (e) free chlorine residual may not be less than 1 mg/litre.
- (2) A person who contravenes a provision of subsection (1) commits an offence.

(h) 'n Kombuis of 'n voedselhantering/voorbereidings-fasiliteit moet aan die bepalings van die Regulasies vir Algemene Higiëniese Vereistes vir Voedselpersele en Vervoer van Voedsel voldoen, soos gepubliseer ingevolge Staatskennisgewing R918 van 30 Julie 1999.

(i) Alle medisyne, skoonmaakmiddels, vloeibare brandstof, gashouers of enige ander giftige of potensieel skadelike materiaal moet veilig bewaar en buite bereik van kinders wees.

(2) Sou 'n eienaar of persoon in beheer van 'n kinderversorgingsfasiliteit in gebreke bly om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen, kan die munisipaliteit kragtens artikels 36 of 37 optree.

HOOFSTUK 6

SWEMBADDENS EN WATERVERWANTE ONTSPANNINGSFASILITEITE

Pligte van die bestuurder van 'n swembad of ander waterverwante ontspanningsfasiliteit

17. (1) 'n Bestuurder van 'n swembad of ander waterverwante ontspanningsfasiliteit moet:
- (a) te alle tye die persele in 'n veilige, skoon en sanitêre toestand hou; en
 - (b) verseker dat die water te alle tye gesuiwer, behandel en volgens die standaard vermeld in artikel 19(1) gehou word.
- (2) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Watervoorsiening

18. (1) 'n Bestuurder van 'n swembad of ander waterverwante ontspanningsfasiliteit moet vir die doel van die skoonmaak, vul of handhawing van 'n swembad of ander waterverwante ontspanningsfasiliteit se watervlak water gebruik vanaf 'n bron wat deur die Munisipaliteit goedgekeur is.
- (2) Die omgewingsgesondheidspraktisyn mag op tye wat hy of sy as geskik beskou, monsters van die water vir die doel van chemiese ontleding of bakteriologiese ondersoeke neem.
- (3) 'n Persoon wat die bepalings van subartikel (1) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Veiligheid van water

19. (1) 'n Bestuurder van 'n swembad of ander waterverwante ontspanningsfasiliteit moet verseker dat die water in die swembad of enige ander waterverwante ontspanningsfasiliteit aan die volgende vereistes voldoen:
- (a) Die water moet vry wees van drywende, hangende of afgesakte oorblyfsels of swemmende organismes;
 - (b) die mure, vloer, toegangslere of trappies en slote moet vry wees van slym of alge;
 - (c) die totale plaattelling mag nie 100 organismes per ml water oorskry nie;
 - (d) fekale kolivormige organismes mag nie in enige toets van 100 ml water teenwoordig wees nie; en
 - (e) vrye chloorresidu mag nie minder as 1 mg / liter wees nie.
- (2) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

CHAPTER 7**BARBERS, HAIRDRESSERS, BEAUTICIANS,
BODY PIERCERS OR TATTOOISTS****Certificate of acceptability**

20. (1) No person may operate as a barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist, and no barber, hairdresser, beautician, body piercing or tattooing salon may be operated without a certificate of acceptability issued by the Environmental Health Practitioner. The issuing of such certificate will be subject to the conditions laid down in section 21(2)(a)-(q).
- (2) Written approval in terms of section 20(1) will not exempt any person or premises from the requirements of any other legislation relating to a barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist.

Health requirements

21. (1) No person may use the premises of a salon for a purpose other than for the carrying on of the business of barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist.
- (2) A person who carries on the business of barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist in a salon or any other place, must:
- at all times keep a first aid kit on the premises, and treat an injury or wound which may occur on the premises;
 - install or have available in the salon an appliance or other means whereby an instrument that has come into contact with human skin, hair or bodily fluid, such as, but not limited to, blood, may be sterilised or disinfected;
 - ensure that only professional tattooing and body piercing machines designed and assembled in a manner which prevents contamination of sterilised needle sets may be used for applying permanent tattoos or body piercing, and all tubes and needles must be stored in single service, sterile, sealed autoclaved bags which must be opened in the presence of the client;
 - ensure that all clip cords and spray bottles have triggers and grasp areas, which grasp areas must be protected by plastic covering which must be disposed of after use on each client;
 - after each use of a blade, razor, pair of scissors, comb, brush, roller, nail file, clippers, or other instrument which was applied to the human hair, nail or skin, disinfect the instrument by applying a suitable disinfectant;
 - wear new disposable latex or nitrile examination gloves for the duration of a procedure where he or she implants hair, pierces or tattoos skin, or uses a chemical or chemical compound in an activity;
 - disinfect his or her hands before and after rendering any service to a client;
 - directly after treatment of the client, clean and disinfect a surface that has been contaminated by body fluid; and
 - dispose of any disposable glove or other disposable material after each use;
 - at least once a day wash, with a disinfectant, all clothing such as aprons and caps, all surfaces such as, but not limited to, walls, floors, counters and chairs;
 - dispose of all waste water, sharp instruments, bloodied

HOOFSTUK 7**BARBIERE, HAARKAPPERS, SKOONHEIDSKUNDIGES,
"BODY PIERCERS" OF TATOEËRDERS****Sertifikaat van aanvaarbaarheid**

20. (1) Geen persoon mag as 'n barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, "body piercer" of tatoeëerder optree, en geen barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, "body piercing" of tatoeëersalon mag bedryf word sonder 'n sertifikaat van aanvaarbaarheid wat deur die Omgewingsgesondheidspraktisyn uitgereik is nie. Die uitreiking van sodanige sertifikaat sal onderworpe wees aan die voorwaardes wat in artikel 21(2)(a)-(q) neergelê is.
- (2) Skriftelike goedkeuring kragtens artikel 20(1) sal nie enige persoon of persele vrywaar van die vereistes van enige ander wetgewing wat betrekking op 'n barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, "body piercer" of tatoeëerder het nie.

Gesondheidsvereistes

21. (1) Geen persoon mag die persele van 'n salon vir 'n ander doel as om sake te doen as 'n barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, "body piercer" of tatoeëerder gebruik nie.
- (2) 'n Persoon wat sake doen as 'n barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, "body piercer" of tatoeëerder in 'n salon of enige ander plek moet:
- ten alle tye 'n noodhulpkissie op die persele aanhou en 'n besering of wond wat op die perseel opgedoen word, behandel;
 - in die salon 'n toestel installeer of ander metode gebruik waardeur 'n instrument wat in kontak met menslike vel, hare of liggaamsvloeistof, soos maar nie beperk nie tot bloed, gekom het, gesteriliseer of ontsmet kan word;
 - verseker dat slegs professionele tatoeëring- en ander "body piercing" masjiene wat op so 'n wyse ontwerp en gemonter is dat dit besmetting van gesteriliseerde naaldstelle voorkom, gebruik word om permanente tatoeëring of "body piercing" aan te bring, en alle buisies en naalde moet in enkeldiens-, steriele, verseelde outoklaafsakkies gestoor word wat in die teenwoordigheid van die kliënt oopgemaak moet word;
 - verseker dat alle klipperkoorde en spuitbottels snellers en greepplekke het welke greepplekke deur plastiek bedek moet wees waarmee weggedoen moet word na gebruik op elke kliënt;
 - na elke gebruik van 'n lemmetjie, skeermes, skêr, kam, borsel, roller, naelvyf, klipper of ander instrument wat op menslike hare, naels of vel gebruik is, die instrument ontsmet deur 'n geskikte ontsmetmiddel te gebruik;
 - nuwe wegdoenbare rubber- of "nitrile" ondersoekhandskoene dra vir die duur van 'n prosedure waar hy of sy hare implant, die gaatjies in die vel steek of dit tatoeëer, of chemiese middels of chemiese samestellings in 'n aktiwiteit gebruik;
 - sy of haar hande ontsmet voor en na enige diens aan 'n kliënt gelewer word;
 - onmiddellik nadat die kliënt behandel is, 'n oppervlak wat deur liggaamsvloeistof besmet is, skoonmaak en ontsmet; en
 - wegdoen met enige wegdoenbare handskoene of ander wegdoenbare materiaal na elke gebruik;
 - minstens een maal per dag alle klerasie soos voorskote en kappies en alle oppervlakke, soos maar nie beperk nie tot mure, vloere, toonbanke en stoele met 'n ontsmetmiddel was;
 - wegdoen met alle afvalwater, skerp instrumente, bebloede

and otherwise contaminated disposable towels and paper in an approved manner;

- (l) store sharp instruments such as, but not limited to, a razor, blade or needle in a separate container;
 - (m) after each use, wash and clean all plastic and cloth towels;
 - (n) generally keep the premises, tools, equipment and clothing in a hygienic condition at all times;
 - (o) after every service, collect waste such as, but not limited to, hair clippings and towelling paper, and store or dispose of such waste in accordance with section 27;
 - (p) ensure that no animal, excluding a guide dog accompanying a blind person, enters the premises; and
 - (q) provide his or her employees with protective clothing, train any person working on the premises, and ensure that the employee complies with the provisions of this by-law.
- (3) A person who contravenes a provision of subsection (1) or (2) commits an offence.

Requirements for premises

22. (1) A person who carries on the business of barber, hairdresser, beautician, body piercer or tattooist in a salon or any other place, must ensure that the premises comply with the following:
- (a) basins, with a supply of running hot and cold potable water, must be available for the washing of hair and hands;
 - (b) lighting, ventilation, water and toilet facilities as prescribed in the National Building Regulations and Buildings Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977) must be provided;
 - (c) shelves, counters, table tops or other fixtures on which instruments are placed must be constructed of impervious material that is easy to clean;
 - (d) adequate facilities for the storage of clothes, instruments and appliances must be provided;
 - (e) facilities for the disposal of waste water must be provided;
 - (f) the walls and floors must be constructed of materials that are easy to clean; and
 - (g) unless separated by a wall, the premises may not be used for the storage and preparation of food, or for sleeping.
- (2) Should the owner, occupier or person in charge of the premises upon which the business is carried on fail to comply with a provision in subsection (1), the municipality may act in terms of section 36 and 37.

CHAPTER 8

WASTE MANAGEMENT

Part 1

General provisions regarding recovery and disposal of waste

Recovery and disposal of waste

23. (1) Waste must be stored, recovered, transported and disposed of:
- (a) without endangering human health;

en andersins besmette wegdoenbare handdoeke en papier op 'n goedgekeurde wyse;

- (l) skerp instrumente, soos maar nie beperk nie tot skeermesse, lemmetjies of naalde, in 'n afsonderlike houer berg;
 - (m) na elke gebruik alle plastiese en materiaalhanddoeke was en skoonmaak;
 - (n) in die algemeen die persele, gereedskap, toerusting en klerasie ten alle tye in 'n higiëniese toestand hou;
 - (o) na elke diens, afval soos maar nie beperk nie tot haarskeersels en papierhanddoeke bymekaar maak en berg of wegdoen met sodanige afval ooreenkomstig artikel 27;
 - (p) verseker dat geen diere, uitgesonder 'n gidshond wat 'n blinde persoon vergesel, die persele betree nie; en
 - (q) sy of haar werknemers van beskermende klere voorsien, enige persoon wat op die persele werksaam is van opleiding voorsien en verseker dat werknemers die bepalings van hierdie verordening nakom.
- (3) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) of (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Vereistes vir persele

22. (1) 'n Persoon wat sake doen as 'n barbier, haarkapper, skoonheidsdeskundige, "body piercer" of tatoeëerder in 'n salon of enige ander plek moet verseker dat die persele aan die volgende voldoen:
- (a) wasbakke wat van lopende warm en koue drinkbare water voorsien is, moet vir die was van hare en hande beskikbaar wees;
 - (b) beligting, ventilasie, water en toiletgeriewe soos voorgeskryf in die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) moet voorsien word;
 - (c) rakke, toonbanke, tafelblaaie of ander opervlakke waarop instrumente geplaas word, moet uit 'n ondeurdringbare materiaal vervaardig word wat maklik skoongemaak kan word;
 - (d) toereikende fasiliteite vir die stoor van klere, instrumente en toestelle moet voorsien word;
 - (e) fasiliteite vir die wegdoening van afvalwater moet voorsien word;
 - (f) die mure en vloere moet vervaardig word van materiale wat maklik skoongemaak kan word; en
 - (g) tensy dit deur 'n muur geskei word, mag die persele nie gebruik word om voedsel te stoor of voor te berei of om in te slaap nie.
- (2) Sou die eienaar, okkupeerder of persoon in beheer van die persele waarop die onderneming bedryf word, versuim om aan 'n bepaling van subartikel (1) te voldoen, kan die raad kragtens artikel 36 en 37 optree.

HOOFSTUK 8

AFVALBESTUUR

Deel 1

Algemene bepalings rakende die herwinning van en wegdoening met afval

Herwinning van en wegdoening met afval

23. (1) Afval moet herwin, gestoor, vervoer en mee weggedoen word:
- (a) sonder om menslike gesondheid in gevaar te stel;

- (b) without the use of processes or methods likely to harm the environment; which may result in harmful effects on human health; and
- (c) in a manner that does not create a health nuisance.

(2) A person who contravenes subsection (1) commits an offence.

Part 2
Hazardous waste

Applicable legislation

24. The municipality, taking cognizance of the provisions of the Environment Conservation Act, 1989 (Act 73 of 1989) and the Hazardous Substances Act, 1973 (Act 15 of 1973), and the regulations made under these Acts, adopts the provisions in this Part.

Storage of hazardous waste

25. (1) An empty container in which hazardous waste such as, but not limited to, pesticides was stored is to be treated as waste, and:

- (a) must be stored in such a manner that:
 - (i) no pollution of the environment, that may be harmful to human health, occurs at any time;
 - (ii) no health nuisance is created at any time;

(b) the date on which the container is stored must be clearly marked and visible for inspection on the container;

(c) while being stored on site, must be clearly marked or labelled with the words "Hazardous Waste";

(d) the owner or occupier of the land must fence off the storage area to prevent unauthorised access; and

(e) shall be dealt with as Class 6 waste as described in the Minimum Requirements for the Handling, Classification and Disposal of Hazardous Waste (Second Edition, 1998) as published by the Department of Water Affairs and Forestry and as amended from time to time.

(2) A person who contravenes a provision of subsection (1)(a) to (d) commits an offence.

Part 3
Health Care Waste

Scope of application

26. No Health Care Waste Generator facility may be operated without a certificate of acceptability issued by the Environmental Health Practitioner. The issuing of such certificate will be subject to the conditions laid down in this Part.

Compliance with the provisions of this Part is mandatory for all generators of health care waste and, where applicable, for all transporters and disposers of health care waste, and is mandatory at especially:

- (a) all health care facilities such as places or sites where professional health services are dispensed to human patients, including hospitals, mobile and stationary clinics, sick bays such as, but not limited to old-age homes, day units, hospices, rehabilitation centres, consulting rooms of medical doctors, oral health practitioners, traditional healers, traditional surgeons, professional nurses, facilities for rendering midwifery services, free-standing operating theatres, pharmacies and all similar sites;

(b) all pathological and microbiological laboratories or places

(b) sonder om van prosesse of metodes gebruik te maak wat waarskynlik die omgewing kan skaad wat nadelige impakte op die gesondheid van die mens mag hê; en

(c) op 'n wyse wat nie 'n Gesondheidsoorlas skep nie.

(2) 'n Persoon wat subartikel (1) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Deel 2
Gevaarlike afval

Tersaaklike wetgewing

24. Met inagneming van die bepalings van die Wet op Omgewingsbewing, 1989 (Wet 73 van 1989) en die Wet op Gevaarhoudende Stowwe, 1973 (Wet 15 van 1973) en die regulasies wat ingevolge hierdie Wette uitgevaardig is, neem die munisipaliteit die bepalings van hierdie Deel aan.

Berging van gevaarlike afval

25. (1) 'n Leë houer waarin gevaarlike afval soos, maar nie beperk nie tot, plaagdoders gestoor is, moet as afval behandel word, en:

- (a) moet op so 'n wyse geberg word dat:
 - (i) geen besoedeling van die omgewing wat nadelige impakte op die gesondheid van die mens mag hê op enige tydstip plaasvind nie;
 - (ii) geen Gesondheidsoorlas op enige tydstip geskep word nie;

(b) die datum waarop die houer geberg is, moet duidelik op die houer aangebring word en vir inspeksie sigbaar wees;

(c) onderwyl dit op die terrein geberg word, moet dit duidelik gemerk of met die woorde "Gevaarlike Afval" geëtiketteer word;

(d) die eienaar of okkupeerder van die grond moet bergingsareas omhein ten einde ongemagtigde toegang te voorkom; en

(e) sal mee gehandel word as Klas 6-afval soos beskryf in die Minimumvereistes vir die Hantering, Klassifikasie en wegdoening van Gevaarlike Afval (Tweede Uitgawe, 1998) soos deur die Departement Waterwese en Bosbou gepubliseer en soos van tyd tot tyd gewysig.

(2) 'n Persoon wat die bepaling van subartikel (1)(a) tot (d) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Deel 3
Gesondheidsorgafval

Omvang van toepassing

26. Geen Gesondheidsorgafvalgenereerder fasiliteit mag sonder 'n geskiktheidsertifikaat bedryf word wat deur die Omgewingsgesondheidspraktisyn uitgereik is nie. Die uitreiking van sodanige sertifikaat sal onderhewig wees aan die voorwaardes wat in hierdie Deel neergelê is.

Nakoming van die bepalings van hierdie Deel is verpligtend vir almal wat gesondheidsorgafval genereer en, waar van toepassing, vir alle vervoerders en wegdoeners van gesondheidsorgafval, en is verpligtend by veral:

- (a) alle gesondheidsorgfasiliteite soos plekke of terreine waar professionele gesondheidsdienste vir menslike pasiënte aangebied word, insluitend hospitale, mobiele en vaste klinieke, siekeboeë soos, maar nie beperk nie tot, ouetehuse, dageenhede, hospiese, rehabilitasiesentrums, konsultasiekamers van mediese dokters, mondgesondheidspraktisyns, tradisionele genesers, tradisionele chirurgie, professionele verpleegkundiges, fasiliteite vir die lewering van vroedvroudienste, vrystaande operasieteatres, apteke en soortgelyke terreine;

(b) alle patologiese en mikrobiologiese laboratoriums of plekke

where biological research is carried out, and the premises of blood transfusion services;

- (c) the facilities of all manufacturers and distributors of pharmaceutical products or vaccines;
- (d) all mortuaries and undertaker premises;
- (e) all veterinary consulting rooms, animal hospitals, treatment-stations, dog kennels and catteries; and
- (f) any private dwelling or household or any other premises where the environmental health risk constituted by the quantity and nature of health care waste generated is such that such health care waste should be handled in accordance with these regulations.

Duties of generators, transporters and disposers of health care waste

27. (1) Subject to the provisions of the Environment Conservation Act, 1989 (Act 73 of 1989), and any other applicable legislation, every generator of health care waste and, where applicable, every transporter and disposer of health care waste must cause all such health care waste to be sorted, packed, contained, handled, stored, transported and disposed of in accordance with this Part.
- (2) The activities referred to in subsection (1) must be carried out in such way that the health care waste generated does not cause a health nuisance or safety hazard for any handler thereof or any other person or the environment in general.
- (3) The responsible authority may, subject to the provisions of any provincial or national law, allow any person to dispose of health care waste in any other acceptable manner that ensures that such health care waste and method of disposal does not constitute a health nuisance or a safety hazard for any handler thereof or any other person or the environment in general.
- (4) A person who intends to engage, on any plot or premises, in an activity which may cause health care waste to be generated must, prior to the generation of the health care waste inform the responsible authority by written notice of his or her intention, and the notice must contain:
- (a) The composition, chemical or otherwise and nature of the health care waste;
 - (b) a description of the industrial process or trade giving rise to the health care waste;
 - (c) the estimated quantity of health care waste to be generated;
 - (d) the method of storage of the health care waste;
 - (e) the proposed duration of storage of the health care waste;
 - (f) the manner in which the health care waste will be collected;
 - (g) the manner in which and the disposal site at which the health care waste will be disposed of;
 - (h) the identity of the licensee removing the health care waste; and
 - (i) the number of persons employed on the premises.
- (5) If so required by the municipality, the notice must be substantiated by an analysis certified by an appropriately qualified industrial chemist of the composition of the health care waste, and must contain any other information required by the municipality.

waar biologiese navorsing uitgevoer word, en die persele van bloedoortappingsdienste;

- (c) die fasiliteite van alle vervaardigers en verspreiders van farmaseutiese produkte of entstowwe;
- (d) alle lykshuise en persele van begrafnisondernemers;
- (e) alle veeartsenykundige spreekkamers, dierehospitale, behandelingspunte, hondeherberge en kathotelle; en
- (f) enige private woning of huishouding of enige ander perseel waar die risiko vir omgewingsgesondheid wat deur die hoeveelheid en aard van gesondheidsorgafval wat gegeneer word van so 'n aard is dat sodanige gesondheidsorgafval in ooreenstemming met hierdie regulasies behartig moet word.

Pligte van genereerders, vervoerders en wegdoeners van gesondheidsorgafval

27. (1) Onderworpe aan die bepalings van die Wet op Omgewingsbewaring, 1989 (Wet 73 van 1989), en enige ander tersaaklike wetgewing, sal elke genereerder van gesondheidsorgafval en, waar van toepassing, elke vervoerder en wegdoener van gesondheidsorgafval toesien dat alle sodanige gesondheidsorgafval gesorteer, verpak, behouer, hanteer, gestoor, vervoer en mee weggedoen word ooreenkomstig hierdie Deel.
- (2) Die aktiwiteit waarna in subartikel (1) verwys word, moet uitgevoer word op so 'n manier dat die gesondheidsorgafval wat gegeneer word nie 'n Gesondheidsoorlas of veiligheidsrisiko vir enigeen wat dit hanteer of vir enige ander persoon of die omgewing in die algemeen skep nie.
- (3) Die verantwoordelike owerheid mag, onderworpe aan die bepalings van enige provinsiale of nasionale wet, enige persoon toelaat om met gesondheidsorgafval weg te doen op enige ander aanvaarbare manier wat verseker dat sodanige gesondheidsorgafval en metode van wegdoening nie 'n gesondheidsoorlas of 'n veiligheidsrisiko vir enigeen wat dit hanteer of enige ander persoon of die omgewing in die algemeen inhou nie.
- (4) 'n Persoon wat van voorneme is om, op enige stuk grond of perseel, by enige aktiwiteit betrokke te raak wat tot gevolg mag hê dat gesondheidsorgafval gegeneer word, moet, alvorens die gesondheidsorgafval gegeneer word, die verantwoordelike owerheid by wyse van 'n skriftelike kennisgewing van sy of haar voorneme inlig, en die kennisgewing moet die volgende bevat:
- (a) Die samestelling, chemies of andersins, en aard van die gesondheidsorgafval;
 - (b) 'n beskrywing van die industriële proses of bedryf wat aanleiding gee tot die gesondheidsorgafval;
 - (c) die beraamde hoeveelheid gesondheidsorgafval wat gegeneer gaan word;
 - (d) die metode waarvolgens die gesondheidsorgafval geberg gaan word;
 - (e) die voorgenome duur van die berging van die gesondheidsorgafval;
 - (f) die wyse waarop die gesondheidsorgafval ingesamel gaan word;
 - (g) die wyse waarop daar met die gesondheidsorgafval weggedoen gaan word en die terrein waar dit sal plaasvind;
 - (h) die identiteit van die lisensiehouer wat die gesondheidsorgafval gaan verwyder; en
 - (i) die getal persone wat op die persele werksaam is.
- (5) Indien die munisipaliteit dit so verlang, moet die kennisgewing gestaaf word deur 'n ontleding van die samestelling van die gesondheidsorgafval wat deur 'n toepaslik gekwalifiseerde industriële skeikundige gesertifiseer is, en moet enige ander inligting wat deur die munisipaliteit verlang word daarin vervat wees.

- (6) Upon receipt and evaluation of the notice the municipality shall by written notice to person require him or her to execute at his or her expense any of the following:
- (a) To dispose of the health care waste in the same manner as other solid waste;
 - (b) to store and dispose of the health care waste in refuse receptacles, using special containers and labelling as directed by the municipality;
 - (c) to transport the health care waste to a municipal disposal or processing facility as directed by the municipality, employing special containers and handling, and placing the health care waste in a specific area of the facility as directed by the facility operating plan;
 - (d) to cause the health care waste to be processed on the plot or premises of generation, thus rendering it non-hazardous;
 - (e) to take any other measures relative to transportation and disposal of the health care waste as determined by the municipality to be required to protect human health and the environment; or
 - (f) to pay an additional tariff for collection and disposal of the health care waste.
- (7) The person must notify the municipality in writing of any changes occurring with respect to any of the matters stipulated in subsection (4).
- (8) Where the health care waste is being generated as a result of activities which commenced prior to the commencement of this by-law, the person must notify the municipality within six months of the commencement of this by-law.
- (9) An owner or occupier of a plot or premises where health care waste is generated must provide periodic training, on proper health care waste handling procedures, to all employees who may come into contact with health care waste.
- (10) A person who contravenes subsection (1), (2), (4), (6), (7), (8) or (9) commits an offence.

Storage of health care waste

28. (1) Any person engaging in an activity which may generate health care waste must ensure that the health care waste generated on the premises is kept and stored thereon until it is collected from the premises.
- (2) (a) Perishable health care waste must be stored at a temperature not exceeding 4°C, and should preferably be frozen.
- (b) A health care waste storage area must:
- (i) be vermin-proof, insect-proof, and rodent-proof;
 - (ii) have an easily cleanable floor and wall finishing and general construction;
 - (iii) be totally enclosed;
 - (iv) adequately ventilated and lighted; and
 - (v) be lockable.
- (c) All health care waste must be stored in a health care waste storage area until it is loaded or removed for final disposal.
- (d) On-site spills must be cleaned up immediately.

- (6) Nadat die kennisgewing deur die munisipaliteit ontvang en geëvalueer is, sal die munisipaliteit by wyse van 'n skriftelike kennisgewing aan die persoon van hom of haar verwag om op sy of haar onkoste enigeen van die volgende uit te voer:
- (a) Om met die gesondheidsorgafval weg te doen op dieselfde wyse as met ander vaste afval;
 - (b) om die gesondheidsorgafval in afvalhouers te stoor en daarmee weg te doen deur van spesiale houers en etikettering gebruik te maak soos deur die munisipaliteit aangedui;
 - (c) om die gesondheidsorgafval na 'n munisipale stortings- of prosesseringsfasiliteit te vervoer soos deur die munisipaliteit aangedui deur gebruik te maak van spesiale houers en hantering, en die gesondheidsorgafval in 'n spesifieke area van die fasiliteit te plaas soos deur die fasiliteit se bedryfsplan aangedui;
 - (d) om daartoe aanleiding te gee dat die gesondheidsorgafval op die stuk grond of persele waar dit genereer word tot so 'n mate verwerk word dat dit skadeloos is;
 - (e) om enige ander maatreëls verwant aan die vervoer van en wegdoening met die gesondheidsorgafval te tref soos deur die munisipaliteit nodig geag mag word om menslike gesondheid en die omgewing te beskerm; of
 - (f) om 'n bykomende tarief te betaal vir die afhaal van en wegdoening met die gesondheidsorgafval.
- (7) Die persoon moet die munisipaliteit skriftelik in kennis stel van enige verandering wat plaasvind ten opsigte van enigeen van die aangeleenthede wat in subartikel (4) gestipuleer is.
- (8) Waar die gesondheidsorgafval gegeneer word as gevolg van aktiwiteite wat 'n aanvang geneem het alvorens hierdie verordening van krag geword het, moet die persoon die munisipaliteit binne ses maande van die aanvang van hierdie verordening in kennis stel.
- (9) 'n Eienaar of okkupeerder van 'n stuk grond of persele waar gesondheidsorgafval gegeneer word, moet periodieke opleiding in die behoorlike hanteringsprosedures vir gesondheidsorgafval verskaf aan alle werknemers wat met gesondheidsorgafval in aanraking mag kom.
- (10) 'n Persoon wat die bepalings van subartikel (1), (2), (4), (6), (7), (8) of (9) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Berging van gesondheidsorgafval

28. (1) Enige persoon wat by 'n aktiwiteit betrokke raak wat gesondheidsorgafval mag genereer, moet verseker dat die gesondheidsorgafval op die persele geberg word totdat dit by die persele afgehaal word.
- (2) (a) Bederfbare gesondheidsorgafval moet teen 'n temperatuur van nie meer as 4°C geberg word nie, en moet verkieslik bevroer word.
- (b) 'n Bergingsarea waar gesondheidsorgafval geberg word, moet:
- (i) ongediertevry, insek-vry en knaagdierbestand wees;
 - (ii) oor vloer- en muurafwerkings en 'n algemene konstruksie beskik wat maklik skoongemaak kan word;
 - (iii) heeltemal omhein wees;
 - (iv) voldoende geventileer en belig wees; en
 - (v) toegesluit kan word.
- (c) Alle gesondheidsorgafval moet in 'n bergingsarea vir gesondheidsorgafval geberg word totdat dit vir finale wegdoening gelaai of verwyder word.
- (d) Stortings op die terrein moet onmiddellik opgeruim word.

- (e) All interior surfaces of storage areas must be meticulously disinfected and cleaned on a daily basis.
- (3) Provision must be made for unrefrigerated health care waste to be removed on weekends and public holidays.
- (4) Subject to the provisions of subsection (6) health care waste must, prior to final disposal at a municipal disposal or processing facility, be sterilised using one of the following methods:
- autoclave;
 - microwave;
 - chemical treatment; or
 - Incineration.
- (5) Sterilisation of health care waste may be performed on the premises where the health care waste was generated or at an off-site location.
- (6) Health care waste must, prior to disposal, be placed in a colour coded heavy duty plastic bag or other suitable colour coded container as follows:
- Health care waste which has not been sterilised and rendered noninfectious must be placed in a red heavy duty plastic bag at the point of generation or disposed of at a municipal disposal or processing facility in an unsterilised condition;
 - health care waste which has been sterilised by autoclave, microwave, chemical or other non-burning method, must be placed in a yellow heavy duty plastic bag;
 - cytotoxic or genotoxic pharmaceutical health care waste and associated contaminated materials such as, but not limited to syringes, tubing, containers, preparation materials, vials and ampoules, must be discarded into a container which is labelled cytotoxic waste or genotoxic waste; and
 - sharp objects such as, but not limited to needles and broken glass, contaminated with cytotoxins must be placed into a rigid, sealed, plastic container which is labelled cytotoxic sharps, and provision must be made in this regard for the safe discarding of the longest Trocar needle.
- (7) The above requirements for colour coded containers must be strictly adhered to for all movement and transportation of health care waste either on the premises of generation or in transit to an off-site sterilisation or disposal facility.
- (8) A person who contravenes a provision of this section commits an offence.

Transport of health care waste

29. (1) Only approved transporters may transport health care waste and must do so in accordance with the requirements and provisions of the responsible local municipality.
- (2) (a) The loading compartments of transport vehicles for health care waste must be lockable and must comply with the following requirements:
- The compartment must be thermally insulated and capable of maintaining a refrigerated transport temperature not exceeding 4°C;
 - the interior panel construction must be so tightly joined as to ensure a removable liquid seal and airtight seal;

- (e) Alle binnenshuise oppervlakke van bergingsareas moet op 'n daaglikse grondslag uiters noukeurig ontsmet en skoongemaak word.
- (3) Voorsiening moet daarvoor gemaak word dat onverkoelde gesondheidsorgafval oor naweke en op openbare vakansiedae verwyder kan word.
- (4) Onderworpe aan die bepalings van subartikel (6), moet gesondheidsorgafval voor finale wegdoening by 'n munisipale stortings- of prosesseringsfasiliteit gesteriliseer word deur een van die volgende metodes te gebruik:
- outoklaaf;
 - mikrogolf;
 - chemiese behandeling; of
 - verbranding.
- (5) Sterilisasië van gesondheidsorgafval kan op die persele waar die gesondheidsorgafval gegeneer is of by 'n plek weg van die terrein af gedoen word.
- (6) Gesondheidsorgafval moet, alvorens wegdoening plaasvind, op die volgende wyse in 'n kleurgekodeerde swaardiens plastiese sak of ander geskikte kleurgekodeerde houër geplaas word:
- Gesondheidsorgafval wat nie gesteriliseer en onbesmetlik gemaak is nie, moet by die punt waar dit gegeneer is in 'n rooi swaardiens plastiese sak geplaas word of in 'n ongesteryliseerde toestand mee weggedoen word by 'n munisipale storting- of verwerkingsfasiliteit;
 - gesondheidsorgafval wat met behulp van 'n outoklaaf-, mikrogolf-, chemiese of ander nieverbrandingsmetode gesteriliseer is, moet in 'n geel swaardiens plastiese sak geplaas word;
 - sitotoksiese of genotoksiese farmaseutiese gesondheidsorgafval en verbandhoudende besmette materiaal soos, maar nie beperk nie tot, spuitnaalde, pype, houers, voorbereidingsmateriaal, buisflessies en ampules moet weggegooi word in 'n houër wat as sitotoksiese afval of genotoksiese afval gemerk is; en
 - skerp voorwerpe soos, maar nie beperk nie tot, naalde en gebreke glas wat met sitotoksiese stowwe besmet is, moet in 'n stewige, verseëld plastiese houër geplaas word wat as sitotoksiese skerpvoorwerpe gemerk moet word, en voorsiening moet in hierdie verband gemaak word vir die veilige wegdoening van die langste trokarnaald.
- (7) Die bogenoemde vereiste vir kleurgekodeerde houers moet streng nagevolg word in alle verskuiwings en vervoer van gesondheidsorgafval of op die persele waar generering plaasvind of wanneer in transito na 'n steriliserings- of stortingsfasiliteit weg van die terrein af.
- (8) 'n Persoon wat die bepalings van hierdie artikel oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Vervoer van gesondheidsorgafval

29. (1) Slegs goedgekeurde vervoerders mag gesondheidsorgafval vervoer en moet dit op so 'n wyse doen dat dit in ooreenstemming is met die vereistes en bepalings van die verantwoordelike plaaslike munisipaliteit.
- (2) (a) Die laaikompartemente van voertuie wat gesondheidsorgafval vervoer, moet gesluit kan word en moet aan die volgende vereistes voldoen:
- Die kompartement moet termies geïsoleer wees en in staat wees om 'n verkoelde temperatuur van nie meer as 4°C te handhaaf nie;
 - die binnepaneelkonstruksie moet stewig genoeg geheg wees om 'n verwyderbare vloeistofseël en lugdigte seël te verseker;

- (iii) the interior surfaces must be painted white with a durable duco or enamel paint or have a finish approved by the municipality;
 - (iv) there must be a threshold of at least 100 mm at the doors to prevent leakages spilling outside; and
 - (v) the compartment must be equipped with approved Spilikits that are regularly checked and replenished.
- (b) The transport vehicle must be manned by a team adequately trained in the effective use of the Spilikits and clean-up procedures.
- (c) Every loading compartment must be meticulously disinfected and chemically cleaned on a daily basis.
- (3) A licensee licensed to collect and dispose of health care waste, must inform the municipality at those intervals the municipality may stipulate in the licence or elsewhere, about
- (a) the removal of health care waste;
 - (b) the date of such removal, the quantity;
 - (c) the composition of the health care waste removed; and
 - (d) the facility at which the health care waste has been disposed.
- (4) A person who contravenes a provision of this section commits an offence.

Disposal facility and incineration

30. (1) An approved transporter must dispose of the health care waste at an approved waste disposal facility for that purpose.
- (2) The incinerator and incineration process must comply with the prescriptions of all relevant legislation, such as the National Environmental Management: Air Quality Act, 2004 (Act 39 of 2004), the Hazardous Substances Act, 1973 (Act 15 of 1973), and the Environmental Conservation Act, 1989 (Act 73 of 1989), in order to deal with health care waste having a wide variation in burning characteristics, ranging from highly volatile and high calorific-value plastics to high water-content material such as placentae.
- (3) Ashes from the incineration of health care waste may be disposed of without special containers or markings.
- (4) A person who contravenes subsection (1) or operates an incinerator or undertakes an incineration process in contravention of subsection (2) commits an offence.

CHAPTER 9

WATER AND SANITATION

Applicable legislation and enforcement

31. (1) The municipality, taking cognisance of the provisions of the National Water Act, 1998 (Act 36 of 1998), adopts the provisions in this Chapter.
- (2) The municipality, taking cognisance of the provisions of the Water Services Act, 1997 (Wet 108 of 1997) and of the Regulations relating to Compulsory National Standards and Measures to Conserve Water published under GN R509 dated 8 June 2001, adopts the provisions in this Chapter.
- (3) Within the powers conferred upon the municipality by the National Health Act, 2003 (Act 61 of 2003), the municipality may act in terms of section 36 and 37 where the non-compliance with any of the provisions of the Act and

- (iii) die binne-oppervlakte moet met wit duursaam Duco of emaljeverf gewerf wees of oor 'n afwerking beskik wat deur die munisipaliteit goedgekeur is;
 - (iv) daar moet 'n drumpel van ten minste 100 mm by die deure wees ten einde te verhoed dat lekkasies na buite stort; en
 - (v) die kompartement moet toegerus wees met goedgekeurde *Spilikits* wat gereeld nagegaan en aangevul word.
- (b) Die vervoervoertuig moet deur 'n span beman word wat toereikende opleiding in die gebruik van *Spilikits* en opruimingsprosedures ondergaan het.
- (c) Elke laaikompartement moet met uiterse sorg op 'n daaglikse basis ontsmet en skoongemaak word.
- (3) 'n Lisensiehouer wat gelisensieer is om gesondheidsorgafval af te haal en daarmee weg te doen, moet die munisipaliteit met tussenposes soos deur die munisipaliteit in die lisensie of elders gestipuleer, inlig aangaande
- (a) die verwydering van gesondheidsorgafval;
 - (b) die datum van sodanige verwydering en die hoeveelheid;
 - (c) die samestelling van gesondheidsorgafval wat verwyder is; en
 - (d) die fasiliteit waar die gesondheidsorgafval gestort is.
- (4) 'n Persoon wat 'n bepaling van hierdie artikel oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Stortingsfasiliteit en verbranding

30. (1) 'n Goedgekeurde vervoerder mag die gesondheidsorgafval by 'n goedgekeurde afvalstortingsfasiliteit vir daardie doel stort.
- (2) Die verbrandingsoond of verbrandingsproses moet aan die voorskrifte van alle tersaaklike wetgewing voldoen, soos byvoorbeeld die Nasionale Wet op Omgewingsbestuur: Luggehalte, 2004 (Wet 39 van 2004), die Wet op Gevaarlike Stowwe, 1973 (Wet 15 van 1973), en die Wet op Omgewingsbewaring, 1989 (Wet 73 van 1989), ten einde gesondheidsorgafval te kan behartig waar die verbrandingseienskappe grootliks verskil en wissel van hoogs onstabiel en plastiek met 'n hoë verbrandingshitte tot materiaal soos plasenta met 'n hoë waterinhoud.
- (3) Daar kan weggedoen word met as voortspruitend uit die verbranding van gesondheidsorgafval sonder dat daar van spesiale houers of etikette gebruik gemaak word.
- (4) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) oortree of 'n verbrandingsoond bedryf of 'n verbrandingsproses in stryd met subartikel (2) onderneem, is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 9

WATER EN SANITASIE

Toepaslike wetgewing en wetstoepassing

31. (1) Met inagneming van die bepalings van die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998), neem die munisipaliteit die bepalings van hierdie Hoofstuk aan.
- (2) Met inagneming van die bepalings van die Waterdienstewet, 1997 (Wet 108 van 1997) en die Regulasies wat verband hou met die Verpligte Nasionale Standaard en Maatreëls om Water te Bewaar wat ingevolge GN R509 gedateer 8 Junie 2001 gepubliseer is, neem die munisipaliteit die bepalings van hierdie Hoofstuk aan.
- (3) Binne die magte wat aan die munisipaliteit deur die Nasionale Gesondheidswet, 2003 (Wet 61 van 2003) opgedra is, mag die munisipaliteit kragtens artikel 36 en 37 optree waar die nienakoming van enige bepalings van die Wet en Regulasies

Regulations contemplated in subsections (1) and (2) constitutes a health nuisance.

Duties and prohibitions

32. (1) An owner, occupier or user of land or premises must:
- keep every water passage open and free of obstruction from matter which may impede the flow of water or effluent so as to prevent the creation of a health nuisance.
 - construct a bund wall around a tank, or group of tanks, that contain a substance that can create a health nuisance, of a size that contains the volume of the largest tank in the event of any unlawful or accidental discharge from the tank or group of tanks;
 - clean any industrial surface area so as to prevent the pollution of storm water which may result in adverse impacts on the quality of any surface and ground water; and
 - ensure that a dam, conduit or channel that is used for the containment of waste water has a free board of at least 0,5 metres above the highest level of precipitation which could be expected within a period of 24 hours with an average frequency of recurrence of once in 100 years.
- (2) An owner or occupier of land or premises may not:
- locate any dump within the one hundred year flood line of any water resource; or
 - use coal, coal discard, carbonaceous material or any other material for the construction of any slurry, evaporation or catchments dam, or any embankment, road or railway in a way likely to create a health nuisance.
- (3) A person who contravenes a provision of subsection (1) or (2) commits an offence.

CHAPTER 10

DISPOSAL OF CORPSES AND DISTURBANCE OF MORTAL REMAINS

Disposal of corpses

33. (1) No person may inter a corpse in such a manner that it constitutes a health nuisance, and for this purposes the following apply:
- the lid of the coffin, or where one coffin has been buried on top of another coffin, the lid of the top coffin, may not be less than 1 500 mm in depth.
- (2) A person who contravenes a provision of subsection (1) commits an offence.

Disturbance of mortal remains

34. (1) Subject to the provisions of an exhumation order given in terms of section 3(4) of the Inquests Act, 1959 (Act 58 of 1959), section 3 of Ordinance 12 of 1980 and any other provision of any Act relating to the exhumation of corpses, no person may, without the environmental health practitioner being present:
- disturb a corpse or mortal remains or the ground surrounding it in a cemetery;
 - re-opened a grave;
 - remove a corpse from a grave; or
 - exhume or cause a corpse to be exhumed during such time as the cemetery is open to the public.

beoog in subartikels (1) en (2) 'n Gesondheidsoorlas verteenwoordig.

Pligte en verbiedeinge

32. (1) 'n Eienaar, okkupeerder of gebruiker van grond of persele moet:
- elke waterkanaal oop hou en vry van obstruksie deur materiaal wat die vloei van water of uitvloeielsels mag verhinder ten einde te voorkom dat 'n Gesondheidsoorlas geskep word.
 - 'n kaaimuur rondom 'n tenk of groep tenks oprig wat stowwe bevat wat 'n Gesondheidsoorlas kan skep waar die grootte van hierdie muur die volume van die grootste tenk moet kan opvang sou daar 'n onwettige of onbeplande vrystelling vanuit hierdie tenk of groep tenks wees;
 - 'n industriële oppervlakgebied skoonmaak ten einde te verhoed dat afvoerwater besoedel word wat 'n negatiewe impak op die gehalte van enige oppervlak- en grondwater mag hê; en
 - verseker dat 'n dam, toevoer of kanaal wat gebruik word vir die indamming van afvalwater 'n vryboord het van minstens 0,5 meter bo die hoogste reënvalvlak wat binne 'n tydperk van 24 uur met 'n gemiddelde herhalings-frekwensie van een maal in 'n 100 jaar verwag kan word.
- (2) 'n Eienaar of okkupeerder van grond of persele mag nie:
- binne die honderdjaar-vloedlyn enige pomp van enige waterbron aanbring nie; of
 - steenkool, steenkoolreste, koolstofhoudende materiaal of enige ander materiaal vir die konstruksie van enige spoeling-, verdamping- of opvangsdam of enige wal, pad of spoorlyn op 'n wyse gebruik wat waarskynlik 'n Gesondheidsoorlas sal skep nie.
- (3) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) of (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 10

WEGDOENING MET LYKE EN VERSTEURING VAN STOFLIKE OORSKOT

Wegdoening met lyke

33. (1) Geen persoon mag 'n lyk op so 'n wyse begrawe dat dit 'n Gesondheidsoorlas verteenwoordig nie, en vir hierdie doel sal die volgende van toepassing wees:
- die deksel van die doodskis, of waar een kis bo-op 'n ander kis begrawe is, die deksel van die boonste doodskis mag nie minder as 1 500 mm in diepte wees nie.
- (2) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Versteuring van stofflike oorskot

34. (1) Onderworpe aan die bepaling van 'n opgrawingsbevel uitgereik kragtens artikel 3(4) van die Wet op Geregte Ondersoeke, 1959 (Wet 58 van 1959), artikel 3 van Ordonnansie 12 van 1980 en enige ander bepaling van enige Wet verwant aan die opgrawing van lyke, mag geen persoon sonder die teenwoordigheid van die omgewings-gesondheidspraktisyn:
- 'n lyk of stofflike oorskot of die grond daar rondom in 'n begraafplaas versteur nie;
 - 'n graf heropen nie;
 - 'n lyk uit 'n graf verwyder nie; of
 - 'n lyk opgrawe of veroorsaak dat 'n lyk opgegrawe word gedurende die tye wat die begraafplaas vir die publiek oop is nie.

- (2) No person may re-open a grave for the purpose of interring a second corpse in the same grave unless:
- the grave was initially made deeper for this purpose, and if not made deeper, then only 30 days after a period of five years since the interment of the first corpse;
 - for purposes of burial of a receptacle containing ashes, the depth does not exceed 300 mm; and
 - the consent of the local municipality has been obtained.
- (3) A person who contravenes a provision of subsection (1) or (2) commits an offence.

CHAPTER 11

ENFORCEMENT

Environmental health practitioner

35. Sections 80 to 89 of the National Health Act, 2003 (Act 61 of 2003) apply, with the necessary changes, to the appointment, responsibilities and powers of the environmental health practitioner, and offences relating to such practitioner.

Notice of compliance and representations

36. (1) Where an environmental health practitioner has reasonable grounds to believe that a person fails to comply with a requirement relating to premises, he or she may serve a notice of compliance on the person, which notice must state:
- the name and residential or postal address of the person;
 - the requirement which has not been complied with;
 - that the person must within a specified period take measures to comply with the notice and to complete the measures before a specified date; and
 - that the person may within 14 days make written representations in the form of a sworn statement or affirmation to the municipality at a specified place.
- (2) The municipality, when considering any measure or period envisaged in subsection (1)(c) or (d), must have regard to the principles and objectives of this by-law, the nature of the non-compliance, and other relevant factors.
- (3) Where a person does not make representations in terms of subsection (1)(d), and the person fails to take the measures before the date contemplated in subsection (1)(d), he or she commits an offence, and the municipality may, irrespective of any fines which may be imposed under section 49, act in terms of subsection (5).
- (4) (a) Representations not lodged within the time contemplated in subsection (1)(d) will not be considered, except where the person has shown good cause and the municipality condones the late lodging of the representations.
- (b) The municipality must consider the timely representations and any response thereto by the environmental health practitioner.
- (c) The municipality may, on its own volition, conduct any further investigations to verify the facts if necessary, and the results of the investigation must be made available to the permit holder, who must be given an opportunity of making a further response if he or she so wishes, and the municipality must also consider the further response.
- (d) The municipality must, after consideration of the representations and any response and further response make an order in writing and serve a copy of it on the person, which order must confirm, in whole or in part, alter, or set aside the notice of compliance, and where the notice of

- (2) Geen persoon mag 'n graf open vir die doel om 'n tweede lyk in dieselfde graf te begrawe nie, tensy:
- die graf aanvanklik vir hierdie doel dieper gemaak is, en indien nie dieper nie, dan slegs 30 dae na 'n tydperk van vyf jaar sedert die eerste lyk begrawe is;
 - vir die doel van die teraardebestelling van 'n houër wat as bevat, moet die diepte nie 300 mm oorskry nie; en
 - die toestemming van die plaaslike munisipaliteit verkry is.
- (3) 'n Persoon wat die bepaling van subartikel (1) of (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

HOOFSTUK 11

TOEPASSING

Omgewingsgesondheidspraktisyn

35. Artikels 80 tot 89 van die Nasionale Gesondheidswet, 2003 (Wet 61 van 2003), met die nodige wysigings, is van toepassing op die aanstelling, verantwoordelikhede en magte van die omgewingsgesondheidspraktisyn en oortredings wat met sodanige praktisyn verband hou.

Kennis van nakoming en vertoë

36. (1) Waar 'n omgewingsgesondheidspraktisyn redelike gronde het om te glo dat 'n persoon nalaat om 'n vereiste verwant aan persele na te kom, kan hy of sy 'n kennisgewing van nakoming beteken aan die persoon, welke kennisgewing die volgende moet vermeld:
- die naam en residensiële of posadres van die persoon;
 - die vereiste waaraan nie voldoen is nie;
 - dat die persoon binne 'n gespesifiseerde tydperk maatreëls moet tref om die kennisgewing na te kom en om die maatreëls teen 'n gespesifiseerde datum te tref; en
 - dat die persoon binne 14 dae skriftelike vertoë tot die munisipaliteit kan rig in die vorm van 'n beëdigde verklaring of bekragtiging by 'n gespesifiseerde plek.
- (2) Wanneer enige maatreël of tydperk beoog in subartikel (1)(c) of (d) oorweeg word, moet die munisipaliteit ag slaan op die beginsels en oogmerke van hierdie verordening, die aard van die nie-nakoming, en enige ander tersaaklike faktore.
- (3) Waar 'n persoon kragtens subartikel (1)(d) nie 'n vertoë rig nie, en die persoon versuim om die maatreëls voor die datum beoog in subartikel (1)(d) te tref, is hy of sy skuldig aan 'n oortreding, en die munisipaliteit kan, ongeag enige boetes wat ingevolge artikel 49 opgelê kan word, optree kragtens subartikel (5).
- (4) (a) Vertoë wat nie binne die tyd beoog in subartikel (1)(d) gerig word nie, sal nie oorweeg word nie, tensy waar die persoon goeie gronde kon aanvoer en die munisipaliteit die rig van laat vertoë kondoneer.
- (b) Die munisipaliteit moet die tydigte vertoë en enige respons daarop deur die omgewingsgesondheidspraktisyn oorweeg.
- (c) Die munisipaliteit kan, uit eie beweging, enige verdere ondersoek uitvoer ten einde die feite te verifieer indien nodig, en die resultate van die ondersoek moet aan die permithouër beskikbaar gestel word, wie die geleentheid gegun moet word om 'n verdere antwoord te verskaf indien hy of sy so verlang, en die munisipaliteit moet ook hierdie verdere antwoord oorweeg.
- (d) Die munisipaliteit moet, na oorweging van die vertoë en enige response en verdere antwoorde, 'n skriftelike bevel uitreik en 'n afskrif daarvan op die persoon bestel, welke bevel, in sy geheel of gedeeltelik, die kennisgewing van nakoming wysig of tersyde stel, en waar die kennisgewing

compliance is confirmed, in whole or in part, or altered, the municipality must inform the person that he or she must, within the period specified in the order, discharge the obligations set out in the order and that failure to do so constitutes an offence.

- (e) Where a person fails to discharge the obligations contemplated in paragraph (d), he or she commits an offence and the municipality may, irrespective of any fines which may be imposed under section 49, act in terms of subsection (5).
- (5) The municipality may take such measures as it deems necessary to remedy the situation, and the cost thereof must be paid to the municipality in accordance with section 44.

Prohibition notice

37. (1) An environmental health practitioner may, after inspecting premises, serve a prohibition notice prohibiting the premises from being used for specified purposes and require measures to be taken to ensure that this occurs, on one or more of the following persons:
- (a) The owner or occupier of the premises if the municipality reasonably believes that the premises are being used for a purpose or in a manner that is causing a health nuisance;
- (b) any person who is carrying on an activity or using a premises for a purpose or in a manner that the municipality reasonably believes is causing a health nuisance; or
- (c) a person on whom a compliance notice was served if the municipality reasonably believes that that person has not complied with the compliance notice.
- (2) The municipality must give the person on whom he or she intends serving a prohibition notice a reasonable opportunity to make representations before serving the notice unless the municipality reasonably believes that the delay in doing so would significantly compromise municipal health, in which case the person on whom a prohibition notice is served must be given reasonable opportunity to make representations why it should be withdrawn.
- (3) A prohibition notice must state:
- (a) the reasons for serving the notice;
- (b) whether or not the municipality will withdraw the notice if certain measures are taken, and if so, the measures that must be taken;
- (c) the possible consequences of failing to comply with the notice; and
- (d) how to appeal against the notice.
- (4) Unless a prohibition notice provides otherwise, it comes into effect when it is served under subsection (1) and remains in force until it is withdrawn.
- (5) The environmental health practitioner must as soon as possible affix a copy of the notice in a conspicuous position on the premises.
- (6) It is a defence for anyone charged with failing to comply with a prohibition notice if he or she can prove that:
- (a) he or she did not know of the existence of the prohibition order and could not reasonably be expected to have known of its existence; and
- (b) he or she had complied with the prohibition notice within 48 hours of the time that the notice was affixed to the premises in terms of subsection (5).

van nakoming, in sy geheel of gedeeltelik, bekrachtig of gewysig word, moet die munisipaliteit die persoon inlig dat hy of sy binne die tydperk wat in die bevel gespesifiseer is die verpligtinge wat in die bevel uiteengesit is, moet nakom en dat nalating om so te handel 'n oortreding sal wees.

- (e) Waar 'n persoon versuim om die verpligtinge beoog in paragraaf (d) na te kom, begaan hy of sy 'n misdryf en die munisipaliteit kan, ongeag enige boetes wat ingevolge artikel 49 opgelê kan word, optree kragtens subartikel (5).
- (5) Die munisipaliteit mag sulke maatreëls tref as wat dit nodig ag ten einde die situasie reg te stel, en die koste hieraan verbonde moet ooreenkomstig artikel 44 aan die munisipaliteit betaal word.

Verbodskennisgewing

37. (1) 'n Omgewingsgesondheidspraktisyn mag, nadat persele geïnspekteer is, 'n verbodskennisgewing op een van die volgende persone bestel wat verbied dat die persele vir spesifieke doeleindes gebruik word en vereis dat maatreëls getref word ten einde te verseker dat dit gebeur:
- (a) Die eienaar of okkupeerder van die persele indien die munisipaliteit redelik oortuig is dat die persele op so 'n wyse vir 'n doel gebruik word dat dit 'n Gesondheidsoorlas veroorsaak;
- (b) enige persoon wat 'n aktiwiteit uitvoer of 'n perseel gebruik vir 'n doel en op 'n wyse wat na die munisipaliteit se redelike mening 'n Gesondheidsoorlas veroorsaak; of
- (c) 'n persoon op wie 'n nakomingskennisgewing bestel is indien die munisipaliteit redelik oortuig is dat daardie persoon nie die nakomingskennisgewing nagekom het nie.
- (2) Die munisipaliteit moet die persoon op wie hy of sy van voorneme is om 'n verbodskennisgewing te bestel 'n redelike geleentheid bied om verhoër te rig alvorens die kennisgewing bestel word tensy die munisipaliteit redelik oortuig is dat die vertraging in die bestelling van die kennisgewing munisipale gesondheid beduidend sal kompromitteer, in welke geval die persoon op wie 'n verbodskennisgewing bestel word 'n redelike geleentheid gegun moet word om verhoër te rig oor waaroor die kennisgewing teruggetrek moet word.
- (3) 'n Verbodskennisgewing moet die volgende verklaar:
- (a) die redes waarom die kennisgewing bestel word;
- (b) of die munisipaliteit die kennisgewing sal terugtrek al dan nie indien sekere maatreëls getref word, en indien wel, die maatreëls wat getref moet word;
- (c) die moontlike gevolge wat versuim om die kennisgewing na te kom, inhou; en
- (d) hoe om teen die kennisgewing appèl aan te teken.
- (4) Tensy 'n verbodskennisgewing 'n ander voorsiening maak, tree dit in werking wanneer dit ingevolge subartikel (1) bestel word en bly van krag totdat dit teruggetrek word.
- (5) Die omgewingsgesondheidspraktisyn moet so gou as moontlik 'n afskrif van die kennisgewing op 'n opsigtelike plek op die persele aanbring.
- (6) Dit is 'n verweer vir enige persoon wat daarvan aangekla word dat hy of sy versuim het om 'n verbodskennisgewing na te kom indien hy of sy kan bewys dat:
- (a) hy of sy nie bewys was van die bestaan van die verbodsbevel nie en dat daar nie redelik van hom of haar verwag kan word om van die bestaan daarvan bewys te wees nie; en
- (b) hy of sy binne 48 uur vanaf die tyd waarop die kennisgewing kragtens subartikel (5) op die persele aangebring is aan die verbodskennisgewing voldoen het.

Withdrawal of prohibition notice

38. (1) The municipality must, within 48 hours of receiving a written request for the withdrawal of a prohibition contained in a prohibition notice, carry out an investigation of the land or premises.
- (2) After completing the investigation, the municipality must inform, in writing, the person on whom the prohibition notice was served or that person's agent whether or not the prohibition has been removed or the prohibition order withdrawn.
- (3) The municipality may charge the owner or occupier of the land or premises where an investigation is carried out in terms of subsection (1), a prescribed fee for undertaking the investigation.

Municipal remedial work

39. (1) The municipality may enter any premises and do anything on the premises that it reasonably considers necessary:
- (a) to ensure compliance with this by-law or with a compliance notice or prohibition notice;
- (b) to eliminate or reduce a health nuisance.
- (2) The municipality may conduct inspections of premises:
- (a) on a routine basis where the environmental health practitioner reasonably believes that the premises are being used for a purpose contemplated in this by-law, and the purpose of the inspection is to determine whether or not the use complies with the provisions of this by-law;
- (b) where a compliance notice relating to the premises has been issued in terms of section 36, and the purpose of the inspection is to determine whether or not the notice has been complied with;
- (c) where the owner or occupier of the premises has failed to comply with a compliance notice that was issued in terms of section 36, or a prohibition notice that was issued in terms of section 37, directing that relevant measures be taken; or
- (d) where the environmental health practitioner has reasonable grounds to believe that a health nuisance, which is likely to endanger municipal health, exists on the premises.
- (3) Before inspecting any premises or commencing any work in terms of this section, persons undertaking the inspection or commencing the work must identify themselves and explain their authority to the person apparently in control of the premises or the person who gave them permission to enter.
- (4) Any inspection undertaken or work commenced in terms of this section must be carried out at a reasonable time, taking into account the circumstances of the specific situation.
- (5) Any inspection conducted or work undertaken in terms of this section must be conducted with strict regard to decency and order, including:
- (a) a person's right to, respect for and protection of his or her dignity;
- (b) the right of a person to freedom and security; and
- (c) the right of a person to his or her personal privacy.

Costs

40. (1) Should a person fail to take the measures required of him or her by a notice of compliance contemplated in section 36, the municipality may, subject to subsection (3) recover, as a debt, and in accordance with municipality's debt collection regula-

Terugtrek van verbodskennisgewing

38. (1) Die munisipaliteit moet binne 48 uur nadat 'n skriftelike versoek vir die terugtrekking van 'n verbod vervat in 'n verbodskennisgewing ontvang is, 'n ondersoek op die grond of persele uitvoer.
- (2) Nadat die ondersoek afgehandel is, moet die munisipaliteit die persoon op wie die verbodskennisgewing bestel is of daardie persoon se agent skriftelik inlig of die verbod opgehef is al dan nie en of die verbodskennisgewing teruggetrek is.
- (3) Die munisipaliteit mag van die eienaar of okkupeerder van die grond of persele waar 'n ondersoek kragtens subartikel (1) uitgevoer is voorgeskrewe gelde verhaal vir die onderneming van die ondersoek.

Munisipale remediërende werk

39. (1) Die munisipaliteit mag enige persele betree en enigiets op die persele doen wat dit as redelik nodig ag:
- (a) ten einde nakoming van hierdie verordening of nakoming van 'n nakomingskennisgewing of 'n verbodskennisgewing te verseker;
- (b) ten einde 'n Gesondheidsoorlas uit te skakel of te verminder.
- (2) Die munisipaliteit mag inspeksies van persele uitvoer:
- (a) op 'n geroetineerde grondslag waar die omgewingsgesondheidspraktisyn redelik oortuig is dat die persele gebruik word vir 'n doel beoog in hierdie verordening, en die inspeksie ten doel het om te bepaal of die gebruik aan die bepalinge van hierdie verordening voldoen al dan nie;
- (b) waar 'n nakomingskennisgewing ten opsigte van die persele uitgereik is kragtens artikel 36, en die inspeksie ten doel het om te bepaal of daar aan die kennisgewing voldoen is al dan nie;
- (c) waar die eienaar of okkupeerder van die persele versuim het om te voldoen aan die nakomingskennisgewing wat kragtens artikel 36 uitgereik is, of aan 'n verbodskennisgewing wat kragtens artikel 37 uitgereik is, en waarin opdrag gegee is dat tersaaklike maatreëls getref moet word; of
- (d) waar die omgewingsgesondheidspraktisyn redelike gronde het om te glo dat 'n Gesondheidsoorlas, wat waarskynlik munisipale gesondheid bedreig, op die persele bestaan.
- (3) Alvorens enige perseel geïnspekteer word of enige werk kragtens hierdie artikel onderneem word, moet persone wat die inspeksie uitvoer of met die werk begin hulself identifiseer en hul gesag verduidelik aan die persoon wat oënskynlik in beheer van die persele is of die persoon wat aan hulle toestemming verleen om die perseel te betree.
- (4) Enige inspeksie wat kragtens hierdie artikel onderneem word of werk wat onderneem word, moet op 'n redelike tyd uitgevoer word met inagneming van die omstandighede van die spesifieke situasie.
- (5) 'n Inspeksie of werk wat kragtens hierdie artikel onderneem word, moet uitgevoer word met streng inagneming van menswaardigheid en orde, insluitend:
- (a) 'n persoon se reg tot respek vir en beskerming van sy of haar waardigheid;
- (b) die reg van 'n persoon tot vryheid en sekuriteit; en
- (c) die reg van 'n persoon tot sy of haar persoonlike privaatheid.

Koste

40. (1) Sou 'n persoon versuim om die maatreëls te tref wat van hom of haar deur 'n kennisgewing van nakoming beoog in artikel 36 verwag word, kan die munisipaliteit, onderworpe aan subartikel (3), as skuld, en in ooreenstemming met die

tions, all costs incurred as a result of it acting in terms of section 39(1) from that person and any or all of the following persons:

- (a) the owner of the land, building or premises; or
 - (b) the person or occupier in control of the land, building or premises or any person who has or had a right to use the land at the time when the situation came about.
- (2) The costs recovered must be reasonable and may include, without being limited to, costs relating to labour, water, equipment, administrative and overhead costs incurred by the municipality.
- (3) If more than one person is liable for costs incurred, the liability must be apportioned as agreed among the persons concerned according to the degree to which each was responsible for the emergency resulting from their respective failures to take the required measures.

Norms, standards and guidelines

41. (1) The municipality may determine and publish norms, standards and guidelines which describe appropriate measures that can be taken to eliminate the risk of any health nuisance occurring, continuing or recurring, or to reduce that risk to an acceptable level.
- (2) The norms, standards and guidelines contemplated in subsection (1) may differentiate between communities, geographical areas and different kinds of premises.

CHAPTER 12

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Presumptions

42. (1) When an employee of a person in the course of his or her employment performs any act or is guilty of an omission which constitutes an offence under this by-law, the employer is deemed also to have performed the act or to be guilty of the omission and the employer is liable on conviction to the penalties referred to in section 45, unless the employer proves to the satisfaction of the Court that:
- (a) in performing the act or being guilty of the omission, the employee was acting without the employer's knowledge or permission;
 - (b) all reasonable steps were taken by the employer to prevent the act or omission in question; and
 - (c) it was not within the scope of the authority or the course of the employment of the employee to perform an act of the kind in question.
- (2) The fact that an employer issued instructions forbidding any act or omission of the kind referred to in subsection (1) is not in itself sufficient proof that he or she took all steps referred to in paragraph (1)(b).
- (3) When an employer is by virtue of the provisions of subsection (1) liable for any act or omission of his or her employee, that employee shall also be liable to prosecution for the offence.
- (4) In any prosecution for an offence under this by-law an allegation in the charge concerned that any place was situated in a street or public place or within a particular area or was a place of a specified kind, shall be presumed to be correct unless the contrary is proved.
- (5) In any prosecution for an offence under this by-law the accused is deemed to know the provisions of this by-law and to know that the offence with which he or she is charged is a contravention thereof unless he or she proves to the satisfaction of the Court that he or she did not have and could not reasonably be expected to have that knowledge.

munisipaliteit se skuldinsamelingsregulasies, alle koste wat as gevolg van sy optrede kragtens artikel 39(1) ontstaan het van daardie persoon en enige of al die volgende persone verhaal:

- (a) die eienaar van die grond, gebou of persele; of
 - (b) die persoon of okkupeerder in beheer van die grond, gebou of persele of enige persoon wat 'n reg het of gehad het om die grond te gebruik toe die situasie ontstaan het.
- (2) Die koste wat verhaal word, moet redelik wees en kan die volgende insluit maar is nie daartoe beperk nie: koste verwant aan arbeid, water, toerusting en administrasie en oorhoofse koste wat deur die munisipaliteit aangegaan is.
- (3) Indien een of meer persoon aanspreeklik is vir die koste wat aangegaan is, moet die aanspreeklikheid deur die Munisipaliteit toegeedeel word ooreenkomstig die mate waartoe elkeen verantwoordelik was vir die noodgeval wat ontstaan het weens hulle onderskeie nalatings om die vereiste maatreëls te tref.

Norme, standaard en riglyne

41. (1) Die munisipaliteit mag norme, standaard en riglyne bepaal en publiseer wat die geskikte maatreëls beskryf wat getref kan word ten einde die risiko uit te skakel dat enige Gesondheidsoorlas ontstaan, voortduur of herhaal word, of om die risiko tot 'n aanvaarbare vlak te verlaag.
- (2) Die norme, standaard en riglyne beoog in subartikel (1) mag 'n onderskeid tref tussen gemeenskappe, geografiese gebiede en verskillende soorte persele.

HOOFSTUK 12

DIVERSE BEPALINGS

Aannames

42. (1) Wanneer 'n werknemer of 'n persoon in die loop van sy of haar diens enige handeling uitvoer of skuldig is aan 'n versuim wat 'n oortreding van hierdie verordening verteenwoordig, word daar geag dat die werkgewer die handeling uitgevoer het of skuldig is aan die versuim, en by skuldigbevinding is die werkgewer aanspreeklik vir die strawwe waarna in artikel 45 verwys word, tensy die werkgewer tot bevrediging van die Hof bewys dat:
- (a) in die uitvoering van die handeling of skuldig making aan 'n versuim, die werkgewer sonder die werknemer se medewete of toestemming opgetree het;
 - (b) alle redelike stappe deur die werkgewer geneem is om die handeling of versuim te verhoed; en
 - (c) dit nie binne die bestek van die gesag of die loop van die pligte van die werknemer was om 'n handeling van die aard te sprake uit te voer nie.
- (2) Die feit dat 'n werknemer instruksies gegee het wat enige handeling of versuim van die aard waarna in subartikel (1) verwys word verbied, is nie opsigself voldoende bewys dat hy of sy alle stappe geneem het waarna in paragraaf (1)(b) verwys word nie.
- (3) Wanneer 'n werkgewer uit hoofde van die bepalings in subartikel (1) aanspreeklik is vir enige handeling of versuim van sy of haar werknemer, sal die werknemer ook aanspreeklik wees vir vervolging vir die oortreding.
- (4) In enige vervolging vir 'n oortreding ingevolge hierdie verordening sal 'n bewering in die aanklag te sprake dat enige plek in 'n straat of openbare plek of in 'n spesifieke area geleë was, of 'n plek van 'n spesifieke tipe was, as korrek aanvaar word tensy die teendeel bewys word.
- (5) In enige vervolging vir 'n oortreding ingevolge hierdie verordening sal die veronderstelling wees dat die beskuldige vertrouwd was met die bepalings van hierdie verordening en geweet het dat die oortreding waarvan hy of sy aangekla was 'n oortreding daarvan was tensy hy of sy ter bevrediging van die Hof kan bewys dat hy of sy nie oor die kennis beskik het nie en dat daar ook nie van hom of haar redelikgewys ver wag kon word om oor die kennis te beskik nie.

Authentication and service of notices and other documents

43. (1) A notice issued by the municipality in terms of this by-law is deemed to be duly issued if it is signed by the environmental health practitioner.
- (2) Any notice or other document that is served on a person in terms of this by-law is regarded as having been duly served:
- when it has been delivered to that person personally;
 - when it has been left at that person's place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age of 16 years;
 - when it has been posted by registered or certified mail to that person's last known residential or business address in the Republic, and an acknowledgment of the posting thereof from the postal service is obtained;
 - if that person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic in the manner provided by paragraphs (a), (b) or (c);
 - if that person's address and agent or representative in the Republic is unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the land or business premises to which it relates;
 - in the event of a body corporate, when it has been delivered at the registered office of the business premises of the body corporate; or
 - when it has been delivered, at the request of that person, to his or her e-mail address.
- (3) Service of a copy is deemed to be service of the original.
- (4) When any notice or other document is served on the owner, occupier, or holder of any property, or right in any property, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier, or holder of the property or right in question, and it is not necessary to name that person.

Appeal

44. (1) A person whose rights are affected by a decision of the municipality in terms of this by-law may appeal against that decision by giving written notice of the appeal and reasons to the Municipal Manager within 21 days of the date of the notification of the decision.
- (2) The appeal authority contemplated in subsection (3) must consider the appeal, and confirm, vary or revoke the decision, but no such variation or revocation of a decision may detract from any rights that may have accrued as a result of the decision.
- (3) When the appeal is against a decision taken by:
- a staff member other than the Municipal Manager, the Municipal Manager is the appeal authority;
 - the Municipal Manager, the Executive Mayor is the appeal authority; or
 - a political structure or political office-bearer, or a councillor the Council is the appeal authority.
- (4) The appeal authority must commence with an appeal within six weeks of receipt of the notice of appeal and decide the appeal within a reasonable time.

Bekragtiging en bestel van kennisgewings en ander dokumente

43. (1) 'n Kennisgewing wat deur die munisipaliteit kragtens hierdie verordening uitgereik is, word geag behoorlik gemagtig te wees indien dit deur die omgewingsgesondheidspraktisyn onderteken is.
- (2) Enige kennisgewing of ander dokument wat kragtens hierdie verordening op 'n persoon bestel word, word as behoorlik bestel geag:
- wanneer dit persoonlik aan daardie persoon oorhandig is;
 - wanneer dit by daardie persoon se verblyfplek of sake-onderneming in die Republiek in die sorg van 'n persoon gelaat is wat oënskynlik ouer as 16 jaar is;
 - wanneer dit per geregistreerde of gesertifiseerde pos na daardie persoon se laaste bekende residensiële of sake-adres in die Republiek ge-pos is en 'n erkenning dat dit ge-pos is van die posdiens ontvang is;
 - indien daardie persoon se adres in die Republiek onbekend is, wanneer dit op daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek bestel is op 'n wyse waarvoor in paragrawe (a), (b) of (c) voorsiening gemaak is;
 - indien daardie persoon se adres en agent of verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, wanneer dit op 'n opsigtelike plek op die grond of sakepersele waarmee dit verband hou, aangebring is;
 - in die geval van 'n korporatiewe liggaam, wanneer dit by die geregistreerde adres van die korporatiewe liggaam se sakepersele afgelewer is; of
 - wanneer dit op versoek van daardie persoon na sy of haar e-posadres versend is.
- (3) Bestelling van 'n afskrif word as bestelling van die oorspronklike geag.
- (4) Wanneer enige kennisgewing of ander dokument op die eienaar, okkupeerder, of houer van enige eiendom, of reg in enige eiendom bestel is, is dit voldoende indien daardie persoon in die kennisgewing of ander dokument as die eienaar, okkupeerder, of houer van die eiendom of reg ter sprake beskryf word, en dit is nie nodig om daardie persoon te benoem nie.

Appèl

44. (1) 'n Persoon wie se regte deur 'n besluit van die munisipaliteit kragtens hierdie verordening geraak word, mag teen daardie besluit appelleer deur skriftelike kennisgewing van die appèl en die redes daarvoor binne 21 dae na die datum van kennisgewing van die besluit aan die Munisipale Bestuurder te gee.
- (2) Die appèlgesag wat in subartikel (3) beoog word, moet die appèl oorweeg en die besluit bevestig, aanpas of herroep, maar geen sodanige aanpassing of herroeping van 'n besluit sal afbreuk doen aan enige toegevalle regte wat as gevolg van die besluit ontstaan het nie.
- (3) Wanneer die appèl teen 'n besluit is wat geneem is deur:
- 'n personeellid anders as die Munisipale Bestuurder, is die Munisipale Bestuurder die appèlgesag;
 - die Munisipale Bestuurder, is die Uitvoerende Burge-meester die appèlgesag; of
 - 'n politieke struktuur of politieke ampsdraer, of 'n raadslid, is die Raad die appèlgesag.
- (4) Die appèlgesag moet binne ses weke nadat kennis van die appèl ontvang is met die appèl begin en moet binne 'n redelike tyd uitspraak oor die appèl lewer.

Penalties

45. (1) Any person who contravenes or fails to comply with a provision of this by-law, a notice issued in terms of this by-law or a condition imposed under this by-law, irrespective of whether such contravention or failure has been declared as an offence elsewhere in this by-law, shall be guilty of an offence and liable upon conviction to:
- (2) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (3) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (4) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention;
- (5) all fees and fines recovered under this by-law shall accrue to the council and shall be used expressly for the implementation and application of this by-law.

Co-operation between municipalities and application

46. (1) In an effort to achieve optimal service delivery, the municipality may enter into agreements with the local municipalities within its area of jurisdiction in respect of the following:
- (a) Practical arrangements with regard to the execution of the provisions of this by-law;
- (b) recovery of costs and expenses;
- (c) mechanisms for the settlement of disputes with regard to the execution of powers or the matters on which there have been agreements;
- (d) any other matter regarded necessary by the district and local municipalities to achieve optimal service delivery.

Liaison forums in community

47. (1) The municipality may establish liaison forums in a community for the purposes of:
- (a) encouraging a local community to participate in the implementation, development and enforcement of this by-law; and
- (b) promoting the achievement of a safe and healthy environment.
- (2) The forums contemplated in subsection (1) may consist of—
- (a) a member or members of an interest group or an affected person in the spirit of section 2(4)(f) to (h) of the National Environmental Management Act, 1998 (Act 107 of 1998).
- (b) a member or members of a community in whose immediate area a health nuisance occurs or may occur;
- (c) a designated official or officials of the municipality; and
- (d) the councillor responsible for municipal health.
- (3) The municipality may, in the implementation and enforcement of this by-law:

Strawwe

45. (1) 'n Persoon wat 'n oortreding kragtens hierdie verordening begaan het, is, by skuldigbevinding, en onderworpe aan die strawwe wat in enige ander wet beskryf is, onderhewig aan 'n boete, of by versuim om te betaal, aan gevangesetting, of tot sodanige gevangesetting sonder die opsie van 'n boete, of tot beide sodanige boete en sodanige gevangesetting, en in die geval van 'n opeenvolgende of volgehoue oortreding, tot
- (2) 'n boete vir elke dag waarop sodanige oortreding voortduur, of by versuim om die boete te betaal, tot gevangesetting;
- (3) in die geval van 'n aanhoudende oortreding 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangesetting of alternatiewelik die addisionele boete of addisionele gevangesetting of beide addisionele boete en gevangesetting vir elke dag wat die oortreding begaan is; en
- (4) 'n verdere bedrag/boete gelykstaande aan kostes en uitgawes soos bepaal deur die hof wat aangegaan is deur die munisipaliteit as gevolg van die oortreding;
- (5) alle fooie en boetes wat kragtens hierdie verordeninge gevorder word sal die Raad toeval en sal uitsluitlik gebruik word vir die implementering en toepassing van hierdie verordening.

Samewerking tussen munisipaliteite en toepassing

46. (1) In 'n poging om optimale dienslewering te bereik, mag die munisipaliteit ten opsigte van die volgende ooreenkomste aangaan met die plaaslike munisipaliteite binne sy regsgebied:
- (a) Praktiese reëlings ten opsigte van die uitvoering van die bepalinge van hierdie verordening;
- (b) verhaling van koste en uitgawes;
- (c) meganismes vir die beslegting van geskille ten opsigte van die uitvoering van magte of die aangeleenthede waarvoor daar ooreengekom is;
- (d) enige ander aangeleentheid wat die distrik- of plaaslike munisipaliteit nodig mag ag ten einde optimale dienslewering te bereik.

Skakelingsforums in gemeenskap

47. (1) Die munisipaliteit mag skakelingsforums in 'n gemeenskap daarstel met die oog daarop om:
- (a) 'n plaaslike gemeenskap aan te moedig om aan die implementering, ontwikkeling en toepassing van hierdie verordening deel te neem; en
- (b) die bereiking van 'n veilige en gesonde omgewing te bevorder.
- (2) Die forums beoog in subartikel (1) kan bestaan uit:
- (a) 'n lid of lede van 'n belangegroep of 'n persoon wat in die gees van artikel 2(4)(f) tot (h) van die Nasionale Wet op Omgewingsbestuur, 1998 (Wet 107 van 1998) geaffekteer word.
- (b) 'n lid of lede van 'n gemeenskap in wie se onmiddellike gebied 'n Gesondheidsoorlas voorkom of mag voorkom;
- (c) 'n aangewese amptenaar of amptenare van die munisipaliteit; en
- (d) die raadslid verantwoordelik vir munisipale gesondheid.
- (3) Die munisipaliteit mag, in die implementering en toepassing van hierdie verordening:

- (a) request the input of a forum;
 - (b) employ any skills or capacity that may exist in such a forum.
- (4) A forum, or a person or persons contemplated in subsection 2, may, on own initiative, having regard to the provisions of section 31 of the National Environmental Management Act, 1998 (Act 107 of 1998), submit an input to the municipality for consideration.

Exemptions

48. (1) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the municipality for exemption from any provision of this by-law.
- (2) The municipality may:
- (a) grant an exemption in writing and the conditions in terms of which, if any, and the period for which such exemption is granted must be stipulated therein;
 - (b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or
 - (c) refuse to grant an exemption.
- (3) In order to consider an application in terms of subsection (1), the municipality may obtain the input or comments of the owners or occupants of surrounding premises.
- (4) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed by the municipality under subsection (2), however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.
- (5) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

Repeal of by-laws

49. The following by-laws are hereby repealed:
- (a) Any by-law previously promulgated by the municipality or any of the disestablished municipalities now incorporated into municipality, in so far as it relates to any matter provided for in this by-law; and
 - (b) Any by-law previously promulgated by the local municipalities within the jurisdictional area of West Coast District Municipality, or any of the disestablished municipalities now incorporated into the said municipalities, in so far as it has been made applicable to West Coast District Municipality by the authorisation for the execution of powers and functions in terms of section 84(3) of the Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998).

Short title and commencement

50. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: MUNICIPAL HEALTH BY-LAWS, and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

- (a) die inset van 'n forum versoek;
 - (b) gebruik maak van enige vaardighede of kapasiteit wat in sodanige forum mag bestaan.
- (4) 'n Forum, of 'n persoon of persone beoog in subartikel 2, mag, op eie inisiatief, met inagneming van die bepalings van artikel 31 van die Nasionale Wet op Omgewingsbestuur, 1998 (Wet 107 van 1998), 'n inset aan die munisipaliteit vir oorweging voorlê.

Vrystellings

48. (1) Enige persoon mag by wyse van 'n skriftelike aansoek, waarin die redes wat voorsien word volledig uiteengesit word, by die munisipaliteit aansoek om vrystelling van enige bepaling van hierdie verordening doen.
- (2) Die munisipaliteit kan:
- (a) 'n vrystelling skriftelik toestaan en die voorwaardes, indien enige, waarvolgens en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling toegestaan word, moet daarin gestipuleer word;
 - (b) enige vrystelling of voorwaarde in 'n vrystelling wysig of kanselleer; of
 - (c) weier om 'n vrystelling toe te staan.
- (3) Ten einde 'n aansoek kragtens subartikel (1) te oorweeg, kan die munisipaliteit insette of kommentare van die eienaars of okkuperders van omliggende persele inwin.
- (4) 'n Vrystelling word nie van krag alvorens die aansoeker skriftelik onderneem het om alle voorwaardes na te kom wat deur die munisipaliteit ingevolge subartikel (2) neergelê is nie; indien daar egter met 'n aktiwiteit begin word alvorens sodanige onderneming aan die munisipaliteit voorgelê is, verstryk die vrystelling.
- (5) Indien enige voorwaarde van 'n vrystelling nie nagekom word nie, verstryk die vrystelling onmiddellik.

Herroeping van verordenings

49. Die volgende verordenings word hierdeur herroep:
- (a) Enige verordening voorheen uitgevaardig deur die munisipaliteit of enige van die afgeskafde munisipaliteite wat nou by die munisipaliteit geïnkorporeer is in soverre dit betrekking het op enige aangeleentheid waarvoor in hierdie verordening voorsiening gemaak is; en
 - (b) Enige verordening voorheen uitgevaardig deur die plaaslike munisipaliteite binne die regsgebied van die Weskus Distriksmunisipaliteit, of enige van die afgeskafde munisipaliteite wat nou by die gemelde munisipaliteit geïnkorporeer is, in soverre dit van toepassing gemaak is op Weskus Distriksmunisipaliteit deur die bekragtiging van die uitvoering van magte en funksies kragtens artikel 84(3) van die Munisipale Strukturewet, 1998 (Wet 117 van 1998).

Kort titel en inwerkingtreding

50. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: MUNISIPALE GESONDHEIDSVERORDENINGE, genoem en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY**BY-LAW RELATING TO OUTDOOR ADVERTISING AND SIGNAGE****Purpose of By-Law**

- To promote the tidiness of the environment and the safety of residents; and
- to provide for procedures, methods and practices for the use of land and buildings for the purposes of outdoor advertising and signage and matters incidental thereto.

Table of contents

- 1. Definitions**
Section 1
- 2. Disfigurement**
Section 2
- 3. Submission of application**
Section 3
- 4. Compliance of existing signs**
Section 4
- 5. Enforcement**
Section 5
- 6. Contents of signs**
Section 6
- 7. Signs on buildings**
Section 7
- 8. Flat signs**
Section 8
- 9. Projecting signs**
Section 9
- 10. Sky-signs**
Section 10
- 11. Signs on verandah and balconies**
Section 11
- 12. Signs over footways and roadways**
Section 12
- 13. Prohibited signs**
Section 13
- 14. Signs on walls, fences and hoardings**
Section 14
- 15. Signs on poles and other structures**
Section 15
- 16. Signs on vehicles and signs carried in streets**
Section 16
- 17. Illuminated signs**
Section 17
- 18. Structural requirements**
Section 18
- 19. Use of glass**
Section 19
- 20. Precautions against fire**
Section 20
- 21. Electricity requirements**
Section 21

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE BUITEREKLAME EN ADVERTENSIE TEKENS****Doel van Verordening**

- Om die netheid van die omgewing asook die veiligheid van inwoners te bevorder; en
- om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke vir die gebruik van grond en geboue vir buiterekame en advertensietekens en aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

Inhoudsopgawe

- 1. Woordbepaling**
Artikel 1
- 2. Ontsiering**
Artikel 2
- 3. Indiening van aansoek**
Artikel 3
- 4. Voldoening van bestaande tekens**
Artikel 4
- 5. Toepassing**
Artikel 5
- 6. Inhoud van tekens**
Artikel 6
- 7. Tekens aan geboue**
Artikel 7
- 8. Plat tekens**
Artikel 8
- 9. Tekens wat uitsteek**
Artikel 9
- 10. Lugtekens**
Artikel 10
- 11. Tekens aan stoepe en balkonne**
Artikel 11
- 12. Tekens oor voetpaaie en ryvlak**
Artikel 12
- 13. Verbode tekens**
Artikel 13
- 14. Tekens aan mure, heinings en skuttings**
Artikel 14
- 15. Tekens aan pale en ander structure**
Artikel 15
- 16. Tekens aan voertuie en tekens wat in die straat gedra word**
Artikel 16
- 17. Verligte tekens**
Artikel 17
- 18. Struktuurvereistes**
Artikel 18
- 19. Gebruik van glas**
Artikel 19
- 20. Voorsorgmaatreëls teen brand**
Artikel 20
- 21. Elektrisiteitsvereistes**
Artikel 21

22. **Exemptions**
Section 22
23. **Signs exempted from approval subject to certain conditions**
Section 23
24. **Factors relating to specific signs and commercially sponsored signs**
Section 24
25. **Savings**
Section 25
26. **Waiver of regulations**
Section 26
27. **Offences**
Section 27

SCHEDULES

Schedule 1: Estate Agent Signs

Schedule 2: Loose Portable Signs

Schedule 3: Transit Advertising

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“aerial sign” shall mean any sign attached to a kite, balloon, aircraft or any other device whereby it is suspended in the air over any part of the area under the jurisdiction of the municipality;

“clear height” of a sign shall mean the vertical distance between the lowest edge of such sign and the natural or the finished level of the ground, footway or roadway immediately below such sign;

“depth” of a sign shall mean the vertical distance between the uppermost and lowest edges of such sign;

“development board” means a sign displayed at premises upon which building operations are currently in progress and relating to any services being provided, work being done or goods being supplied in connection with such building operations. This excludes contract boards for building and civil engineering projects as required in terms of the National Building Regulations and Control Act, 103 of 1977 as amended from time to time and defined in terms of the General Conditions of Contract and/or Specifications of the appropriate institutions;

“display of a sign” shall include the erection of any structure if such structure is intended solely or primarily for the support of such sign; and the expression “to display a sign” shall have a corresponding meaning;

“estate agency” means a person who markets and/or sells properties with or without buildings erected thereon and “estate agent” has a corresponding meaning;

“flashing sign” shall mean any illuminated sign, the light emitted from which does not remain constant in all respects;

“flat sign” shall mean any sign which is affixed to or painted directly on a main wall and which at no point projects more than 250 mm in front of the surface of such wall, but does not include a poster; provided, however, that a poster affixed to a main wall shall be deemed to be a flat sign if such poster is—

- (a) not less than 0,80 m² in area;
- (b) bordered by a permanent frame fixed to such main wall; and
- (c) maintained at all times in an unmutilated and clean condition;

“main wall” of a building shall mean any external wall of such

22. **Vrystellings**
Artikel 22
23. **Tekens vrygestel van goedkeuring onderhewig aan sekere vereistes**
Artikel 23
24. **Faktore wat met spesifieke tekens verband hou**
Artikel 24
25. **Voorbehoud**
Artikel 25
26. **Afstanddoening**
Artikel 26
27. **Strafbepalings**
Artikel 27

BYLAES

Bylae 1: Eiendomsagenttekens

Bylae 2: Los draagbare tekens

Bylae 3: Transito-reklame

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“diepte” van 'n teken beteken die vertikale afstand tussen die hoogste en laagste rande van so 'n teken;

“dikte” van 'n teken wat uitsteek beteken die horisontale afmeting van sodanige teken, gemeet ewewydig met die vlak van die hoofmuur waaraan sodanige teken aangebring is;

“eiendomsagentskap” 'n persoon wat eiendomme bemark en/of verkoop met of sonder geboue wat daarop opgerig is, en

“eiendomsagent” het 'n ooreenstemmende betekenis;

“flitstekens” beteken enige verligte tekens waarvan die uitgestraalde lig nie in alle opsigte konstant bly nie;

“hoofmuur” van 'n gebou beteken enige buitemuur van sodanige gebou, maar omvat nie 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon nie;

“lopende lig” beteken 'n deel van 'n advertensie in die vorm van 'n verligte strook, waarvan die verligting periodiek sodanig wissel dat dit die indruk wek van 'n patroon van liggies wat voortdurend langs sodanige strook beweeg;

“lugtekens” beteken enige tekens wat bokant die dak van 'n gebou, uitgesonderd 'n dak van 'n veranda of 'n balkon bevestig is en omvat enige sodanige tekens wat uit 'n enkel reël vrystaande, afsonderlike, uitgesnyde silhoeëtletters, simbole of embleme bestaan;

“Munisipaliteit” die Weskus Distriksmunisipaliteit ingestel kragtens artikel 12 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998), Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000, en sluit dit ook in enige politieke struktuur, politieke ampsbeklëer, munisipaliteit of gevollmagtigde of werknemer daarvan wat in verband met hierdie verordening handel ingevolge 'n bevoegdheid wat in die munisipaliteit setel en by wyse van delegasie of subdelegasie aan sodanige politieke struktuur, politieke amps beklëer, munisipaliteit of gevollmagtigde of werknemer opgedra is;

“nuwe tekens” beteken enige tekens wat vir die eerste maal na die afkondiging van hierdie verordening vertoon word;

“onbelemmerde hoogte” van 'n teken beteken die vertikale afstand tussen die laagste rand van sodanige teken en die vlak van die grond, voetpad of ryweg onmiddellik onderkant sodanige teken;

“ontwikkelingsbord” 'n advertensie wat op 'n perseel vertoon word waar boubedrywighede huidiglik aan die gang is en wat met enige

building but shall not include a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or a balcony;

“municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;

“new sign” shall mean any sign first displayed after the promulgation of this by-law;

“overall height” of a sign shall mean the vertical distance between the uppermost edge of such sign and the level of the ground, footway or roadway immediately below such sign;

“person” in relation to the display or alteration of or the addition to a sign, or in relation to the intended or attempted display or alteration of, or addition to a sign, shall include the person at whose instance such sign is displayed, altered or added to, or at whose instance such sign is intended or attempted to be displayed, altered or added to, as the case may be; and the person who or whose goods, products, services, activities, property or premises, is or are referred to in such sign shall be deemed to be such person unless he proves the contrary;

“poster” shall mean any placard or similar device attached to some fixed object whereby any advertisement or notice is publicly displayed;

“projecting sign” shall mean any sign which is affixed to a main wall and which at some point projects more than 250 mm in front of the surface of such wall;

“public road” means any road, street or thoroughfare or any other place which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access,

and includes—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other work or object belonging to such road, street or thoroughfare, footpath or sidewalk, and
- (e) any premises with or without structures thereon, used or set aside as a public parking area or public parking place for the parking of motor vehicles whether or not access to such a parking area or place is free of charge;

“running light” means a portion of a sign in the form of an illuminated strip, the illumination of which varies periodically in such a way as to convey the impression of a pattern of lights moving steadily along such strip;

“security sign” means an outdoor sign for neighbourhood watch and similar schemes, and a sign containing the name, logo, address and telephone number of a security company contracted to protect, or security system installed to protect, the premises on which the sign is displayed;

“sky sign” shall mean any sign that is fixed above the roof of a building other than a roof of a verandah or a balcony and shall include any such sign consisting of a single line of free standing, individual, cut-out, silhouette letters, symbols or emblems;

“temporary” means fixed by means of paste or adhesive and which does not exceed a continuous period of thirty days;

dienste verskaf, werk onderneem, of goedere wat in verband met sodanige boubedryghede voorsien word, verband hou. Dit sluit egter nie kontrakborde vir gebou-en siviele ingenieursprojekte soos vereis ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) soos van tyd tot tyd gewysig en omskryf ingevolge die Algemene Kontrak-en/of Spesifikasievoorraades van die paslike instellings in nie;

“openbare pad” beteken enige pad, straat of deurgang of enige ander plek wat gewoonlik deur die publiek of ’n deel daarvan gebruik word of waartoe die publiek of ’n deel daarvan die reg van toegang het en ook—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadjie of soortgelyke voetganger gedeelte van ’n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waarvoor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander werk of voorwerp wat ’n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot daardie pad, straat, deurgang, voetpad of sypaadjie, en
- (e) enige perseel, met of sonder geboue of strukture daarop, wat gebruik word of daargestel is as ’n openbare parkeerarea of openbare parkeerplek vir die parkering van motorvoertuie ongeag of toegang tot sodanige parkeerplek of parkeerarea gratis is al dan nie;

“persoon”, met betrekking tot die vertoning of verandering van of die toevoeging tot ’n teken, of met betrekking tot die voorgenome of gepoogde verandering van of toevoeging tot ’n teken, omvat die persoon op wie se versoek sodanige teken vertoon, verander of daaraan toegevoeg word, of op wie se versoek dit die voorneme is of gepoog word om sodanige teken te vertoon, te verander of daaraan toe te voeg na gelang van die geval; en die persoon na wie, of na wie se goedere, produkte, dienste, bedryghede, eiendom of perseel in so danige teken verwys word, word geag sodanige persoon te wees tensy sodanige persoon die teendeel bewys;

“plakkaat” beteken enige aanplakbiljet of dergelyke middel wat aan die een of ander vaste voorwerp bevestig is en waardeur enige advertensie of kennisgewing in die openbaar vertoon word;

“plat teken” beteken ’n teken wat aan ’n hoofmuur bevestig of regstreeks daarop geveerf is, en wat nêrens meer as 250 mm voor die oppervlakte van sodanige muur uitsteek nie, maar omvat nie ’n plakkaat nie; met dien verstande egter dat ’n plakkaat wat aan ’n hoofmuur bevestig is, as ’n plat teken beskou word as sodanige plakkaat—

- (a) ’n oppervlakte van minstens 0,80 m² het;
- (b) omrand is deur ’n permanente omlysting wat aan sodanige hoofmuur bevestig is; en
- (c) te alle tye in ’n ongeskonde en sindelike toestand gehou word;

“sekuriteitsteken” ’n buite-advertensie vir buurtwag-en soortgelyke skemas, en ’n advertensie wat die naam, logo, adres en telefoonnommer van ’n sekuriteitsmaatskappy bevat wat gekontrakteer, of sekuriteitstelsel wat geïnstalleer is om die perseel waarop die teken vertoon word, te beskerm;

“sweefteken” beteken enige teken wat aan ’n vlieër, ballon, vliegtuig of enige ander toestel bevestig is waardeur dit in die lug hang bokant enige deel van die gebied onder die jurisdiksie van die munisipaliteit;

“teken” beteken enige teken, uithangbord, skerm, private lamp, blinding of ander toestel deur middel waarvan ’n advertensie of kennisgewing in die openbaar vertoon word;

“teken wat uitsteek” beteken enige teken wat aan ’n hoofmuur bevestig is en wat op die een of ander punt meer as 250 mm voor die oppervlakte van sodanige muur uitsteek;

“totale hoogte” van ’n teken beteken die vertikale afstand tussen die heel boonste rand van sodanige teken en die natuurlike of afgewerkte vlak van die grond, voetpad of ryweg onmiddellik onderkant sodanige teken;

“transito-reklame” reklame deur middel van ’n beweegbare advertensie wat padlangs op of tesame met ’n gemotoriseerde voertuig vervoer kan word, insluitende sleepwaens wat hoofsaaklik vir reklame gebruik word;

“thickness” of a projecting sign shall mean the horizontal dimension of such sign measured parallel to the plane of the main wall to which such sign is affixed;

“transit advertising” means advertising by means of a movable sign which is capable of being transported by road either on or in conjunction with a motorized vehicle, including trailers primarily used for advertising.

Disfigurement

2. (a) No person shall by means of posters or other signs disfigure the front or frontage of any public road, wall, fence, land, rock, tree or other natural feature, or the front or frontage or roof of any building otherwise than is provided in this by-law and any person who contravenes the provisions of this section shall be guilty of an offence.
- (b) A municipality may, subject to such conditions as it may deem fit, grant permission for the display of posters on special occasions such as elections, festivities, university rag processions, etc.

Submission of Application

3. (1) Save as in provided in section 22(2), every person intending to display a new sign or to alter or to add to an existing sign (hereinafter referred to as the “applicant”) shall make written application to the municipality in the form prescribed by the municipality from time to time, submitting therewith plans drawn in accordance with the following requirements:—
 - (i) The plans shall be drawn in black ink on tracing linen or stout durable drawing paper or shall be linen prints with black lines on a white background or a computer designed print on durable paper. Such form and plans shall be in duplicate (one set of which shall become the property of the municipality) and shall be dated and signed in ink by the applicant or by a person authorised by such a person in writing to sign on his behalf, and all alterations and corrections to such form and plans shall be similarly dated and signed.
 - (ii) Where the sign is to be affixed to a building the plans shall include an elevation and a section of the façade and, where necessary of the roof of the building, drawn to a scale of 1:100 upon which shall be depicted the sign, any other signs affixed to such façade or roof and enough of the main architectural features of such façade or roof to show the position of the sign in relation to such other signs and features. The location of the sign relative to the ground level and, where necessary, the kerb line shall also be shown on such elevation and section.
 - (iii) Where the sign is not to be affixed to a building, the location of the sign relative to the ground level and, where necessary, the kerb line shall be shown on an elevation, plan and section drawn to a scale of 1:100.
 - (iv) Elevations, including full particulars of the subject matter as defined in section 6, plans and sections of the sign itself as may be necessary to show whether it complies with this by-law, accurately drawn to a large enough scale (but in no event less than 1:50) shall also be included.
 - (v) The plans shall also depict full details of the structural supports of the sign, drawn to a scale of 1:20.
 - (vi) The plans shall also include a site plan, drawn to a scale of 1:200, showing clearly and accurately the position of the sign and the building, if any, to which it is to be attached, in relation to such of the boundaries of the erf as may be affected by such position, and giving the

“tydelik” beteken gehêg by wyse van plak- of kleefmiddel en wat nie ’n aaneenlopende tydperk van dertig dae oorskry nie;

“vertoning van ’n teken” omvat die oprigting van enige struktuur indien sodanige struktuur uitsluitend of hoofsaaklik bedoel is om sodanige teken te dra; en die uitdrukking “om ’n teken te vertoon” het ’n ooreenstemmende betekenis.

Ontsiëring

2. (a) Niemand mag deur middel van plakkate of ander tekens die voorkant of front van enige pad, openbare pad, muur, heining, grond, rots, boom of ander natuurvoorwerp, of die voorkant of front of dak van enige gebou of enige ander wyse ontsier as dié waarvoor in hierdie verordening voorsiening gemaak word nie, en iedereen wat die bepalinge van hierdie artikel oortree, is skuldig aan ’n misdryf.
- (b) ’n Munisipaliteit kan, onderworpe aan die voorwaardes wat hy goeddink, toestemming daartoe verleen dat plakkate tydens spesiale geleenthede, soos verkiesings, feesvierings, universiteite se jooloptogte, ens. vertoon word.

Indiening van aansoek

3. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22(2) bepaal, moet iedereen wat voornemens is om ’n nuwe teken te vertoon of om ’n bestaande teken te verander of daaraan toe te voeg (hierna die “aansoeker” genoem), skriftelik op die wyse soos van tyd tot tyd deur die munisipaliteit voorgeskryf word, by die munisipaliteit aansoek doen en daarmee planne indien wat in ooreenstemming met die volgende vereistes geteken is:—
 - (i) Die planne moet met swart ink op natreklinne of stewige duurzame tekenpapier geteken wees, of hulle moet linne-afdrukke met swart strepe op ’n wit agtergrond wees, of ’n rekenaarontwerpte druk op duurzame papier. Bedoelde vorm en planne moet in duplo wees (waarvan een stel die eiendom van die munisipaliteit word) en moet deur die aansoeker, of deur iemand wat skriftelik deur die aansoeker gemagtig is om namens die aansoeker te teken, met ink gedateer en onderteken wees, en alle wysigings en verbeterings aan sodanige vorm en planne moet op dergelyke wyse gedateer en onderteken wees.
 - (ii) Waar die teken aan ’n gebou bevestig moet word, moet die planne ’n vertikale aansig en ’n deursnee van die fasade en, waar nodig, van die dak van die gebou insluit, geteken volgens ’n skaal van 1:100, waarop die teken, enige ander tekens wat aan sodanige fasade of dak bevestig is, en genoeg van die vernamste boukundige eienskappe van bedoelde fasade of dak geteken is om die posisie van die teken met betrekking tot sodanige ander tekens en eienskappe aan te dui. Die posisie van die teken in verhouding tot die grondhoogte en, waar nodig, die randsteenlyn moet ook op sodanige vertikale aansig en deursnee aangetoon word.
 - (iii) Waar die teken nie aan ’n gebou bevestig gaan word nie, moet die posisie van die teken in verhouding tot die grondhoogte en, waar nodig, die randsteenlyn aangetoon word op ’n vertikale aansig, plan en deursnee wat volgens ’n skaal van 1:100 geteken is.
 - (iv) Vertikale aansigte, insluitende volledige besonderhede van die inhoud soos in artikel 6 omskryf, planne en deursnee van die teken self, soos wat nodig is om aan te dui of dit aan hierdie verordeninge voldoen, akkuraat geteken volgens ’n skaal wat groot genoeg is (maar in geen geval minder as 1:50 nie), moet ook ingesluit word.
 - (v) Die planne moet ook volledige besonderhede van die struktuursteun van die teken aantoon, geteken volgens ’n skaal van 1:20.
 - (vi) Die planne moet ook ’n terreinplan insluit, geteken volgens ’n skaal van 1:200 waarop die posisie van die teken en die gebou, indien daar is, waaraan dit bevestig gaan word, duidelik en akkuraat aangetoon word in verhouding tot enige van die grense van die erf wat deur sodanige posisie

name of the abutting street and the distance to and the name of the nearest named cross-street, and showing the direction of true north.

- (vii) The plans shall indicate the materials of which the sign is to be constructed, the manner in which the lettering thereon is to be executed, the colours to be used, and whether or not the sign is to be illuminated; and in the latter event the plans shall indicate whether or not the sign is a flashing sign, and if the sign is a flashing sign, full details of its periodicity and variations or changes in appearance shall be furnished.
- (2) (a) Notwithstanding the provisions of subsection (1), it shall be lawful, subject to the provisions of section 6(1), to display any poster and to replace any poster by another poster of the same size without the consent of the municipality, if any such poster as aforesaid is displayed at a cinema or theatre, or other place of public amusement, or on a hoarding, the erection and use of which for this purpose have been authorised by the municipality, or is a poster which in terms of section 1 is deemed to be a flat sign.
- (b) A municipality may, subject to such conditions as it may deem fit, grant permission for the display of posters on special occasions such as elections, festivities, university rag processions, etc.
- (3) The municipality shall, within 30 days after receiving the form and plans referred to in subsection (1), specify to the applicant the provisions, if any, of this by-law, or of any other laws that the municipality is required or empowered to administer, with which such form or plans do not comply; and the municipality shall, if it deems it necessary, return the form and plans to the applicant.
- (4) Where the form and plans comply with this by-law and any other laws as aforesaid, the municipality shall approve them and shall forward one set thereof to the applicant.
- (5) Approval granted in terms of subsection (4) shall become null and void if the sign has not been completed in accordance with the approved form and plans within twelve months of the date of such approval.

Compliance of existing signs

4. (1) Every sign existing at the date of the promulgation of this by-law shall be made to comply therewith in all respects within a period of one year from the date of such promulgation. Where any sign does not so comply after the said period of one year, it shall forthwith be removed.
- (2) Where any sign not complying with the provisions of this by-law has not been made to comply therewith within the aforementioned period of one year, or where any sign has been erected which is not in conformity therewith, the municipality may order the owner thereof to remove such sign. Upon failure to do so the municipality may remove the sign and recover the cost from the person who erected the sign or permitted the erection thereof.
- (3) Whenever, through change of ownership or occupancy or change in the nature of the business, industry, trade or profession conducted on any premises or through the erection of new traffic signal lights or through an alteration in the level or position of any street, footway or kerb, or through any other cause whatsoever, a new sign ceases to comply with this by-law, such sign shall be forthwith removed, obliterated or altered by the person displaying such sign so as to comply with this by-law.

geraak word en waarop die naam van die aangrensende straat en die afstand na en die naam van die naaste dwarsstraat waaraan 'n naam toegewys is, vermeld word, en die rigting van die geografiese noorde aangedui word.

- (vii) Op die planne moet aangedui word die materiaal waaruit die teken vervaardig gaan word, die wyse waarop die belettering daarop uitgevoer gaan word, die kleure wat gebruik gaan word, en of die teken verlig gaan wees al dan nie; en in laasgenoemde geval moet die planne aandui of die teken 'n flitteken is of nie, en indien die teken 'n flitteken is, moet volledige besonderhede van die perio disiteit daarvan en wisselings of veranderinge in voorkoms verstrek word.
- (2) (a) Ondanks die bepalings van subartikel (1) is dit wettig, onderworpe aan die bepalings van artikel 6(1), om sonder die toestemming van die munisipaliteit enige plakkaat te vertoon en om 'n plakkaat deur 'n ander plakkaat van dieselfde grootte te vervang indien sodanige plakkaat soos voornoem, vertoon word by 'n bioskoop of skouburg, of ander openbare vermaaklikheidsplek, of op 'n skutting waarvan die oprigting en gebruik vir hierdie doel deur die munisipaliteit gemagtig is, of as dit 'n plakkaat is wat ingevolge artikel 1 as 'n plat teken beskou word.
- (b) 'n Munisipaliteit kan, onderworpe aan die voorwaardes wat hy goed dink, toestemming daartoe verleen dat plakkate tydens spesiale geleenthede soos verkiesings feesvierings, universiteite en jooloptogte, ens. vertoon word.
- (3) Die munisipaliteit moet, binne 30 dae na ontvangs van die vorm en planne waarna in subartikel (1) verwys word, aan die aansoeker besonderhede verstrek van die bepalings, indien daar is, van hierdie verordeninge of van enige ander wette wat die munisipaliteit gelas of gemagtig is om toe te pas, en waaraan sodanige vorm of planne nie voldoen nie; en die munisipaliteit moet, indien hy dit nodig ag, die vorm en planne aan die aansoeker terugstuur.
- (4) As die vorm en planne aan hierdie verordening en enige ander wette soos voornoem, voldoen, moet die munisipaliteit hulle goedkeur en een stel daarvan aan die aansoeker stuur.
- (5) Goedkeuring wat ooreenkomstig subartikel (4) toegestaan word, is van nul en gener waarde indien die teken nie binne twaalf maande van die datum van sodanige goedkeuring ooreenkomstig die goedgekeurde vorm en planne voltooi is nie.

Voldoening van bestaande tekens

4. (1) Elke teken wat op die datum van afkondiging van hierdie verordening bestaan, moet in alle opsigte daarmee in ooreenstemming gebring word binne 'n tydperk van een jaar van die datum van sodanige afkondiging. Waar enige teken na voornoemde tydperk van een jaar nie aldus daaraan voldoen nie, moet dit onverwyld verwyder word.
- (2) Waar 'n teken wat nie aan die bepalings van hierdie verordening voldoen nie, nie binne bovermelde tydperk van een jaar daarmee in ooreenstemming gebring is nie, of waar 'n teken opgerig is wat nie daarmee in ooreenstemming is nie, kan die munisipaliteit die eienaar daarvan gelas om sodanige teken te verwyder. By versuim om aan gemelde lasgewing te voldoen kan die munisipaliteit self die teken verwyder en die koste daaraan verbonde van die persoon wat dit opgerig of laat oprig het, verhaal.
- (3) Wanneer ook al 'n nuwe teken weens verandering van eiendomsreg of okkupasie of verandering in die aard van die besigheid, nywerheid, bedryf of beroep wat op 'n perseel uitgeoefen word of weens die oprigting van nuwe verkeerseinligte of weens 'n verandering in die hoogte of posisie van enige straat, voetpad of randsteen, of weens enige ander rede hoegenaamd, ophou om aan hierdie verordening te voldoen, moet sodanige teken onmiddellik deur die persoon wat sodanige teken vertoon, verwyder, uitgewis of verander word om aan hierdie verordening te voldoen.

Enforcement

5. (1) Any person who displays or attempts to display a new sign or who alters or adds to, or attempts to alter or add to, an existing sign without the prior approval of the municipality given in terms of section 3, where such approval is required by the said section 3, shall be guilty of an offence.
- (2) Any such person shall forthwith, after an order in writing to that effect by the municipality, cease or cause to cease all work on the display of such new sign, or shall cease or cause to cease any alteration or addition to such existing sign, as the case may be, and any such person who fails to comply with such order shall be guilty of an offence.
- (3) Any person who, having obtained such approval, does anything in relation to any sign which is a departure from any form or plan approved by the municipality shall be guilty of an offence.
- (4) Any such person shall forthwith, after an order in writing to that effect by the municipality, discontinue or cause to be discontinued such departure, and any person who fails to comply with such order shall be guilty of an offence.
- (5) Whether or not any such order as is referred to in sub-sections (2) and (4) has been served on any such person, the municipality may serve upon such person an order in writing requiring such person forthwith to begin to remove or obliterate such sign or anything referred to in sub-section (3) and to complete such removal or obliteration by a date to be specified in such order, which date may be extended by the municipality as it may deem fit.
- (6) Where any person displaying a sign contravenes any of the provisions of this by-law other than those relating to the matters referred to in sub-sections (1) and (3), the municipality may serve a notice in writing upon such person, and in such notice shall cite the provisions contravened and shall specify the things to be done in order that such provisions may be complied with.
- (7) Any person who fails to comply with any order referred to in sub-section (5) or with the terms of any notice referred to in sub-section (7) shall be guilty of an offence, and in addition the municipality itself may give effect to such order or notice at the expense of such person.

Contents of Signs

6. (1) No sign on any premises shall contain any words, letters, figures, symbols, pictures or devices (hereinafter called "subject matter") unless every part of such subject matter falls into one or more of the following categories:—
- (a) The name, address and telephone number of such premises or part thereof.
- (b) The name of the occupier of such premises or part thereof.
- (c) A general description of the type of trade, industry, business or profession lawfully conducted on such premises or part thereof by the occupier thereof.
- (d) Any information, recommendation or exhortation concerning, or any name, description, particulars or other indication of—
- (i) any goods, not being samples, regularly and lawfully manufactured, kept and sold or kept and offered for sale on such premises; or

Toepassing

5. (1) Iedereen wat sonder die voorafverkreë goedkeuring van die munisipaliteit, verleen ingevolge artikel 3, waar sodanige goedkeuring ingevolge genoemde artikel 3 vereis word, 'n nuwe teken vertoon of probeer vertoon, of 'n bestaande teken verander of daaraan toevoeg of probeer om dit te verander of daaraan toe te voeg, is skuldig aan 'n misdryf.
- (2) Enige sodanige persoon moet, nadat 'n skriftelike lasgewing te dien effekte van die munisipaliteit op hom gedien is, onmiddellik alle werk in verband met die vertoning van sodanige nuwe teken staak of laat staak, of enige verandering aan of toevoeging tot sodanige bestaande teken staak of laat staak, na gelang van die geval, en enige sodanige persoon wat in gebreke bly om sodanige lasgewing na te kom, is skuldig aan 'n misdryf.
- (3) Iedereen wat, nadat so 'n persoon sodanige goedkeuring verkry het, enigiets in verband met 'n teken doen wat afwyk van enige vorm of plan wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, is skuldig aan 'n misdryf.
- (4) Enige sodanige persoon moet, nadat 'n skriftelike lasgewing te dien effekte gegee onder die hand van die gemagtigde werknemer van die munisipaliteit op sodanige persoon gedien is, onmiddellik sodanige afwyking staak of laat staak, en iedereen wat in gebreke bly om sodanige lasgewing na te kom, is skuldig aan 'n misdryf.
- (5) Ongeag of sodanige lasgewing waarna in subartikels (2) en (4) verwys word, op enige sodanige persoon gedien is of nie, kan die munisipaliteit op so iemand 'n skriftelike lasgewing dien, waarin van so iemand vereis word om onmiddellik 'n begin te maak met die verwydering of uitwissing van sodanige teken of enigiets waarna in subartikel (3) verwys word, en om sodanige verwydering of uitwissing te voltooi voor of op 'n datum wat in sodanige lasgewing bepaal word, en wat deur die munisipaliteit verleng kan word al na hy goed dink.
- (6) Waar iemand wat 'n teken vertoon, 'n bepaling van hierdie verordening, uitgesonderd dié met betrekking tot die sake waarna in subartikels (1) en (3) verwys word, oortree, kan die munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing op sodanige persoon dien, en in sodanige kennisgewing moet hy die bepalings aanhaal, wat oortree is en in besonderhede die dinge vermeld wat gedoen moet word ten einde aan sodanige bepalings te voldoen.
- (7) Iedereen wat in gebreke bly om 'n lasgewing waarna in subartikel (5) verwys word, of die bepalings van 'n kennisgewing waarna in subartikel (7) verwys word, na te kom, is skuldig aan 'n misdryf, en daarbenewens kan die munisipaliteit self op koste van sodanige persoon gevolg gee aan sodanige lasgewing of kennisgewing.

Inhoud van tekens

6. (1) Geen teken op enige perseel mag enige woorde, letters, syfers, simbole, prente of ander middels (hierna die "inhoud" genoem) bevat nie, tensy elke deel van sodanige inhoud in een of meer van die volgende kategorieë val—
- (a) Die naam, adres en telefoonnommer van sodanige perseel of gedeelte daarvan.
- (b) Die naam van die okkupeerder van sodanige perseel of gedeelte daarvan.
- (c) 'n Algemene beskrywing van die soort handel, nywerheid, besigheid of beroep wat wettiglik op sodanige perseel of gedeelte daarvan deur die okkupeerder daarvan bedryf of uitgeoefen word.
- (d) Enige inligting, aanbeveling of aanprysing in verband met, of enige naam, beskrywings besonderhede of ander aanduiding van—
- (i) enige goedere wat nie monsters is nie en wat gereeld en wettiglik op sodanige perseel vervaardig, gehou en verkoop word, of vir verkoop gehou en aangebied word; of

(ii) any services regularly and lawfully rendered or offered on such premises; or (iii) any catering or any entertainment or amusement or any cultural, educational, recreational, social or similar facilities lawfully provided or made available on such premises, or any meeting, gathering or function lawfully held on such premises; provided that this paragraph shall not be construed as permitting any subject matter which, in the opinion of the municipality is an evasion of or not in accordance with the intent of this paragraph. (2) Notwithstanding the provisions of sub-section (1), in the case of any premises partly or wholly used for residential purposes, no sign other than the name of such premises shall be displayed on the part of such premises used for residential purposes unless the premises is zoned for business purposes in terms of the municipality's town planning scheme regulations. (3) The provisions of this section shall not apply to any sign referred to in paragraph (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xv) or (xvi) of section 22(2). (4) Where a sign is displayed by means of a device whereby a series of consecutive signs is displayed at one place, the provisions of sub-section (1) shall, subject to the following conditions, not apply to any such sign so displayed:— (a) No sign in such series, other than a sign permitted in terms of sub-section (1), shall be displayed on any one occasion for a longer period than twenty seconds. (b) The individual signs consecutively displayed within any particular 10-minute period shall all be completely different from one another in so far as their subject matter is concerned; provided that this paragraph shall not apply to any sign permitted in terms of sub-section (1). (c) Where such device is capable of displaying news or of providing entertainment it shall not be operated in any position or place where in the opinion of the municipality such operation is calculated to bring about or to aggravate congestion of vehicular or pedestrian traffic. (d) No such device whether or not it is capable of displaying news or of providing entertainment shall be operated in any position or place where in the opinion of the municipality such operation or any gathering of persons brought about thereby is calculated to detract from the amenities of the neighborhood or to depreciate property or to cause a public nuisance. (e) No such sign shall have a clear height of less than 5 m. (f) Notwithstanding the granting of approval by the municipality for the display of signs referred to in this sub-section, the municipality shall be entitled at any time thereafter to revoke such approval if it is satisfied that the display of such signs is in contravention of paragraph (a), (b) or (e) or is bringing or has brought into existence the conditions referred to in paragraph (c) or (d). (5) (a) Where the municipality, by notice in writing informs any person displaying signs referred to in sub-section (4) of the revocation of its approval for such display, such person shall forthwith cease to display such signs and shall remove the device by means whereof such signs are displayed by a date to be specified in such notice, which date may be extended by the municipality as it may deem fit.	(ii) enige dienste wat gereeld en wettiglik op sodanige perseel gelewer of aangebied word; of (iii) enige verversingsdiens of enige onthaal of vermaaklikheid of enige kulturele, opvoedkundige, ontspannings-, sosiale of dergelike geriewe wat wettig op sodanige perseel verskaf of beskikbaar gestel word, of enige vergadering, byeenkoms of samekoms wat wettig op sodanige perseel plaasvind; met dien verstande dat hierdie paragraaf nie vertolk moet word as sou dit enige inhoud toelaat wat na die mening van die munisipaliteit 'n ontwyking van of nie in ooreenstemming met die bedoeling van hierdie paragraaf is nie. (2) Ondanks die bepalings van subartikel (1), in die geval van 'n perseel wat gedeeltelik of geheel en al vir woondoeleindes gebruik word, mag geen teken behalwe die naam van sodanige perseel vertoon word op die deel van sodanige perseel wat vir woondoeleindes gebruik word nie tensy sodanige perseel vir sakedoeleindes gesoneer is in terme van die munisipaliteit se dorpsaansleskemaregulasies. (3) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing op enige teken waarna in paragraaf (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xv) of (xvi) van artikel 22(2) verwys word nie. (4) Waar 'n teken vertoon word deur middel van 'n toestel waardeur 'n reeks opeenvolgende tekens op een plek vertoon word, is die bepalings van subartikel (1), onderworpe aan die volgende voorwaardes, nie van toepassing op enige sodanige teken wat aldus vertoon word nie:— (a) Geen teken in sodanige reeks, uitgesonderd 'n teken wat kragtens subartikel (1) toegelaat word, mag vir 'n tydperk van langer as twintig sekondes op 'n keer vertoon word nie. (b) Die afsonderlike tekens wat agtereenvolgens binne enige bepaalde tydperk van 10 minute vertoon word, moet almal geheel en al van mekaar verskil vir sover dit inhoud betref; met dien verstande dat hierdie paragraaf nie van toepassing is op enige teken wat kragtens subartikel (1) toegelaat word nie. (c) Waar sodanige toestel in staat is om nuus te vertoon of om vermaaklikheid te verskaf, mag dit nie in werking gestel word in 'n posisie of plek waar sodanige werking, na die mening van die munisipaliteit, ophoping van voertuig- of voetgangerverkeer kan veroorsaak of vererger nie. (d) Ongeag of sodanige toestel in staat is om nuus te vertoon of vermaaklikheid te verskaf of nie, mag dit nie in werking gestel word in 'n posisie of plek waar sodanige werking of enige samekoms van persone wat daardeur veroorsaak word, na die mening van die munisipaliteit, afbreuk kan doen aan die geriewe van die omgewing of die waarde van eiendom kan laat verminder of 'n openbare oorlas kan veroorsaak nie. (e) Geen sodanige teken mag 'n onbelemmerde hoogte van minder as 5 m hê nie. (f) Ondanks die feit dat die munisipaliteit goedkeuring verleen het vir die vertoning van die tekens waarna in hierdie subartikel verwys word, besit die munisipaliteit die reg om te eniger tyd daarna sodanige goedkeuring in te trek as hy oortuig is dat die vertoning van sodanige tekens in stryd is met paragraaf (a), (b) of (e) of die oorsaak is dat die toestande waarna in paragraaf (c) of (d) verwys word, ontstaan of ontstaan het. (5) (a) Waar die munisipaliteit, deur middel van 'n skriftelike kennisgewing, enige persoon wat die tekens vermeld in subartikel (4) vertoon, in kennis stel dat sy goedkeuring van sodanige vertoning ingetrek is, moet sodanige persoon onmiddellik ophou om sodanige tekens te vertoon en die toestel deur middel waarvan sodanige tekens vertoon word, verwyder voor of op 'n datum wat in sodanige kennisgewing bepaal moet word, en sodanige datum kan deur die munisipaliteit na goeddunke verleng word.

- (b) Any person who fails to comply with any notice referred to in paragraph (a) shall be guilty of an offence, and in addition the municipality itself may give effect to such notice at the expense of such person.

Signs on Buildings

7. The following signs and no others may be affixed to or painted on buildings; provided that the municipality may prohibit the erection of certain or all of the under mentioned signs or the use of certain colours therein:—
- (a) Flat signs.
 - (b) Projecting signs.
 - (c) Sky signs.
 - (d) Signs affixed to or painted on verandah or balconies.
 - (e) Signs painted on sun blinds affixed to buildings.
 - (f) Any sign referred to in paragraphs (i), (ii), (iv), (vi), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv) and (xvi) of section 22(2); provided that all the conditions applicable to such sign are complied with.

Flat Signs

8. (1) Flat signs shall not exceed, in aggregate area, 40 m² or one-quarter of the overall area of the main wall to which they are affixed or on which they are painted, whichever of these figures is the lesser; provided that the municipality may fix a lesser aggregate area for any flat sign.
- (2) No flat sign shall extend above the top of such main wall or beyond either end of such main wall.
- (3) (a) Where a building which is adjacent to another building, and which extends over the boundary line of the prospective width of a proclaimed road or public street, is demolished either wholly or partially and is reconstructed in such a manner that it no longer extends over the aforementioned boundary line, no flat sign will be permitted on the sidewall of such other building facing the building so re-constructed, in so far as the said sidewall extends over the aforementioned boundary line.
- (b) For the purposes of this section—

- (i) “prospective width” in relation to a proclaimed road shall mean the statutory width as contemplated by any enactment promulgated by any legislative body which has competency to pass legislation on such a matter and in relation to a public road shall mean the width whereto it is to be widened in accordance with a town planning scheme whether in the course of preparation, awaiting approval or in operation;
- (ii) “adjacent” shall mean a distance of 6 m or less.

Projecting Signs

9. (1) No part of any projecting sign shall project in front of the main wall to which such sign is affixed to a greater extent than—
- (i) 1,5 m in the case of a sign which has a clear height of not less than 5 m; or
 - (ii) 1 m in the case of any other sign; provided, however, that where such a sign has a clear height of less than 5 m—
 - (a) any portion of such sign which is not more than 600 mm in depth may project as aforesaid to an extent of more than 1 m but not more than 1,5 m;

- (b) Iedereen wat in gebreke bly om aan 'n kennisgewing waarna in paragraaf (a) verwys word, te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf en daarbenewens kan die munisipaliteit self op koste van sodanige persoon aan sodanige kennisgewing uitvoering gee.

Tekens aan geboue

7. Die volgende tekens en geen ander nie kan aan geboue bevestig of daarop geveerf word; met dien verstande dat die munisipaliteit die oprigting van enige van of al die onderstaande tekens of die gebruik van sekere kleure daarin kan verbied:—
- (a) Plat tekens.
 - (b) Tekens wat uitsteek.
 - (c) Lugtekens.
 - (d) Tekens wat aan verandas of balkonne bevestig of daarop geveerf is.
 - (e) Tekens geveerf op sonblindings wat aan geboue bevestig is.
 - (f) Enige teken waarna in paragrawe (i), (ii), (iv), (vii), (viii), (ix), (x), (xi), (xii), (xiii), (xiv), (xv) en (xvi) van artikel 22(2) verwys word, mits al die voorwaardes van toepassing op sodanige teken nagekom word.

Plat tekens

8. (1) Die totale oppervlakte van plat tekens mag hoogstens 40 m² wees of een-kwart van die totale oppervlakte van die hoofmuur waaraan hulle bevestig of waarop hulle geveerf is, watter ook al die kleinste oppervlakte is; met dien verstande dat die munisipaliteit 'n kleiner totale oppervlakte vir enige plat teken kan vasstel.
- (2) Geen plat teken mag bokant sodanige hoofmuur of verby enige ent van sodanige hoofmuur uitsteek nie.
- (3) (a) Waar 'n gebou wat aan 'n ander gebou grens en wat uitsteek oor die grenslyn van die toekomstige breedte van 'n geproklameerde pad of openbare pad, of geheel en al of gedeeltelik gesloop word en op so 'n wyse herbou word dat dit nie meer oor voornoemde grenslyn uitsteek nie, word geen plat teken toegelaat op die symuur van sodanige ander gebou wat uitsien op die gebou wat aldus herbou is, vir sover genoemde symuur oor die voornoemde grenslyn uitsteek nie.
- (b) Vir sover dit hierdie artikel betref, beteken—

- (i) “toekomstige breedte”, met betrekking tot 'n geproklameerde pad, die wetlike breedte soos beoog by enige wetgewing afgekondig deur enige wetgewende liggaam wat die bevoegdheid het om sodanige wetgewing oor sodanige saak te maak, en met betrekking tot 'n openbare pad beteken dit die breedte waartoe dit verbreed gaan word in ooreenstemming met 'n dorpsaanslegskema, ongeag of dit opgestel word, op goedkeuring wag of in werking is;
- (ii) “aangrensend” of “grens aan” 'n afstand van 6 m of minder.

Tekens wat uitsteek

9. (1) Geen deel van 'n teken wat uitsteek, mag voor die hoofmuur waaraan sodanige teken bevestig is, verder uitsteek nie as—
- (i) 1,5 m in die geval van 'n teken wat 'n onbelemmerde hoogte van minstens 5 m het; of
 - (ii) 1 m in die geval van enige ander teken; met dien verstande egter dat waar 'n teken 'n onbelemmerde hoogte van minder as 5 m het—
 - (a) enige deel van sodanige teken wat nie meer as 600 mm in diepte is nie, meer as 1 m maar nie meer as 1,5 m nie kan uitsteek soos voormeld;

provided that there shall be a clear vertical distance of not less than 3,6 m between any two successive portions, if any, so projecting; and

- (b) any such sign which is not more than 600 mm in depth may project as aforesaid to an extent of more than 1 m but not more than 1,5 m; provided that there shall be a clear vertical distance of not less than 3,6 m between any two such signs, if any, which are in the same vertical plane.

- (2) No projecting sign shall extend above the top of the main wall to which it is affixed.
- (3) The depth of a projecting sign shall not exceed one-and-a-quarter times the clear height of such sign.
- (4) A projecting sign shall not exceed 600 mm in thickness.

Sky-signs

10. (1) The depth of a sky-sign shall not exceed one-sixth of the clear height of such sky-sign.
- (2) No sky-sign shall project in front of a main wall of a building so as to extend, in plan, beyond the roof of such building in any direction.
- (3) The length of a sky-sign shall not exceed:—
- (i) 14 m, if the depth of such sky-sign does not exceed 4,5 m, or
- (ii) 18 m, if the depth of such sky-sign exceeds 4,5 m.
- (4) Subject to the preceding provisions of this section a municipality may allow a sky-sign in excess of 18 m in length whenever the street frontage of a site exceeds 55 m, provided that—
- (i) such sky-sign shall consist of a single line of free standing, individual, cut-out, silhouette letters, symbols or emblems, and
- (ii) the length of such sky-sign shall not exceed one-third of the length of the road frontage of such site, and
- (iii) such sky-sign shall be erected parallel to the road frontage of such site, and
- (iv) if as a result of the road frontage of such site being reduced such sky-sign ceases to comply with the preceding provisions of this section, the owner of such site shall forthwith remove such sky-sign or alter it so as to comply with such provisions.

Signs on Verandah and Balconies

11. (1) The following signs and no others may be affixed to or painted on verandah and balconies:—
- (i) Signs affixed flat on to or painted on a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or a balcony.
- (ii) Signs affixed flat on to or painted on a beam or fascia of a verandah or a balcony.
- (iii) Signs suspended below the roof of a verandah or the floor of a balcony.
- (2) No sign affixed to a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or a balcony shall exceed 1 m in depth, or project above or below or beyond either end of such parapet wall, balustrade or railing, or project more than 250 mm in front of such parapet wall, balustrade or railing.

met dien verstande dat daar 'n onbelemmerde vertikale afstand van minstens 3,6 m moet wees tussen enige twee agtereenvolgende dele, indien daar is, wat aldus uitsteek; en

- (b) enige sodanige teken wat nie meer as 600 mm in diepte is nie, meer as 1 m maar nie meer as 1,5 m nie kan uitsteek soos voormeld; met dien verstande dat daar 'n onbelemmerde vertikale afstand van minstens 3,6 m moet wees tussen enige twee sodanige tekens, indien daar is, wat in dieselfde vertikale vlak is.

- (2) Geen teken wat uitsteek, mag bokant die bopunt van die hoofmuur waaraan dit bevestig is, uitsteek nie.
- (3) Die diepte van 'n teken wat uitsteek, mag nie een-en-'n-kwart maal die onbelemmerde hoogte van sodanige teken oorskry nie.
- (4) 'n Teken wat uitsteek, mag nie 'n dikte van meer as 600 mm hê nie.

Lugtekens

10. (1) Die diepte van 'n lugteken mag nie meer wees as een-sesde van die onbelemmerde hoogte van sodanige lugteken nie.
- (2) Geen lugteken mag voor 'n hoofmuur van 'n gebou uitsteek sodat dit, volgens bo-aansig, verby die dak van sodanige gebou in enige rigting uitsteek nie.
- (3) Die lengte van 'n lugteken mag nie meer wees as—
- (i) 14 m as die diepte van sodanige lugteken nie meer as 4,5 m is nie, of
- (ii) 18 m as die diepte van sodanige lugteken meer as 4,5 m is nie.
- (4) Onderworpe aan die voorafgaande bepalings van hierdie artikel kan die munisipaliteit 'n lugteken van langer as 18 m toelaat as die straatfront van 'n perseel 55 m oorskry; met dien verstande dat—
- (i) sodanige lugteken uit 'n enkele reël vrystaande, afsonderlike, uitgesnyde silhoeët-letters, simbole of embleme moet bestaan, en
- (ii) die lengte van sodanige lugteken hoogstens een-derde van die lengte van die padfront van so 'n perseel mag wees, en
- (iii) sodanige lugteken parallel met die padfront van sodanige perseel opgerig moet word, en
- (iv) as sodanige lugteken nie langer voldoen aan die voorafgaande bepalings van hierdie artikel nie weens die vermindering van die lengte van die padfront van sodanige perseel, die eienaar van sodanige perseel onverwyld sodanige lugteken moet verwyder of dit moet verander sodat dit aan sodanige bepalings voldoen.

Tekens op verandas en balkonne

11. (1) Die volgende tekens en geen ander nie mag aan verandas en balkonne bevestig of daarop gevef word:—
- (i) Tekens wat plat bevestig is aan of gevef is op 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon.
- (ii) Tekens wat plat bevestig is aan of gevef is op 'n balk of fassie van 'n veranda of 'n balkon.
- (iii) Tekens wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang.
- (2) Geen teken wat aan 'n borswering, balustrade of reling van 'n veranda of 'n balkon bevestig is, mag meer as 1 m in diepte wees, of bokant of onderkant of verby enige ent van sodanige borswering, balustrade of reling uitsteek of meer as 250 mm voor sodanige borswering, balustrade of reling uitsteek nie.

- (3) No sign affixed to a beam or fascia of a verandah or balcony shall exceed 600 mm in depth, or project above or below or beyond either end of such beam or fascia, or project more than 250 mm in front of such beam or fascia. Where any such sign is affixed to a beam which is at right angles to the building line and which is below the roof of a verandah or the floor of a balcony, such sign shall not exceed 1,8 m in length.
- (4) No sign suspended below the roof of a verandah or the floor of a balcony shall exceed 1,8 m in length or 600 mm in depth. Every such sign shall be at right angles to the building line.
- (5) Notwithstanding the foregoing, it shall be permissible to erect a sign on the roof of a verandah or balcony, subject to the following conditions:—
- (i) Such sign shall be composed of a single line of free-standing, individual, cut-out silhouette letters.
 - (ii) Such sign shall lie in the vertical plane passing through the foremost edge of such roof, being an edge parallel to the kerb line.
 - (iii) The subject matter of such sign shall be limited to that referred to in paragraphs (a), (b) and (c) of section 6(1).
 - (iv) The depth of such sign shall not exceed 600 mm.
- (6) Notwithstanding the provisions of section 17(1) it shall be permissible for a sign suspended below the roof of a verandah or the floor of a balcony to be bordered by a running light, provided that such running light border shall be not more than 75 mm in width.

Signs over footways and roadways

12. (1) Any sign projecting over a footway forming part of a public road shall be not less than 2,4 m in clear height, provided that a flat sign in the form of a showcase for the display of goods may project not more than 50 mm over such footway if such footway is not less than 1,5 m wide, irrespective of the clear height of such showcase.
- (2) Any sign projecting more than 150 mm over any place where persons may walk, if such place is not a footway forming part of a public road, shall be not less than 2,1 m in clear height.
- (3) No part of a sign projecting over a footway forming part of a public road shall be nearer than 300 mm to a vertical plane through the kerb line of such footway.
- (4) Where a public road has no footway, signs may project over the carriageway of such public road if such signs are not less than 6 m in clear height.

Prohibited signs

13. (1) Notwithstanding anything in this by-law contained; the following types of sign are prohibited:—
- (a) Swinging signs, loose portable signs (other than signs designed for the purpose of being carried through the streets and signs on portable racks or other articles for containing and displaying goods), aerial signs and other signs not rigidly fixed.
 - (b) Posters, except:—
 - (i) any poster referred to in section 3(2) of this by-law;
 - (ii) any poster comprising any such sign as is referred to in paragraph (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi), (vii), (x), (xv) or (xvi) of section 22(2) of this by-law.

- (3) Geen teken wat aan 'n balk of fassie van 'n veranda of balkon bevestig is, mag meer as 600 mm in diepte wees, of bokant of onderkant of verby enige ent van sodanige balk of fassie uitsteek, of meer as 250 mm voor sodanige balk of fassie uitsteek nie. Waar enige sodanige teken bevestig is aan 'n balk wat reghoekig met die boulyn en onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon is, mag sodanige teken nie langer as 1,8 m wees nie.
- (4) Geen teken wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang, mag meer as 1,8 m in lengte of 600 mm in diepte wees nie. Elk sodanige teken moet reghoekig met die boulyn wees.
- (5) Ondanks die voorafgaande is dit toelaatbaar om 'n teken op die dak van 'n veranda of balkon op te rig, onderworpe aan die volgende voorwaardes:—
- (i) Sodanige teken moet uit 'n enkele reël afsonderlike, alleenstaande, uitgesnyde silhoeëtletters bestaan.
 - (ii) Sodanige teken moet geplaas word in die vertikale vlak wat deur die voorste rand van sodanige dak gaan, naamlik 'n rand parallel met die randsteenlyn.
 - (iii) Die inhoud van sodanige teken moet beperk wees tot die waarna in paragrafe (a), (b) en (c) van artikel 6(1) verwys word.
 - (iv) Die diepte van sodanige teken mag hoogstens 600 mm wees.
- (6) Ondanks die bepalings van artikel 17(1) is dit toelaatbaar dat 'n advertensie wat onderkant die dak van 'n veranda of die vloer van 'n balkon hang, van 'n rand bestaande uit lopende lig voorsien kan wees; met dien verstande dat sodanige lopende ligrand hoogstens 75 mm breed mag wees.

Tekens oor voetpaaie en ryvlak

12. (1) Enige teken wat uitsteek oor 'n voetpad wat deel van 'n openbare pad uitmaak moet 'n onbelemmerde hoogte van minstens 2,4 m hê; met dien verstande dat 'n plat teken in die vorm van 'n uitstalkas vir die vertoning van goedere hoogstens 50 mm bo sodanige voetpad mag uitsteek indien sodanige voetpad minstens 1,5 m breed is, ongeag die onbelemmerde hoogte van sodanige uitstalkas.
- (2) Enige teken wat meer as 150 mm uitsteek oor enige plek waar mense kan loop, indien sodanige plek nie 'n voetpad is wat deel van 'n openbare pad uitmaak nie, moet 'n onbelemmerde hoogte van minstens 2,1 m hê.
- (3) Geen deel van 'n teken wat uitsteek oor 'n voetpad wat deel van 'n openbare pad uitmaak, mag nader as 300 mm aan 'n vertikale vlak deur die randsteenlyn van sodanige voetpad wees nie.
- (4) Waar 'n openbare pad geen voetpad het nie, kan tekens oor die ryvlak van sodanige openbare pad uitsteek as sodanige tekens 'n onbelemmerde hoogte van minstens 6 m het.

Verbode tekens

13. (1) Ondanks enigiets in hierdie verordening vervat, word die volgende soorte tekens verbied:—
- (a) Swaaitekens, los draagbare tekens (uitgesonderd tekens wat ontwerp is vir die doel om deur die strate gedra te word en tekens op draagbare rame of ander voorwerpe om goedere te bevat en te vertoon), sweeftekens en ander tekens wat nie onbeweeglik bevestig is nie.
 - (b) Plakkate, uigesonderd:—
 - (i) enige plakkaat waarna in artikel 3(2) van hierdie verordening verwys word;
 - (ii) enige plakkaat wat 'n teken behels waarna in paragraaf (i), (ii), (iii), (iv), (v), (vi), (vii), (x), (xv) of (xvi) van artikel 22(2) van hierdie verordening verwys word.

(c) Any sign which is so placed as to obstruct, obscure, interfere with, or otherwise be likely to introduce confusion into the effective working of any traffic sign.

(2) No person shall exhibit in any place to which the public has access or shall expose to public view, any advertisement, placard, poster, engraving, picture, drawing, print or photograph of an indecent, obscene, repulsive, revolting or objectionable character, or of a nature calculated to produce a pernicious or injurious effect on the public or any particular class of persons.

(3) Any person contravening the provisions of sub-section (2) shall be guilty of an offence.

Signs on walls, fences and hoardings

14. (1) Except as provided in section 22, no sign shall be affixed to or painted on a wall (other than a wall of a building), a fence or a hoarding, unless in the opinion of the municipality such wall, fence or hoarding serves primarily either to conceal a condition or attribute of the property on which such wall, fence or hoarding is erected, which condition or attribute is unsightly by reason of the use to which such property is lawfully being put, or unless such wall, fence or hoarding is a temporary measure to protect the public in the neighborhood of building, demolition or similar operations.

(2) In granting its approval in terms of section 3 for the affixing or painting of any such sign, the municipality may grant such approval for a limited period only, and the provisions of section 6 shall not apply to such sign.

(3) Every such sign affixed or painted in terms of this section shall comply with the following requirements:—

(i) No such sign shall exceed 3 m in depth or 4,2 m in overall height.

(ii) Poster signs shall be enclosed with definite panels, which shall be uniform in size and level.

Signs on poles and other structures

15. (1) Except as provided in section 22, no sign shall be affixed to or painted on a pole or any other structure which is not a building, wall, fence or hoarding unless—

(i) such sign is indispensable for the effectual conduct of the activity in connection with which it is displayed; and

(ii) either—

(a) it is impracticable to display a sign effectually at the premises concerned except by affixing a sign to or painting a sign on a pole or other structure as aforesaid, or

(b) in the opinion of the Municipality a particular sign intended to be affixed to or painted on a pole or other structure as aforesaid would not detract from the amenities of the neighborhood or depreciate neighbouring property to a greater extent than a sign capable of being displayed at the premises in conformity with any other section of this by-law would do.

(2) Where in the opinion of the municipality serious difficulty is experienced by the public in finding the way to a factory in an industrial zone the Municipality may permit the erection of a signboard on a pole on a vacant erf in such zone for purposes of indicating the direction to such factory, subject to the following conditions:—

(c) Enige teken wat so geplaas is dat dit die doeltreffende werking van enige verkeerstekens versper, onduidelik maak, belemmer of andersins moontlike verwarring daarin kan veroorsaak.

(2) Niemand mag enige advertensie, aanplakbiljet, plakkaat, gravure, prent, tekening, afdruk of foto van 'n onbetaamlike, onsedelike, weersinwekkende, walglike of aanstootlike aard of van 'n aard wat 'n skadelike of verderflike invloed op die publiek of 'n bepaalde klas persone kan hê, vertoon op 'n plek waartoe die publiek toegang het of dit blootstel op 'n plek waar die publiek dit kan sien nie.

(3) Iedereen wat die bepalings van subartikel (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Tekens aan mure, heinings en skuttings

14. (1) Uitgesonderd soos in artikel 22 bepaal, mag geen teken aan 'n muur (behalwe 'n muur van 'n gebou), 'n heining of 'n skutting bevestig of daarop gevef word nie, tensy sodanige muur, heining of skutting na die mening van die munisipaliteit in die eerste plaas daartoe dien om 'n toestand of eienskap van die eiendom waarop sodanige muur, heining of skutting opgerig is, te verberg, waar sodanige toestand of eienskap onooglik is as gevolg van die doeleindes waarvoor sodanige eiendom wettig gebruik word, of tensy sodanige muur, heining of skutting 'n tydelike maatreeël is om die publiek in die omgewing van bou of slopingswerk of dergelike bedrywighede te beskerm.

(2) By die verlening van die munisipaliteit se goedkeuring ooreenkomstig artikel 3 vir die bevestiging of verf van enige sodanige teken, kan die munisipaliteit sodanige goedkeuring net vir 'n beperkte tydperk verleen, en die bepalings van artikel 6 is nie op sodanige teken van toepassing nie.

(3) Elk sodanige teken wat ooreenkomstig hierdie artikel bevestig of gevef is, moet aan die volgende vereistes voldoen:—

(i) Geen sodanige teken mag meer as 3 m in diepte of 4,2 m in totale hoogte wees nie.

(ii) Plakkaattekens moet in bepaalde panele wat eenvormig van grootte en vlak moet wees, omsluit wees.

Advertensies aan pale en ander strukture

15. (1) Behalwe soos in artikel 22 bepaal, mag geen advertensie bevestig word aan of gevef word op 'n paal of enige ander struktuur wat nie 'n gebou, muur, heining of skutting is nie, tensy—

(i) sodanige advertensie onontbeerlik is vir die doeltreffende bestuur van die bedrywigheid in verband waarmee dit vertoon word, en

(ii) óf—

(a) dit ondoenlik is om 'n advertensie doeltreffend op die betrokke perseel te vertoon behalwe deur 'n advertensie aan 'n paal of ander struktuur soos voornoem, te bevestig of 'n advertensie daarop te verf, óf

(b) na die mening van die munisipaliteit 'n bepaalde advertensie wat bedoel is om aan 'n paal of ander struktuur soos voornoem, bevestig of daarop gevef te word, nie afbreuk sal doen aan die aantreklikheid van die omgewing of die waarde van aangrensende eiendomme in 'n groter mate sal verminder as wat 'n advertensie wat op die perseel vertoon kan word ooreenkomstig enige ander artikel van hierdie verordening, sou doen nie.

(2) Waar, na die mening van die munisipaliteit, ernstige moeilikheid deur die publiek ondervind word om die weg na 'n fabriek in 'n nywerheidsone te vind, kan die munisipaliteit toelaat dat 'n advertensiebord aan 'n paal op 'n onbeboude erf in sodanige sone opgerig word met die doel om die rigting na sodanige fabriek aan te dui, onderworpe aan die volgende voorwaardes:—

- (i) Not more than one such signboard shall be erected on any one erf; but it shall be permissible to indicate the direction to more than one factory on any such signboard.
 - (ii) The subject matter of the signs on such signboard shall be limited to the names of the factories concerned, the names of their occupiers, and essential directional information; and the lettering employed shall not exceed 100 mm in height.
- (3) Where in its opinion this is reasonably required, the municipality may permit the erection of a signboard on a pole on a vacant erf in a township for the purposes of displaying thereon a map showing the street names and erf numbers of such township, together with the name and address of the owner of or agent for such township and the name of the township. Such signboard shall not exceed 3,6 m² in area, and the lettering employed thereon shall not exceed 100 mm in height.
- (4) In granting its approval in terms of section 3 for the display of any sign referred to in sub-sections (1), (2) or (3) of this section the municipality may grant such approval for a limited period only; on the expiry of such period the person displaying such sign shall forthwith remove it.

Signs on vehicles and signs carried in streets

16. (1) No person shall carry or cause to be carried in any public road any sandwich board, lantern, flag, banner, screen or other movable advertising device if such board, lantern, flag, banner, screen or other device hinders or obstructs traffic in such road, or is likely to do so.
- (2) No person shall drive or propel or cause to be driven or propelled in any public road any advertising van or other movable advertising device if such van or device hinders or obstructs traffic in such road, or is likely to do so.
- (3) Any person who contravenes the provisions of sub-sections (1) or (2) shall be guilty of an offence.

Illuminated Signs

17. (1) No flashing sign shall be less than 5 m in clear height, and no illuminated sign shall be displayed in such a position that it is or is likely to be a danger to traffic or to cause confusion with traffic signals.
- (2) No sign that is so intensely illuminated as to create a nuisance, shall be displayed.

Structural requirements

18. (1) Every sign affixed to a building or structure shall be rigidly attached thereto. Every sign which is affixed to the ground and every structure supporting a sign, which structure is affixed to the ground, shall be rigidly anchored to the ground. Every sign and its supports and anchorages, and the building or structure, if any, to which it is affixed, shall be of adequate strength to resist, with a safety factor of 4, the dead load of the sign and a superimposed horizontal wind pressure of 1,5 kPa.
- (2) All signs and supports thereof which are attached to brickwork or masonry shall be attached thereto by means of expansion bolts or by means of bolts passing through such brickwork or masonry and secured on the opposite side thereof. Such bolts shall be not less than 12 mm in diameter.
- (3) Every sign affixed to a building or a wall shall be supported by at least four independent supports so designed and disposed that any two of such supports will safely support the sign with a safety factor of 2.
- (4) All exposed metalwork in a sign or its supports shall be painted

(i) Hoogstens een sodanige advertensiebord mag op een enkele erf opgerig word; maar dit is toelaatbaar om die rigting na meer as een fabriek op enige sodanige advertensiebord aan te dui.

(ii) Die inhoud van die advertensies op sodanige advertensiebord moet tot die name van die betrokke fabriek, die name van hul okkupeerders, en noodsaaklike rigtingsinligtinge beperk wees; en die letters wat gebruik word, mag nie meer as 100 mm hoog wees nie.

- (3) Waar dit na die munisipaliteit se mening redelikerwys vereis word, kan die munisipaliteit die oprigting van 'n advertensiebord aan 'n paal op 'n onbeboude erf in 'n dorpsgebied toelaat met die doel om 'n kaart daarop te vertoon wat die straatname en erfnummers van sodanige dorpsgebied aantoon, tesame met die naam en adres van die eienaar van of agent vir sodanige dorpsgebied en die naam van die dorpsgebied. Sodanige advertensiebord mag nie 3,6 m² in oppervlakte oorskry nie, en die letters wat daarop gebruik word, mag nie 100 mm in hoogte oorskry nie.
- (4) Wanneer die munisipaliteit sy goedkeuring kragtens artikel 3 verleen vir die vertoning van enige advertensie waarna in subartikels (1), (2) of (3) van hierdie artikel verwys word, kan hy sodanige goedkeuring net vir 'n beperkte tydperk verleen; by die verstryking van sodanige tydperk moet die persoon wat sodanige advertensie vertoon, dit onmiddellik verwyder.

Tekens op voertuie en tekens wat deur die straat gedra word

16. (1) Niemand mag 'n plakkaatbord, lantern, vlag, banier, skerm of ander beweegbare advertensiemiddel in 'n openbare pad dra of laat dra indien sodanige bord, lantern, vlag, banier, skerm of ander middel die verkeer in sodanige pad hinder of versper of dit waarskynlik kan doen nie.
- (2) Niemand mag 'n advertensiebestelwa of ander beweegbare advertensietoestel in 'n openbare pad bestuur of aandryf of laat bestuur of aandryf indien sodanige bestelwa of toestel die verkeer in sodanige pad hinder of versper of dit waarskynlik kan doen nie.
- (3) Iedereen wat die bepalings van subartikels (1) of (2) oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Verligte tekens

17. (1) Geen flitstekens mag 'n onbelemmerde hoogte van minder as 5 m hê nie, en geen verligte teken mag in so 'n posisie vertoon word dat dit 'n gevaar vir die verkeer is of waarskynlik kan wees of verwarring met die verkeerstekens kan veroorsaak nie.
- (2) Geen teken wat so skerp verlig is dat dit 'n oorlas veroorsaak, mag vertoon word nie.

Struktuurvereistes

18. (1) Elke teken wat aan 'n gebou of struktuur bevestig is, moet stewig daaraan vasgemaak wees. Elke teken wat aan die grond bevestig is en elke struktuur wat 'n teken stut en wat aan die grond bevestig is, moet onbeweeglik aan die grond geanker wees. Elke teken en die stutte en verankerings daarvan, en die gebou of struktuur, indien daar is, waaraan dit bevestig is, moet sterk genoeg wees om, met 'n veiligheidsfaktor van 4, die rustende belasting van die teken en 'n opgelegde horisontale winddruk van 1,5 kPa te kan weerstaan.
- (2) Alle tekens en die stutte daarvan wat aan messel- of klipwerk bevestig is, moet daaraan bevestig wees deur middel van uity-boute of deur middel van boue wat deur sodanige messel- of klipwerk loop en aan die teenoorgestelde kant daarvan bevestig is. Sodanige boue moet minstens 12 mm in diameter wees.
- (3) Elke teken wat aan 'n gebou of 'n muur bevestig is, moet gestut wees deur minstens vier onafhanklike stutte wat op so 'n wyse ontwerp en geplaas is dat enige twee van sodanige stutte die teken veilig sal stut met 'n veiligheidsfaktor van 2.
- (4) Alle oop metaalwerk in 'n teken of die stutte daarvan moet

or otherwise treated to prevent corrosion and all timber in a sign or its supports shall be treated with creosote or other preservative to prevent decay.

- (5) Every person displaying a sign shall cause such sign and its supports to be maintained in a safe condition at all times and any person who contravenes the provisions of this sub-section shall be guilty of an offence.

Use of glass

19. All glass used in signs (other than glass tubing used in neon and similar signs) shall be plate glass at least 5 mm thick.

Precautions against fire

20. Except as provided in section 22, all illuminated signs and supports thereof shall be of incombustible material; provided that the municipality may allow any sign approved in terms of sections 14 and 15 and any support for any such sign to be of combustible material.

Electrical requirements

21. (1) No sign shall be illuminated except by electricity from the municipality's mains where such supply is available.
- (2) Every sign in connection with which electric current is used shall be provided with an external switch in a position to be determined by the municipality whereby the electricity supply to such sign may be switched off.

Exemptions

22. (1) The provisions of these regulations shall not apply to any sign inside a building, except illuminated signs in shop windows.
- (2) There shall be exempted from the provisions of sections 3, 14, 15 and 20 any sign that falls into one or other of the following categories:—
- (i) Any sign displayed by the municipality or by any omnibus or tramway company lawfully authorised to conduct a system of transport for use by the public, and any sign affixed to a street pole with the written permission of the municipality.
 - (ii) Any sign inside a shop window.
 - (iii) Any advertisement appearing in a newspaper or periodical sold in the streets, and any poster in connection therewith.
 - (iv) Any sign temporarily displayed on the occasion of—
 - (a) any public thanksgiving, rejoicing or mourning, or
 - (b) any other public function or occasion to which the municipality may apply the provisions of this paragraph.
 - (v) Any sign displayed on any vehicle ordinarily in motion upon, and any sign carried in public roads, excluding a vehicle or trailer which is towed for the exclusive purpose of displaying an advertisement.
 - (vi) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,60 m² in area, notifying only that the premises to which it is attached are to be sold on a date specified in such sign, or that a sale of furniture or household goods is to take place therein on a date specified in such sign (neither of which dates shall be

geverf of op 'n ander wyse behandel word om korrosie te voorkom, en alle houtwerk in 'n teken of die stutte daarvan moet met kreosoot of 'n ander bewaarmiddel behandel word om verwerking te voorkom.

- (5) Iedereen wat 'n teken vertoon, moet sodanige teken en die stutte daarvan te alle tye in 'n veilige toestand laat onderhou, en iedereen wat die bepalings van hierdie subartikel oortree, is skuldig aan 'n misdryf.

Gebruik van glas

19. Alle glas wat in tekens gebruik word (uitgesonderd glasbuise wat in neon-en dergelyke tekens gebruik word) moet spieëlglas wees wat minstens 5 mm dik is.

Voorsorgmaatsreëls teen brand

20. Uitgesonderd soos in artikel 22 bepaal, moet alle verligte tekens en die stutte daarvan van onbrandbare materiaal wees; met dien verstande dat die munisipaliteit kan toelaat dat enige teken wat kragtens artikels 14 en 15 goedgekeur is en enige stut vir enige sodanige teken van brandbare materiaal mag wees.

Elektrisiteitsvereistes

21. (1) Geen teken mag verlig word nie behalwe deur middel van elektrisiteit van die munisipaliteit se hoofleiding waar sodanige toevoer beskikbaar is.
- (2) Elke teken in verband waarmee elektriese stroom gebruik word, moet voorsien wees van 'n buite-skakelaar in 'n posisie wat deur die munisipaliteit vasgestel moet word, deur middel waarvan die elektrisiteitstoevoer na sodanige teken afgeskakel kan word.

Vrystellings

22. (1) Die bepalings van hierdie regulasies is nie op enige teken binne 'n gebou, uitgesonderd verligte tekens in winkelvensters, van toepassing nie.
- (2) Enige teken wat onder die een of ander van die volgende kategorieë ressorteer, word van die bepalings van artikels 3, 14, 15 en 20 vrygestel:
- (i) Enige teken wat deur die munisipaliteit of deur enige bus- of trefmaatskappy wat wettig gemagtig is om 'n vervoerstelsel vir gebruik deur die publiek te bestuur, vertoon word, en enige teken wat met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit aan 'n straatpaal bevestig is.
 - (ii) Enige tydelike teken binne 'n winkelvenster.
 - (iii) Enige advertensie wat in 'n koerant of tydskrif wat in die strate verkoop word, verskyn, en enige plakkaat in verband daarmee.
 - (iv) Enige teken wat tydelik vertoon word by geleentheid van—
 - (a) enige openbare danksegging, vreugde- of roubetoning, of
 - (b) enige ander openbare plegtigheid of geleentheid waarop die munisipaliteit die bepalings van hierdie paragraaf van toepassing maak.
 - (v) Enige teken wat vertoon word op 'n voertuig wat gewoonlik op die openbare paaie beweeg, en enige teken wat daardeur gedra word, uitgesonderd 'n voertuig of sleepwa wat gesleep word met die uitsluitlike doel om 'n advertensie te vertoon.
 - (vi) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,60 m² in oppervlakte is, wat alleenlik bekend maak dat die perseel waaraan dit bevestig is, verkoop gaan word op 'n datum in sodanige teken vermeld, of dat 'n verkoping van meubels of huisraad daarin gaan plaasvind op 'n datum in sodanige teken vermeld (geeneen

more than one month after the date when the sign is first displayed); provided that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises and that it is removed within seven days after the said specified date.

- (vii) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,20 m² in area, notifying only that the premises to which it is attached are for sale or to let or that lodgers and boarders may be received therein; provided that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises.
- (viii) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 1,2 m² in area, comprising only the name, address and telephone number of any building or premises not used for purposes of industry or trade, and attached to such premises; provided that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises.
- (ix) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,20 m² in area, notifying only the types of trade, business, industry or profession lawfully conducted by any occupant of the premises to which it is attached, the name of such occupant, the address and telephone number of such premises and the hours of attendance (if any); provided that only one such sign is displayed by any occupant on any public road frontage of such premises.
- (x) Any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,60 m² in area, advertising a function to be conducted on a date specified in such sign on the premises to which it is attached; provided that such function is not conducted for the private gain of any individual; provided further that such date is not more than one month after the date when such sign is first displayed; and provided lastly that only one such sign is displayed on any public road frontage of such premises and that it is removed within seven days after the said specified date.
- (xi) Any unilluminated sign not projecting over a public road, which serves only for purposes of warning or indication of direction in relation to the premises to which such sign is attached, and which is no bigger or higher than is reasonably necessary for the effectual performance of its functions.
- (xii) Any sign painted or otherwise executed on the glass of any window.
- (xiii) Any sign required to be displayed by law.
- (xiv) Any sign displayed at premises upon which building operations are taking place relating to any services being provided, or any work being done, or any goods being supplied in connection with such operations; provided that any such sign shall be forthwith removed when the provision of such services or the doing of such work or the supply of such goods, as the case may be, has ceased.

Signs exempted from approval subject to certain conditions and requirements

23. (1) Should any sign not comply with the conditions relative to each sign type listed below, an application in terms of section 3 shall be required.
- (2) Subject to compliance with the conditions relative to each sign type listed herein below, and any other applicable legislation, or condition imposed by the municipality, no application for approval is required in terms of this by-law in respect of:

van sodanige datums mag meer as een maand wees na die datum waarop die teken vir die eerste maal vertoon word nie); met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word en dat dit verwyder word binne sewe dae na genoemde datum wat vermeld moet word.

- (vii) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,20 m² in oppervlakte is, wat alleenlik bekend maak dat die perseel waaraan dit bevestig is, te koop of te huur is of dat loseerders en kosgangers daarin opgeneem kan word; met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word.
- (viii) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 1,2 m² in oppervlakte is, wat net die naam, adres en telefoonnommer bevat van 'n gebou of perseel wat nie vir nywerheids- of bedryfsdoeleindes gebruik word nie, en wat aan sodanige perseel bevestig is; met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word.
- (ix) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,20 m² in oppervlakte is, wat alleenlik die soort bedryf, besigheid, nywerheid of beroep bekend maak wat wettiglik deur enige okkupeerder van die perseel waaraan dit bevestig is, gedryf of uitgeoefen word, die naam van sodanige okkupeerder, die adres en telefoonnommer van sodanige perseel en die spreekure (indien daar is); met dien verstande dat net een sodanige teken deur 'n okkupeerder op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word.
- (x) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en hoogstens 0,60 m² in oppervlakte is, wat 'n byeenkoms adverteer wat op 'n datum in sodanige teken bepaal en op die perseel waaraan dit bevestig is, gaan plaasvind; met dien verstande dat sodanige byeenkoms nie vir eie rekening van enige persoon plaasvind nie; voorts met dien verstande dat sodanige datum nie later is as een maand na die datum waarop sodanige teken vir die eerste keer vertoon word nie; en ten slotte met dien verstande dat net een sodanige teken op enige openbare pad-front van sodanige perseel vertoon word en dat dit binne sewe dae na genoemde bepaalde datum verwyder word.
- (xi) Enige onverligte teken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie, wat alleenlik bedoel is as 'n waarskuwing of aanduiding van rigting met betrekking tot die perseel waaraan sodanige teken bevestig is, en wat nie groter of hoër is as wat redelik nodig is vir die doeltreffende werkverrigting daarvan nie.
- (xii) Enige teken wat op die glas van 'n venster gevef 'n ander wyse daarop uitgewerk is.
- (xiii) Enige teken wat ingevolge die wet vertoon moet word.
- (xiv) Enige teken wat op 'n perseel waarop bouwerkzaamhede plaasvind, vertoon word in verband met enige dienste wat gelewer word, of enige werk wat verrig word, of enige goedere wat verskaf word in verband met sodanige werksaamhede; met dien verstande dat enige sodanige teken onmiddellik verwyder moet word sodra die lewering van sodanige dienste of die verrigting van sodanige werk of die verskaffing van sodanige goedere, na gelang van die geval, opgehou het.

Advertensietekens vrygestel van goedkeuring onderhewig aan sekere voorwaardes

23. (1) Indien enige teken nie aan die voorwaardes met betrekking tot elke advertensietipe wat hieronder gelys word, voldoen nie, word 'n aansoek ingevolge artikel 3 vereis.
- (2) Onderhewig aan die voorwaardes met betrekking tot elke tipe advertensie wat hieronder gelys word, en enige ander toepaslike wetgewing, of voorwaarde wat deur die munisipaliteit opgelê word, word geen aansoek om goedkeuring ingevolge hierdie verordening ten opsigte van die volgende vereis nie:

(a) Development Boards

- (i) development boards shall be removed forthwith when the building operations are complete or forthwith if the building operations are discontinued, or when the provisions of the services, the doing of the work, or the supply of the goods to which the sign relates has ceased;
- (ii) the municipality may order the removal of any such sign if the building operations have been substantially completed or discontinued or an Occupancy Certificate has been issued by the municipality, or the provision of the services, the doing of the work or the supply of the goods to which it relates, has for all practical purposes ceased, and such signs shall thereupon be forthwith removed but no later than five days after the date of the order for removal thereof;
- (iii) if the premises on which building operations are in progress, are to be used wholly for residential purposes, only one development board shall be displayed and such development board shall not exceed 3 m² in total area;
- (iv) if the premises are not to be used wholly for residential purposes, no more than two development boards shall be displayed and the aggregate area of both development boards shall not exceed 5 m² in total area; and if any departures of abovementioned proposed exemptions, application for departures must be in writing;

(b) To Let/For Sale Signs

These include any sign not exceeding 400 mm x 500 mm in total area displayed at existing premises or at properties upon which a new building is being erected and relating to accommodation being offered to rent or purchase in the building, on condition that any such sign shall be removed within 60 days after the date upon which the accommodation to which it relates is capable of occupation;

(c) On Premises Business Signs

These include any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0,4 m² in total area notifying only the types of trade, business, industry or profession lawfully conducted by any occupant or permanent resident of the premises to which it is attached, the name of such occupant, the type of activity, the address and telephone number of such premises and the hours of attendance (if any); provided that only one such sign per occupant may be displayed.

(d) Signs on Sports Fields

Except when visible from scenic drives, any sign erected around the perimeter of a sports field, to a maximum size of 2 x 1 m each, provided further that larger signs which face inwards onto the field and are not visible from any other public place, shall also be permitted.

(e) Security Signs

Any security sign not projecting over a public road and not exceeding 0,2 m² in total area indicating either that a security watch scheme is in operation or that a security company has been contracted to protect the premises on which the sign is displayed, on condition that:

(a) Ontwikkelingsborde

- (i) ontwikkelingsborde moet onmiddellik verwyder word wanneer boubedryghede voltooi is of onmiddellik verwyder word wanneer boubedryghede beëindig word, of wanneer die verskaffing van die dienste, die doen van die werk of die voorsiening van die goedere waarop die teken betrekking het, opgehou het;
- (ii) die munisipaliteit kan die verwydering van enige sodanige teken gelas indien die boubedryghede naasteby voltooi of beëindig is of 'n bewoning-sertifikaat deur die munisipaliteit uitgereik is, of die verskaffing van die dienste, die doen van die werk of die voorsiening van die goedere waarop dit betrekking het, vir alle praktiese doeleindes opgehou het, of waarvoor regte nog nie goedgekeur is nie, en sodanige tekens moet dan onmiddellik verwyder word maar nie later nie as vyf dae na die datum van die opdrag om dit te verwyder;
- (iii) indien die perseel waarop boubedryghede aan die gang is, heeltemal of gedeeltelik vir woon-doeleindes gebruik gaan word, mag slegs een ontwikkelingsbord vertoon word en sodanige ontwikkelingsbord mag nie 3 m² in totale oppervlakte oorskry nie;
- (iv) indien die perseel nie heeltemal of gedeeltelik vir woondoeleindes gebruik gaan word nie, mag nie meer as twee ontwikkelingsborde vertoon word nie en die gesamentlike oppervlakte van beide ontwikkelingsborde mag nie 5 m² in totale oppervlakte oorskry nie, en indien enige afwykings van die bogenoemde vrystelling voorgestel word, moet daar skriftelik om sodanige afwykings aansoek gedoen word;

(b) Te Huur-/Te Koop-tekens

Dit sluit enige teken in wat nie 400 mm x 500 mm in totale oppervlakte vertoon by die bestaande perseel of op eiendomme waarop 'n nuwe gebou opgerig word, oorskry nie en wat met huisvesting wat te huur of te koop in die gebou aangebied word, verband hou, op voorwaarde dat enige op voorwaarde dat enige sodanige advertensie binne 60 dae na die datum waarop die huisvesting waarop dit betrekking het vir bewoning gereed is, verwyder word;

(c) Besigheidsadvertensies op die perseel

Hierdie advertensies sluit enige verligte teken in wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en nie 0,4 m² in totale oppervlakte oorskry nie en slegs die tipe handel, besigheid, nywerheid of beroep wat wettig onderneem word deur enige bewoner of permanente inwoner van die perseel waarop dit aangebring word, die naam van sodanige bewoner, die tipe aktiwiteit, die adres en telefoonnommer van sodanige perseel en die diensure (indien enige) bekend maak; met dien verstande dat slegs een sodanige teken per bewoner vertoon mag word.

(d) Advertensies op sportvelde

Behalwe wanneer dit vanaf uitsigpaaie sigbaar is, sal enige advertensie wat om die perimeter van 'n sportveld opgerig word, tot 'n maksimum grootte van 2 x 1 m elk; verder met dien verstande dat groter advertensies waarvan die voorkant op die veld uitkyk en nie van enige ander openbare plek sigbaar is nie, ook toegelaat word.

(e) Sekuriteitstekens

Enige sekuriteitstekens wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en nie 0,2 m² in totale oppervlakte oorskry nie en wat aandui dat 'n sekuriteitswagskema in werking is of dat 'n sekuriteitsmaatskappy gekontrakteer is om die perseel waarop die teken vertoon word, te beskerm, op voorwaarde dat:

- (i) only one such sign is displayed on any public road or each street frontage of such premises and;
- (ii) the said sign displays only the name, logo, address and telephone number of a security company contracted to protect the premises on which the sign is displayed.

(f) Advertising on Flags

Advertising flags shall only be displayed on flag poles, provided that no more than 3 flag poles of 3 m each in total height, shall be permitted on any one property on which they are displayed.

Factors relating to specific signs

24. (1) The municipality shall, in addition to the factors set out hereinabove, apply certain minimum standards to certain specific sign types and proposed localities when an application for approval is made in respect thereof. These specific standards and criteria are set out as schedules 1 to 3 to this by-law.
- (2) The municipality may grant an exemption from the terms of this by-law in respect of the sign types set out in schedules 1 to 3 hereto having regard to:
- (a) the area of control where it is proposed to display the sign/s;
 - (b) nature of the event;
 - (c) duration of the erection/display of the sign;
 - (d) size of the proposed sign;
 - (e) any traffic and/or safety and/or environmental or heritage impact assessment;
 - (f) the outcome of any public participation process.

Savings

25. Nothing in this by-law contained shall be construed as affecting in any way rights belonging to, or duties imposed upon, the municipality as the body in whom is lawfully vested the ownership of, or the control over, any public road or other place or thing whatsoever within its area of jurisdiction.

Waiver of Regulations

26. (1) The municipality may, if it deems it desirable to do so, waive compliance with or relax the provisions of this by-law: Provided that any person whose rights are adversely affected by such waiver or relaxation shall not be bounded thereby.
- (2) In each case in which such waiver or relaxation has been granted to any person, the municipality shall serve a written notice upon such person citing the relevant provision waived or relaxed and the extent to which such provision has been waived. In addition, the municipality shall keep a record containing an identical copy of each such notice, which record shall be available for inspection by members of the public at the offices of the municipality.

Offences

27. Any person who:
- (1) contravenes or fails to comply with any provision of this by-law; or
 - (2) contravenes or fails to comply with any requirement set out in a notice served on him in terms of this by-law; or

- (i) slegs een sodanige advertensie op enige openbare pad of elke straatvoorkant van sodanige perseel vertoon word; en
- (ii) die genoemde advertensies slegs die naam, logo, adres en telefoonnommer van 'n sekuriteitsmaatskappy vertoon wat gekontraakteer is om die perseel waarop die advertensie vertoon word, te beskerm.

(f) Advertensies op vlac

Reklamevlac mag slegs op vlagpale vertoon word, met dien verstande dat nie meer as drie vlagpale van 3 m elk in totale hoogte op enige enkele eiendom waarop dit vertoon word, toegelaat sal word.

Faktore wat met spesifieke advertensies verband hou

24. (1) Die munisipaliteit moet, benewens die faktore wat hierbo uiteengesit word, sekere minimum standaarde op sekere spesifieke advertensietipes en voorgestelde liggings toepas wanneer 'n aansoek om goedkeuring ten opsigte daarvan gedoen word. Hierdie spesifieke standaarde en kriteria word as bylaes 1 tot 3 tot hierdie verordening uiteengesit.
- (2) Die munisipaliteit kan 'n vrystelling van die voorwaardes van hierdie verordening toestaan ten opsigte van die soorte advertensies uiteengesit in Bylaes 1 tot 3 hiervan met betrekking tot:
- (a) die gebied van beheer waar die advertensie(s) vertoon gaan word;
 - (b) die aard van die byeenkoms;
 - (c) die duur van die oprigting/vertoning van die advertensie;
 - (d) die grootte van die voorgestelde advertensie;
 - (e) enige verkeers- en/of veiligheids- en/of omgewings- of erfenisimpakbeoordeling;
 - (f) die uitkomst van enige openbare deelnameproses.

Voorbehoud

25. Geen bepaling van hierdie verordening moet vertolk word as sou dit op enige wyse enige regte wat behoort aan, of pligte wat opgelê is aan, die munisipaliteit as die liggaam by wie die eiendomsreg op, of die beheer oor, enige openbare pad of ander plek of ding wat ook al binne sy regsgebied wettiglik berus, raak nie.

Afstanddoening

26. (1) Die munisipaliteit kan, indien hy dit wenslik ag, afstand doen van voldoening aan die bepalings van hierdie verordening of sodanige bepalings verslap: Met dien verstande dat enigeen wie se regte nadelig geraak word deur sodanige afstanddoening of verslapping nie daardeur gebind is nie.
- (2) In elk geval waar sodanige afstand of verslapping aan 'n persoon toegestaan is moet die munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing aan sodanige persoon beteken, waarin die betrokke bepaling waarvan afstand gedoen is of wat verslap is en die mate waarin daar van sodanige bepaling afstand gedoen is, aangegee word. Daarbenewens moet die munisipaliteit 'n register met 'n identiese afskrif van elk sodanige kennisgewing hou wat op die kantoor van die munisipaliteit vir lede van die publiek ter insae beskikbaar moet wees.

Strafbepaling

27. Iedereen wat:
- (1) enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen;
 - (2) 'n vereiste wat in 'n kennisgewing ingevolge hierdie verordening gestel is oortree of versuim om daaraan te voldoen;

- (3) contravenes or fails to comply with any condition imposed in terms of this by-law; or
- (4) knowingly makes a false statement in respect of any application in terms of this by-law, shall be guilty of an offence and upon conviction be liable to:
- (a) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (b) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

SCHEDULE 1

Estate Agent Signs

Subject to approval in terms of this by-law, the erection and/or display of estate agent signs is permitted in all areas. In addition:

1. "On Show" signs may be displayed only from 08:00 on Saturday to 20:00 on Saturdays, Sundays and Public Holidays.
2. Estate Agent signs may not be affixed to trees, traffic signal poles, electric light poles or other poles which carry road traffic signs, walls, fences, rocks, other natural features or landscaped areas, street furniture or other municipal property unless such other display is authorised by the municipality in writing.
3. On each sign, the wording "on show", "Show house, Show flat or Show plot" with the Agency's name and directional arrow must be displayed.
4. Signs may be displayed on stakes making use of a design approved by the municipality. Estate Agent signs may not be displayed on concrete, premix or paved surfaces. It is not permissible for stakes to penetrate the ground deeper than 15 cm.
5. Estate agent signs may not exceed 0,3 m² in total area.
6. Not more than six estate agent directional signs will be permitted in total per show house, show plot or block of flats in which a show flat is on display. The definition of one sign shall include the display of two signboards only when such boards are sandwiched back to back.
7. Estate agent signs may not be displayed along scenic drives or access routes and/or on any bridge, public park, public open space or in areas where it will detract from the amenities of the streetscape or environment.
8. Only one directional sign per Show house/flat/plot may be displayed along any proclaimed road, excluding roads referred to in 7 above.
9. No Estate agent sign shall obscure a road traffic sign.
10. No Estate agent sign shall be erected on centre islands.
11. No Estate agent sign shall be erected in such a way that any part of it is closer than 1,5 m from a road verge.
12. Directional signs shall be displayed along main routes only, being the shortest route from a main road to the property.
13. No Estate agent signs may be erected on any tarred or paved areas of pavements.
14. Estate Agent signs are only allowed within the boundaries of premises and not on any sidewalk. Where such property is fenced with a wall, such sign may be affixed flat against the wall on a sidewalk.

- (3) 'n voorwaarde opgelê ingevolge hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen;
- (4) bewustelik 'n valse verklaring maak ten opsigte van enige aansoek ingevolge hierdie verordening, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met:
- (a) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete óf sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete óf sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur;
- (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

BYLAE 1

Eiendomsagenttekens

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie verordening, word die oprigting en/of vertoning van eiendomsagenttekens in alle gebiede toegelaat. Daarbenewens:

1. Mag "Op Skou" tekens slegs van 08:00 tot 20:00 op Saterdag, Sondag en Openbare Vakansiedae vertoon word.
2. Mag eiendomsagenttekens nie aan bome, verkeerseinpale, elektriese ligpale of ander pale wat verkeerstekens dra, mure, heinings, rotse, ander natuurlike verskynsels of verfraaide gebiede, straatuitrusting of ander munisipale eiendom bevestig word tensy sodanige ander vertoning skriftelik deur die munisipaliteit gemagtig word nie.
3. Moet die bewoording " Op Skou" , "Toonhuis, Toonwoonstel of Toonerf" met die agentskap se naam en rigtingspyltjie op elke teken vertoon word (rigtingsaanwyser).
4. Tekens mag op penne vertoon word deur 'n ontwerp te gebruik wat deur die munisipaliteit goedgekeur is. Eiendomsagenttekens mag nie op beton-, voormengsel- of geplaveide oppervlakte vertoon word nie. Die penne mag nie dieper as 15 cm in die grond ingedryf word nie.
5. Mag eiendomsagenttekens nie 0,3 m² in totale oppervlakte oorskry nie.
6. Word nie meer as ses eiendomsagentrigtingsaanwysers per toonhuis, toonerf of woonstelblok waarin 'n toonwoonstel vertoon word, toegelaat nie. Die definisie van een teken sluit die vertoning van twee uithangborde in slegs wanneer sodanige borde met hulle rugkante teenmekaar rondom 'n elektriese ligpaal bevestig is.
7. Mag eiendomsagenttekens nie langs uitsigpaaie, toegangsroetes en/of op enige brug, in 'n openbare park of openbare oop ruimte vertoon word nie of in gebiede waar dit afbreuk doen aan die straatuitleg of die omgewing nie.
8. Mag slegs een rigtingsteken per toonhuis/-woonstel/-erf langs enige geproklameerde pad vertoon word, met uitsluiting van paaie bedoel in 7 hierbo.
9. Mag geen eiendomsagentteken 'n padverkeersteken belemmer nie.
10. Mag geen eiendomsagentteken op middeleilande vertoon word nie.
11. Mag geen eiendomsagentteken op so 'n wyse opgerig word dat enige gedeelte daarvan nader as 1,5 m van 'n straatrand is nie.
12. Moet rigtingsaanwysers slegs langs roetes vertoon word wat die kortste roete van 'n hoofweg na die eiendom is.
13. Mag geen eiendomsagenttekens op enige geteerde of geplaveide gedeeltes van sypaadjies opgerig word nie.
14. Eiendomsagenttekens word slegs op persele toegelaat en nie op sypaadjies nie. Indien die betrokke eiendom met 'n muur omhein is, mag dit plat, teen die muur op die sypaadjie vertoon word.

15. Estate Agent signs shall be limited to six signs per premises and one sign per agency.
16. "Sold"/"For Sale"/"To let" signs must be erected flush against the fence/wall of the property. On vacant stands such signs must be displayed on stakes making use of a design approved by the municipality and only be placed on the said stand or stands, not on the sidewalk.
17. "Sold" signs may be displayed flush against the fence/wall of the property for a maximum of two weeks only.
18. No signs indicating anything other than property for sale may be erected or displayed by Estate agents or agencies.
19. Application by each estate agency on an annual basis must be made for permission to display Estate agent signs and approval shall be subject to payment of an annual fee in accordance with the municipality's Tariff Policy.
20. Any Estate agent sign unlawfully erected, or in contravention of the provisions of this Schedule, will be subject to a charge by the municipality, in accordance with its Tariff Policy irrespective of whether such sign is removed by the municipality or not. In the event of the said sign not being removed by the municipality; photographic evidence of the unlawful sign will be obtained by the municipality prior to levying the said charge.

SCHEDULE 2

Loose Portable Signs

Subject to approval in terms of this by-law, the erection and/or display of loose portable signs is permitted. In addition:

1. Such signs placed in any road reserve or in a public open space without the written permission of the municipality is not permitted in terms of the by-law.
2. The municipality may remove those loose portable signs placed without its permission in any road reserve or municipal property. The municipality will impound these signs. Owners can recover their property on payment of the fees determined by the municipality from time to time which will be used to defray the cost of removal, storage and transportation.
3. The municipality will consider applications to permit the placement, within any road reserve or on municipal property of certain loose portable signs which comply with the following requirements:
 - (a) that signs do not pose a hazard in terms of safety to the public and are, in this regard, of appropriate structure and size.
 - (b) that signs do not obstruct or inconvenience the public either by its physical size or location.
 - (c) that signs do not unfairly prejudice other traders.
 - (d) that the signs, or proposed number thereof do not detract from the amenity of the local streetscape or local environment.
 - (e) that signs are solely to advertise the name of the business, goods and/or services for sale from the advertiser's premises.
 - (f) the maximum dimensions of the proposed signs shall be 1,20 m (height) x 0,6 m (width).
 - (g) that the signs be placed directly in front of the advertisers' premises, provided that the above criteria are met.

15. Eiendomagenttekens sal beperk word tot die totaal van ses advertensietekens per erf en een advertensieteken per agentskap.
16. Moet "Verkoop"/"Te Koop"/"Te Huur"-tekens gelykvakkig teen die heining/muur van die eiendom opgerig word. Op vakante erwe mag tekens, waarvan die ontwerp deur die munisipaliteit goedgekeur is, op penne vertoon word en mag dit slegs op die perseel vertoon word, nie op die sypaadjie nie.
17. Kan "Verkoop"-tekens gelykvakkig teen die heining/muur van die eiendom vir 'n maksimum tydperk van slegs twee weke vertoon word.
18. Mag geen tekens wat enigiets anders behalwe eiendom te koop of verkoop aandui, deur eiendomsagente of -agentskappe opgerig of vertoon word nie.
19. Moet elke eiendomsagentskap op 'n jaarlikse grondslag aansoek doen om toestemming om eiendomsagenttekens te vertoon en goedkeuring is onderhewig aan betaling van 'n jaarlikse geld ooreenkomstig die munisipaliteit se Tariefbeleid.
20. Is enige eiendomsagentteken wat onwettig of in stryd met die bepalinge van hierdie Bylae opgerig word, onderhewig aan 'n koste deur die munisipaliteit wat ooreenkomstig munisipaliteit se Tariefbeleid gehef word ongeag of sodanige teken deur die munisipaliteit verwyder word al dan nie. In die geval waar die genoemde teken nie deur die munisipaliteit verwyder word nie sal fotografiese bewys van die onwettige teken deur die munisipaliteit verkry word voordat die genoemde koste gehef word.

BYLAE 2

Los draagbare advertensietekens

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie verordening, word die oprigting en/of vertoning van los draagbare advertensies toegelaat. Daarbenewens:

1. Word los draagbare advertensies wat in die padreservaat of in 'n openbare oopruimte sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit geplaas word, nie ingevolge die verordening toegelaat nie.
2. Kan die munisipaliteit daardie los draagbare advertensies wat sonder die munisipaliteit se goedkeuring in die padreservaat of op eiendom in die munisipaliteit se besit geplaas word, sonder meer verwyder. Die munisipaliteit sal op hierdie advertensies beslag lê. Eienaars kan hulle eiendom by betaling van R100,00 aan die Munisipaliteit terugkry, welke bedrag gebruik sal word om die koste van verwydering, bewaring en vervoer te dek.
3. Sal die munisipaliteit aansoek om die plasing van sekere los draagbare advertensies binne 'n padreservaat of op eiendom in munisipale besit toe te laat, oorweeg indien dit aan die volgende vereistes voldoen:
 - (a) Dat die los draagbare advertensie nie 'n gevaar ten opsigte van veiligheid vir die publiek inhou nie en in hierdie verband van 'n paslike struktuur en grootte is;
 - (b) Dat die los draagbare advertensie nie die publiek weens die fisiese grootte of die ligging van die advertensie, belemmer of verontrief nie;
 - (c) Dat die los draagbare advertensie nie ander handelaars onregverdig benadeel nie;
 - (d) Dat die los draagbare advertensie of die voorgestelde aantal daarvan nie aan die gerief van die plaaslike straatlandskap of plaaslike omgewing afbreuk doen nie;
 - (e) Dat die los draagbare advertensie alleenlik gebruik word om die naam van die besigheid, goedere en/of dienste te koop vanaf die adverteerder se perseel, te adverteer;
 - (f) Die maksimum afmetings van die voorgestelde los draagbare advertensie 1,20 m (hoog) x 0,6 m (wyd) is;
 - (g) Die los draagbare advertensie moet direk voor die adverteerder se perseel geplaas word, met dien verstande dat daar aan die bogenoemde kriteria voldoen word;

- (h) A minimum clear footway width of 1,2 m adjacent to the sign be kept clear.
4. Approved loose portable signs will be allocated to a demarcated area within any road reserve or on municipal property where, during the normal trading hours, applicants may then place the sign. The said sign must be removed outside normal trading hours and stored away from public view.
 5. The demarcated area for displaying loose portable signs, will be leased to an applicant at a rate to be set by the municipality from time to time and payment must be made in advance for a maximum period of six months.
 6. Applicants will be required to indemnify the municipality against any claims for third parties that may arise, due to the placement of loose portable signs within any road reserve or on municipal property and shall take out third party insurance.
 7. Notwithstanding the above the municipality may cause the removal or impoundment of loose portable signs should the applicant contravene any of the above conditions.

SCHEDULE 3

Transit Advertising

Subject to approval in terms of this by-law, the erection and/or display of transit advertising signs is permitted. In addition:

1. The parking of a transit advertising sign which is visible from a public road or a public place for the purpose of third-party advertising is prohibited, except if it is displayed on a designated display site approved in terms of this by-law.
2. Transit advertising signs parked on private property for the purposes of storage shall be positioned in such a manner as not to be visible from a street or public place.
3. The advertising panel or portion of the vehicle used for transit advertising shall not exceed a cumulative total of 18 m² in areas of partial control, which size may be increased to a maximum size of 36 m² in areas of minimum control.
4. The municipality may designate sites in areas of partial and minimum control for transit advertising and shall publish such sites from time to time.
5. Notwithstanding any provisions of this by-law, the municipality or its authorised agent may without prior notice carry out the removal of any unauthorised transit advertising sign from municipal property, and, in the case of unauthorised transit advertising on private property, the municipality or its authorised agent may serve a notice calling for removal in terms of this by-law.
6. Transit advertising signs must be fixed to the ground at the parking location.
7. All such trailers should be registered as mobile transit advertising trailers with the municipality for ease of law enforcement.

Short title and commencement

28. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: BY-LAW RELATING TO OUTDOOR ADVERTISING AND SIGNAGE and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

- (h) 'n Minimum onbelemmerde looppadwydte van 1,2 m aangrensend aan die advertensie, moet oopgehou word.

4. Sal 'n afgebakende gebied in die padreservaat of op munisipale eiendom sal vir los dragbare tekens toegewys word, waar aansoekers dan die goedgekeurde los draagbare teken gedurende die gewone handelsure kan plaas. Die genoemde los draagbare advertensie moet buite die gewone handelsure verwyder word en bewaar word waar dit nie deur die publiek gesien kan word nie.
5. Sal die afgebakende gebied vir die vertoning van los draagbare advertensies aan 'n aansoeker verhuur word teen 'n tarief wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit bepaal sal word, vooruit betaalbaar vir 'n maksimum tydperk van ses maande.
6. Moet aansoekers die munisipaliteit teen enige eise vir derde partye wat weens die plasing van los draagbare advertensies in die padreservaat of op munisipale eiendom mag ontstaan, vrywaar en moet derdepartyversekering uitneem.
7. Ondanks die bogenoemde, kan die munisipaliteit die verwydering of beslaglegging van die los draagbare teken(s) veroorsaak indien die aansoeker enige van die bogenoemde voorwaardes oortree.

BYLAE 3

Transito-reklame

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie verordening, word die oprigting en/of vertoning van transito-reklame toegelaat. Daarbenewens:

1. Word die parkering van 'n transito-advertensieteken wat van 'n openbare pad of 'n openbare plek vir die doel van derdeparty reklame sigbaar is, verbied behalwe indien dit op 'n aangewese reklamerrein vertoon word wat ingevolge hierdie Verordening goedgekeur is.
2. Moet transito-advertensietekens wat op private eiendom vir stoordoeleindes geparkeer word, so geplaas word dat dit nie van 'n straat of openbare plek sigbaar is nie.
3. Mag die advertensiepaneel of gedeelte van die voertuig wat vir transito-reklame gebruik word nie 'n kumulatiewe totaal van 18 m² in gebiede van gedeeltelike beheer oorskry nie, welke grootte tot 'n maksimum grootte van 36 m² in gebiede van minimum beheer verhoog kan word.
4. Kan die munisipaliteit terreine in gebiede van gedeeltelike en minimum beheer vir transito-reklame aanwys en sodanige terreine van tyd tot tyd adverteer.
5. Ondanks enige bepalinge van hierdie verordening, kan die munisipaliteit sonder vooraf kennisgewing enige ongemagtigde transito-advertensietekens van munisipale eiendom verwyder, en in die geval van ongemagtigde transito-reklame op private eiendom, kan die munisipaliteit ingevolge hierdie verordening 'n kennisgewing vir die verwydering beteken.
6. Moet transito-advertensietekens op die grond by die plek waar dit geparkeer word, vasgemaak word.
7. Moet alle sodanige sleepwaens as mobiele transitorreklame-sleepwaens by die munisipaliteit geregistreer word om wetstoepassing te vergemaklik.

Kort titel en inwerkingtreding

28. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: VERORDENING INSAKE BUITEREKLAME EN ADVERTENSIE-TEKENS en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY**PUBLIC AMENITIES BY-LAW****Purpose of By-Law**

- To promote the achievement of a safe and peaceful environment;
- To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of public amenities.

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:—

“municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;

“notice” means official notice displayed at every entrance to or at a conspicuous place at or on a public amenity and in which the municipality shall make known provisions and directions adopted by it in terms of this by-law;

“public amenity” means—

- (a) any land, square, camping site, swimming bath, river, public resort, recreation site, nature reserve, zoological, botanical or other garden, park or hiking trail which is the property of the municipality, including any portion thereof and any facility or apparatus therein or thereon;
- (b) any building, structure, hall, room, or office including any part thereof and any facility or apparatus therein, which is the property of, or is possessed, controlled or leased by the municipality and to which the general public has access, whether on payment of admission fees or not; but excluding:
 - (i) any public road or street;
 - (ii) any public amenity contemplated in paragraphs (a) and (b), if it is lawfully controlled and managed in terms of an agreement by a person other than the municipality, and
 - (iii) any public amenity hired from the municipality.

Maximum number of visitors

2. (1) The municipality may determine the maximum number of visitors who may be present at a specific time in or at a public amenity on condition that different numbers be determined for different public amenities.
- (2) The number contemplated in subsection (1) are made known by the municipality by means of a notice.

Admission to and sojourn in a public amenity

3. (1) A public amenity is, subject to the provisions of this by-law, open to the public on the times determined by the municipality.
- (2) No visitor shall enter or leave a public amenity at a place other than that indicated for that purpose.
- (3) The times and places contemplated in subsections (1) and (2), shall be made known by the municipality by means of a notice.

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE OPENBARE GERIEWE****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van 'n veilige en rustige omgewing te bevorder;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van openbare geriewe te reguleer.

Woordomskrywing

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“kennisgewing” ’n amptelike kennisgewing deur die munisipaliteit opgestel en wat vertoon word by elke ingang tot of op 'n opsigtelike plek in, by of op 'n openbare gerief waardeur die munisipaliteit bepalings of voorskrifte wat hy ingevolge hierdie verordening aangeneem het, bekend maak;

“munisipaliteit” die Weskus Distriksmunisipaliteit gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“openbare gerief”—

- (a) enige grond, plein, kampeertreëin, swembadterreëin, rivier, openbare oord, ontspanningsgrond, natuurreservaat, diere-, botaniese- of ander tuin, park, speelplek, sportterreëin of wandelpad, met inbegrip van enige gedeelte daarvan en enige fasiliteit of apparaat daarin of daarop;
- (b) enige gebou, struktuur, saal, kamer of kantoor met inbegrip van enige gedeelte daarvan en enige fasiliteit of apparaat daarin, wat die eiendom is van, of besit, beheer of gehuur word deur die munisipaliteit en waartoe die algemene publiek toegang het, hetsy teen betaling van toegangsgelde al dan nie; maar uitgesonderd:
 - (i) enige publieke pad of straat;
 - (ii) enige openbare gerief in paragrawe (a) en (b) bedoel, indien dit wettiglik ingevolge 'n ooreenkoms deur 'n ander persoon as die munisipaliteit beheer en bestuur word, en
 - (iii) enige openbare gerief wat van die munisipaliteit gehuur word.

Maksimum getal besoekers

2. (1) Die munisipaliteit kan die maksimum getal besoekers wat op 'n bepaalde tyd in of by 'n openbare gerief aanwesig mag wees, bepaal; met dien verstande dat verskillende getalle aldus vir verskillende openbare geriewe bepaal kan word.
- (2) Die getalle in subartikel (1) bedoel, word deur die munisipaliteit bekend gemaak by wyse van 'n kennisgewing.

Toegang tot en verblyf in 'n openbare gerief

3. (1) 'n Openbare gerief is, behoudens die bepalings van hierdie verordeninge, oop vir die publiek op die tye wat die munisipaliteit bepaal.
- (2) Geen besoeker mag 'n openbare gerief binnegaan of verlaat op 'n ander plek as die wat vir daardie doel aangedui is nie.
- (3) Die tye en plekke in subartikels (1) en (2) bedoel, word deur die munisipaliteit by wyse van 'n kennisgewing bekend gemaak.

Entrance fees

4. (1) A visitor to a public amenity shall pay entrance fees determined from time to time by the municipality and such entrance fees shall be made known by means of a notice.
- (2) Different entrance fees may be determined in respect of visitors of different ages and the municipality may exempt certain groups of persons from the payment of an entrance fee.

Nuisances

5. No person shall perform or permit any of the following acts in or at a public amenity—
- (a) the use of language or the performance of any other act which disturbs the good order;
- (b) the firing of firearms, airguns, air pistols, fireworks or the use of sling-shots or catapults without the municipality's written consent;
- (c) the burning of rubble or refuse;
- (d) the causing of unpleasant or offensive smells;
- (e) the production of smoke nuisances;
- (f) the causing of disturbances by fighting, shouting, arguing, singing or the playing of musical instruments; or by the use of loudspeakers, radio reception devices, television sets, or similar equipment;
- (g) the begging for money, food, work or the offering of services, or
- (h) in any other manner cause a nuisance, obstruction, disturbance or annoyance to the public;
- (i) dump, drop or place any refuse, rubble, material or any object or thing or permit it to be done, except in a container provided for that purpose in or at the amenity.

Structures

6. No person shall without the written consent of the municipality having first been obtained, erect or establish in or on a public amenity any structure, shelter or anything similar, except the parking of a caravan or tent erected for camping purposes on a site specifically set aside therefore by notice.

Liquor and food

7. No person shall, contrary to a provision of a notice, bring into a public amenity any alcoholic or any other liquor or any food of whatever nature.

Animals

8. (1) No person shall bring any live animal, bird, fish or poultry into a public amenity except in accordance with the directions of the municipality.
- (2) The directions contemplated in subsection (1) shall be made known by means of a notice.

Use of public amenities

9. (1) No person shall without the consent of the municipality or contrary to any condition which the municipality may impose when granting such consent—

Toegangsgelde

4. (1) 'n Besoeker aan 'n openbare gerief betaal die toegangs gelde wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit vasgestel word en sodanige toegangsgelde word by wyse van kennisgewing bekend gemaak.
- (2) Verskillende toegangsgelde kan aldus ten opsigte van besoekers van verskillende ouderdomme vasgestel word en die munisipaliteit kan sekere groepe persone vrystel van die betaling van enige toegangsgelde.

Oorlaste

5. Geen persoon mag in of by 'n openbare gerief enigeen van die volgende handelinge verrig of toelaat dat dit verrig word nie—
- (a) die gebruik van taal of die verrigting van enige ander handeling wat daarop bereken is om die goeie orde te versteur;
- (b) die afvuur van vuurwapens, windbukse, windpistole, vuurwerke of die gebruik van rekkers, slingerelle of katapulte sonder die munisipaliteit se skriftelike toestemming;
- (c) die brand van rommel of vullis;
- (d) die veroorsaking van onaangename of aanstootlike reuke;
- (e) die verwekking van rookoorlaste;
- (f) die veroorsaking van steurings deur bakleierey, geskree, getwis of gesing of die speel van musiekinstrumente, of die gebruik van luidsprekers, radio-ontvangstoestelle, televisiestelle of soortgelyke toerusting;
- (g) te bedel vir geld, kos of werk of die aanbied van dienste, of
- (h) op enige ander wyse 'n oorlast, belemmering, stoornis of ergenis vir die publiek veroorsaak;
- (i) enige vullis, afvalstof, materiaal of enige stof of ding stort, laat val of neersit of toelaat dat dit gedoen word, behalwe in 'n houer wat vir daardie doel in of op die gerief verskaf is nie.

Strukture

6. Geen persoon mag sonder die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit enige struktuur, skerm of enigets anders, behalwe die parkering van 'n woonwa of tent wat vir kampeerdoeleindes opgerig is op 'n terrein wat spesifiek by kennisgewing daarvoor afgesonder is, in of op 'n openbare gerief oprig of aanbring nie.

Drank en voedsel

7. Geen persoon mag in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing enige alkoholiese of enige ander drank of enige voedsel van welke aard ook al in 'n openbare gerief inbring nie.

Diere

8. (1) Geen persoon mag enige lewendige dier, voël, vis of pluimvee in 'n openbare gerief inbring nie behalwe ooreenkomstig voorskrifte van die munisipaliteit.
- (2) Die voorskrifte in subartikel (1) bedoel, word by wyse van kennisgewing bekend gemaak.

Gebruik van openbare geriewe

9. (1) Geen persoon mag sonder die toestemming van die munisipaliteit, of in stryd met enige voorwaardes wat die munisipaliteit by die verlening van sodanige toestemming mag oplê, in of by 'n openbare gerief—

- (a) arrange or present any public entertainment;
 - (b) collect money or any other goods for charity or any other purpose from the general public;
 - (c) display or distribute any pamphlet, placard, painting, book, handbill or any other printed, written or painted work;
 - (d) arrange, hold or address any meeting;
 - (e) arrange or hold a public gathering or procession, exhibition or performance;
 - (f) conduct any trade, occupation or business;
 - (g) display, sell or rent out or present for sale or rent any wares or articles;
 - (h) hold an auction;
 - (i) tell fortunes for compensation.
- (2) For the purposes of this by-law “public gathering or procession” shall mean a procession or gathering of 15 or more persons and which is not regulated by national or provincial legislation.

Safety and order

10. (1) No person shall, subject to subsection (2), in or at a public amenity—
- (a) damage or disfigure anything within such amenity;
 - (b) use or try to use anything within such amenity for any purpose other than that for which it is designated or determined by notice;
 - (c) light a fire or prepare food, except at a place indicated for that purpose by notice;
 - (d) throw away any burning or smouldering object;
 - (e) throw or roll down any rock, stone or object from any mountain, koppie, slope or cliff;
 - (f) pull out, pick or damage any tree, plant, shrub, vegetation or flower;
 - (g) behave him or her in an improper, indecent, unruly, violent or unbecoming manner;
 - (h) cause a disturbance;
 - (i) wash, polish or repair a vehicle;
 - (j) walk, stand, sit or lie in a flower bed;
 - (k) kill, hurt, follow, disturb, ill-treat or catch any animal, bird or fish or displace, disturb, destroy or remove any bird nests or eggs;
 - (l) walk, stand sit or lie on grass contrary to the provisions of a notice;
 - (m) lie on a bench or seating-place or use it in such a manner that other users or potential users find it impossible to make use thereof;
 - (n) play or sit on play park equipment contrary to the provisions of a notice or prescription;

- (a) ’n openbare vermaaklikheid reël of aanbied nie;
 - (b) geld of enige ander goedere vir liefdadigheid of enige ander doel van die algemene publiek insamel nie;
 - (c) enige pamflet, plakkaat, skildery, boek, strooibiljet of enige ander gedrukte, geskrewe of geskilderde werk vertoon of versprei nie;
 - (d) enige vergadering reël, hou of toespreek nie;
 - (e) ’n openbare byeenkoms of optog, uitstalling of uitvoering reël of hou nie;
 - (f) enige ambag, beroep of besigheid bedryf nie;
 - (g) enige ware of artikels uitstal, verkoop of verhuur of te koop of te huur aanbied nie;
 - (h) ’n veiling hou nie;
 - (i) teen vergoeding waarsêery beoefen nie.
- (2) By die toepassing van hierdie verordening beteken “openbare byeenkoms of optog” ’n byeenkoms of optog van 15 of meer persone wat nie deur nasionale of provinsiale wetgewing gereël word nie.

Veiligheid en orde

10. (1) Geen persoon mag, behoudens subartikel (2) in of by ’n openbare gerief—
- (a) enigiets binne so ’n gerief beskadig of ontsier nie;
 - (b) enigiets binne so ’n gerief gebruik of poog om dit te gebruik vir ’n ander doel as waarvoor dit bestem of by kennisgewing bepaal is nie;
 - (c) ’n vuur aansteek of voedsel voorberei nie, behalwe op ’n plek wat vir daardie doel by kennisgewing aangedui is;
 - (d) enige brandende of smeulende voorwerp weggooi nie;
 - (e) enige rots, klip of voorwerp van enige berg, koppie, skuinste, krans of wal gooi of afrol nie;
 - (f) enige boom, plant, struik, gewas of blom uittrek, pluk of beskadig nie;
 - (g) hom/haar op ’n onbehoorlike, onfatsoenlike, oproerige, gewelddadige of onbetaamlike wyse gedra nie;
 - (h) ’n steurnis veroorsaak nie;
 - (i) ’n voertuig was, poleer of herstel nie;
 - (j) in ’n blombedding loop, staan, sit of lê nie;
 - (k) enige dier, voël of vis doodmaak, beseer, agtervolg, pla, mishandel of vang of ’nvoëlnes of eiers verplaas, versteur, vernietig of verwyder nie;
 - (l) in stryd met ’n bepaling van ’n kennisgewing op gras loop, staan, sit of lê nie;
 - (m) op ’n bank of sitplek lê of dit op so ’n wyse gebruik dat ander gebruikers of voornemende gebruikers dit onmoontlik vind om daarvan gebruik te maak nie;
 - (n) teenstrydig met enige kennisgewing of voorskrif op speelplektoerusting speel of sit nie;

(o) swim, walk or play, contrary to the provisions of a notice, in a fish-pond, fountain, stream or pond.

- (2) The municipality may by way of notice and subject to such conditions as the municipality deems necessary and mentioned in the notice, authorise any of the actions contemplated in subsection (1).

Water

11. No person may misuse, pollute or contaminate any water source or water supply or waste water in or at any public amenity.

Laundry and crockery

12. No person may in or at a public amenity wash any crockery or laundry or hang out clothes, except at places indicated by notice for that purpose.

Vehicles

13. (1) No person may bring into a public amenity any truck, bus, motorcar, motor cycle, motor tricycle, bicycle or any other vehicle, craft or aeroplane, whether driven by mechanical, animal, natural or human power, except in accordance with the directions of the municipality;
- (2) The municipality determines the speed limit applicable in a public amenity;
- (3) The directions contemplated in subsection (1) and the speed limit contemplated in subsection (2) shall be made known by the municipality by way of notice.

Games

14. No game of any nature whatsoever shall be played or conducted in or on a public amenity by any person or persons except at places set aside for that purpose by notice and in accordance with the directions of the municipality and which is made known by way of notice.

Penalties

15. Any person who contravenes or fails to comply with a provision of this by-law, a notice issued in terms of this by-law or a condition imposed under this by-law, irrespective of whether such contravention or failure has been declared as an offence elsewhere in this by-law, shall be guilty of an offence and liable upon conviction to:
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention.

Short title and commencement

16. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: PUBLIC AMENITIES BY-LAW and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

(o) in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing in 'n visdam, spuitfontein, stroom of vyver swem, loop of speel nie.

- (2) Die munisipaliteit kan by wyse van kennisgewing enige van die handelinge in subartikel (1) bedoel en onderworpe aan die voorskrifte wat die munisipaliteit nodig ag en in die kennisgewing vermeld, magtig.

Water

11. Geen persoon mag in of by enige openbare gerief enige waterbron of watertoevoer misbruik, besmet of besoedel, of water vermors nie.

Wasgoed en skottelgoed

12. Geen persoon mag in of by enige openbare gerief enige skottelgoed of wasgoed was of klere uithang nie, behalwe op plekke wat vir daardie doel by 'n kennisgewing aangedui is.

Voertuie

13. (1) Geen persoon mag enige vragmotor, bus, motorkar, motorfiets, motordriewiel, fiets of enige ander voertuig, vaartuig of vliegtuig hetsy by wyse van meganiese, dierlike, natuurlike of menslike krag aangedryf, in 'n openbare gerief inbring nie, behalwe ooreenkomstig die voorskrifte van die munisipaliteit;
- (2) Die munisipaliteit bepaal die snelheidsgrens wat van toepassing is in 'n openbare gerief;
- (3) Die voorskrifte in subartikel (1) bedoel en die snelheidsgrens in subartikel (2) bedoel, word by wyse van kennisgewing deur die munisipaliteit bekend gemaak.

Spele

14. Geen spel van welke aard ook al mag in of op 'n openbare gerief gespeel of bedryf word deur enige persoon of persone nie, behalwe op die plekke wat vir daardie doel by kennisgewing afgesonder is en ooreenkomstig die voorskrifte van die munisipaliteit wat by wyse van kennisgewing aldus bekend gemaak word.

Strafbepalings

15. Enige persoon wat 'n bepaling of voorskrif van hierdie verordeninge oortree of versuim om daaraan te voldoen, of 'n kennisgewing of voorwaarde in terme van hierdie verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, ongeag of sodanige oortreding of versuim elders in hierdie verordeninge tot 'n misdryf verklaar is, al dan nie, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete óf sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, óf sodanige addisionele boete óf sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim

Kort titel en inwerkingtreding

16. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: VERORDENING INSAKE OPENBARE GERIEWE genoem en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY**BY-LAW RELATING TO STREETS****Purpose of By-Law**

- To promote the achievement of a safe environment for the benefit of residents within the area of jurisdiction of the municipality;
- To provide for procedures, methods and practices to manage the use and utilisation of streets in the area of jurisdiction of the municipality

Definitions

1. In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates:

“animals” means any horses, mules, donkeys, cattle, pigs, sheep, goats, ostrich’s indigenous mammals and other wild animals;

“caravan” means any vehicle permanently fitted out for use by persons for living and sleeping purposes, whether or not such vehicle is a trailer;

“council” means the West Coast District Municipality;

“municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;

“municipal area” means the area of West Coast District Municipality as determined in terms of the Municipal Demarcation Act, 1998;

“municipal manager” means a person appointed in terms of section 82 of the Municipal Structures Act, 1998;

“motor vehicle” means any self-propelled vehicle and includes—

- (1) a trailer, and
- (2) a vehicle having pedals and an engine or an electric motor as an integral part thereof or attached thereto and which is designed or adapted to be propelled by means of such pedals, engine or motor, or both such pedals and engine or motor, but does not include—
 - (a) any vehicle propelled by electrical power derived from storage batteries and which is controlled by a pedestrian; or
 - (b) any vehicle with a mass not exceeding 230 kilograms and specially designed and constructed, and not merely adapted, for the use of any person suffering from some physical defect or disability and used solely by such person;

“park” means to keep a vehicle, whether occupied or not, stationary for a period of time longer than is reasonably necessary for the actual loading or unloading of persons or goods, but does not include any such keeping of a vehicle by reason of a cause beyond the control of the person in charge of such vehicle;

“public place” means any square, park, recreation ground, sports ground, sanitary lane or open space which has—

- (3) in connection with any subdivision or layout of land into erven, been provided, reserved or set apart for use by the public or the owners or occupiers of such erven, whether or not it is shown on a general plan, plan of subdivision or diagram;

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE STRATE****Doel van Verordening**

- Om die verwesenliking van ’n veilige omgewing te bevorder tot voordeel van inwoners binne die regsgebied van die munisipaliteit;
- Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en aanwending van strate binne die regsgebied van die munisipaliteit te bestuur.

Woordbepaling

1. In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Afrikaanse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:

“diere” enige perde, muile, donkies, beeste, varke, skape, bokke, volstruise, inheemse soogdiere en enige ander wilde diere;

“leunwa” ’n sleepwa wat geen vooras het nie en aldus ontwerp is dat minstens 15% van sy tarra op die voertuig wat so ’n sleepwa trek, rus en daardeur gedra word;

“motorvoertuig” enige selfgedrewe voertuig en ook—

- (1) ’n sleepwa; en
- (2) ’n voertuig met pedale en met ’n enjin of ’n elektriese motor as ’n integreerende deel daarvan of daaraan geheg en wat ontwerp of aangepas is om deur middel van sodanige pedale, enjin of motor, of sodanige pedale sowel as sodanige enjin of motor aangedryf te word, maar nie ook—
 - (a) ’n voertuig wat aangedryf word deur elektriese krag verkry uit opgaarbatterye en wat deur ’n voetganger beheer word nie;
 - (b) ’n voertuig met ’n massa van hoogstens 230 kilogram nie en wat spesiaal ontwerp en gebou, en nie net aangepas is nie, vir gebruik deur iemand wat aan die een of ander liggaamlike gestremdheid of ongeskiktheid ly en wat uitsluitlik deur sodanige persoon gebruik word;

“munisipale gebied” die regsgebied van Weskus Distriksmunisipaliteit soos bepaal ingevolge die Munisipale Afbakeningswet, 1998;

“munisipaliteit” die Weskus Distriksmunisipaliteit gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“munisipale bestuurder” ’n persoon aangestel in terme van artikel 82 van die Munisipale Strukturewet, 1998;

“openbare plek” enige plein, park, ontspanningsterrein, sportterrein, sanitêre steeg of oopruimte wat—

- (3) in verband met enige onderverdeling of aanleg van grond in erwe, voorsien, gereserveer of afgesonder is vir gebruik deur die publiek of die eienaars of okkuperders van sodanige erwe, ongeag of dit op ’n algemene plan, onderverdelingsplan of diagram aangetoon word of nie;
- (4) te eniger tyd aan die publiek opgedra is;
- (5) sonder onderbreking deur die publiek gebruik is vir ’n tydperk van dertig jaar, of
- (6) te eniger tyd deur die munisipaliteit of ander bevoegde owerheid tot sodanig verklaar of gemaak is.

- (4) at any time been dedicated to the public;
- (5) been used by the public without interruption for a period of at least 30 years, or
- (6) at any time been declared or rendered such by the municipality or other competent authority;

“street” means—

- (7) any street, road, cycle path, thoroughfare or any other place, which includes—
- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other object belonging to such road, street or thoroughfare, which has at any time been—
- (i) dedicated to the public;
- (ii) used without interruption by the public for a period of at least 30 years;
- (iii) declared or rendered such by the municipality or other competent authority, or
- (iv) constructed by a local authority, and
- (v) any land, with or without buildings or structures thereon, this is shown as a street on—
- (a) any plan of subdivision or diagram approved by the municipality or other competent authority and acted upon, or
- (b) any general plan as defined in the Land Survey Act, Act 9 of 1927, registered or filed in a deeds registry or Surveyor-General’s office; unless such land is on such plan or diagram described as a private street;

“semi-trailer” means a trailer having no front axle and so designed that at least 15% of its tare is super-imposed on and borne by a vehicle drawing such trailer;

“sidewalk” means that portion of a street between the outer boundary of the roadway of a road and the boundary lines of adjacent properties or buildings which are intended for the use of pedestrians;

“tare”, in relation to a motor vehicle, means the mass of such a vehicle ready to travel on a road and includes the mass of—

- (8) any spare wheel and of all other accessories and equipment supplied by the manufacturer as standard for the particular model of motor vehicle concerned;
- (9) anything which is a permanent part of the structure of such vehicle;
- (10) anything attached to such vehicle so as to form a structural alteration of a permanent structure; and
- (11) the accumulators, if such vehicle is self-propelled by electrical power, but does not include the mass of—
- (a) fuel, and
- (b) anything attached to such vehicle which is not of the nature referred to in subsection (8) or (9);

“trailer” means a vehicle which is not self-propelled and designed or adapted to be drawn by a motor vehicle, but does not include a side-car fitted to a motor cycle;

“straat”—

- (7) enige straat, pad, fietspad, of deurgang of enige ander plek wat insluit:
- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadjie of soortgelyke voetganger-gedeelte van ’n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waaroor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander voorwerp wat ’n deel uitmaak van sodanige pad, straat of deurgang, wat te eniger tyd—
- (i) aan die publiek opgedra is;
- (ii) sonder onderbreking deur die publiek gebruik is vir ’n tydperk van minstens dertig jaar;
- (iii) deur die munisipaliteit of ander bevoegde owerheid tot sodanig verklaar of gemaak is, of
- (iv) deur ’n plaaslike owerheid aangelê is, en
- (v) enige grond, met of sonder geboue of strukture daarop, wat as ’n straat aangetoon word op—
- (a) enige onderverdelingsplan of diagram deur die munisipaliteit of ander bevoegde owerheid goedgekeur en waarvolgens gehandel is, of
- (b) enige algemene plan soos omskryf in die Opmetingswet, Wet no. 9 van 1927, wat in ’n registrasiekantoor of die Landmeter-Generaal se kantoor geregistreer is of gebêre word, tensy sodanige grond op sodanige plan of diagram as ’n private straat beskryf word;

“parkeer” om ’n voertuig, met of sonder insittendes, langer te laat stilhou as wat redelikerwys nodig is om persone of goedere werklik op of af te laai, maar nie ook die stilhou van ’n voertuig weens ’n rede buite die beheer van die persoon in beheer van daardie voertuig nie;

“raad” die munisipale raad van Weskus Distriksmunisipaliteit;

“sleepwa” ’n voertuig wat nie selfgedrewe is nie en wat ontwerp of aangepas is om deur ’n motorvoertuig getrek te word, maar nie ook ’n syspan wat aan ’n motorfiets geheg is nie;

“sypaadjie” dié gedeelte van ’n straat tussen die buitengrens van die ryvlak van ’n pad en die grenslyne van aanliggende eiendomme of geboue wat bedoel is vir die gebruik van voetgangers;

“tarra”, met betrekking tot ’n motorvoertuig, die massa van so ’n voertuig wanneer dit gereed is om op ’n pad te gaan en ook die massa van—

- (8) enige noodwiel en van alle ander toebehore en toerusting wat deur die vervaardiger as standaard vir die besondere model van die betrokke motorvoertuig verskaf word;
- (9) enigiets wat ’n permanente deel van die struktuur van so ’n voertuig is;
- (10) enigiets wat aan so ’n voertuig geheg is sodat dit ’n struktuurverandering van ’n permanente aard uitmaak; en
- (11) die opgaarbatterye, indien so ’n voertuig deur elektriese krag selfgedrewe is, maar nie ook die massa nie van—
- (a) brandstof; en
- (b) enigiets wat aan die voertuig geheg is en nie van die aard is wat in subartikel (8) of (9) bedoel word nie;

“voertuig” ’n toestel ontwerp of aangepas om hoofsaaklik op wiele, bande of rusperbande te loop en ook so ’n toestel wat met ’n trekstang aan ’n teëspoedwa verbind is en gebruik word as deel van

“vehicle” means a device designed or adapted mainly to travel on wheels, tires or crawler tracks and includes such a device which is connected with a draw-bar to a breakdown vehicle and is used as part of the towing equipment of a breakdown vehicle to support any axle or all the axles of a motor vehicle which is being salvaged other than such a device which moves solely on rails; and

“work” means work of any nature whatsoever undertaken on any land within the area of jurisdiction of West Coast District Municipality and, without in any way limiting the ordinary meaning of the word, includes the erection of a new building or alterations or additions to any existing building, the laying of cables and pipes, the dumping of building or other material anywhere in a street or public place, or delivery to or removal from any site of any soil or material of any nature whatsoever.

Streets, sidewalks and encroachments on streets

2. No person shall—
- (a) make, construct, reconstruct, or alter a street or sidewalk—
- (i) except with the written permission of the municipality, or
- (ii) otherwise than in accordance with the requirements prescribed by the municipality, or
- (b) construct a verandah, stoep, steps or other projection or erect a post in a street or public place except with the written permission of the municipality.

Advertisements visible from streets

3. (1) No person shall display any advertisement, placard, poster or bill in a street—
- (a) except with the written permission of the municipality, and
- (b) subject to such conditions as may be determined by the municipality.
- (2) This section shall not be applicable to signs which have been exempted under the provisions of the municipality’s applicable by-law relating to Outdoor Advertising and Signage.

Animals or objects causing an obstruction

4. No person shall—
- (a) deposit or leave any goods or articles in a street or public place, other than for a reasonable period during the course of the loading, off-loading or removal thereof, or
- (b) in any way obstruct the pedestrian traffic on a sidewalk by bringing or allowing to be brought thereon any animal, object or vehicle (other than a perambulator or wheelchair which is being used for the conveyance of children or the disabled), or
- (c) cause or allow any blind, awning, cord or other object to project or to be stretched over or onto a street—
- (i) except with the written permission of the municipality, and
- (ii) subject to such conditions as may be determined by the municipality.

Trees in streets

5. (1) No person shall—
- (a) plant a tree or shrub in a street or public place, or in any way cut down a tree or a shrub in a street or public place or remove it there from, except with the written permission of the municipality;

die sleeptoeusting van ’n teëspoedwa om enige of al die asse van ’n motorvoertuig wat geberg word, te ondersteun, behalwe so ’n toestel wat uitsluitlik op spore beweeg;

“werk” werk van watter aard ook al wat onderneem word op enige grond of straat of openbare plek binne die regsgebied van Weskus Distriksmunisipaliteit en, sonder om die gewone betekenis van die woord op enige wyse te beperk, omvat dit die oprigting van ’n nuwe gebou of veranderings of aanbouings aan enige bestaande gebou, die lê van kables of pype, die stort van bou- of ander materiaal op enige plek in ’n straat of openbare plek of die aflewering aan of verwydering vanaf enige perseel van enige grond of materiaal van watter aard ook al;

“woonwa” enige voertuig wat permanent ingerig is vir gebruik deur persone vir woon- of slaapdoeleindes, ongeag of sodanige voertuig ’n sleepwa is of nie.

Strate, sypaadjies en oorskrydings op strate

2. Niemand mag—
- (a) ’n straat of ’n sypaadjie bou, aanlê, heraanlê of verander nie—
- (i) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, of
- (ii) behalwe in ooreenstemming met die vereistes wat die munisipaliteit bepaal, of
- (b) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit ’n veranda, muur of ’n stoep, trappies of ander oorstek bou of ’n paal oprig in ’n straat of openbare plek nie.

Advertensies sigbaar vanaf strate

3. (1) Niemand mag ’n advertensie, aanplakbiljet, plakkaat of biljet in ’n straat of openbare plek vertoon nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, en
- (b) onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.
- (2) Hierdie artikel is nie van toepassing op tekens wat kragtens die bepalings van die munisipaliteit se toepaslike verordening insake Buitereklame en Advertensietekens toegelaat word nie.

Diere of voorwerpe wat ’n versperring veroorsaak

4. Niemand mag—
- (a) goedere of artikels in ’n straat of openbare plek neersit of laat bly nie, behalwe vir ’n redelike tydperk terwyl dit op- of afgelaai of verwyder word, of
- (b) op enige wyse die voetgangverkeer op ’n sypaadjie belemmer deur enige dier, voorwerp of voertuig (uitgesonderd ’n kinderwaentjie of rolstoel wat vir die vervoer van kinders of gestremdes gebruik word) daarop te bring of toe te laat dat dit daarop gebring word nie, of
- (c) ’n blinding, skerm, tou of ander voorwerp oor of op ’n straat laat uitsteek of span of toelaat dat dit daarvoor uitsteek of gespan word nie—
- (i) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, en
- (ii) onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

Bome in strate

5. (1) Niemand mag—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, ’n boom of struik in ’n straat of openbare plek plant, of dit op enige wyse in ’n straat of openbare plek afkap of daarvandaan verwyder nie;

- (b) climb, break or damage a tree growing in a street or public place, or
- (c) in any way mark or paint any tree growing in a street or public place or attach any advertisement thereto.

(2) Any tree or shrub planted in a street or public place shall become the property of the municipality.

Trees or growth causing an interference or obstruction

6. (1) Whenever there is upon any property any tree or other growth which interferes with overhead wires or is a source of annoyance, danger or inconvenience to persons using a street or public place, the municipality may by notice in writing order the owner or occupier of such property to prune or remove such tree or growth to the extent and within the period specified in such notice.
- (2) Any person failing to comply with a notice issued in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence.
- (3) If any person fails to comply with a notice in terms of this section, the municipality may itself prune or remove the tree or growth at the expense of the person on whom the notice was served.

Refuse, motor vehicle wrecks, waste material, etc.

7. No person shall—
- (a) dump, leave or accumulate any garden refuse, motor vehicle wrecks, spare parts of vehicles, building or waste materials, rubbish or any other waste products in any street or public place, or
 - (b) permit any such objects or substances to be dumped or placed in a street or public place from premises owned or occupied by he, except with the written permission of the municipality and subject to such conditions as may be determined by the municipality.

Prohibition upon certain activities in connection with objects in streets and public places

8. No person shall, in a street or public place—
- (a) effect any repairs or service to a vehicle, except where necessary for the purpose of removing such vehicle from the place where it was involved in an accident, or
 - (b) clean or wash a vehicle.

Prohibition upon games and other acts in streets and public places

9. No person shall—
- (a) roll a hoop, fly a kite, and shoot with a bow and arrow or catapult, discharge fireworks or throw a stone, stick or other projectile in, onto or across a street or public place, or
 - (b) do anything in a street or public place which may endanger the life or safety of any person, animal or thing or may be a nuisance, obstruction or annoyance to the public unless such street or public place is provided with clear signs and identifiable paving and furniture which distinguishes it as “residential erf” or “street park”.

Use of explosives

10. No person shall in or upon a street or public place use explosives or undertake blasting operations—
- (a) except with the written permission of the municipality, and
 - (b) subject to such conditions as may be determined by the municipality.

- (b) in 'n boom klim wat in 'n straat of openbare plek groei, of dit breek of beskadig nie, of

- (c) 'n boom wat in 'n straat of openbare plek groei, op enige wyse merk of beskilder of 'n advertensie daarop aanbring nie.

(2) 'n Boom of struik wat in 'n straat of openbare plek geplant word, word die eiendom van die munisipaliteit.

Bome of gewasse wat 'n hindernis of versperring veroorsaak

6. (1) Wanneer daar ook al op 'n eiendom 'n boom of ander gewas is wat lugrade belemmer of wat ergernis, gevaar of ongerief veroorsaak vir persone wat 'n straat of openbare plek gebruik, kan die munisipaliteit by skriftelike kennisgewing die eienaar of okkupeerder van sodanige eiendom gelas om sodanige boom of gewas te snoei of te verwyder in die mate en binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing bepaal word.
- (2) Iedereen wat in gebreke bly om te voldoen aan 'n kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) uitgereik word, is skuldig aan 'n misdryf.
- (3) Indien iemand versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing ingevolge hierdie artikel, kan die munisipaliteit self die boom of gewas snoei of verwyder op koste van die persoon aan wie die kennisgewing beteken is.

Vullis, motorvoertuigwrakke, afvalmateriaal, ens.

7. Niemand mag—
- (a) enige tuinvullis, motorvoertuigwrakke, onderdele van voertuie, bou- of afvalmateriaal, rommel of enige ander afvalprodukte in 'n straat of openbare plek stort of laat lê of ophoop nie, of
 - (b) toelaat dat sodanige voorwerpe of stowwe vanaf 'n perseel waarvan hy die eienaar of okkupeerder is, in 'n straat of op 'n openbare plek gestort of geplaas word nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes wat sodanige munisipaliteit stel.

Verbod op sekere werksaamhede in verband met voorwerpe in strate of openbare plekke

8. Niemand mag in 'n straat of openbare plek—
- (a) 'n voertuig herstel of versien nie, behalwe waar dit nodig is om sodanige voertuig te kan verwyder van die plek waar dit in 'n ongeluk betrokke was, of
 - (b) 'n voertuig skoonmaak of was nie.

Verbod op speletjies en ander handelinge in strate en openbare plekke

9. Niemand mag—
- (a) in, op of oor 'n straat of openbare plek 'n hoepel rol, 'n vlieër oplaai, met 'n pyl en boog of 'n rekker skiet, vuurwerk afskiet of 'n klip, stok of ander werptuig gooi nie, of
 - (b) enigiets in 'n straat of openbare plek doen wat die lewe of veiligheid van 'n persoon, dier of ding in gevaar kan stel of 'n oorlas, belemmering of ergernis vir die publiek kan wees nie, tensy sodanige straat of openbare plek voorsien is van duidelike tekens en identifiseerbare plaveisel en meublement wat dit onderskei as “woonerf” of “straatpark”.

Gebruik van springstowwe

10. Niemand mag in of op 'n straat of openbare plek springstowwe gebruik of skietwerk uitvoer nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
 - (b) onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

Conveyance of animal carcasses or other waste products through streets and public places

11. No person shall carry or convey through a street or public place the carcass of an animal or any garbage, night soil, refuse, litter, rubbish, manure, gravel or sand—
- unless it is properly covered, and
 - unless it is conveyed in such type of container as will not allow any offensive liquids or parts of the load to be spilt in the street or public place.

Fences on street boundaries

12. No person shall erect a barbed-wire, razor wire, electrified fence or other dangerous fence on the boundary of a street or public place except with the written permission of the municipality.

Building materials in streets and public places

13. No person shall bore or cut stone or bricks, slake or sift lime, or mix building materials, or store or place building materials in a street or public place except with the written permission of the municipality, and subject to the requirements prescribed by the municipality.

Balconies and verandahs

14. No person shall, except with the written permission of the municipality—
- use a balcony or verandah erected beyond the boundary line of a street or public place for purposes of trading or the storage of goods, or for the washing or drying of clothes thereon, or
 - enclose or partition a balcony or verandah erected beyond the boundary line of a street or public place or portion thereof as a living or bedroom.

Drying of washing on fences on boundaries of streets and public places

15. No person shall dry or spread washing on a fence on the boundary of a street or public place.

Outspanning in streets and public places

16. No person shall outspan or allow to be outspanned in any street or public place any vehicle drawn by animals, or detach or leave in any street or public place any trailer, caravan or vehicle which is not self-propelled; provided that this provision shall not apply to the actual loading or unloading of such vehicle.

Protection of street surface and public places

17. (1) No person shall—
- use a vehicle or allow it to be used in any street or public place if such vehicle is in such a defective condition that it will or may cause damage to any street or public place; and
 - drive, push, roll, pull or propel any object, machine or other material through or along a street or public place in such a way, or while such object, machine or material is in such a condition, as may damage, break or destroy the surface of the street or public place in any way.
 - undertake any work which may cause the surface of any street or public place to be altered, damaged or broken without the permission of the municipality.
- (2) If the municipality identifies a person who, as a result of the actions referred to in subsection (1), has damaged, broken or destroyed the surface of a street or public place, the cost of

Vervoer van karkasse van diere of ander afvalstowwe deur strate en openbare plekke

11. Niemand mag die karkas van 'n dier of afval, nagvuil, vullis, rommel, vuilgoed, mis, gruis of sand deur 'n straat of openbare plek dra of vervoer nie—
- tensy dit behoorlik bedek is, en
 - tensy dit in so 'n tipe houer vervoer word dat aanstootlike vloeistowwe of dele van die vrug nie in die straat of openbare plek gestort word nie.

Heinings op straatgrense

12. Behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit mag niemand 'n doringdraadheining, lemmetjiesdraadheining, geëlektrifiseerde heining of ander gevaarlike heining op die grens van 'n straat of openbare plek oprig nie.

Boumateriaal in strate en openbare plekke

13. Niemand mag in 'n straat of openbare plek klippe of stene boor of kap, kalk blus of sif, of enige boumateriaal meng nie, of boumateriaal opberg of plaas nie behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

Balkonne en verandas

14. Behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, mag niemand—
- 'n balkon of veranda wat verby die grenslyn van 'n straat of openbare plek opgerig is, gebruik vir die doel van handeldryf of die opberg van goedere, of vir die was of droog van kleres daarop nie, of
 - 'n balkon of veranda wat verby die grenslyn van 'n straat of openbare plek opgerig is of gedeelte daarvan as 'n woon- of slaapvertrek omsluit of afskort nie.

Droogmaak van wasgoed op heinings op grense van strate en openbare plekke

15. Niemand mag wasgoed op 'n heining op die grens van 'n straat of openbare plek droogmaak of dit daaroor hang nie.

Uitspan in strate of openbare plekke

16. Niemand mag 'n voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat of openbare plek uitspan of laat uitspan, of enige sleepwa, woonwa of voertuig wat nie selfaangedrewe is, in 'n straat of openbare plek afhaak of laat staan nie; met dien verstande dat dié bepaling nie van toepassing is op die werklike op- of aflaai van sodanige voertuig nie.

Beskerming van straatoppervlak en openbare plekke

17. (1) Niemand mag—
- 'n voertuig in 'n straat of openbare plek gebruik of toelaat dat dit daarin gebruik word indien sodanige voertuig in so 'n gebrekkige toestand is dat dit skade aan 'n straat of openbare plek sal veroorsaak of moontlik sal veroorsaak nie, en
 - enige voorwerp, masjien of ander materiaal deur of langs 'n straat of openbare plek bestuur, stoot, rol, trek of laat voortbeweeg op so 'n wyse, of terwyl sodanige voorwerp, masjien of materiaal in so 'n toestand is, dat die oppervlak van die straat of openbare plek op enige wyse daardeur beskadig, gebreek of vernietig kan word nie.
 - enige werk, waardeur die oppervlakte van 'n straat of openbare plek verander, beskadig of gebreek word, onderneem sonder die toestemming van die munisipaliteit nie.
- (2) Indien die munisipaliteit 'n persoon identifiseer wat as gevolg van die handeling in subartikel (1) vermeld die oppervlak van 'n straat of openbare plek beskadig, gebreek of vernietig het,

repairs, as determined by the municipality, may be recovered from the offender.

- (3) Any person who is the owner of land on which any work is done shall be liable for any damage to any portion of a street or public place caused by or in connection with the execution of such work by such owner, his or her employee or any independent contractor acting on behalf of such owner.
- (4) When any work this has to be undertaken on any land entails the driving of vehicles over kerbs, sidewalks or road verges, the owner of such land shall not commence, or allow any other person to commence, any such work unless and until such a person has deposited with the municipality an amount sufficient to cover the cost of repairing any damage which may be caused to any portion of such street or public place as a result of, or in connection with, the execution of such work by such owner, his or her employee or any independent contractor acting on behalf of such owner.
- (5) After completion of such work, the municipality shall itself undertake the repair of any portion of such street or public place as may have been damaged by such work and shall set off the cost of such repairs against such deposit. If such cost is less than the amount of the deposit, the municipality shall refund the balance to the depositor, but if the amount of the deposit does not cover such cost, the owner shall be liable for the difference, which shall become payable on receipt of an account specifying the additional amount due.
- (6) No person other than an authorised official of the municipality in the performance of his or her duties may apply, mark, paint or draw lines, marks, words, signs or advertisements on the surface of a street or public place.

Damaging of notice boards

18. No person shall deface, damage or in any way interfere with any notice-board, road traffic sign, street-name board or other similar sign or any hoarding which has been erected in a street or public place by or with the permission of the municipality.

Street, door-to-door collections and distribution of handbills

19. No person shall—
 - (a) collect or attempt to collect money in a street or public place or organise or in any way assist in the organisation of such collection, except with the written permission of the municipality and subject to such conditions as may be determined by the municipality, or
 - (b) collect from door to door, beg or solicit or accept alms, except with the written permission of the municipality;
 - (c) distribute a handbill or similar advertising material or cause it to be distributed in any street or public place, or place any handbill or similar advertising material or cause it to be placed on or in any vehicle without prior permission of the municipality;
 - (d) an application fee as determined by the municipality from time to time may be levied in respect of any application in terms of subsection (c).

Excavations in streets

20. No person shall make or cause to be made an excavation or dig or cause to be dug a pit, trench or hole in a street or public place—
 - (a) except with the written permission of the municipality, and
 - (b) subject to the requirements prescribed by the municipality.

kan die herstelkoste, soos deur die munisipaliteit vasgestel, van die oortreder verhaal word.

- (3) Iedereen wat die eienaar is van enige grond waarop enige werk gedoen word, is aanspreeklik vir enige skade aan enige gedeelte van 'n straat of openbare plek wat veroorsaak word deur of wat in verband staan met die uitvoering van sodanige werk deur sodanige eienaar, sy werknemer of enige onafhanklike aannemer wat namens sodanige eienaar handel.
- (4) Wanneer enige werk wat op enige grond onderneem moet word, meebring dat voertuie oor randstene, sypaadjies of padrande moet ry, mag die eienaar van sodanige grond nie 'n aanvang met enige sodanige werk maak of enige ander persoon toelaat om 'n aanvang daarmee te maak nie, tensy en voordat so 'n persoon 'n bedrag by die munisipaliteit gedeponeer het wat vasgestel word as voldoende om die koste te bestry van die herstel van enige skade wat aan enige gedeelte van sodanige straat of openbare plek veroorsaak word as gevolg van of in verband met die uitvoering van sodanige werk deur sodanige eienaar, sy werknemer of enige onafhanklike aannemer wat namens sodanige eienaar handel.
- (5) Na die voltooiing van sodanige werk onderneem die munisipaliteit self die herstel van enige gedeelte van sodanige straat of openbare plek wat deur sodanige werk beskadig is en verreken die munisipaliteit die koste van sodanige herstelwerk teen sodanige deposito. As sodanige koste minder is as die bedrag van die deposito, betaal die munisipaliteit die saldo aan die deponeerder terug, maar indien die bedrag van die deposito nie sodanige koste dek nie, is die eienaar aanspreeklik vir die verskil, wat betaalbaar word by die ontvangs van 'n rekening waarin die addisionele bedrag wat verskuldig is, aangetoon word.
- (6) Niemand behalwe 'n gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit by die vervulling van sy of haar pligte mag strepe, woorde, tekens of advertensies op die oppervlak van 'n straat of openbare plek aanbring, merk, verf of skilder nie.

Beskadiging van kennisgewingborde

18. Niemand mag 'n kennisgewingbord, padverkeersteken, straatnaambord of ander soortgelyke teken of 'n skutting wat deur of met die toestemming van die munisipaliteit in 'n straat of openbare plek opgerig is, ontsier of beskadig of hom of haar op enige wyse daarmee bemoei nie.

Straat-, huis-tot-huiskollektes en verspreiding van strooibiljette

19. Niemand mag—
 - (a) in 'n straat of openbare plek geld insamel of probeer insamel of sodanige insameling organiseer of op enige wyse behulpsaam wees met die organisering daarvan nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes deur die munisipaliteit gestel, of
 - (b) van huis tot huis kollekteer, bedel of aalmoese vra of invorder nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit;
 - (c) 'n strooibiljet of soortgelyke advertensiemateriaal versprei of laat versprei in enige straat of openbare plek, of enige strooibiljet of soortgelyke advertensiemateriaal op of in enige voertuig plaas of laat plaas sonder voorafverkreë toestemming van die munisipaliteit nie;
 - (d) aansoekgelde soos van tyd tot tyd deur die munisipaliteit bepaal kan deur die munisipaliteit gehef word ten opsigte van enige aansoek ingevolge subartikel (c).

Uitgrawings in strate

20. Niemand mag in 'n straat of openbare plek 'n uitgraving maak of laat maak of 'n put, sloot of gat grawe of laat grawe nie—
 - (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
 - (b) onderworpe aan die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

Poison in streets or public places

21. No person other than an official of the municipality or an authorised person who administers legally approved weed-killers or poisons, shall use, set or cast poison in any street or public place.

Processions

22. (1) Subject to the provisions of sub-section (6) no person shall hold, organise, initiate, control or actively participate in a procession or gathering in a street or public place, or dance or sing or play a musical instrument, or do anything which is likely to cause a gathering of persons or the disruption or obstruction of traffic in such street or public place, or shall use any loudspeaker or other device for the reproduction or amplification of sound without the written permission of the municipality in terms of sub-sections (2) and (3).
- (2) Any person who intends to perform or carry out any one or more of the actions described in sub-section (1) in any street or public place shall submit a written application for permission thereto, which shall reach the municipality at least seven days before the date upon which any one or more of such actions is or are intended to be performed or carried out; provided that persons who intend participating actively in a procession, or gathering in any street need not apply to the municipality for permission thereto and it shall not be illegal for such persons to participate actively in such procession or gathering if the organiser, promoter or controller thereof has obtained the permission of the municipality. An application made in terms hereof shall contain the following:
- (a) full details of the name, address and occupation of the applicant;
- (b) full details of the street or public place where or route along which any one or more of the actions prescribed in sub-section (1) is or are intended to be performed or carried out, proposed starting and finishing times or any one or more of the aforesaid actions and, in the case of processions and gatherings, the number of persons expected to attend, and
- (c) general details of the purpose of any one or more of the aforesaid actions intended to be performed or carried out.
- (3) Any application submitted in accordance with sub-section (2) shall be considered by the municipality, and if any one or more of the actions to be performed or carried out as proposed in such application is or are not, in the opinion of the municipality, likely to be in conflict with the interests of public peace, good order or safety, the municipality shall issue a certificate granting permission and authorisation for the performance or carrying out of any one or more of such actions subject to such conditions as the municipality may deem necessary to uphold public peace, good order or safety.
- (4) The municipality may refuse to grant permission for the performance or carrying out of any one or more of the actions described in sub-section (1), if the performance or carrying out of such action or actions will, in the opinion of the municipality, be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.
- (5) The municipality may withdraw any permission granted in terms of sub-section (3), if, as a result of further information, it is of the opinion that the performance or carrying out of the action or action in question will be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.
- (6) The provisions of this section shall not apply—
- (a) to wedding or funeral processions
- (b) to a gathering or demonstration as contemplated by the

Gif in strate en openbare plekke

21. Niemand behalwe 'n amptenaar van die munisipaliteit of 'n gemagtigde persoon wat wettig goedgekeurde onkruidodders of gifstof toedien, mag gif in 'n straat of openbare plek plaas, gebruik of gooi nie.

Optogte

22. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (6) mag niemand in enige straat of openbare plek 'n optog, of byeenkoms hou, organiseer, op tou sit of beheer of daadwerklik daaraan deelneem, of dans of sing of 'n musikinstrument bespeel, of enigiets doen wat waarskynlik 'n byeenkoms van persone of 'n verwarring of versperring van verkeer in sodanige straat of openbare plek sal veroorsaak, of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank gebruik nie sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit ingevolge subartikels (2) en (3).
- (2) Iedereen wat voornemens is om een of meer van die handeling in subartikel (1) beskryf, in enige straat of openbare plek te verrig of uit te voer, moet 'n skriftelike aansoek om toestemming daartoe indien, wat die munisipaliteit moet bereik minstens sewe dae voor die datum waarop dit die voorneme is om een of meer van sodanige handeling te verrig of uit te voer; met dien verstande dat persone wat voornemens is om daadwerklik aan 'n optog, byeenkoms in enige straat of openbare plek deel te neem, nie by die munisipaliteit om toestemming daartoe aansoek hoef te doen nie en dit nie vir sodanige persone onwettig is om daadwerklik aan sodanige optog of byeenkoms deel te neem nie indien die organiseerder, ondernemer of beheerder daarvan die toestemming van die munisipaliteit verkry het. 'n Aansoek wat hierkragtens gedoen word, moet die volgende bevat:
- (a) volledige besonderhede van die naam, adres en beroep van die aansoeker;
- (b) volledige besonderhede van die straat of openbare plek waar en roete waarlangs dit die voorneme is om een of meer van die handeling beskryf in subartikel (1) te verrig of uit te voer, die voorgestelde aanvangs- en sluitingstyd van een of meer van voornoemde handeling en, in die geval van optogte, en byeenkomste, die getal persone wat na verwagting teenwoordig sal wees, en
- (c) algemene besonderhede en die doel van een of meer van voornoemde handeling wat dit die voorneme is om te verrig of uit te voer.
- (3) Enige aansoek wat ooreenkomstig subartikel (2) ingedien word, moet deur die munisipaliteit oorweeg word, en indien een of meer handeling wat verrig of uitgevoer gaan word soos in sodanige aansoek voorgestel, na die mening van die munisipaliteit waarskynlik nie in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees nie, moet die munisipaliteit 'n sertifikaat uitreik waarby toestemming en magtiging verleen word vir die verrigting of uitvoering van een of meer van sodanige handeling, onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit nodig ag vir die handhawing van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid.
- (4) Die munisipaliteit kan weier om toestemming te verleen vir die verrigting of uitvoering van een of meer van die handeling wat in subartikel (1) beskryf word, indien die verrigting of uitvoering van sodanige handeling of handeling na die mening van die munisipaliteit in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.
- (5) Die munisipaliteit kan enige toestemming wat kragtens subartikel (3) verleen is, terugtrek indien hy, as gevolg van nadere inligting van mening is dat die verrigting of uitvoering van die betrokke handeling of handeling in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.
- (6) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing nie op—
- (a) optogte vir huwelike of begrafnisse;
- (b) 'n byeenkoms of betoging soos beoog by die Wet op die

Regulation of Gatherings Act No 205 of 1993 in which case the provisions of the said act shall be applicable.

Roller-skating and skating on skate-boards

23. No person shall, except with the prior written permission of the municipality, skate on roller skates or a skate board or a similar device in or on a street or public place or in or upon an area where skating is prohibited by an applicable road traffic sign.

Persons to be decently clad

24. No person shall appear in any street or public place without being clothed in such a manner as decency demands.

Overflow of water into streets and public places

25. No person shall cause or allow any water other than rain water to flow into a street or public place.

Behaviour in streets and public places

26. No person shall—
- (a) cause a nuisance to other persons by loitering, standing, sitting or lying or begging;
 - (b) sleep, overnight or erect any shelter;
 - (c) wash or dry clothes, blankets or any other domestic articles;
 - (d) use abusive, insulting, obscene, threatening or blasphemous language;
 - (e) fight or act in a riotous manner;
 - (f) discharge a firearm, air gun or airpistol;
 - (g) annoy or inconvenience any other person by yelling, shouting or making any noise in any manner whatsoever;
 - (h) defecate, urinate or wash himself;
 - (i) solicit or importune any person for the purpose of prostitution or immorality;
 - (j) engage in gambling;
 - (k) use intoxicating liquor or drugs;
 - (l) spit in a street or public place.

Animals in a street or public place

27. No owner or person—
- (a) in charge of any wild or ferocious animal, monkey or horned cattle shall allow such animals at any time to be insufficiently attended or at large in any street or public place or shall keep any such animal in such a manner as to be a danger or annoyance to the public; or
 - (b) shall, allow, permit or cause any animal to graze or stray in or about any street or public place.

Display of street number of places

28. (1) The municipality may prescribe by notice in writing to the owner of any premises that a number allocated to such premises by the municipality in terms of section 37(c) shall be displayed and the owner of such premises shall, within 30 days of the date of such notice, display the allocated number on the premises.
- (2) a number displayed as contemplated by subsection (1) shall—

Reëling van Byeenkomste, No 205 van 1993 in welke geval die bepalinge van die betrokke wet van toepassing sal wees.

Rolskaats en skaats op skaatsplanke

23. Niemand mag, behalwe met die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit, met rolskaats of 'n skaatsplank of soortgelyke toestel in of op 'n straat of openbare plek, of in of op 'n terrein waar dit deur 'n toepaslike padverkeersteken verbied word, skaats nie.

Persone moet behoorlik geklee wees

24. Niemand mag op straat of in 'n openbare plek verskyn sonder om geklee te wees op 'n wyse wat aan die eise van welvoeglikheid voldoen nie.

Oorloop van water in strate en openbare plekke

25. Niemand mag enige water, behalwe reënwater, in 'n straat of openbare plek laat loop of toelaat dat dit daarin loop nie.

Gedrag in strate en openbare plekke

26. Niemand mag in 'n straat of openbare plek—
- (a) tot oorlas van ander persone slenter, staan, sit, lê of bedel nie;
 - (b) slaap of oornag of enige skuiling oprig nie;
 - (c) klere, komberse of ander huishoudelike artikels was, skoonmaak of droogmaak nie;
 - (d) skel-, beledigende, onwelvoeglike, dreigende of godslasterlike taal besig nie;
 - (e) baklei of oproerig optree nie;
 - (f) 'n vuurwapen, windbuis of windpistool afvuur nie;
 - (g) tot ergernis of ongemak van enige ander persoon skreeu, gil of enige lawaai op watter wyse ook al maak nie;
 - (h) homself was, ontlas of urineer nie;
 - (i) met die oog op prostitusie of onsedelikheid iemand aanspreek of lastig val nie;
 - (j) dobbelary beoefen nie;
 - (k) bedwelvende drank of ander dwelmmiddels gebruik nie, of
 - (l) spuug nie.

Diere in 'n straat of openbare plek

27. Geen eienaar of persoon—
- (a) wat beheer het oor 'n wilde of kwaai dier, aap of horingvee, mag toelaat dat dit te eniger tyd in 'n straat of openbare plek sonder voldoende toesig is of los rondloop, of mag sodanige dier op so 'n wyse aanhou dat dit gevaarlik of 'n ergernis vir die publiek kan wees nie; of
 - (b) mag duld, toelaat of veroorsaak dat enige dier in of op enige straat of openbare plek wei of rondloop nie.

Vertoning van straatnommer van plekke

28. (1) Die munisipaliteit kan by wyse van skriftelike kennisgewing aan die eienaar van enige perseel, voorskryf dat 'n nommer wat deur die munisipaliteit ingevolge artikel 37(c) aan so 'n perseel toegeken is, op sodanige perseel vertoon moet word en die eienaar van sodanige perseel moet binne 30 dae na die datum van sodanige kennisgewing die toegekende nommer op die perseel aanbring.
- (2) 'n Nommer wat vertoon word soos beoog by subartikel (1) moet—

- (a) be displayed in a conspicuous position on the premises and must at all times be visible and legible from the adjacent street; and
- (b) be replaced by the owner of the premises as often as it gets obliterated, defaced or illegible.

Bridges and crossings over gutters and sidewalks

29. No private crossing, pathway, bridge or culvert shall be made or built to or in front of any dwelling or other premises in any street or public place—
- (a) except with the written permission of the municipality, and
 - (b) subject to the requirements prescribed by the municipality.

Control of amusement shows and devices

30. (1) No person shall set up or use in any street or public place any circus, whirligig, roundabout or other side-show or device for the amusement or recreation of the public—
- (a) except with the written permission of the municipality and subject to such conditions as may be determined by the municipality.
 - (b) unless suitable sanitary conveniences for both sexes of the staff have been provided, and
 - (c) if it is in any way dangerous or unsafe for public use.
- (2) An authorised official of the municipality shall, for the purposes of inspection, at all reasonable times have free access to such circus, whirligig, roundabout or other side-show or device.

Control of animal-drawn vehicles

31. (1) No person shall—
- (a) simultaneously drive or be in control of more than one animal-drawn vehicle in a street or public place;
 - (b) drive or be in control of an animal-drawn vehicle in a street or public place if he or she is under 16 years of age, or
 - (c) if he or she is in control of an animal-drawn vehicle in a street, allow a person under 16 years of age to drive or be in control of such vehicle.

Vehicles to be attended

32. No person shall, in a street or public place, sleep in a vehicle other than a motor vehicle parked in a taxi rank or on some other stand duly allocated by the municipality.

Municipality may act and recover costs

33. (1) Notwithstanding any other provisions of this by-law, the municipality may—
- (a) where the permission of the municipality is required before a person may perform a certain action or build or erect anything, and such permission has not been obtained, and
 - (b) where any provision of this by-law is contravened under circumstances in which the contravention may be terminated by the removal of any structure, object, material or substance, serve a written notice on the owner of the premises or the offender, as the case may be, to terminate such contravention, or to remove the structure, object, material or substance, or to take such other steps as the

- (a) op 'n opsigtelike plek op die perseel vertoon word en moet te alle tye sigbaar en leesbaar vanaf die aangrensende straat wees; en
- (b) deur die eienaar van die perseel vervang word so dikwels as wat dit uitgewis of geskend of onleesbaar word.

Brûe en oorgange oor vore en sypaadjies

29. Geen private oorgang, voetpaadjie, brug of duiker mag na of voor 'n woning of ander perseel in 'n straat of op 'n openbare plek gemaak of gebou word nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
 - (b) onderworpe aan die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

Beheer oor vermaaklikheidsvertonings en -toestelle

30. (1) Niemand mag 'n sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel vir die vermaak of ontspanning van die publiek in 'n straat of op 'n openbare plek oprig of gebruik nie—
- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel;
 - (b) tensy geskikte sanitêre geriewe vir albei geslagte van die personeel aldaar verskaf is, en
 - (c) as dit enigsins gevaarlik of onveilig vir die gebruik van die publiek is.
- (2) 'n Gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit het vir inspeksiedoeleindes te alle redelike tye vrye toegang tot sodanige sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel.

Beheer oor voertuie wat deur diere getrek word

31. (1) Niemand mag—
- (a) tegelykertyd meer as een voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat of openbare plek bestuur of beheer daarvoor hê nie;
 - (b) 'n voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat of openbare plek bestuur of beheer daarvoor hê nie as hy of sy onder die ouderdom van 16 jaar is, of
 - (c) as hy of sy in 'n straat beheer het oor 'n voertuig wat deur diere getrek word, iemand onder die ouderdom van 16 jaar toelaat om sodanige voertuig te bestuur of beheer daarvoor te hê nie.

Voertuie moet opgepas word

32. Niemand mag in 'n straat of openbare plek in 'n voertuig slaap nie, behalwe in 'n motorvoertuig wat geparkeer is op 'n huurmotor- of ander staanplek wat behoorlik deur die munisipaliteit aangewys is.

Munisipaliteit kan optree en koste verhaal

33. (1) Ondanks enige andersluidende bepalings van hierdie verordening kan die munisipaliteit—
- (a) waar die toestemming van die munisipaliteit benodig is alvorens 'n persoon 'n sekere daad mag verrig of iets mag bou of oprig, en sodanige toestemming nie verkry is nie, en
 - (b) waar enige bepaling van hierdie verordening oortree word in omstandighede waar die oortreding beëindig kan word deur die verwydering van enige struktuur, voorwerp, materiaal of stof, 'n skriftelike kennisgewing aan die eienaar van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, beteken om sodanige oortreding te beëindig, of die struktuur, voorwerp, materiaal of stof te verwyder,

municipality may require to rectify such contravention within the period stated in such notice.

- (2) Any person who fails to comply with a notice in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence, and the municipality may, without prejudice to its powers to take action against the offender, take the necessary steps to implement such notice at the expense of the owner of the premises or the offender, as the case may be.

Closure of streets and public places

34. No person shall, without the approval of the municipality, close or barricade any street or public place or restrict access thereto.
35. (1) The municipality may permanently close or divert any street or public place or part thereof or restrict access to any street or public place;
- (2) When the municipality decides to act in terms of subsection (1), it shall give notice of such intention in terms of its communication policy; in the absence of such policy the municipality shall give notice of its intention in a local newspaper in at least two official languages;
- (3) Any objection against the intended action must be delivered in writing to the municipal manager within 30 days from the date of notification in terms of subsection (2) for submission to Council or a committee or person who has delegated powers to decide upon it.
36. The municipality may, without complying with the provisions of section 35—
- (1) temporarily close a street or public place—
- (a) for the purpose of or pending the construction, reconstruction, maintenance or repair of such street or public place;
- (b) for the purpose of or pending the construction, erection, laying, extension, maintenance, repair or demolition of any building, structure, works or service alongside, on, across, through, over or under such street or public place;
- (i) if such street or public place is, in the opinion of the municipality, in a state dangerous to traffic;
- (ii) by reason of any emergency or public event which, in the opinion of the municipality, requires special measures for the control of traffic or special provision for the accommodation of crowds, or
- (iii) for any other reason which, in the opinion of the municipality, renders the temporary closing of such street necessary, and
- (c) temporarily diverts a street which has been closed in terms of paragraph (a).
- (2) The municipal manager may in his discretion, for general information, place a notice of such temporary closure in a local newspaper.

Construction, maintenance and naming of streets and public places

37. The municipality may in its area—
- (a) make, construct, reconstruct, alter and maintain streets and public places;

of die ander stappe te doen wat die munisipaliteit vereis om sodanige oortreding reg te stel binne die tydperk in sodanige kennisgewing vermeld.

- (2) Iedereen wat versuim om aan 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1) te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf, en die munisipaliteit kan, sonder inkorting van sy bevoegdhede om teen die oortreder op te tree, die nodige stappe doen om op koste van die eienaar van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, uitvoering aan sodanige kennisgewing te gee.

Sluiting van strate en openbare plekke

34. Niemand mag, sonder die toestemming van die munisipaliteit, enige straat sluit of openbare plek of toegang daartoe versper of beperk nie.
35. (1) Die munisipaliteit kan enige straat permanent sluit of enige gedeelte van 'n straat of openbare plek sluit of verlê of toegang na 'n straat of openbare plek beperk;
- (2) Indien die munisipaliteit ingevolge subartikel (1) wil handel, moet hy ingevolge sy kommunikasiebeleid kennis gee van sy voorneme om dit te doen; by gebrek aan sodanige beleid moet die munisipaliteit sy voorneme deur middel van 'n toepaslike kennisgewing in minstens twee amptelike tale in 'n plaaslike nuusblad bekend maak.
- (3) Enige besware teen die voorgenome handeling moet binne 30 dae na datum van kennisgewing ingevolge subartikel (2) skriftelik by die Munisipale Bestuurder ingedien word vir voorlegging aan die Raad of 'n komitee of persoon aan wie bevoegdheid gedelegeer is om daaroor te besluit.
36. Die munisipaliteit kan, sonder nakoming van die bepalings van artikel 35—
- (1) 'n straat of openbare plek tydelik sluit—
- (a) vir die doeleindes of in afwagting van die aanleg, heraanleg, onderhoud of herstel van sodanige straat of openbare plek;
- (b) vir die doeleindes of in afwagting van die bou, oprigting, aanleg, uitbreiding, onderhoud, herstel of sloping van enige gebou, struktuur, werke of diens langsaaan, op, dwarsoor, deur, oor of onder sodanige straat of openbare plek;
- (i) indien sodanige straat na die mening van die munisipaliteit in 'n toestand is wat gevaarlik is vir verkeer;
- (ii) omrede van enige noodtoestand of openbare geleentheid wat na die mening van die munisipaliteit spesiale maatreëls vir die beheer van verkeer of spesiale voorsiening vir die akkommodasie van skares vereis, of
- (iii) om enige ander rede wat na die mening van die munisipaliteit die tydelike sluiting van sodanige straat of openbare plek wenslik maak, en
- (c) 'n straat wat ingevolge paragraaf (a) gesluit is, tydelik verlê.
- (2) Die munisipale bestuurder kan, indien hy dit nodig ag, 'n kennisgewing van sodanige tydelike sluiting vir algemene inligting in 'n plaaslike nuusblad plaas.

Aanleg, onderhoud en benaming van strate en openbare plekke

37. Die munisipaliteit kan binne sy regsgebied—
- (a) strate en openbare plekke maak, aanlê, heraanlê, verander en onderhou;

- (b) name and rename streets and public places;
- (c) allocate and re-allocate numbers to properties abutting on streets and public places.

Declaration of streets and public places

38. (1) The municipality may:
- (a) declare any land or portion of land under its control to street, or any street or portion thereof to be a public place;
 - (b) declare any private street or portion thereof to be a public street, or any place or portion thereof to be a public place;
- (2) When the municipality decides to act in terms of sub-section (1), it shall give notice of such intention in terms of its communication policy; in the absence of such policy, the municipality shall give notice of its intention in a local newspaper in at least two official languages.
- (3) Any objection against the intended action must be delivered in writing to the municipal manager within 30 days from the date of notification in terms of sub-section (2) for submission to Council or a committee or person who has delegated powers to decide upon it.

Parking of heavy vehicles and caravans

39. (1) No person shall park on a street within the municipal area—
- (a) a motor vehicle with a tare exceeding 3 500 kg;
 - (b) a trailer;
 - (c) a semi-trailer, or
 - (d) a caravan,
- for an uninterrupted period exceeding two hours except on places reserved for parking of heavy vehicles.
- (2) Whenever a vehicle is parked in contravention of sub-section (1), it shall be deemed that such vehicle has been parked by the owner thereof unless the contrary is proved.

Penalty

40. Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this by-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment and,
 - (2) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
 - (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention or failure.

Short title and commencement

41. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: BY-LAW RELATING TO STREETS and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

- (b) strate en openbare plekke benoem en herbenoem;
- (c) nommers toeken en hertoeken aan eiendomme wat aan strate en openbare plekke grens.

Verklaring van strate en openbare plekke

38. (1) Die munisipaliteit kan:
- (a) enige grond of gedeelte grond onder sy beheer tot straat, of enige straat of gedeelte daarvan tot 'n openbare plek verklaar;
 - (b) enige privaat straat of gedeelte daarvan tot openbare straat of enige plek of gedeelte daarvan tot openbare plek verklaar.
- (2) Indien die munisipaliteit ingevolge subartikel (1) wil handel moet hy ingevolge sy kommunikasiebeleid kennis gee van sy voorneme om dit te doen; by gebrek aan sodanige beleid moet die munisipaliteit sy voorneme deur middel van 'n toepaslike kennisgewing in minstens twee amptelike tale in 'n plaaslike nuusblad bekendmaak.
- (3) Enige besware teen die voorgename handeling moet binne 30 dae na datum van kennisgewing ingevolge subartikel (2) skriftelik by die munisipale bestuurder ingedien word vir voorlegging aan die Raad of 'n komitee of persoon aan wie bevoegdheid gedelegeer is om daaroor te besluit.

Parkering van swaar voertuie en woonwaens

39. (1) Niemand mag binne die munisipale gebied—
- (a) 'n motorvoertuig met 'n tarra wat 3 500 kg oorskry;
 - (b) 'n sleepwa;
 - (c) 'n leunwa, of
 - (d) 'n woonwa,
- in 'n straat of openbare plek parkeer vir 'n ononderbroke tydperk wat twee ure oorskry nie, buiten op plekke wat vir swaar voertuie ge-oormerk is.
- (2) Wanneer ook al 'n voertuig geparkeer is in stryd met subartikel (1), word daar, totdat die teendeel bewys word, vermoed dat sodanige voertuig geparkeer is deur die eienaar daarvan.

Strafbepaling

40. Iedereen wat enige bepaling van hierdie verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigebevinding strafbaar met—
- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

Kort titel en inwerkingtreding

41. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: VERORDENING INSAKE STRATE genoem en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.

WEST COAST DISTRICT MUNICIPALITY

STREET TRADING BY-LAW

CHAPTER I

INTERPRETATION AND FREEDOM OF TRADE

Definitions

1. (1) In this by-law, unless the context otherwise indicates any word or expression to which a meaning has been assigned in the Businesses Act, Act 71 of 1991, shall have that meaning, and—
- (i) “authorised official” means an official of the Council who is authorised to implement the provisions of this by-law;
 - (ii) “council” means the West Coast District Municipality or its duly authorised employee, councillor, committee or agent;
 - (iii) “foodstuff” means a foodstuff as defined in section 1 of the Foodstuffs, Cosmetics and Disinfectants Act, 1972 (Act 54 of 1972);
 - (iv) “garden or park” means a garden or park to which the public has a right of access;
 - (v) “goods” includes a living thing and any transferable interest;
 - (vi) “intersection” means an intersection as defined in section 1 of the National Road Traffic Act, 1996 (Act No. 93 of 1996);
 - (vii) “litter” includes any container or other matter which has been discarded, abandoned or left behind by a person trading or his/her customers;
 - (viii) “municipality” means the West Coast District Municipality established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, Provincial Notice 480 dated 22 September 2000 and includes any political structure, political office-bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office-bearer, councillor, agent or employee;
 - (ix) “municipal area” the West Coast District Municipality;
 - (x) “national heritage site” means a place declared to be a national heritage site under the National Heritage Resources Act, 1999 (Act 25 of 1999);
 - (xi) “nuisance” means any conduct which brings about or may bring about a state of affairs or condition which constitutes a source of danger to the person or property of others or which materially interferes with their ordinary comfort, convenience, piece or quiet;
 - (xii) “prohibited area” means any place declared or to be declared under section 6A (2) of the Act by resolution of the Council to be an area in which street trading may be prohibited;
 - (xiii) “property” in relation to a person carrying on the business of street trading, means any land, building, structure, part of a building or of a structure, or any vehicle, conveyance, vessel, aircraft, article or receptacle used or intended to be used in connection with such business, and includes goods in which he/she trades;
 - (xiv) “public building” means a building occupied solely by the State or the Council;
 - (xv) “public place” means any square, park, recreation ground, open space or beach area which:

WESKUS DISTRIKSMUNISIPALITEIT

VERORDENING VIR STRAATHANDEL

HOOFSTUK I

INTERPRETASIE EN HANDELSVRYHEID

Woordomskrywing

1. (1) In die verordening, tensy uit die samehang anders blyk, het enige woord of uitdrukking waaraan 'n betekenis in die Wet op Besighede, Wet 71 van 1991, geheg word, dieselfde betekenis en beteken—
- (i) “beperkte gebied” enige plek wat ingevolge artikel 6A(2) van die Wet deur 'n besluit van die munisipale raad as 'n gebied waar straathandel beperk kan word, verklaar is of nog verklaar moet word;
 - (ii) “dienste” ook enige wins of voordeel teen vergoeding of beloning;
 - (iii) “die Wet” die Wet op Besighede, 1991 (Wet 71 van 1991) soos gewysig, insluitende die regulasies;
 - (iv) “eiendom”, met betrekking tot 'n persoon wat die besigheid van straathandel bedryf, enige grond, geboue, bouwerk, gedeelte van 'n gebou of van 'n bouwerk, of enige voertuig, vervoermiddel, vaartuig, lugvaartuig, artikel of houer wat gebruik word of bestem is om gebruik te word in verband met sodanige besigheid en sluit goedere waarmee hy handel dryf, in;
 - (v) “gemagtigde beampte” enige beampte in diens van die Raad en wat gemagtig is om die bepalings van hierdie verordening toe te pas;
 - (vi) “goedere” ook enige lewendige dier of oordraagbare belang;
 - (vii) “handel” beteken die verkoop van goedere of dienste op 'n openbare pad, openbare plek of strandgebied en het “handeldryf” 'n ooreenstemmende betekenis;
 - (viii) “kruising” 'n kruising soos omskryf in artikel 1 van die Nasionale Padverkeerswet, (Wet 93 van 1996);
 - (ix) “munisipale gebied” die munisipale gebied van Weskus Distriksmunisipaliteit;
 - (x) “erfenis terrein” 'n plek wat kragtens die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, (Wet 25 van 1999) tot 'n erfenis terrein verklaar is;
 - (xi) “oorlas” enige gedrag wat 'n stand van sake of toestand meebring of kan meebring wat 'n bron van gevaar vir die persoon of eiendom van 'n ander inhou of wat weselik inmeng met hulle gewone gerief, gemak, rus of vrede;
 - (xii) “openbare gebou” 'n gebou wat slegs deur die Staat of Raad geokkupeer word;
 - (xiii) “openbare pad” 'n openbare pad soos omskryf in artikel 1 van die Nasionale Padverkeerswet, (Wet 93 van 1996);
 - (xiv) “openbare plek” enige plein, park, ontspanningsoord, oop terrein of strandgebied wat—
 - (a) by die munisipaliteit berus;
 - (b) die publiek die reg het om te gebruik; of
 - (c) getoon word op 'n algemene plan van 'n dorpsgebied in 'n akterregistrasiekantoor van 'n landmeter-generaal en wat verskaf is vir of gereserveer is vir die gebruik van die publiek of die eienaars van erwe in sodanige dorpsgebied en sluit ook private eiendom waartoe die algemene publiek of enige deel daarvan 'n reg tot toegang het, in;

- (a) is vested in the municipality;
 - (b) the public has the right to use, or
 - (c) is shown on a general plan of a township filed in a deeds registry or a Surveyor-General's office and has been provided for or reserved for the use of the public or the owners of erven in such township and includes private property to which the general public or any section thereof has a right of access;
- (xvi) "public road" means a public road as defined in section 1 of the National Road Traffic Act, Act No. 93 of 1996, but excludes a public place;
 - (xvii) "restricted area" means any place in the municipal area which has been declared under section 6A(2) of the Act by resolution of the Council to be an area in which street trading may be restricted;
 - (xviii) "roadway" means a roadway as defined in section 1 of the National Road Traffic Act, Act No. 93 1996;
 - (xix) "sell" includes supply and also—
 - (a) exchange or hire;
 - (b) store, expose, offer or prepare for sale, process or display for sale; and "sale" has a corresponding meaning;
 - (xx) "services" includes any advantage or gain for consideration or reward;
 - (xxi) "sidewalk" means a sidewalk as defined in section 1 of the National Road Traffic Act, Act No. 93 of 1996;
 - (xxii) "the Act" means the Businesses Act, 1991 (Act 71 of 1991), as amended, and includes the regulations;
 - (xxiii) "street trade" means to sell goods or services in a public road or public place, and "street trading" has a corresponding meaning;
 - (xxiv) "street trader" means a person who carries on the business of a street trader, peddler or hawker and includes an employee of such person and shall, for the purposes of this by-law, include a person who trades in a public road or place;
 - (xxv) "trade" means to sell goods or services in a public road, public place or beach area and "trading" has a corresponding meaning;
 - (xxvi) "urban area" means any place in the municipal area which is an urban area as defined in section 1 of the National Road Traffic Act, Act No. 93 of 1996, and;
 - (xxvii) "verge" means a verge as defined in section 1 of the National Road Traffic Act, Act No. 93 of 1996.
- (2) For the purposes of this by-law, a single act of selling in a public road or public place shall constitute street trading.

Freedom of trade

2. Street trading is freely permitted in all public streets and public places in the municipal area, subject to the provisions of this by-law.

CHAPTER II

GENERAL SUPERVISION AND CONTROL

General conduct

3. A person trading shall—
- (a) not place his/her property on a verge or public place except for the purpose of commencing to trade;

- (xv) "munisipaliteit" die Weskus Distriksmunisipaliteit gestig in terme van Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, Provinsiale Kennisgewing 480 gedateer 22 September 2000 en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbeklede, raadslid, agent of werknemer;
 - (xvi) "raad" die munisipale raad van Weskus Distriksmunisipaliteit of sy behoorlik gemagtigde werknemer, raadslid, komitee of agent;
 - (xvii) "ryvlak" 'n ryvlak soos omskryf in artikel 1 van die Nasionale Padverkeerswet, (Wet 93 van 1996);
 - (xviii) "soom" 'n soom soos omskryf in artikel 1 van die Nasionale Padverkeerswet, (Wet 93 van 1996);
 - (xix) "stedelike gebied" enige plek in die munisipale gebied van Weskus Distriksmunisipaliteit wat 'n stedelike gebied is soos omskryf in artikel 1 van die Nasionale Padverkeerswet, (Wet 93 van 1996);
 - (xx) "straathandel" verkoop van goedere of dienste in 'n openbare pad of openbare plek en het "straathandeldryf" 'n ooreenstemmende betekenis;
 - (xxi) "straathandelaar" 'n persoon wat die besigheid van straathandelaar, venter of smous bedryf en sluit 'n werknemer van sodanige persoon in, en vir die toepassing van hierdie verordening sluit dit 'n persoon in wat in 'n openbare pad of openbare plek handeldryf;
 - (xxii) "sypaadjie" 'n sypaadjie soos omskryf in artikel 1 van die Nasionale Padverkeerswet, (Wet 93 van 1996);
 - (xxiii) "tuin of park" 'n tuin of park waartoe die publiek die reg tot toegang het;
 - (xxiv) "verbode gebied" enige plek wat ingevolge artikel 6A(2) van die Wet deur 'n Raadsbesluit as 'n gebied waarin straathandel verbied word, verklaar is of nog verklaar moet word;
 - (xxv) "verkoop" ook die voorsiening en
 - (a) uitruil of huur
 - (b) stoor, vertoon, aanbied of voorberei vir verkope, verwerk of uitstal en het "te koop aanbied" dieselfde betekenis;
 - (xxvi) "voedingsmiddel" 'n voedingsmiddel soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Voedingsmiddels, Skoonheidsmiddels en Ontsmettingsmiddels, 1972 (Wet 54 van 1972);
 - (xxvii) "vullis" ook enige houer of ander voorwerp wat weggegooi, vergeet of agtergelaat is deur 'n persoon wat handeldryf of deur sy/haar kliënte.
- (2) Vir die doeleindes van hierdie verordening word 'n enkele handeling van verkoop in 'n openbare pad of openbare plek as handeldryf geag.

Vryheid van handel

2. Straathandel word vryelik toegelaat in alle openbare paaie en openbare plekke van die munisipale gebied, onderworpe aan die bepalings van hierdie verordening.

HOOFSTUK II

ALGEMENE TOESIG EN BEHEER

Algemene gedrag

3. 'n Straathandelaar—
- (a) mag nie sy/haar eiendom plaas op 'n soom of openbare plek nie, behalwe met die doel om handel te dryf;

- (b) ensure that his/her property does not cover an area of a public road or public place which is greater in extent than three metres long or three metres in width;
- (c) not place or stack his/her property in such a manner that it constitutes a danger to any person or is likely to injure any person;
- (d) not obstruct access to a fire hydrant;
- (e) on concluding business for the day, remove his/her property to a place which is not part of a public road or public place;
- (f) not display his/her goods or other property on a building or other private property, without the consent of the owner, occupier or person in control of such building or property;
- (g) at the request of an employee or the agent of the Council or any supplier of telecommunication or electricity or other services, move his/her property so as to permit the carrying out of any work in relation to a public road, public place or any such service;
- (h) not attach any object by any means to any building, structure, pavement, tree parking meter, lamp-pole, electricity pole, telephone booth, post box, traffic sign, bench or any other street furniture in or on a public road or public place;
- (i) not make a fire at a place or in circumstances where it could harm any person or damage a building or vehicle or any street furniture referred to in paragraph (h);
- (j) not store his/her property in a manhole or storm water drain;
- (k) not obstruct pedestrians in their use of a sidewalk;
- (l) may not, where the business is carried on in a public road or public place, overnight or erect an immovable structure for the purpose of providing shelter at the place of such business.

Cleanliness

4. A street trader shall—

- (a) keep the area or site occupied by him/her for the purpose of such business in a clean and sanitary condition;
- (b) keep his/her property in a clean and sanitary condition;
- (c) properly dispose of litter generated by his/her business;
- (d) not dispose of litter in a manhole, storm water drain or other place not intended for the disposal of litter;
- (e) ensure that on completion of business for the day the area or site occupied by him/her for the purposes of trade is free of litter;
- (f) in the case of street trading with foodstuffs, take such precautions as may be necessary to prevent the spilling onto a public road or public place of any fat, oil or grease in the course of conducting his/her business and prevent any smoke, fumes or odours emanating from his/her activities from becoming a nuisance;
- (g) on request by an employee or agent of the Council, move his/her property so as to permit the cleansing of the surface of the area or site where he/she is trading.

Obstruction of pedestrians, display windows, street furniture, etc.

5. No person shall trade at a place where—

- (a) it obstructs access to street furniture such as a bus passenger bench or shelter or queuing line, a refuse disposal bin or other facility intended for the use of the general public;

- (b) moet verseker dat sy/haar eiendom nie 'n oppervlak van 'n openbare pad of openbare plek beslaan wat groter is as drie meter lank en drie meter breed nie;
- (c) mag nie sy/haar eiendom op so 'n wyse plaas of stapel dat dit gevaar inhou vir enige persoon of waarskynlik enige persoon kan beseer nie;
- (d) mag nie toegang tot 'n brandkraan versper nie;
- (e) moet daaglik na afloop van sy/haar besigheid sy/haar eiendom verwyder na 'n plek wat nie deel is van 'n openbare pad of openbare plek nie;
- (f) mag nie sy/haar goedere of ander eiendom uitstal in 'n gebou of op ander private eiendom nie, tensy die eienaar, inwoner of persoon in beheer van so 'n gebou of eiendom sy/haar toestemming daartoe verleen het;
- (g) moet op versoek van 'n werknemer of agent van die Raad of enige ander voorsiener van telekommunikasie of elektrisiteit of enige ander diens, sy/haar eiendom skuif sodat enige werk in verband met 'n openbare pad, openbare plek of enige ander diens verrig kan word;
- (h) mag geen voorwerp op enige wyse aan enige gebou, struktuur, sypaadjie, boom, parkeermeter, lamppaal, elektrisiteitspaal, telefoonhokkie, posbus, verkeersteken, bank of enige ander straat toebehore in of op 'n openbare pad of openbare plek heg nie;
- (i) mag nie 'n vuur maak op 'n plek of in omstandighede waar dit 'n persoon kan benadeel nie of in 'n plek waar dit 'n gebou of voertuig of enige ander straat toebehore waarna in paragraaf (h) verwys word, kan beskadig nie;
- (j) mag nie sy/haar eiendom in 'n mangat of stormwater riool bêre nie;
- (k) mag nie voetgangers in hul gebruik van 'n sypaadjie belemmer nie;
- (l) mag nie, waar die besigheid in 'n openbare pad of openbare plek bedryf word, op die plek van besigheid oornag of enige onbeweegbare struktuur oprig vir beskutting nie.

Sindelikheid

4. 'n Straathandelaar moet—

- (a) die gebied of plek wat deur hom of haar geokkupeer word vir die doel van so 'n besigheid in 'n skoon en higiëniese toestand laat;
- (b) sy/haar eiendom in 'n skoon en higiëniese toestand hou;
- (c) vullis wat deur sy/haar besigheid gegeneer is na behore verwyder;
- (d) nie sy/haar vullis in 'n mangat, stormwater riool of ander plek wat nie vir die wegdoening van vullis bedoel is, stort nie;
- (e) daaglik verseker dat na die afloop van besigheid, alle vullis vanaf die gebied deur hom of haar gebruik, verwyder is;
- (f) in die geval van 'n straathandelaar, venter of smous in voedingsmiddels, die nodige voorsorgmaatreëls tref wat nodig mag wees om te verhoed dat enige vet, olie of ghries op 'n openbare pad of openbare plek gemors word gedurende die bedryf van sy/haar besigheid en verhoed dat enige rook, vlamme of reuke wat afkomstig is vanaf sy/haar bedrywighede 'n oorlas veroorsaak;
- (g) op versoek van 'n werknemer of agent van die Raad, sy/haar eiendom verskuif sodat die oppervlakte van die gebied of staanplek waar handel gedryf word, skoongemaak kan word.

Obstruksie van voetgangers, uitstalvensters, straattoebehore, ens.

5. Geen persoon mag handeldryf op 'n plek waar—

- (a) dit toegang tot straat toebehore, soos 'n buspassasiersbank of skuiling of toustaanplek of vullishouer of ander geriewe wat bedoel is vir die gebruik deur die algemene publiek belemmer nie;

- (b) it obstructs the visibility of a display window on business premises, if the person carrying on business in the business premises concerned objects thereto;
- (c) it obstructs access to an entrance to or exit from a building or an automatic bank teller machine;
- (d) it obstructs access to a pedestrian crossing;
- (e) it obstructs access to any vehicle;
- (f) it leaves less than two metres in width of a sidewalk clear for pedestrian use;
- (g) it in any other manner substantially obstructs pedestrians in their use of a sidewalk.

No street trading in stands or areas which have been let except by the lessee

6. If the Council has let or otherwise allocated any stand or an area set apart or otherwise established for street trading purposes, as contemplated in section 6A(3)(c) of the Act, no person may trade on such stand or in such area if he is not in possession of proof that he has hired such stand or area from the Council or that it has otherwise been allocated to him.

CHAPTER III

TRADING NEAR CERTAIN RESIDENTIAL AND BUSINESS PREMISES

No trading near residential buildings in certain circumstances

7. No person shall trade in that half of a public road adjacent to a building used for residential purposes if—
- (a) the owner, person in control or any occupier of any part of the building facing onto such road has objected thereto; and
 - (b) such objection has been made known to the street trader by an authorised official.

No trading near certain business premises

8. No person shall trade on a verge adjacent to any part of a building in which business is being carried on by a person (other than a department store or supermarket or other supplier of many different lines of goods) who as one of his/her principal lines sell goods of the same nature as or of a similar nature to goods being sold by the street trader, without the consent of that person.

CHAPTER IV

RESTRICTIONS RELATING TO VEHICULAR TRAFFIC

Obstruction of vehicular traffic

9. No person shall trade at a place where—
- (a) it causes an obstruction on a roadway;
 - (b) it limits access to parking or loading bays or other facilities for vehicular traffic;
 - (c) it obscures any road traffic sign or any marking, notice of sign displayed or made in terms of this by-law; or
 - (d) it interferes in any way with any vehicle that may be parked alongside such place.

Restrictions on dimensions and mass of vehicles contemplated in regulation 305(2) of the regulations promulgated under the National Road Traffic Act, 1996 (Act 93 of 1996)

10. No person shall, for the purpose of trading in a public place, park on a sidewalk any cart, trolley, trailer or similar vehicle which exceeds—

- (b) dit die sigbaarheid van 'n vertoonvenster van 'n sakeperseel versper nie, indien die persoon wat besigheid op die betrokke sakeperseel bedryf, daarteen beswaar maak;
- (c) dit die ingang tot of uitgang van 'n gebou of 'n outomatiese banktellermasjien versper nie;
- (d) dit toegang tot 'n voetganger versper nie;
- (e) dit toegang tot enige voertuig versper nie;
- (f) dit minder as twee meter in breedte van 'n sypaadjie vir voetganger gebruik laat nie; of
- (g) dit op enige ander wyse voetgangers se gebruik van sypaadjies wesenlik belemmer nie.

Geen straathandeldryf in staanplekke of gebiede wat verhuur word nie, behalwe deur die huurder

6. Indien die raad enige staanplek of gebied wat opsy gesit is of wat andersins bepaal is vir doeleindes van straathandel soos beoog in artikel 6A(3)(c) van die Wet verhuur of andersins toeken, mag geen persoon handeldryf op so 'n staanplek of in so 'n gebied nie, tensy hy in besit is van bewys dat hy so 'n staanplek of gebied by die raad huur of dat dit andersins aan hom toegewys is.

HOOFSTUK III

HANDELDRYF NABY SEKERE WOON- EN SAKEPERSELE

Geen handeldryf naby residensiële geboue in sekere omstandighede nie

7. Geen persoon mag handeldryf op daardie helfte van 'n openbare pad wat aangrensend is aan 'n gebou wat gebruik word vir residensiële doeleindes nie, indien—
- (a) die eienaar, persoon in beheer of enige bewoner van enige deel van die gebou wat aan so 'n pad front, daarteen beswaar maak; en
 - (b) die beswaar wat teen die handeldryf gemaak is deur 'n gemagtigde beampte aan die straathandelaar bekend gemaak is.

Geen handeldryf naby sekere besigheidspersele

8. Geen persoon mag handeldryf op 'n soom aangrensend tot enige deel van 'n gebou waarin besigheid bedryf word deur 'n persoon (anders as 'n kettingwinkel of supermark of enige ander verskaffer van 'n verskeidenheid goedere) wat as een van sy/haar hoof items goedere verkoop van dieselfde aard of soortgelyke aard as die goedere wat verkoop word deur die straathandelaar, venter of smous, sonder die goedkeuring van daardie persoon nie.

HOOFSTUK IV

BEPERKINGS TEN OPSIGTE VAN VOERTUIGVERKEER

Obstruksie van voertuigverkeer

9. Geen persoon mag handeldryf op 'n plek waar—
- (a) dit 'n obstruksie op 'n ryvlak veroorsaak nie;
 - (b) dit toegang tot parkeer- of laaiplekke of ander geriewe vir voertuigverkeer beperk nie;
 - (c) dit enige padverkeersteken of enige merk, kennisgewing of teken wat ingevolge hierdie verordening vertoon word, versper nie; of
 - (d) dit op enige wyse met enige voertuig wat langs sodanige plek parkeer is, inmeng nie.

Bepanking op grootte en massa van voertuie ingevolge regulasie 305(2) van die Regulasies ingevolge die Nasionale Padverkeerswet, Wet 93 van 1996

10. Vir die doeleindes van handeldryf in 'n openbare plek mag geen persoon enige karretjie, trollie, sleepwaentjie of soortgelyke vervoermiddel wat die volgende parkeer afmetings oorskry op 'n sypaadjie parkeer nie—

- (a) 1,5 metres in height, 2 metres in length or 1 metre in width;
- (b) 200 kg in mass.

Restrictions affecting public roads contemplated in regulation 322 of the regulations promulgated under the National Road Traffic Act, 1996 (Act 93 of 1996)

11. (1) Subject to the provisions of subsection (2), no person shall trade on a roadway.
- (2) A person may trade inside an urban area on a roadway within five metres from any intersection thereon in the goods or services as set out in Annexure B.
- (3) No person shall trade in goods or services—
- (a) on a verge in an urban area within five metres from any intersection thereon; or
 - (b) on a verge outside an urban area, outside a stand or area set apart for trading purposes as contemplated in section 6A(3)(b) of the Act.

CHAPTER V

GARDENS AND PARKS, AND VERGES NEXT TO CERTAIN BUILDINGS

No trading in certain gardens and parks, except where and as specified

12. No person may trade in a garden, park, public parking area, or public place to which the public has the right of access, whether the carrying on of the business is permissible or not, without the written permission of the council which permission shall not be unreasonably withheld. Such permission may be granted subject to certain conditions such as cleanliness, protection of public health, availability of toilet facilities, the provision of potable water as well as acceptable refuse storage and removal arrangements.

No trading on verges next to certain public buildings, places of worship and national heritage sites, except where and as specified

13. No person shall trade on a verge adjacent to any public building, place of worship or national heritage site.

CHAPTER VI

RESTRICTED AREAS AND PROHIBITED AREAS

Restricted areas

14. No person shall trade in a restricted area outside a stand or area set apart for trading purposes as contemplated in section 6A(3) of the Act.

Prohibited areas

15. No person shall trade in any prohibited area. (See Schedule A.)

CHAPTER VII

ENFORCEMENT AND PENAL PROVISIONS

Signs indicating restrictions and areas

16. The Council shall—
- (a) by resolution prescribe signs, markings or other devices indicating—
 - (i) specified hours, places, goods or services in respect of which street trading is restricted;
 - (ii) the boundaries of a stand or area set apart for trading purposes under section 6A(2)(a) of the Act;

- (a) 1,5 meter in hoogte, 2 meter in lengte of 1 meter in breedte;
- (b) 200 kg in massa.

Beperkings rakende openbare paaie ingevolge regulasie 322 van die Nasionale Padverkeerswet, Wet 93 van 1996

11. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2) mag geen persoon handeldryf op 'n ryvlak nie.
- (2) 'n Persoon mag handeldryf binne 'n stedelike gebied op 'n ryvlak binne vyf meter van enige kruising met die goedere en dienste soos uiteengesit in Bylae B.
- (3) Geen persoon mag handeldryf met goedere of dienste—
- (a) op 'n soom in 'n stedelike gebied binne vyf meter van enige kruising daarop; of
 - (b) op 'n soom buite 'n stedelike gebied, buite 'n staanplek of gebied opsy gesit vir doeleindes om handel te dryf ingevolge artikel 6A(3)(b) van die Wet.

HOOFSTUK V

TUINE, PARKE EN SOME LANGS SEKERE GEBOUE

Geen handeldryf in sekere tuine en parke, behalwe waar en soos gespesifiseer

12. Geen persoon mag handeldryf in 'n tuin, park, openbare parkeerterrein of openbare plek waartoe die publiek reg van toegang het, ongeag of die bedryf van die besigheid toelaatbaar is of nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die raad. Gemelde goedkeuring mag nie sonder goeie redes weerhou word nie en kan verleen word onderworpe aan sekere voorwaardes, soos higiëne, beskerming van openbare gesondheid, beskikbaarheid van toiletgeriewe, die voorsiening van drinkbare water asook aanvaarbare reëlings rakende die opgaar en verwydering van vullis.

Geen handeldryf op some langs sekere openbare geboue, plekke van aanbidding of nasionale erfenis terreine, behalwe waar en soos gespesifiseer

13. Geen persoon mag handeldryf op 'n soom aangrensend tot enige openbare gebou, plek van aanbidding of nasionale erfenis terrein nie.

HOOFSTUK VI

BEPERKTE GEBIEDE EN VERBODE GEBIEDE

Beperkte gebiede

14. Geen persoon mag handeldryf in 'n beperkte gebied buite 'n staanplek of gebied wat opsy gesit is vir die doeleindes van handeldryf ingevolge artikel 6A(3) van die Wet nie.

Verbode gebiede

15. Geen persoon mag in 'n verbode gebied handeldryf nie. (Sien Skedule A.)

HOOFSTUK VII

HANDHAWING EN STRAFBEPALINGS

Tekens wat beperkings en gebiede aandui

16. Die Raad—
- (a) skryf deur 'n besluit tekens, merke of ander apparaat voor wat aandui—
 - (i) gespesifiseerde ure, plekke, goedere of dienste ten opsigte waarvan straathandel beperk is,
 - (ii) die grense van 'n staanplek of gebied wat opsy gesit is vir doeleindes van handeldryf ingevolge artikel 6A(2)(a) van die Wet;

- (iii) that any such stand or area has been let or otherwise allocated; and
 - (iv) the location or boundaries of places where street trading is prohibited; and
- (b) display any such sign, marking or device in such a position and manner as will indicate the restrictions, prohibition, location or boundary concerned.

Removal and impoundment

17. (1) An authorised official may remove and impound any goods, article, receptacle, vehicle or structure which he/she reasonably suspects is being used or intended to be used or has been used in or in connection with street trading, and which he/she finds at a place where street trading is restricted or prohibited in terms of sections 5 to 13 inclusive and sections 15 and 16, and which, in his/her opinion, constitutes an infringement of any such section, whether or not such goods, article, receptacle, vehicle or structure is in the possession or under the control of any person at the time of such removal or impoundment.
- (2) The disposal of any goods, article, receptacle vehicle or structure removed and impounded as contemplated in subsection (1), and the liability of any person for the expenses incurred in connection with such removal, impoundment and disposal, shall be in accordance with the regulations prescribed by the Premier under section 6(1)(b) of the Act.

Charges

18. The council shall from time to time fix charges payable to it for the letting of stands or stalls in demarcated areas under its control from where carrying on of the business of street trader is permissible.

Appeals

19. (1) Any person who feels himself aggrieved by a decision of the municipality may appeal against the decision to an Appeal Committee in accordance with the provisions set out herein.
- (2) Any person who feels himself aggrieved by a decision of the municipality shall notify the municipality of his/her intention to appeal against the decision in writing within 10 days of having received notification of the municipality's decision.
- (3) The Chairperson shall notify the aggrieved person of the date, time and place of the meeting of the Appeal Committee at which his/her presence is required within 10 days of receipt of notice of appeal.
- (4) The aggrieved person who has received notice in terms of clause 18(3) shall personally appear at the meeting or appoint a legal representative or any other person to appear on his/her behalf.

Constitution of Appeal Committee

20. (1) The Member of the Executive Council responsible for Economic Affairs may, with the concurrence of the municipality, representatives of the street traders and any other interested person, designate persons as members of the Appeal Committee.
- (2) The Appeal Committee shall consist of a maximum of six members with at least two members from the relevant sector.
- (3) The members of the Appeal Committee shall appoint members to act as a chairperson and deputy chairperson respectively.
- (4) When the chairperson is unable to perform the function of chairperson, the deputy chairperson shall perform the function of chairperson.
- (5) If the chairperson is of the opinion that a particular person is able to assist the Appeal Committee, he/she may co-opt that person for that purpose.

- (iii) dat enige sodanige staanplek of gebied verhuur is of andersins toegewys is; en
- (iv) die ligging of grense van plekke waar straathandel verbode is; en

- (b) vertoon enige sodanige teken, merk of apparaat in sodanige posisie of wyse dat dit die betrokke beperkings, verbod, ligging of grens duidelik aandui.

Verwydering en skut

17. (1) 'n Beampte kan enige goedere, artikels, houer, voertuig of struktuur verwyder en skut wat hy/sy redelikerwys vermoed gebruik word of bestem is om gebruik te word of gebruik is by of in verband met die bedryf van enige besigheid van straathandel, en wat hy/sy by 'n plek vind waar straathandel beperk of verbied is ingevolge artikels 5 tot 13 en artikels 15 en 16, en wat na sy/haar mening 'n oortreding is van enige sodanige artikel, ongeag of sodanige goedere, artikel, houer, voertuig of struktuur in besit of onder beheer is van enige persoon op die tydstip van sodanige verwydering of skut.
- (2) Die vernietiging van enige goedere, artikel, houer, voertuig of struktuur wat ingevolge subartikel (1) verwyder en geskut is en die verantwoordelikheid vir die uitgawe wat aangegaan is in verband met sodanige verwydering, skut en vernietiging moet ooreenkomstig die bepalings van die regulasies ingevolge artikel 6(1)(b) van die Wet, soos deur die Administrateur voorgeskryf, wees.

Gelde

18. Die raad stel van tyd tot tyd gelde vas wat aan hom betaalbaar is vir die verhuring van staanplekke of stalletjies binne afgebakende gebiede onder sy beheer vanwaar die bedryf van die besigheid van straathandelaar toelaatbaar is.

Appèlle

19. (1) Enige persoon wat verontreg voel deur 'n besluit van die munisipaliteit mag appèl aanteken teen so 'n besluit by 'n appèlkomitee in ooreenstemming met die voorskrifte hierin uiteengesit.
- (2) Enige persoon wat verontreg voel deur 'n besluit van die munisipaliteit moet die munisipaliteit skriftelik en binne 10 dae na ontvangs van 'n kennisgewing van die munisipaliteit se besluit, in kennis stel van sy/haar voorneme om teen die besluit te appelleer.
- (3) Die Voorsitter sal binne 10 dae na ontvangs van die Kennisgewing van appèl kennis gee aan die gegriefde persoon van die datum, tyd en plek van die sitting van die appèlkomitee waartydens sy/haar teenwoordigheid verlang word.
- (4) Die gegriefde persoon wat kennis ontvang het ingevolge klousule 18(3) verskyn persoonlik by die sitting óf stel 'n regsverteenvoerder aan óf enige ander persoon om namens hom/haar te verskyn.

Samestelling van appèlkomitee

20. (1) Die Lid van die Uitvoerende Raad van Ekonomiese Sake mag, in samewerking met die munisipaliteit, verteenwoordigers van die straathandelaars en enige ander belangstellende persoon of persone as lede van die appèlkomitee aanstel.
- (2) Die appèlkomitee bestaan uit hoogstens ses lede met minstens twee lede van die betrokke sektor.
- (3) Die lede van die appèlkomitee stel lede aan om onderskeidelik op te tree as Voorsitter en Ondervoorsitter.
- (4) Wanneer die voorsitter nie in staat is om sy/haar funksie te verrig nie, sal die ondervoorsitter die funksie van die voorsitter verrig.
- (5) Indien die voorsitter van mening is dat 'n spesifieke persoon bevoeg is om die appèlkomitee by te staan, mag hy/sy sodanige persoon vir daardie doel koöpteer.

- (6) A person so co-opted shall not be entitled to vote at any meeting of the Committee.

Procedure at Appeal Meetings

21. (1) The chairperson shall determine the procedure at the meeting.
- (2) All members shall be present at the meeting of the Appeal Committee.
- (3) Any person present at the meeting may—
- be called upon by the chairperson to give evidence,
 - be called upon by the chairperson to produce to the Committee any document or any other property which is in his/her possession or under his/her control, or
 - be questioned by the committee on the matter before it.
- (4) The Appeal Committee shall review the decision of the municipality and make a finding having regard to the following considerations—
- whether the decision of the municipality was fair and equitable in the circumstances;
 - the effect of the decision on the ability of the aggrieved person to trade, and
 - whether alternative measures may be adopted to facilitate the continued business of the aggrieved person.
- (5) A decision of the Committee shall be taken by a majority of votes of the members present at the meeting and in the event of an equality of votes, the chairperson shall have a casting vote in addition to his/her deliberate vote.
- (6) The Appeal Committee may after consideration by it of the evidence presented—
- refuse the Appeal;
 - uphold the Appeal, or
 - take such other steps as it may think fit.
- (7) The Appeal Committee shall as soon as it is practicable—
- notify the aggrieved person of its decision in writing, and
 - furnish the aggrieved person with written reasons for its decision.

Offences

22. Any person who—
- contravenes any provision contained in Chapter II, III or IV of this by-law; or
 - fails to comply with any direction conveyed by a sign, marking or device—
 - which indicates a restriction or prohibition in terms of any provision contained in Chapter V or VI of this by-law; and
 - which has been displayed in the manner prescribed in section 16(b), shall be guilty of an offence.

Presumptions

23. In any prosecution of an offence under this by-law, an allegation in the charge concerned that—
- any goods with which a business was carried on were or were not of a particular kind, class, type or description;

- (6) Sodanige gekoöpteerde persoon sal nie geregtig wees om te stem by enige sitting van die komitee nie.

Prosedure by appèlsittings

21. (1) Die voorsitter stel die prosedure by die sitting vas.
- (2) Al die lede moet by 'n sitting van die appèlkomitee teenwoordig wees.
- (3) Enige persoon wat by enige sitting teenwoordig is, mag—
- deur die voorsitter opgeroep word om getuienis te lewer;
 - deur die voorsitter opgeroep word om enige dokument of ander eiendom wat in sy/haar besit is, of onder sy/haar beheer is, aan die komitee te toon; en
 - deur die komitee ondervra word ten opsigte van die aangeleentheid wat ter tafel gelê is.
- (4) Die appèlkomitee hersien die besluit van die munisipaliteit en maak 'n beslissing met inagneming van die volgende oorwegings—
- of die besluit van die munisipaliteit in die omstandighede billik en regverdig was;
 - die uitwerking van die besluit op die gegriefde persoon se vermoë om handel te dryf;
 - of alternatiewe stappe gedoen kan word om die voortgesette bedryf van die gegriefde persoon se besigheid te vergemaklik.
- (5) Die Komitee neem 'n besluit deur 'n meerderheid van stemme van die lede wat by die sitting teenwoordig en in die geval van 'n staking van stemme, het die voorsitter 'n beslissende stem bo en behalwe sy/haar gewone stem.
- (6) Die appèlkomitee mag na oorweging van die voorgelegde getuienis—
- die appèl weier;
 - die appèl handhaaf, of
 - sodanige ander stappe neem as wat dit goed ag.
- (7) Die appèlkomitee moet so spoedig as wat prakties moontlik is—
- die gegriefde persoon skriftelik in kennis stel van sy/haar beslissing; en
 - die benadeelde persoon skriftelik van die redes vir die beslissing voorsien.

Misdrywe

22. Enige persoon wat—
- enige bepaling vervat in Hoofstuk II, III of IV van hierdie verordening oortree; of
 - nalaat om te voldoen aan die voorskrifte wat aangedui word deur 'n teken, merk of apparaat—
 - wat 'n beperking of verbod aandui in terme van enige bepaling vervat in Hoofstuk V of VI van hierdie verordening; en
 - wat vertoon is op die wyse voorgeskryf in artikel 16(b), is skuldig aan 'n oortreding.

Vermoedens

23. By 'n vervolging weens enige misdryf ingevolge hierdie verordening, sal 'n bewering in die betrokke aanklag dat:
- enige goedere waarmee 'n besigheid bedryf is of wat in verband met die besigheid gebruik is, van 'n bepaalde soort, klas, tipe of beskrywing was of dit nie was nie;

- (b) any goods or services were sold;
- (c) any place is situated in a public road or public place or within a particular area;
- (d) any person carried on the business of street trading and in a manner and place alleged;
- (e) any sign, marking or device which indicates a restriction or prohibition contained in any relevant provision contained in Chapter V or VI of this by-law was displayed in the manner prescribed in section 16(b), shall be presumed to be correct unless the contrary is proved.

Penalties

24. (a) Any person convicted under of an offence under section 22 is liable to a fine or imprisonment or to both a fine and such imprisonment;
- (b) In the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as a result of such contravention of failure.

Vicarious liability of persons carrying on business

25. When an employee of a person conducting the business of street trading performs or omits to perform any act which would be an offence in terms of this by-law for that person to perform or omit to perform, that person shall be deemed himself to have performed or omitted to perform the act, unless he satisfies the court that—
- (a) he or she neither connived at nor permitted the act or omission by the employee concerned,
- (b) he/she took all reasonable steps to prevent the act or omission; and
- (c) an act or omission, whether lawful or unlawful, of the nature charged on no condition or under no circumstances fell within the scope of the authority or employment of the employee concerned, and the fact that the said person issued instructions whereby an act or omission of that nature is prohibited shall not in itself be sufficient proof that he took all reasonable steps to prevent the act or omission.

Vicarious responsibility of employees

26. When a person carrying on the business of street trading is by virtue of section 22 liable for an act or omission by an employee of that person, that employee shall also be liable therefore as if he were the person carrying on the business concerned.

Short title and commencement

27. This by-law may be cited as the West Coast District Municipality: STREET TRADING BY-LAW and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

- (b) enige goedere verkoop of te koop aangebied is;
- (c) enige plek geleë is in 'n openbare pad of openbare plek binne 'n spesifieke gebied;
- (d) enige persoon die besigheid van straathandel bedryf en op so 'n wyse en plek wat beweer word;
- (e) enige teken, merk of apparaat wat 'n beperking of verbod aandui wat vervat is in enige relevante bepaling soos vervat in Hoofstuk V of VI van hierdie verordening vertoon is op die wyse soos voorgeskryf in artikel 16(b), vermoed word korrek te wees tensy die teendeel bewys kan word.

Strafbepalings

24. (a) Enigeen wat skuldig bevind word aan 'n oortreding genoem in artikel 22 is strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf;
- (b) In die geval van 'n voortdurende misdryf met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

Middellike aanspreeklikheid van persone wat besigheid bedryf

25. Wanneer 'n werknemer van 'n persoon wat die besigheid van straathandel bedryf 'n handeling verrig of versuim om te verrig wat ingevolge hierdie verordening 'n misdryf sou wees vir daardie persoon om te verrig of versuim om te verrig, word daardie persoon geag self sodanige handeling te verrig het of versuim het om te verrig, behalwe indien hy tot bevrediging van die hof kan aandui dat—
- (a) hy/sy nóg toegestem het, nóg toegelaat het dat die betrokke werknemer die handeling verrig of versuim om te verrig;
- (b) hy/sy alle redelike stappe gedoen het om sodanige handeling of versuim te verhoed; en
- (c) enige handeling of versuim, hetsy wettig of onwettig, van die aard waarvoor hy aangekla word, in geen omstandighede binne die bevoegdheid of werksverband van die betrokke werknemer geval het nie, en die feit dat so 'n straathandelaar opdrag gegee het ingevolge waarvan 'n handeling of versuim van daardie aard verbied word, sal nie opsigself voldoende bewys wees dat hy/sy alle redelike stappe gedoen het om die handeling of versuim te voorkom nie.

Middellike aanspreeklikheid van werknemers

26. Wanneer 'n persoon wat die besigheid van straathandelaar bedryf ingevolge artikel 22 aanspreeklik is vir enige handeling of versuim om te handel deur een van sy/haar werknemers sal die werknemer ook aanspreeklik wees asof hy self die betrokke besigheid bedryf het.

Kort titel en inwerkingtreding

27. Hierdie verordening word die Weskus Distriksmunisipaliteit: VERORDENING VIR STRAATHANDEL genoem en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant gepubliseer word.